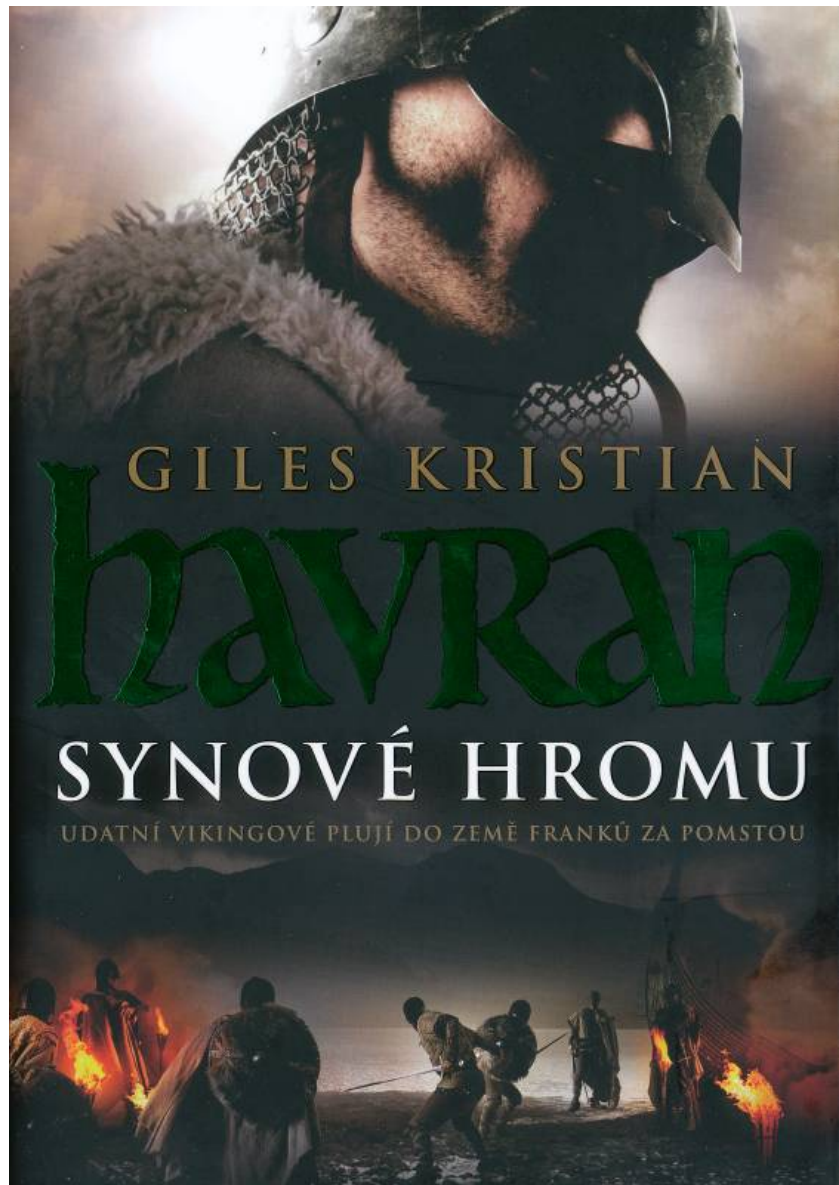

GILES KRISTIAN

HAVRAN

SYNOVÉ HROMU

UDATNÍ VIKINGOVÉ PLUJÍ DO ZEMĚ FRANKŮ ZA POMSTOU

Svět Norů je krutý a mladý bojovník se mu musí
přizpůsobit. Osrika, neboli Havrana, vede touha po
pomstě do samého srdce francké křesťanské říše, v níž jsou
pohanští Norové považováni za zloduchy, které je třeba
vyhladit z povrchu zemského.

ISBN 978-80-7461-121-6

9 788074 611216

Cena 249 Kč

Nakladatelství BB/art
bbart@bbart.cz
www.bbart.cz

GILES KRISTIAN se narodil v roce 1975 anglickému otci a norské matce. Otec, rock'n'rollový zpěvák, snil o tom, že syn půjde v jeho stopách. A když Giles dostal nabídku působit jako vedoucí zpěvák v chlapecké skupině Upside Down, známé na konci devadesátých let, a přerušil kvůli tomu studia anglického jazyka a literatury na univerzitě, zdálo se, že se opravdu dá touto cestou. Sláva skupiny však nevydržela dlouho a Giles se později živil modelingem a v reklamním průmyslu.

Potom, co se rozhodl věnovat kariéře spisovatele, se Giles vrátil ke studiu a na Londýnské univerzitě absolvoval obor medievalistiky.

Další informace o autorovi naleznete na:
www.gileskristian.com

V nakladatelství BB/art již vyšlo:

Román *Synové břemenu* navazuje na knihu *Havran krvavé oko* a autor v něm pokračuje ve vyprávění příběhu záhadného chlapce Osrika, který se dostal do světa pohanských Norů a postupně se stal jedním z nich.

V předchozím dílu byli Norové zrazeni wesexským ealdormanem Ealdredem. Ten se zmocnil nejen jejich lodi *Fjord-Elk*, ale také vzácného evangeliáře svatého Jeronýma a Havran, jak zní Osrikovo nové vikinské jméno, se nyní se svými druhy pouští do Ealdredova pronásledování a vyplouvá za ním do země Franků, v níž vládne slavný panovník Charlemagne.

Touha po pomstě vede Havrana a jeho norské druhy po řece Sicauně, dnešní Seině, do samotného srdce francké křesťanské říše, v níž jsou pohanští Norové považováni za zloduchy, které je třeba vyhladit z povrchu zemského. Jejich cestu do Aix-la-Chapelle, kde Charlemagne sídlí, provázejí četná nebezpečí, z nichž se jim daří unikat. Jejich bohové jsou však vrtkaví. Odin, který miluje chaos, hraje se Sigurdovými muži jako s kameny ve hře tafl a směje se, když vidí, jak teče krev.

GILES KRISTIAN
havran
SYNOVÉ HROMU

Přeložil Jiří Beneš

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2012
Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2010 by Giles Kristian
All rights reserved.

Z anglického originálu *Sons of Thunder. The Second Raven Adventure*.
(First published by Bantam Press, Great Britain, 2010)

přeložil © 2012 Jiří Beneš
Redakce textu: Marta Rottová
Jazyková korektura: Jan Řehoř

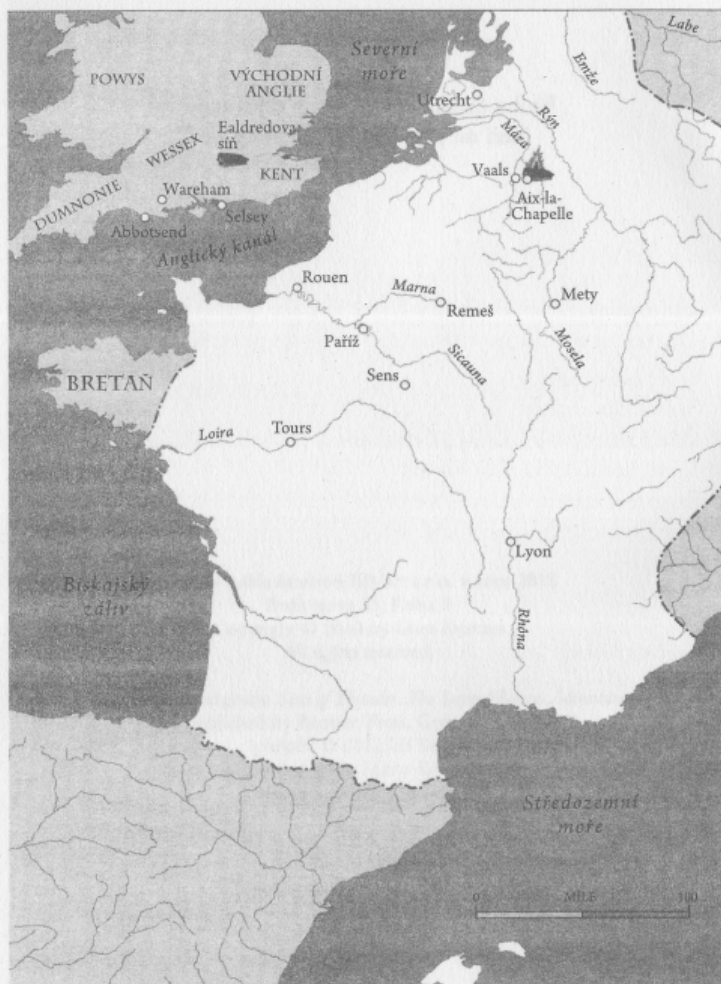
Tisk: CENTA, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7461-121-6

Knihu *Synové hromu* věnuji svým rodičům,
kteří mi poslali vítr a obrátili proud

ŘÍŠE CÍSAŘE CHARLEMAGNE NA POČÁTKU DEVÁTÉHO STOLETÍ

SEZNAM POSTAV

NOROVÉ

Osric (Havran)

Sigurd Šťastný, jarl

Olaf řečený Strýc, kapitán lodi Serpent

Knut, kormidelník lodi Serpent

Bragi, kapitán lodi Fjord-Elk

Kjar, kormidelník lodi Fjord-Elk

Asgot, godi

Svein

Floki

Bjarni, Bjornův bratr

Bjorn, Bjarniho bratr

Bram

Bothvar

Arnvid

Aslak

Gunnar

Halfdan

Halldor, Flokiho bratranec

Hastein

Hedin

Ingolf

Kalf

Orm

Osk

Osten

Ulf

Yrsa

WESSEXŠTÍ

Ealdred, ealdorman
Cynethryth, Ealdredova dcera
otec Egfrith, mnich
Penda
Mauger
Baldred
Cynric
Gytha
Ulfbert
Wiglaf

FRANKOVÉ

Carolus Magnus (Charlemagne), francký král a římský císař
Alcuin, jeho rádce
Fulcarius, velitel pobřežní stráže
Radulg, správce
Bernart, voják
Arthmael, voják
Winigis, rybář
Borgon, biskup v Aix-la-Chapelle
Arno, kněz
Berta, abatyše

DÁNOVÉ

Steinn, syn Ingeho
Rolf

BOHOVÉ

Odin, otec veškerenstva – bůh bojovníků, války, moudrosti a poezie
Frigg, Odínova žena
Thor, Odínův syn – hromovládce a bojovník s obry
Baldr, Odínův syn – krasavec a bůh dobra a míru
Týr, bůh války a cti Loki, bůh sváru a lsti
Rán, matka vln
Njörd, bůh moře a ochránce mořeplavců
Frey, bůh, patron plodnosti, míru a prosperity
Freya, bohyně plodnosti, lásky a smyslné slasti

Hel, bohyně podsvětí, kde vládne mrtvým, kteří zemřeli na nemoc nebo stářím

Völund, bůh kovářské výhně

Eir, bohyně léčitelka a pomocnice Frigg

Heimdall, strážce bohů

Bílý Kristus neboli **Hvitakrist**, jméno nového boha používané v té době v severských zemích křesťanskými misionáři

MYTOLOGIE

Ásové, mladší skupina bohů v severské mytologii

Midgard, svět lidí

Asgard, sídlo bohů

Valhalla, Odínova síň mrtvých bojovníků

Yggdrasil, strom světa

Bifröst, duhový most, který spojuje Midgard a Asgard, světy bohů a lidí

Ragnarök, konec světa, poslední bitva mocností dobra a zla **valkýry**, Odínovy služebnice smrti norny, tři sudičky, které určují osudy lidí

Fenrir, obrovský vlk

Jormungand, had, který obtáčí svět lidí Midgard

Hugin (Myšlenka), jeden ze dvou Odínových havranů

Munin (Paměť), jeden ze dvou Odínových havranů

Mjöllnir, kouzelné Thorovo kladivo

Gjallarbrú, most přes řeku Gjöll v podsvětí

Módgud, obryně, která hlídá most Gjallarbrú

Gjallarhorn, Heimdallův zvučící roh, který oznamuje začátek Ragnaröku

Urd, bohyně osudu

Fimbulvetr, tři po sobě následující kruté zimy; předzvěst Ragnaröku

Bilskirnir, Síň blesků, sídlo boha Thora

Fáfnir, drak, který hlídá pohádkový poklad

Sleipnir, Odínův osminohý kůň

Tanngrjóst (skřípějící zuby) a **Tanngrísir (cenící zuby)**, kozlové, kteří táhnou Thorův válečný vůz

Gleipnir, magický řetěz, jímž byl spoután vlk Fenrir

Muži, již vládli pažemi ze železa
borovými vesly, pluli franckou řekou.
A nyní Sasové, Dáni a Norové,
bratři v boji, unikli císařovu hněvu

a daleko od fjordů a severských hor,
za mořem zmítaným bouřemi,
na ně čeká bohatství a sláva.

Havranova sága

PROLOG

Už jste se někdy plavili na vikinské válečné lodi? Ne na bachratém *knarru* nějakého obchodníka naloženém zbožím, který se vleče po moři jako soumar po prašné cestě, ale na štíhlém a rychlém *snekkaru*, z něhož jde strach. Už jste někdy stáli na jeho přídi a do tváře vám šlehal slaný vítr, zatímco pod pevným obloukem předního vazu s hadí hlavou na špici se pěnily bělovlasé Rániny dcery? Pluli jste někdy s muži, kteří svou skvělou schopnost vládnout sekerou i mečem dostali darem od samotného boha války Odina; s bojovníky, jejichž nájezdy zanechávaly na pevnině potravu vlkům, orlům a krkavcům? Já ano a zažil jsem všechno z toho, co jsem řekl. Byl to můj život, a i když to naplňovalo uctíváče Bílého Krista nevolí (a nepochybně i strachem), byl jsem se svými druhy šťastný, neboť někteří lidé se rodí bohům blíž než jiní. Pod jedním z kořenů stromu života Yggdrasil je studna Urdiho střezaná třemi nornami, bohyněmi, jež berou do rukou vlákna lidských životů a tkají z nich pavučinu osudů plných bolesti, utrpení, slávy, bohatství a smrti. A jejich staré prsty už musí být unavené ze spřádání vláken mého života. Však počkejte, všechno budu vyprávět. Pivo mi rozvázalo jazyk a ten se už nemůže dočkat, až začne. Jen pojd' dál, Amore, a ty taky, Gunnkele, a sedněte si na zem vystlanou slámou. Máme před sebou celou noc a naše cesta je daleká, aspoň pokud vzpomínky z mé staré hlavy neunikly jako voda z rozeschlého vědra. Minulou noc jste slyšeli jen začátek, srkali jste pouze pěnu z rohu s medovinou, a teď se tedy společně napijeme víc. Prohrábni uhlíky, Hallfrede, ať se plameny ohně znovu roztančí a vyskakují jako ve Völundově kovářské výhni. Ano, to je ono. A ty, Ingware, pro lásku Thorovu, hoď tomu svému

psovi něco k žrádlu, aby už přestal kdekomu ohryzávat boty. A kde je mladá Runa? Dnes nepřišla? To je škoda. Není nad to, když příběhu starého muže dodají lesku kypré ženské půvaby. Připouštím, že nejsem skald. Jediná píseň, kterou jsem kdy v životě zpíval, byla píseň meče nebo velké sekery s ozubem, když jsem ji roztančil před štítovou hradbou nepřátel. Ale skaldi přehánějí, takže člověk přestává cítit v záplavě jejich květnatých slov samotné květy. Pěvci líčí ve svých příbězích Sigurda jako jednoho z Ásů, bohů Asgardu, který svým mečem pobíjel ledové obry, zatímco Havran je v jejich podání nestvůra s rudým okem, jež rozsévá smrt. Pcha! Co ti mohou vědět? Plavili se oni se Sigurdem Šťastným? Ne, Sigurd nepatřil k bohům a jeho meč byl jako každý jiný, ukovaný ze železa a oceli člověkem, jenž znal své řemeslo. A pokud jde o mě, jsem snad nestvůra? Dokonce jsem býval i hezký. V každém případě mě zdobilo mládí, a už to stačí. Vyrostl jsem z učně řezbáře a tesaře, z chlapce, kterého našli ležet za vesnicí nejen bez vědomí, ale i bez toho, že by věděl, kdo je a odkud přišel. A pak jsem se stal jedním z vlků Sigurdovy smečky, jedním z jeho bojovníků, kteří brázdili vlny moří i toky řek a všude za sebou zanechávali smrt.

Vytáhněme tedy kotvy a napněme starou potrhanou plachtu. Zítřejší den je daleko a celá dlouhá noc se táhne před námi jako oceán ozářený svitem hvězd za jarní noci. Takže se vydejme na cestu.

PRVNÍ KAPITOLA

Jestliže nezdáte své druhy, dožijete se stáří s bílými vlasy, neboť bratrství ve zbraní je věc ukutá přísahou věrnosti, silná jako medvěd, rychlá jako dračí loď a pomstychtivá jako moře. Ten, kdo zradí, je předem mrtvý, a wessexský ealdorman Ealdred nás zradil.

Pluli jsme s napnutou plachtou a vesly z borového dřeva složenými na palubě, takže muži si hleděli svých zbraní. Ostřili čepele mečů brusnými kameny, trpělivě vyhlazovali zuby, které na nich zůstaly po posledním boji, a nad mumlavýmihovory a šplouchavým šepotem, s nímž příd *Serpenta* rozrážela mořskou vodu, se neslo pravidelné skřípání kamene o kov. Muži si rozprostřeli drátěné košile na kolenou, hledali poškozené kroužky a nahrazovali je těmi, které vytáhli z drátěných košil stažených z mrtvých. Dva Norové pohazovali těžkým pytle s hrubým pískem, do nějž vložili drátěnou košili, a zrnka písku obušovala z kroužků rez tak, že košile potom vypadala jako nová. Jiní zase natírali svou zbroj tukem z ovčí vlny, ovíjeli jílcem mečů novou kůži a měděnými drátky, opravovali popruhy štítů nebo napínali na jejich lipové desky nové kožené potahy, vytepávali promáčkliny v helmicích, brousili hroty kopí, až byly tak tenké, že jimi šlo vypíchnout hlemýžď z ulity, a kontrolovali upnutí hlavice seker, aby měli jistotu, že jim při prvním máchnutí neuletí. Někteří také převažovali stříbro nebo prohlíželi kožešiny a při tom všem žertovali, dohadovali se nebo si stěžovali či se vychloubali kořistí, kterou zase ukládali zpátky do svých cestovních truhlic. A já jsem dělal to všechno s nimi, neboť jsem byl jedním z nich. Vyčesávali jsme si z vlasů a vousů blechy, znovu jsme prožívali boje a při vyprávění přeháněli svou statečnost a

hrdinské činy, ale také jsme hráli tafl, kontrolovali utěsnění spár lodi a vkládali do bot kožené pruhy, abychom jimi vyspravili prodřená místa. Ošetřovali jsme si zranění, vzájemně jsme si vyprávěli příběhy o přátelích, kteří už sedí v Odinově hodovní síni ve Valhalle, pozorovali jsme racky poletující nad našimi hlavami a oddávali se vrzání a skřípění lodi a tichému šumu lanoví ve větru. A při tom všem jsme věřili bohu moře Njördovi, že bude vytrvale napínat naši plachtu, abychom brzy uviděli na obzoru zalitým sluncem nepatrnou skvrnku, jež by znamenala, že se už blížíme ke své kořisti, k *Fjord-Elkovi* se zrádným Ealdredem.

A protože nám Njörd skutečně poslal silný vítr ve směru plavby, byla brzy země západních Sasů sotva něco víc než zelený pruh na severním obzoru. Pokud by Njördova přízeň vydržela, měl Sigurd v úmyslu plout se *Serpentem* přes celou noc, abychom se pokusili vzdálenost mezi námi a *Fjord-Elkem* co nejvíc zkrátit. A pak, až Ealdreda s jeho posádkou dostihneme, budou naše meče a sekery rudé krví.

Godi Asgot vytáhl z koženého váčku promazaného tukem zajíce. Ten se v něm musel celou dobu od chvíle, kdy jsme vypluli, zmítat, protože z něj padaly sedřené chlupy a oči měl vytrěštěné strachem. Ale teď už *godí* jeho trápení ukončil. Vytáhl nůž a tak, jak držel zajíce za uši, mu vrazil ostrou čepel do hrudi. Dlouhé pracky zoufale zahrabaly do vzduchu. Asgot pak táhl nožem podél zajícova břicha. Část vnitřností se vyřinula přes horní pás obšívky do vody, ale zajíc sebou dál zmítal a hrabal nohama. Když potom *godí* utřel zkrvavený nůž do zajícova kožichu a zastrčil ho do pochvy, vytrhl šhubající se srdce a tmavé kličky střev a hodil je do moře a za nimi potom celou zaječí mrtvolu. Chvilí se díval, jak vlny odnášejí oběť pryč, ale *Serpent* plul dál a zkrvavené tělíčko zajíce se ztratilo mezi Ráninými dcerami. Po celou tu dobu mluvil Asgot k bohům a žádal je, aby nám dopřáli dobré počasí a klidné moře. Všiml jsem si, že otec Egfrith se pokřičoval, aby od sebe odvrátil *godího* pohanská kouzla, a i když jsem se od něj držel dál, aby jeho slova nedolehla k mým uším, byl jsem přesvědčen, že mumlá svá křesťanská zaříkávání.

Věděl jsem, že tentokrát to bude boj, v němž poteče krev proudem, neboť ealdorman Ealdred z Wessexu a jeho nejlepší válečník Mauger byli proradní zrádci a nezasloužili si nic jiného než

krutou smrt. Ealdred měl vzácnou knihu evangelií svatého Jeronýma, kterou jsme vzali mercijskému králi Coenwulfovi, a zrádný wessexský ealdorman nyní plul přes moře, aby tu křesťanskou vzácnost prodal králi Franků Charlemagnovi, nazývanému také Carolus Magnus. Ealdred se tedy mohl stát bohatým jako sám král, a to jen proto, že nás zradil a osnoval naši smrt. Jeho křesťanský bůh se svým mírumilovným synem však nebyli dost mocní, aby mu to pomohli uskutečnit. Nedokázali ho zachránit před námi, kteří vyznáváme pravé bohy, jež stále otřásají oblohou hromem a ženou po moři vlny vysoké jako útesy. A já jsem nepochyboval, že toho zrádného mizeru, toho odporného červa, následující den nebo den potom dostihneme, protože Ealdredova posádka nezná *Fjord-Elka*, nezná jeho cesty. Neboť loď je jako žena a jen bláhový muž si myslí, že když hladí každou ženu stejně, dočká se stejných výkřiků. Naproti tomu Sigurd znal každou píď *Serpenta* a jeho kormidelník Knut zase každé zrnko soli v neustále se valících vlnách moře. Bylo tedy víc než jisté, že Angličany dopadneme a pobijeme je.

„Myšlím, že se dnes ryby pomějou,“ zavolal na mě Bjorn a zasmál se, až se mu ve slunci zaleskly zuby.

„Jo, a my si pak budem pochutnávat na křesťanských blivancích, až ty ryby budem jíst,“ odpověděl jsem norsky, aby tomu Cynethryth nerozuměla.

S Pendou se opírali o okraj lodi a vyprazdňovali útroby do moře, i když bylo tak klidné, že Bjornův bratr Bjarni vybíral vodu ze dna lodi se spěchem krávy na cestě k porážce. Už dřív jsem poznal, že se *Serpent* při plavbě na vzedmutých vlnách ohýbá a kroutí jako vláčný mořský tvor, takže spárami mezi opláňkováním trupu, i když byly utěsněné, neustále prosakovala voda. V ten den bylo moře klidné jako hladina jezera čířená lehkým větrem, ale přesto to stačilo rozhoupat a zvednout wessexské žaludky. Norové se oběma novým členům posádky smáli, zatímco já jsem Cynethryth litoval a byl jsem rád, že se tentokrát nesmějí mně, protože při své první plavbě kdysi jsem krmil ryby stejně jako ona.

Pokud jde o Pendu, byl to nejlítější bojovník, jakého jsem kdy poznal, a vím, co říkám, neboť jsem ho viděl pobíjet Walesany u Caer Dyffrynu tak, že tráva na pastvině byla kluzká krví. Jenže teď, když se dávil a plival zvratky do vody, vypadal krotce jako beránek.

„Kdo to kdy viděl, plout přes moře na kusu dřeva na podpal,“ zabručel Penda, když se konečně otočil a utřel si ústa hřbetem ruky. „To není normální.“ Musel jsem se usmát, protože Penda byl stejně normální jako džber plný hromu.

Také Sigurd se usmál a já jsem věděl proč. Nebylo to tak dlouho, co jsem se trápil podobně jako Penda, pouze s tím rozdílem, že bych se nikdy nevyjádřil o *Serpentovi* jako o kusu dřeva na podpal. Vždycky jsem obdivoval, jak je tahle loď skvěle postavená, a jako učeň starého tesaře Ealhstana jsem to dovedl ocenit. Ano, *Serpent* byla krásná loď, šestasedmdesát stop dlouhá a sedmnáct stop široká, postavená z více než dvou set dubů. Mohla mít původně šestnáct veslařů na každé straně, ale Sigurd dal vybudovat na přídi a na zádi zvýšené plošiny, takže teď se na každou stranu vešlo jen čtrnáct veslařů. S naší posádkou třiceti mužů a jedné ženy jsme si sice na palubě trochu překáželi, ale stále jsme měli dost pohodlí. Olaf mi řekl, že když ještě Sigurd neměl *Fjord-Elka*, pluli na nově postaveném *Serpentovi* s posádkou sedmdesáti bojovníků, a zatímco jedna posádka odpočívala, druhá veslovala. To se muselo náramně hodit, zvláště když došlo k boji, ale nedovedl jsem si představit, jak mohlo vedle sebe spát tolik pšoukajících mužů. Loď měla malé otevřené podpalubí, kam se ukládalo zboží a zásoby, masivní patku stěžně a pevný kýl. Byla čtrnáct planěk vysoká, měla velkou čtvercovou vlněnou plachtu nabarvenou červeně a na zvýšeném předním vazu nasazenou hlavu Jormunganda, hada, který obtáčí svět lidí Midgard a jehož vybledlé červené oči zíraly přes šedé moře do naší budoucnosti. Všichni Norové na palubě, všichni bojovníci, kteří seděli na truhlicích se svým majetkem, si vážili *Serpenta* stejně, jako si vážili svých matek, milovali ho, jako milovali své ženy, a užívali si ho, jako si užívali děvek, k nimž se občas dostali.

Cynethryth se otočila a utřela si pot z čela. Přisahám, že byla ve tváři zelená jako čerstvé kapradí. Zřejmě postřehla, že se na ni dívám, a protože se mi zdálo, že se přede mnou stydí, odvrátil jsem se a ukázal jsem Flokimu kus nasmoleného provazu, který se uvolnil ze spáry mezi dvěma plaňkami kousek od něho. Nor zahučel a sukovitým prstem začal cpát těsnění zpátky do spáry. Jeden čas jsem si myslel, že mě Floki nenávidí, ale postupně jsme se sblížili jako bratři ve zbrani. Dnes však opět upadl do své obvyklé nálady, kdy

byl uzavřený do sebe a mračil se.

Zdalo se mi, že otec Egfrith mořskou nemocí netrpí, a tak mě napadlo, jestli to nemá něco společného s jeho zraněním hlavy. Kdysi mu Glum rozsekl mečem lebku, ale malý mnich nějakým zázrakem přežil, a co horšího, rozhodl se plout s námi. To bylo opravdu podivné od vyznavače Bílého Krista, že se vydal na cestu přes moře na lodi plné pohanů, ale možná i to nějak souviselo s jeho těžkým poraněním. Byl to malý, neustále popotahující človíček s tváří připomínající lasičku, ale já jsem ho svým způsobem obdivoval, neboť musel vědět, že ho kdokoli z nás může rozmáčknout jako veš, kdyby nám k tomu zavalil důvod nebo se nám to prostě chtělo udělat. Tenhle Kristův sluha zřejmě opravdu věřil, že může proměnit *Serpenta* v loď plnou křesťanů, stejně jako prý jeho bůh proměnil vodu ve víno, i když podle mě udělat z Norů křesťany by bylo spíš jako proměnit víno v chcanky. Možná doufal, že se mu podaří přesvědčit Sigurda, aby *Serpenta* přejmenoval na *Ducha Svatého* nebo *Jeruzalém*, nebo třeba na *Kristovu levou chlupatou kouli* či co já vím. Zkrátka Egfrith byl hlupák a pošetilec.

„Uvažuju, že to ploužící se prasečí hovno se mohlo odchýlit víc na východ, než je náš kurz,“ řekl Olaf, když si nabral ze sudu s dešťovou vodou plnou misku a pořádně se napil. Stál vedle Knuta, který svíral kormidelní páku se stejnou samozřejmostí, s jakou člověk drží za ruku svou ženu. Sigurd stál nad nimi na bojové plošině a vypadal jako slunce, jež právě klesalo k okraji světa a zalévalo jeho plavé vlasy zlatavým světlem.

„Že by byl tak prohnanej?“ zeptal se Knut, zachrchlal a vyplivl přes okraj lodi chuchvalec hlenů. Olaf jen pokrčil rameny.

„Já myslím, že má dost rozumu, aby překonal kanál nejkratší cestou a pak zamířil podél pobřeží na jih,“ řekl Sigurd. „Potom vpluje do ústí Sicauny a po ní bude pokračovat do středu země Franků.“ Olaf pochybovačně zvedl huňaté obočí, ale podle mého měl Sigurd pravdu. Jako křesťanský velmož se ealdorman Ealdred nemusel bát franckých lodí hlídkujících u pobřeží, tak jako my. Na druhou stranu se musel bát otevřeného moře víc než my, protože i když byly nyní podmínky plavby skvělé, náhlá změna počasí mohla nezkušené posádce, která navíc svou loď nezná, připravit mnohem horší chvíle než nám. A Ealdred *Fjord-Elka* neznal.

Olaf pokýval hlavou. „Takže to zrádný wessexský hovno se nejspíš drží pobřeží jako malej spratek máminých sukní, a proto jsme ještě neucítili jeho smrad,“ poznamenal.

Sigurd našpulil rty a poškrábal se ve zlatavém vousu, ale nic na to neřekl. Zadíval se na plachtu a chvíli zkoumal vítr, který ji napínal a vlnil jí. Fozoroval tanec tlustých plachtových lan a směr pohybu vln a pak pohlédl směrem k slunci. Viselo nízko nad hladinou, takže mohl přesně odhadnout, kde je západ. Našpulil silné rty, jako když se vlk chystá vycenit zuby, protože pokud měl pravdu a Ealdred skutečně zamířil přes moře nejkratší cestou, dostane se dál na sever, než my a nám bude stačit vybrat si kotviště s dobrým výhledem na otevřený kanál a čekat.

Ještě za soumraku jsme spatřili pevninu. Do té doby jsem nevěděl o zemi Franků nic, ale přesto na mě ta dvě slova působila jako symbol moci. Cítil jsem, že ji v sobě obsahují, aspoň pro pohanské uši, a že z nich zní hrozba naostřené oceli, množství nenávisných bojovníků a nové magie Bílého Krista, jež se šířila do celého světa, jako by ho chtěla ovládnout. Protože králem Franků byl Carolus Magnus, vládce nad křesťanským světem – císař, jak se mu také říkalo, neboť tak nazývali své krále Římané, kteří vládli zemi vzdálené a rozlehlé jako obloha nad naší hlavou.

A navzdory jeho oddanosti ukřižovanému bohu, jenž nabádá k míru, měl Carolus pověst největšího bojovníka na celém světě.

„Cítíte to?“ zvolal otec Egfrith. „Cítíte zbožnou zemi?“ Stál na přídi *Serpenta*, ale dával si velký pozor, aby se nedotkl Jormungandovy hlavy. Možná se bál, že by had mohl dostat chuť na křesťanské maso. Dychtivě číchal a jeho lasičkovitá tvář zářila radostí. Pobřeží se před námi rýsovalo jako nízká zelená linie přerušovaná šedivými skalami. „Frankové jsou bohabojní lidé a jejich král je světlo v temnotě. Je očistným ohněm, který vyvádí lidi z neřestí a hříchu jako maják. Je úžasným plamenem šlehaným větrem, jenž zachraňuje lodi, aby se neroztříštily o skaliska,“ vykřikoval Egfrith vzrušeně. „Jestli budeme mít štěstí, Havrane, setkáme se s velikým králem, a protože ho Bůh miluje a říká se, že Carolus je laskavý a velkorysý, možná dostaneš příležitost očistit svou černou duši a oškrábat z ní hříchy, jako se škrábe tuk z kůže

poraženého telete, a všemohoucí Kristus vytáhne z tvého krvavého oka Satana.“ Usmíval se a já jsem si představoval, jak bych mu ten jeho úsměv vrazil do lebky tak hluboko, že už by se z toho tentokrát nevylízal. Ale pak jsem se usmál i já, neboť i když byl Egfrith přesvědčený, že jsem zplozenec Satanův, stejně bezcenný jako sliz po slimákoví, bylo na tom malém lasičkovitém mnichovi něco, co jsem si oblíbil. Vlastně ne, oblíbil není to správné slovo. Spíš jsem se dobře bavil na jeho účet.

„To by ten tvůj bůh musel být hodně silnej, aby ze mě vyrval ďábla, mnichu,“ řekl jsem a ukázal mu rukou na celou posádku Norů kolem sebe. „A možná by taky objevil, že se Satan skrývá v Bramově podpaží nebo ve Sveinově páchnoucím zadku.“

„Hřích nemůže nikde najít bezpečné útočiště, mladý muži,“ odpověděl Egfrith vyčítavým tónem. Zapotácel se, protože se loď vzepjala na jedné z větších vln, ale podařilo se mu udržet se na nohou, aniž se chytil Jormunganda. „Protože odplata za hřích je smrt. Avšak Bůh nám dal prostřednictvím Ježíše Krista, našeho Pána, darem věčný život.“

„O čem ten pidimužík skřehotá, Havrane?“ zeptal se Svein s mohutnou hlavou nakloněnou na stranu. Pročesával si husté rudé vlasy novým hřebenem ze slonoviny a na svůj starý hřeben s vylámanými zuby už zřejmě zapomněl. Svein byl největší obr mezi lidmi, jakého jsem kdy viděl, hrozivý bojovník, který toho nikdy moc nenamluvil, a teď se díval na otce Egfritha jako pes zjizvený rvačkami na hravé štěně.

„O tom, že jeho bůh chce hledat Satana v tvém zadku,“ řekl jsem norsky. „Odpověděl jsem mu, že by se ti to možná líbilo.“ Ostatní kolem se smáli, ale Svein se zamračil, až se mu oblouky hustého rudého obočí setkaly nad baňatým nosem.

„Řekni mu, že si on a jeho bůh můžou se vším, co vyjde z mého zadku, dělat co chtěj,“ zabručel a ještě víc svařtil obočí. Potom se trochu pozvedl, naklonil se na stranu a uprdl si tak, že to musela slyšet samotná Rán na dně moře. „Tak prosím, Kristův sluho,“ řekl, „můžeš si ho vzít, dokud je teplý.“

Pořád jsem se usmíval, ale když jsem zachytil Cynethrythin pohled, zařal jsem zuby a proklel se za to, že jsem takový necitlivý hlupák. Její oči barvy břechťanu byly chladné a unavené, jako by v

mých očích viděla hrozné události, jež tak těžce zasáhly její život. Poznamenaly její duši, jako oheň poznamenaná hedvábí, které někdo nechal příliš blízko jeho žáru. Její tvář byla bledá, stažená nevolností i obavami z toho, co všechno ji ještě čeká, a přesto zůstávala krásná. Pomalu zamrkala, pak se ode mě odvrátila a zahleděla se na vzdálené pobřeží, zatímco *Serpent* dál klouzal mořem. Tahle dívka, tenká jako mladá břízka, mě zpola odnesla, zpola odvlekla z boje s Walesany, když jsem byl zraněn a příliš slabý, abych se udržel na nohou. Spolu jsme se pak ukryli v dutém dubu a ona mi sešila ránu na zádech, krmila mě bobulemi posbíranými v lese a dávala pozor, aby nás nenašli naši nepřátelé. Její otec nás však zradil a teď, když se před námi rýsovalo pobřeží země Franků, musela si uvědomovat, že nepotrvá dlouho a Ealdreda dopadneme. A stejně tak musela vědět, že pro toho zrádného červa nebudeme mít nic jiného než chladnou smrtící ocel. Odvážím se říct, že kromě otce Egfritha je každý z mužů na palubě lepší bojovník než já, a tak se navzdory mým dřívějším nadějím nezdálo pravděpodobné, že bych právě já mohl Ealdreda zabít. Toužil jsem po tom kvůli zradě, které se dopustil na mém jarlovi, a také kvůli tomu, jakou bolest způsobil Cynethryth. Ale ze všeho nejvíc jsem si přál, aby Ealdreda srazila čepel mého meče, protože jsem byl mladý a plný pýchy. Možná se s ealdormanem mrtvým a chladným vrátí do Cynethrythiny duše klid a mír, sliboval jsem si. Ale možná mě bude nenávidět.

DRUHÁ KAPITOLA

„Podkasejte plachtu, chlapi. Už vás slyším, vy líný mizerové, jak přísaháte při mlíku své matky, že u franckýho pobřeží žádný skaliska nejsou!“ zvolal Olaf od kormidelní páky a zvedl tím z truhlic šest Norů, zjevně vděčných za to, že zase mohou něco dělat. Dva z nich uvolnili zdvihací lano a plachtu o kousek spustili a další čtyři přebytek plachty dole srolovali a svázali krátkými kusy provazu. *Serpent* znatelně zpomalil. Muži u zdvihacího lana pak rytmickým šhubáním rudou plachtu znovu vytáhli, až ji vítr s hlasitým plácnutím nafoukl. Celý úkon netrval déle, než si člověk stačí vyprázdnit útroby, a Olafova lhostejnost naznačovala, že od své posádky ani nic jiného nečekal. Olaf byl kapitán *Serpenta* a Sigurdův přítel, kterému jarl nejvíc důvěřoval. Byl první ze Sigurdových vlků, první, kdo jarlovi přísahal na svůj život i meč, a ostatní mu s láskou říkali strýci, neboť byl, s výjimkou *godího* Asgota, starší a zkušenější než kterýkoliv z nich.

Do chvíle, než se slunce dotklo mořské hladiny na západě, stáli Olaf, Sigurd a Knut zabraní do hovoru na zádi, ale teď už syčení ohně ve vodě někde mimo naše smysly ohlásilo konec dne, a tak jsme museli přistát dřív, než se kýl *Serpenta* zadrhne o nějaké podmořské skalisko. Podle kormidelníka Knuta jsme mířili k místu, které se nazývá Bayeux, takže teď se budeme muset obrátit proti větru a plout na východ, protože jinak by nás mohl vítr zanést mimo ústí Sicauny. A to by znamenalo, že bychom pak museli pomalu a těžkopádně křížovat proti větru k severu, což by zmařilo naše naděje, že dosihneme *Fjord-Elka* dřív, než vpluje do ústí řeky.

„A teď se musíme rozhodnout, Havrane,“ řekl Sigurd. „Chceme

vystrašit a zahnat francké duchy, nebo chceme připlout v míru?“ Věděl jsem, že mluví o tom, jestli nechat Jormunganda na přídi *Serpenta*, nebo ho sundat. Mohli jsme nechat hlavu hada na svém místě, aby upírala na novou zemi své uhrančivé oči, ale také to mohlo místní duchy spíš vyprovokovat, než je zahnat pryč, a nikdo z nás je neznal a nevěděl, jak jsou mocní.

„Já bych ho sundal,“ řekl jsem a ukázal na Jormunganda. „Neukazoval bych ho dřív, než o tý zemi budeme vědět víc.“

Sigurd přikývl. „Bjorne, Bjarni! Od téhle chvíle jsme kupci!“ zavolal a bratři se zazubili, vstali ze svých truhlic a zamířili na příď, aby Jormunganda sundali a schovali na dno lodi, kde bude trpělivě čekat v temnotě pod vrstvou kůží.

Věděl jsem, že se Sigurd neřídil mou radou a byl tak rozhodnutý už předtím. Sigurd byl válečník, který v každém vyvolával strach, ale ani on nechtěl vtrhnout do neznámé země jako šelma zbavená smyslů. Tím, že se mě zeptal, mě jen zkoušel. Sám si nejlíp uvědomoval, že jarl musí vládnout stejně tak vychytralostí Odina i hrubou silou Thora, a protože on měl obě tyto vlastnosti ve stejné míře, byli jeho muži ochotní plout s ním až na samý konec oceánu.

Přesto bylo jasné, že i když připlujeme v míru, musíme být připraveni na boj. Na lodi nastala horečná činnost a všichni se chystali na přistání. Vzájemně jsme si pomáhali oblékat zbroj, protože na houpající se lodi to není nikdy snadné, a tak jeden vždy držel drátěnou košili, aby se do ní mohl jeho druh nasoukat. S tou mou mi pomohl Bram a jako vždy mě překvapilo, jak je těžká. Původně patřila Sigurdovu přísežnému muži Glumovi, ale z Gluma se vyklubal nenasytný mizera, který z touhy po zbohatnutí Sigurda zradil, a teď byl mrtvý.

Proto jsem děkoval waleským kopím, jež ho zabila, a děkoval jsem jim dvakrát – jednou, protože si zrádce smrt zasloužil, a podruhé, protože jeho krásná drátěná košile byla nyní moje. Jen málo bojovníků mělo drátěnou zbroj, ale v Sigurdově vlčí smečce ji měli všichni. Byla to velká výhoda, neboť dobrá drátěná košile dokáže zachytit ránu mečem, takže jeden Sigurdův muž vydal za čtyři v kožené zbroji. A v těch dnech jsem byl mladý a dychtivý dokázat, že si takovou skvělou a drahou zbroj zasloužím.

„Kéž by nás čekalo klidné ráno,“ řekl Sigurd Knutovi.

Kormidelník si pročísl prsty dlouhý řídký vous a přikývl. „Chtělo by to místo, kde bychom se mohli šikovně skrýt a zároveň si zachovali dobrý výhled na moře,“ dodal.

„Ano, vlk musí mít své doupe,“ souhlasil Sigurd, když si přehodil přes ramena zelený plášť a sepnul si ho u krku stříbrnou sponou ve tvaru vlčí hlavy. Také všichni ostatní si oblékali pláště, aby jimi zakryli zbroj, aspoň před pohledy z dálky, a já jsem se přesvědčil, jestli mi zpod hnědého pláště nevykukuje špička meče. I můj meč, a byla to skvělá zbraň, patřil dříve Glumovi. Měl hrušku s pěti ozdobnými laloky a rukojeť vykládanou stříbrem a ovinutou stříbrným drátkem. Na záštitě kovář vykoval osm malých Thorových kladiv, čtyři na každé straně, a všechna svědčila o tom, že znal své řemeslo a byl dovedný. Glum musel za takovou zbraň zaplatit spoustu stříbra nebo zabít v boji bohatého muže a vzít mu ji. Mohl ji také ukrást, ale o tom jsem pochyboval, protože i když skončil jako zrádce svého jarla, předtím byl čestný muž. Byl však zároveň hloupý a vidina bohatství mu zatemnila mysl. Zatímco Glum provedl krvavou oběť, když zabil dobrého muže jen proto, že se bál noren a bohů, Sigurd věřil svému vlastnímu soudu. A zatímco Glum vedl nejdřív ránu a potom přemýšlel, Sigurd zvažoval možné důsledky jako sekané stříbro na vahách, i když ho k opatrnosti nevedl strach. Jsem přesvědčen, že by bojoval třeba i s Jormungandem, kdyby věděl, že ho sledují skaldí, kteří budou jeho boj opěvovat, a jejich následníci jeho činy sto let po jeho smrti ještě přikrášlí.

Když jsem tehdy viděl Sigurda ve skvělé zbroji, s těžkým mečem zděděným po otci, pomyslel jsem na hrdinu Beowulfa, jenž zabil netvora Grendela a jehož příběhy jsem poslouchal za chladných zimních nocí mezi muži shromážděnými kolem ohně. Ale myslel jsem také na udatného boha války Týra, mocného hromovládce Thora, a dokonce na Odina, boha bojovníků a otce padlých. Protože s jarlem Sigurdem jsme všichni spojovali naše tužby a nikdo z nás nepochyboval, že Sigurd vstoupí mezi legendy, jejichž příběhy se vyprávějí po dlouhé generace. Ale skalní terasa, po níž kráčel, byla úzká a já jsem věděl, že i on to ví. Říkal jsem si, že ho bohové buď milují a projevují mu přízeň, protože je velký bojovník a moudrý člověk, nebo na něho žárlí a snaží se ho zničit. Takové myšlenky se mi honily hlavou, když jsme se blížili k pobřeží země Franků, co by

kamenem dohodil od skalisek a malých ostrůvků, a hledali záliv, v němž bychom mohli spustit kotvu.

Ústa jsem měl vyprahlá a můj jazyk byl suchý jako sled pověšený na slunci a větru, ale nebyl jsem jediný, koho zmáhala nervozita. Viděl jsem, že i ostatní Norové si olizují rty rozpukané od soli, svírají a rozvírají pěsti a splétají si cůpky, jen aby něco dělali. Pobřeží, k němuž jsme se za houstnoucího šera blížili, vypadalo ošlehané větrem a prázdné, ale to neznamenalalo, že se tam někde ve vysoké trávě nebo za balvany neskrývají bojovníci. Stačilo, aby někdo z útesu spatřil červenou plachtu *Serpenta* dávno předtím, než bychom uviděli my jeho, a teď už by na nás mohla čekat stovka bojovníků, aby proti nám vyrazili, když se budeme brodit příbojem ke břehu, a všechny nás ještě ve vodě pobili. Obepluli jsme útes, o nějž se třístily vlny, a za ním se před námi otevřel záliv vyhloubený v pevnině věčnými útoky větrů a vln. Když jsme pak do něj vplouvali, obklopil nás hluk, který jsem měl nejdřív za hukot větru a příboje, ale pak mi připadl přece jen jiný a najednou jsem pochopil. Tuleni! Ty černé a hnědé balvany nebyly z kamene. Byly to tucty tuleňů, kteří se vysoukali na kluzká skaliska pokrytá mořskými řasami a vydávali zvuky podobné bzukotu hejn včel.

„Stáhněte plachtu, chlapi!“ zvolal Olaf a rozkázal dvěma mužům, aby připravili kotvu. Tou byl balvan vsazený do dřevěného rámu, na který bylo uvázané dlouhé tlusté lano. „Nasaďte vesla! A teď pomalu.“ Olaf přešel na příď, aby mohl pozorovat skaliska pod hladinou. Tam už se nakláněl přes okraj lodi Hastein, podsaditý Nor s kulatým obličejem, rudými tvářemi a žlutými vlasy, a měřil hloubku provazem, na jehož konci bylo uvázané olověné závaží. Pokaždé když olůvko narazilo na dno, Hastein provaz vytáhl a změřil ponořený úsek mezi roztaženými pažemi. Pak poklepal dutým dnem závaží o dlaň, vysypal na ni hrstku mokrého písku a ukázal ho Olafovi a Knutovi. Olaf přikývl.

„Pěkný písčité dno!“ zavolal na Sigurda. „A právě je příliv.“

Sigurd spokojeně pokýval hlavou, protože to byly podmínky, které nám vyhovovaly. Kdybychom chtěli, mohli jsme vplout přímo do zálivu a vytáhnout *Serpenta* nad čáru přílivu. Ponořil jsem veslo do vzdouvajícího se příboje a říkal si, že máme štěstí a že nám osud přeje. Ale Sigurd zřejmě myslel na něco jiného. Sestoupil z bojové

plošiny na zádi a zamířil kolem nás přes palubu k Hasteinovi.

„Jak jsi vysoký?“ zeptal se ho.

Hastein sraštil čelo a chvíli uvažoval, co to má znamenat. „Pět a půl stopy,“ odpověděl potom. Zdál se mi menší a zřejmě si to myslel i Sigurd, protože se pousmál.

„Pak bys měl křiknout, až se dostaneme na pět stop hloubky, Hasteine, nebo bych si musel myslet, že tvou matku oplodnil nějaký rybí samec,“ řekl a otočil se k nám. „Vykasejte si sukně, dámy. Slyšel jsem, že zdejší voda je obzvlášť mokrá.“

Ozvalo se pár povzdechů, protože nikomu se nechtělo máčet drátěnou košili ve slané mořské vodě, navíc při vyloďování ve zbroji vždycky hrozilo, že se někdo utopí.

„Přestaňte skučet jako baby, mizerové!“ houkl Olaf a zapnul si pod bradou řemínek helmice. „Spíš se modlete, aby tam někde nečekal sám Carolus a neposlal na nás legie Bílého Krista s ohnivými meči a kopími na kuchání pohanů.“

„Raděj bych skočil doprostřed stovky křesťanů, než se brodil ke břehu a hrabal rukama jako pes,“ zamumlal Svein a narazil si na hlavu přilbici. To už ze zádě šplouchla do vody kotva a na přídi připravovali dvě dlouhá lana, která potáhnou muži s sebou a připoutají jimi *Serpenta* k nějakému stromu nebo vhodnému balvanu. Uvažoval jsem, na co si Svein stěžuje, když mu voda při jeho výšce bude sahat jen po hrud', kdežto jiným málem až k nosu.

„Bjorne a Bjarni, vy zůstanete s Knutem a s tou holkou na palubě,“ řekl Olaf. To už jsme ponořili vesla do ztemnělé vody a opatrně řídili *Serpenta* tak, aby zůstal obrácený přídi k pobřeží, zatímco Hastein a Yrsa sklouzli s uvazovacími lany přes okraj lodi do vody. Jakmile jsme *Serpenta* připoutali ke břehu, vytáhli jsme vesla a ucpali otvory. A pak už přišla řada na nás. Postupně jsme se spouštěli do vody a brodili se ke břehu s mečem nad hlavou, aby pochva, vyložená ovčí vlnou, nenasákla slanou vodou a nemuseli jsme celé věky čekat, až vyschne. Držel jsem se okraje lodi, dokud jsem nohama nenašel pevnou oporu, a pak už jsem si jen představoval, jak mi bude štít pověšený na zádech ztěžovat pohyb ve vlnách.

„Já chci jít s tebou, Havrane,“ ozvala se náhle Cynethryth, když jsem stále ještě visel na boku a bál se, že nenajdu nohama dno a

těžká drátěná košile mě stáhne pod vodu. Snažil jsem se, aby na mně nebylo poznat, že mám strach, ale podařilo se mi jen to, že jsem se tvářil vztekle. „Proč bych měla zůstat na lodi, když mi je z toho jejího houpání jenom zle?“ naléhala Cynethryth. „A taky chci aspoň na chvíli pryč od těch páchnoucích chlapů. Potřebuju trochu soukromí. Dovedeš to pochopit?“

Byl jsem ponořený málem po ramena a bál jsem se pustit okraje lodi. Honilo se mi hlavou, co mě tady může čekat. Moře je zabiják mužů a Frankové jsou zabijáci pohanů. Přes hlavu se mi přelila vlna a lokl jsem si slané vody. Začal jsem se dávit. „Navíc vidím, že potřebuješ pomoc,“ pokračovala Cynethryth nade mnou. „Ostatní jsou už v půli cesty ke břehu.“

„Dělej si, co chceš,“ odpověděl jsem a konečně jsem se pustil. Vzápětí jsem pod nohama ucítil dno. Sotva jsem se pomalu otočil k pobřeží, ozvalo se za mnou další šplouchnutí a Cynethryth byla vedle mě. A zatímco já jsem vystrkoval bradu nad vodu, aby mi do úst nešplíchala slaná voda, a pomalu se po špičkách posouval dál, ona se položila na hladinu a plavala jako mořská vydra ke břehu.

„Cynethryth, počkej na mě!“ zavolal otec Egfrith. Zdálo se, že konečně našel odvahu opustit loď. „Proboha, děvče, počkej na mě!“ Hned nato se ozvalo další šplouchnutí a já jsem zařal zuby a vrhl se dopředu, aniž jsem dbal na moře a Rániny bělovlasé dcery, protože jsem byl odhodlaný raději se těm chtivým děvkám poddat než připustit, aby se ten křesťanský mnich dostal na břeh dřív než já.

Vyždímali jsme pláště, chvíli jsme poskakovali, abychom vytřepali z cinkající zbroje vodu, a přitom nám v botách čvachtalo, až jsme tím vším donutili nejbližší tuleně sklouznout z balvanů a skalisek do moře. Ti vzdálenější si nás však vůbec nevšíмали a mě napadlo, že by tak klidní být neměli, protože jsme byli po dlouhé cestě hladoví. Podle toho, kde končila písčitá pláž a začínala rozeklaná skaliska a šelfy, jsem usoudil, že tady je příliv mohutnější než na wessexském pobřeží. Doufal jsem, že si toho všiml i Knut a zakotvil *Serpenta* dostatečně daleko, aby se loď za odlivu neocitla na suchu.

Floki už klusal s kopím v ruce po pobřeží vzhůru, až mu černé cůpky poskakovaly. Běžel po úzké cestě k vrcholu pahorku, na němž bychom mohli postavit hlídku a rozhlédnout se z něj do kraje,

abychom získali aspoň potuchy o tom, kde jsme to přistáli. Egfrith vypadal v mokrém mnišském hábitu, který mu lpěl na drobném těle, jako utopená krysa, ale já jsem si spíš všímal toho, že také Cynethryth se přilepil oděv na tělo. A to byl pohled mnohem příjemnější. Po chvíli jsem si uvědomil, že na ni zírám, a odvrátil jsem se, ale pak mě zase popuzovalo, když jsem viděl, že ostatní na ni civí dál. Bohyně lásky a smyslné slasti Freya vzbuzuje v mužích touhu po ženě, a i když se Cynethryth chvěla zimou a mokré vlasy měla přilepené na hlavu, přesto přitahovala pohledy mužů jako stříbrný náhrdelník.

Sigurd si shrnul mokré vlasy dozadu, svázel si je na krku koženým řemínkem a pak pohlédl zpátky na naši loď, která se lehce pohupovala na drobných vlnkách.

„Je to ale krasavice, co, Havrane?“ řekl a kývl hlavou směrem k lodi. Nad klidnými vodami zálivu, které se čefily jen v místě, kde příboj narážel na pobřeží, se rozlévalo načervenalé podvečerní světlo.

„Ano, je,“ odpověděl jsem, i když jsem přitom myslel na Cynethryth.

„Pořád máme naději, že ještě před setměním popluje ten odporný červ Ealdred kolem,“ uvažoval Sigurd. „Ale pravděpodobnější se mi zdá, že touhle dobou už někde zakotvil. Takže tady zůstaneme a budeme čekat, dokud se tu *Fjord-Elk* neobjeví.“

„Jestli budeme mít štěstí, zavede ho Njörd přímo sem, do toho zálivu,“ poznamenal jsem a sledoval přitom dva křičící racky, kteří poletovali v chladnoucím vzduchu nad hladinou. Říká se, že Njörd miluje slunné zátoky, protože tam se zdržují jeho posvátní mořští ptáci, takže by se mu mělo líbit i tohle místo. Za písčitou pláží bylo vidět shluky nízkých růžových květů, které rostou na mořském pobřeží, a když se teď v podvečerním vánku zachvíaly, vypadalo to, jako by se chvěla samotná země. O něco výš bylo vidět husté tuhé keře rakytníku, na jehož stříbřitě zelených listech rostlo množství trpce chutnajících bobulí.

„Pořád si myslíš, že si zasloužím své jméno?“ zeptal se Sigurd a upřel na mě klidný pohled. Chvíli jsem se na něho mlčky díval, protože mě jeho otázka překvapila. Věděl jsem, že naráží na přídomek Šťastný.

„Do podpalubí Serpenta se už nevejde ani ozdobná jehlice,“ odpověděl jsem. „Tví muži maj tolik stříbra a různýho bohatství, že nevěděj, co s ním,“ dodal jsem s úsměvem. „Svein je šťastnej jako vepř ve vlastních hovnech jen proto, že má nověj hřeben. A Floki..., tomu stačí, když má o čem mudrovat. Než jsem uviděl ty tuleně, myslel jsem si, že to on vzdychá hlady.“

Sigurd na mě ještě chvíli hleděl, pak přikývl a s levou rukou na jílcí meče se vydal po pobřeží. Díval jsem se za ním a zhluboka jsem vdechoval cibulovitou vůni, která vanula z trsů rozkvetlých trávníček. Když jsem se potom otočil, uviděl jsem, že zpoza tří skalisek ohlazených příbojem vyšla Cynethryth. Uvažoval jsem, jestli už lituje, že se rozhodla opustit Wessex a plout s námi. Nemohla přece doufat, že mezi Nory bude mít takové soukromí, na jaké je zvyklá. Slunce už zašlo a nad západním obzorem po něm zbyly jen průrvy oranžového světla v šedivých mracích. Ze skaliska kus od pobřeží, na němž si sušil svá dlouhá černá křídla, vzlétl k obloze kormorán. Jeho hlasité krákání se neslo nad vodou. Náhle jsem ucítil, že Cynethryth je vedle mě.

„Tvůj jarl má starosti,“ řekla, i když očima sledovala velkého ptáka na obloze, který s nataženým krkem mával dlouhými křídly a mizel v houstnoucím šeru.

„Myslí si, že mu jeho štěstí uniká mezi prsty jako písek,“ odpověděl jsem a zašlápl jsem špičkou boty cosi, co vypadalo jako tlustý červ. Byli všude kolem, stejně jako dírky v písku, z nichž vylézali. „Bojí se, že se bohové obrátili proti němu a nebude moct dát svým mužům, co si zaslouží..., myslím kromě stříbra, kožešin a nových hřebenů ze slonoviny.“

„A co tedy kromě toho všeho ještě chtějí, Havrane?“ zeptala se Cynethryth. Věděl jsem, že se ptá, co chci já. Hledala můj pohled a já jsem si uvědomoval své krvavé oko, které způsobovalo, že mě mnozí nenáviděli nebo se mě báli, ale kvůli němuž mě Sigurd ušetřil, protože byl přesvědčený, že jsem poznamenaný bohy, dokonce samotným Odinem. Než jsem mohl odpovědět, rýplo mě cosi do zad, a když jsem se otočil, uviděl jsem starého Asgota, Sigurdova *godího*. Znovu mě rýpl koncem kopí.

„Já jsem to už pochopil, takže bys na to mohl přijít taky,“ řekl svým stařeckým skřehotavým hlasem. Přestože vítr vál proti němu,

cítil jsem, jak páchne, a Cynethryth to cítila také, protože si přiložila ruku k nosu.

„Cos pochopil?“ zeptal jsem se, jako vždy ostražitý před tímhle mužem a jeho podivnými kouzly, kterými doprovází své krvavé oběti.

„Jsi Odinův spratek,“ řekl a zkřivil vrásčitou tvář poznamenanou větrem a sluncem. „Nebo aspoň vlákno tvého života je vetkané do pláště otce veškerenstva.“ Vycenil na mě zahnědlé zuby, ale při jeho úsměvu mně pokaždé přejel mráz po zádech. Uvažoval jsem, jakým kouzlem mohl poznat, co se mi honí hlavou.

„Sigurd měl pravdu,“ pokračoval. Pokýval hlavou a zabořil konec kopí do písku. „Jak jinak se dá vysvětlit, že ještě žiješ? Polovina těch, co vypluli se Sigurdem, je už mrtvá. Stál jsi ve štítové hradbě s muži mnohem silnějšími, než jsi ty, a někteří patřili k těm nejlepším bojovníkům, jaké naše země zrodila. A oni jsou pryč, zatímco ty jsi pořád živý.“ Zašklebil se na Cynethryth a ta se, celá z něho nesvá, zamračila. „Jeho pavučina osudu je bezpečně ukrytá pod kloboukem otce veškerenstva, děvče, jinak by ho už žrali v zemi červi,“ řekl norsky, takže tomu Cynethryth nemohla rozumět. „Nemám pravdu, Havrane?“ dodal a znovu se poťouchle ušklíbl.

„Měl jsem jen štěstí, Asgote, to je celý,“ řekl jsem a uvědomil jsem si, že mi ruka sklouzla k jílcí meče. My se dotýkáme meče pro štěstí a křesťané námi za to pohrdají. Ale proč bychom to nedělali? Naše zbraně nás udržují naživu. Viděl jsem, jak si křesťané dělají prsty na hrudi kříž. Možná jim to přináší štěstí, ale chtěl bych vidět, jak by dopadli, kdyby něco takového zkusili při srážce dvou štítových hradeb.

„Říkáš, že jsi měl štěstí?“ Asgot se znovu otočil k Cynethryth, až mu zachřestily kůstky zapletené do vlasů. Modré oči měl široce rozevřené. „Pak to možná vysvětluje, proč štěstí našeho jarla odkapává jako nudle z trollova nosu. Ty jsi to štěstí Sigurdovi ukradl, Havrane. Přeskočilo z něho na tebe jako blecha, chlapče.“ Znovu se na Cynethryth zašklebil a namířil na ni kostnatý prst. „Měla by ses od něj držet dál,“ dodal kostrbatou angličtinou. „Táhne se za ním smrt jako odporný zápach.“

„Mně se zdá, že je to spíš tvůj odporný zápach, který tady zamořuje vzduch, starče,“ řekla Cynethryth a otočila se k němu zády.

„Pojď se se mnou projít, Havrane. Jsem ráda, že zase stojím na pevné zemi, a mám chuť se po ní pohybovat.“ Opustili jsme Asgota a já jsem zaslechl, že za námi mlaská jazykem, i když to znělo, jako když se lámou prsty.

Dál podél pobřeží jsem uviděl Brama a Sveina, jak se přikrčení a s kopími v rukou plíží ke skupince pěti nebo šesti netečných tuleňů, z nichž někteří měli kůži rezavou jako liška. Nedovedl jsem si představit dva nápadnější muže, a přesto se podle svítících zubů v Bramově vousu zdálo, že si oba věří.

„Nasbíráme dřevo na oheň,“ řekl jsem Cynethryth a ukázal jsem na svah za písčitou pláží. „Tam nahoře by nějaké mohlo být.“ Samozřejmě že čím výš jsme vystupovali, tím jsme měli větší naději, že zahlédneme na temnící se hladině *Fjord-Elka*, i když jsem věděl, že teď už je s největší pravděpodobností někde zakotvený na noc jako naše loď. Přesto jsem stoupal před Cynethryth vzhůru a ona mě následovala, a třebaže jsem už neměl strach, že mi Asgot podřízne svým obětním nožem hrdlo, jeho řeči o tom, že jsem ukradl Sigurdovi štěstí, mi sevřely hrud' jako voda v sudu z lednového deště.

TŘETÍ KAPITOLA

Několik mužů přineslo z lodi dva velké železné kotle a do nich jsme dali kusy masa a trochu tuku ze čtyř velkých tuleňů. Teď, za přílivu, spala tahle zvířata ve vodě ve svislé poloze s hlavou nad hladinou a my jsme byli rádi, že přestala se svým podivným zpěvem. Do vývaru jsme přidali všelijaké měkkýše, které se nám podařilo najít na pláži, včetně srdcovek, slávek a mořských hlemýžďů. Arnvid našel trs fenyklu a další z Norů Bothvar vytáhl ze země tři velké kořeny křenu, které nasekal na kousky a hodil do bublající směsi, takže nás ústa páčila, ať jsme jídlo zapíjeli vodou, jak jsme chtěli. A nejen vodou. Bram prohlásil, že pivo je lék, pokud ho člověk vypije dostatečné množství, a my jsme se jeho doporučením ochotně řídili. Pili jsme a jedli tak, že jsme namáčeli do šlichty v kotli kusy okoralého chleba, který jsme našli ve stanech na wessexském pobřeží, pomazané zbytkem tuleního tuku.

„Poslyš, Sveine, nemyslíš, že byla škoda zabíjet toho rezavýho tuleně?“ zeptal se Bram, jehož rozcuchaný vous se v záři ohně leskl mastnotou.

„Však jsem z toho pořád ještě smutnej,“ odpověděl Svein a dál spokojeně usrkával z velké dřevěné lžice vývar. „Měl tak krásný oči.“

„Ano, připomínal mně tvoji sestru,“ prohlásil Bram a zamrkal na Arnvida. Ten se jenom usmál.

Sigurd poslal několik mužů do vnitrozemí s úkolem zjistit, jestli není nablízku nějaká osada, ale varoval je, aby byli opatrní a neprozradili se.

To bylo to poslední, co bychom potřebovali, aby nás někdy v

noci vzbudil francký výběrčí poplatků. Navíc otec Egfrith prohlásil, že duch svatý upozorní dobré křesťany, že k nim připluli pohané, a ti se jako jeden muž seberou a přijdou nás pobít, mávající hořícími kříži a meči namočenými ve svěcené vodě.

„Tak ať přijdou, mnichu,“ odsekl Sigurd. „Jsem zvědav, jak ten jejich dřevěný kříž dopadne proti norské sekeře. A to, že Frankové namáčejí meče do svěcené vody nebo do sudu s chcankami svatých panen, mně taky strach nenažene, protože takové meče budou nejspíš rezavé.“ Norové se tomu zasmáli, ale pro všechny případy jsme spali s jedním okem otevřeným.

Po *Fjord-Elkovi* nebylo ani stopy. Kanál za ústím zálivu stále sledovalo nejméně šest mužů a i po setmění postavil Sigurd tři hlídky po dvou mužích. Ti upírali za svitu měsíce a hvězd pohledy na moře pro případ, že by byl Ealdred tak odvážný nebo hloupý a rozhodl se plout podél pobřeží i v noci. A tak jsme čekali, uspávání neustávajícím šuměním moře.

Spal jsem vedle Cynethryth, ale to zároveň znamenalo, že jsem ležel blízko otce Egfritha a musel poslouchat, jak ustavičně popotahuje a neklidně sebou šije. Usoudil jsem, že ani uctívači Bílého Krista nejsou uchráněni od blech a že se jimi jeho mnišská kutna musí jen hemžit. Dokonce bych se vsadil, že kdyby ji svlékl, blechy by jí na zemi hýbaly, jako by byla živá. Cynethryth v něm však zřejmě nacházela útěchu a aspoň za to jsem mu byl vděčný.

Stejně jako se Cynethryth nevzdalovala od Egfritha, v mé blízkosti se neustále držel wessexský bojovník Penda. Ten chtěl vidět svého ealdormana mrtvého stejně jako kterýkoliv z nás, a možná po tom toužil ještě víc. Určitě si představoval, že Ealdred padne ranou jeho meče a že se mu tak pomstí za zradu, protože ealdorman dal zabít téměř všechny wessexské muže, kteří mě pod Pendovým velením doprovázeli do země Walesanů. Ale přes tuhle společnou touhu po Ealdredově krvi si Penda zachovával vůči Norům jistou opatrnost. Třebaže byl neohrožený válečník a šířil kolem sebe v boji hrůzu, nebylo pro něj jako pro křesťana snadné pobývat neustále ve společnosti mužů, kteří uctívají staré bohy. Ke mně však měl přece jen jiný vztah, neboť jsme spolu v minulosti bojovali bok po boku a přežili jsme i ve chvílích, kdy tolik mužů kolem nás kosila smrt. Proto se navzdory naší rozdílnosti mezi námi utvořilo pouto silné

jako magický řetěz Gleipnir, ukovaný trpaslíky ze zvuků kočičí chůze, ženského vousu, kořenu hory, medvědího citu, rybího dechu a ptačí sliny, kterým byl spoután vlk Fenrir. Penda se také stále držel v blízkosti Cynethryth, i když podle mě ho k tomu vedla snaha chránit ji, ne touhy vyvolávané bohyní smyslné slasti Freyou. V každém případě se na ni nedíval stejným způsobem, jakým jsem ho viděl sledovat ve Wessexu jednu rudovlasou krasavici. V mých očích to byla prostopášná dívka, možná dokonce děvka, ale Penda mluvil o tom, že si ji míní vzít za ženu. A tak jsem předpokládal, že má o Cynethryth starost pouze proto, že je z jeho země a ocitla se mezi cizími hrubými muži, anebo, že měl rád jejího bratra Weohstana. Nic z toho však nestačilo, aby choval lásku k jejímu otci. A v tom jsme byli také zajedno.

Úsvit nastal pozdě kvůli nízkým šedivým mrakům, které nedovolily slunci, aby nás svými paprsky zahřálo. Od časných ranních hodin mrholilo, a tak jsme se probudili promočení a ve špatné náladě, k níž v nemalé míře přispělo i protivné kvílení, s nímž opět začali tuleni, jako by zapomněli na naše kopí. Muži z poslední hlídky se vrátili unavení a se zarudlými očima, jak dřepěli pod příkrývkami a kůžemi napuštěnými olejem a snažili se udržovat oheň. Egfrith mi podal misku s dešťovou vodou. Zamumlal jsem díky, napil se a podal misku Pendovi. Cynethrythina příkrývka byla prázdná a Penda si určitě všiml vrásek na mém čele, protože se zazubil a ukázal ke skaliskům, kterých tam bylo nyní při odlivu mnohem víc. Na jednom z nich ležel Cynethrythin oděv, zatímco ona se, schovaná za skaliskem, koupala. Na okamžik jsem si ji představil, jak tam stojí v příboji nahá, ale protože to ve mně vyvolávalo zvláštní, téměř nesnesitelný neklid, přiměl jsem se myslet na něco jiného.

Penda ukázal na svah nad písčitou pláží, kde bojovaly o místo mezi ostnatými keříky cesmíny a ostrými travinami fialové trsy trávníček a bílé hvězdičky ptačince.

„Sigurd byl tam nahoře už před rozedněním,“ řekl.

„Chce svou loď zpátky,“ odpověděl jsem, aniž jsem se zmínil o jarlových obavách, že mu přestává přát štěstí po tom, co se za jeho družinou táhla smrt jako hladový stín a unikl mu muž, který nás zradil. „Kdyby byl *Fjord-Elk* můj, taky bych ho chtěl dostat zpátky,“

dodal jsem.

Penda přikývl. Kormorán se vrátil a krákal někde v šedi časného rána, stejně bídného, jako jsme se cítili my.

„A co bude dělat, až se ho zase zmocní?“ zeptal se Penda. „Je nás dost, abychom obsadili posádkou obě lodi?“ Přes drobný déšť mu husté vlasy na některých místech stály jako bodliny. Uvědomil jsem si, že jsme měli posbírat nebo nasekat klacky, zarazit je do písku a rozprostřít na ně kůže napuštěné olejem, abychom měli aspoň nějaká přístřeší. Jenže když jsme se vylodili, zdálo se, že nás čeká suchá noc, a teď už na to bylo pozdě, protože jsme byli skrz naskrz promočení.

„Však Sigurd už bude vědět, co dělat,“ odpověděl jsem a poškrábal se ve vousu. Po pravdě řečeno ještě to žádný pořádný vous nebyl. Trochu silnější vítr by ho odvál, ale já jsem na něj byl hrdý, i když mě v něm svědilo, jako bych tam měl blechy otce Egfritha. A aby toho nebylo dost, slétaly se na nás mouchy, které milují letní mžení, a zkoušely naši trpělivost. „Až dopadnem Ealdreda, získáme za tu křesťanskou knihu takový bohatství, že za ně budeme moct koupit další loď, která se vyrovná *Serpentovi* i *Fjord-Elkovi*“ prohlásil jsem. „Budem bohatí.“

Penda zavrtěl hlavou. „Už vidím, jak to vaše bohatství tam v podpalubí září,“ řekl a ukázal na *Serpenta*, jenž se lehce pohupoval na klidné hladině, „ale pro mě je to jako žena jiného muže.“ Už předtím na loď vylezli dva Norové, aby vystřídali Bjorna a Bjarniho, kteří se nyní brodili s meči a štíty nad hlavou ke břehu. „Já si vybojuju svý vlastní stříbro, chlapče,“ dodal a sevřel kopí položené vedle sebe. Pak natáhl nohu a přikopl jí zpátky do ohně kus ohořelého klacku. Oheň zasyčel a vylétlo z něj pár jisker. Ostatní Norové seděli kolem dalších ohňů, pomalu se probouzeli, popíjeli a tiše spolu hovořili. Počasí bylo pod psa, ale vzduch byl svěží a voněl zelení.

„Sigurd ví, jakou pro něj máš cenu,“ řekl jsem a vzpomněl jsem si na boj, který jsem po jeho boku vedl. Penda byl skvělý bojovník a jistě by se stal vítanou posilou Sigurdových vlků, kdyby se k nim připojil. I on to musel vědět, přesto jako všichni bojovníci toužil znovu a znovu se v boji osvědčovat.

Pokrčil rameny. „Však tvůj jarl uvidí, zač stojím, až natrefíme na

toho zrádného bastarda Ealdreda. Pak za mě promluví můj meč a bude zpívat jako ten nejlepší bard, Havrane,“ řekl a zazubil se. „Potom si vezmu, co si zasloužím.“

A tak jsme strávili den tím, že jsme si stěžovali na počasí, hráli tafl, znovu se starali o své zbraně a zbroj – což se musí dělat za deštivého počasí pořád – a nudili se. Kromě několika mužů, kteří odešli na průzkum, jsme se neodvažovali daleko od zálivu. Nechtěli jsme riskovat, že narazíme na Franky, a také jsme museli počítat s tím, že by bylo třeba rychle se nalodit a vyplout, kdyby se za ústím zálivu objevil *Fjord-Elk*. Jenže po lodi nebylo ani potuchy. Ten večer jsme znovu jedli uvažené tulení maso, protože zvířata byla příliš hloupá, aby odtáhla pryč. Ale tentokrát se kolem ohňů téměř nežertovalo a všichni jsme se schovávali pod kůžemi před deštěm.

Sigurd seděl o samotě a přemýšlel a jediný, kdo se s ním odvážil promluvit, byl Olaf, třebaže i on si přemýšlel o svém a moc toho neřekl. Možná myslel na bělovlasého Erika, který zemřel v dešti šípů před Ealdredovou síní. Byl to jeho jediný syn a Olaf teď neměl nikoho, kdo by pokračoval v jeho pokrevní linii. Uvažoval jsem, jestli se tenhle muž někdy vrátí k matce mrtvého syna anebo se nechá odvát větrem jinam, možná až do příběhu, který bude v budoucích letech připomínat jeho jméno místo živého dědice. Spíš jsem však věřil tomu druhému, neboť jsem na anglickém pobřeží na vlastní oči viděl, s jakou sebezničující odhodlaností Olaf bojuje proti nepřemožitelné nepřízni osudu, a z toho jsem poznal, že má zlomené srdce.

Znovu jsme postavili hlídky a tentokrát jsem se v jedné ocitl i já. Byl jsem rád, že mohu stoupat se štítem na zádech, s mečem u boku a s kopím v ruce do rozmoklé stráně, chytat se trsů lebedy nebo kmínků mladých stromků a přitahovat se za ně vzhůru. Penda šel se mnou, i když se mu asi, stejně jako mně, nechtělo opouštět Cynethryth.

„Ten mnich na ni dá pozor,“ řekl jsem po chvíli mlčení, když jsme lezli do svahu. Byli jsme asi sto kroků od úzké ovčí stezky, která se táhla vzhůru nad severním okrajem zálivu. Od předchozích hlídek jsme věděli, že nás dovede na vápencový útes, z něhož se prý dá dohlédnout, aspoň podle Oska, až na wessexské pobřeží, i když jiní říkali, že Osk viděl jen nízký val mraků na obzoru.

„Ten starej kozel Asgot mě pěkně štve,“ řekl Penda po další chvíli mlčení. „Všiml jsem si, jak těma svejma očkama šmejdí po Cynethryth, a to se mně líbí stejně jako utírat si zadek kopřivama.“

„To já bych dal přednost popálenýmu zadku před Asgotem,“ řekl jsem. Právě jsme došli ke shluku hnízd rybáků, jimiž byly mělké vyhrabané důlky v měkké půdě. Opatrně jsem hnízda obešel. Ptáci drželi hlavičky s černými čepičkami skloněné, ale přesto mě napjatě pozorovali žlutýma mrkajícímá očkama. Musel jsem obdivovat jejich odvahu, protože ani jeden neuletěl. „Asgot je starej hlupák posedlej krví,“ pokračoval jsem. „Podle mě neviděl takovou ženskou, jako je Cynethryth, čtyřicet roků. To je celý.“

Penda zahučel na souhlas. „Tam jsou vejce,“ řekl a zamířil k hnízdu, kolem kterého jsem prošel bez povšimnutí. „Mohli bychom je přidat do zítřejšího jídla. To by nemohlo tu Arnvidovu šlichtu zhoršit.“

„Já bych si na ně dal pozor, Pendo,“ řekl jsem. „Podívej se na jejich zobáky, vypadaj pěkně ostrý. Raděj jim ty jejich vejce nech. A pokud jde o Asgota, budem na něj dávat pozor a uvidíme, jestli má něco v úmyslu..., i když podle mě se Cynethryth o sebe dokáže postarat sama.“ Ve skutečnosti jsem měl na sebe vztek, že jsem si toho nevšiml sám. Ale rozhodně jsem nepochyboval, že Asgot je nebezpečný. Vždyť spolu s Glumem a jeho spříсахanci zabil *godi* mého přítele a pěstouna Ealhstana. Pověsili starého muže na dubovou větev, vykuchali ho a ovinuli jeho střeva kolem kmene. Obětovali člověka, který mi byl nejbliž, a jeden z nich za to zemřel na místě mým mečem, i když to nebyl Asgot. Jeho staré svrasklé plíce stále dýchaly a jeho krvežíznivý obětní nůž byl ostrý jako vždy.

„Samozřejmě na něj dáme pozor, chlapče,“ řekl Penda. „A ten starej bastard udělá nejlíp, když se nebude o nic pokoušet.“

Na bílou skálu jsme došli až za šera. Pořád pršelo a byli jsme promočení na kůži. Opřeli jsme se o kopí a zadívali se na východ do země Franků. Kam až jsme dohlédli, táhla se zvlněná krajina plná luk, z nichž sem tam vystupovaly temnější dubové a bukové lesíky. Neviděli jsme však žádná lidské obydlí, i když muži z některých hlídek před námi tvrdili, že směrem na jih zahlédli kouř z ojedinělých usedlostí. Záliv, v němž jsme zakotvili, nemohl být víc než den plavby od ústí velké řeky Sicauny, která se vinula až do

Paříže, jediného franckého města, o němž jsem kdy slyšel. Olaf řekl, že na březích téhle řeky jsou ještě další osady, možná i městečka, a já jsem mu věřil, protože pokud to byla tak velká řeka, jak se říkalo, musela při ní najít obživu spousta lidí.

Věděli jsme, že jednou bude muset Ealdred kolem našeho zálivu proplout. Nebyl hlupák a jistě se držel v blízkosti pevniny, jak kvůli bezpečí, tak proto, aby využil pobřežních větrů, i když to druhé mu bylo v tomhle mizerném počasí sotva co platné. Ale kdy kolem našeho zálivu propluje, to nevěděl nikdo, a tak jsme museli čekat.

Penda roztáhl dvě kůže napuštěné olejem a odvinul si od pasu trochu tenkého provazu, pak jsme zarazili obě naše kopí do země, natáhli mezi nimi provaz a přes něj jsme přehodili jednu kůži zatíženou dole kameny. Druhou kůži jsme prostřeli na zem a pod tenhle nouzový přístřešek jsme se pak skrčili a začali pozorovat moře, zatímco nám neustávající déšť, jenž vytrvale bušil do kůže, připomínal, že nás čeká zlá noc. Abychom se neprozradili, zakázal Sigurd hlídkám rozdělovat oheň. Nechtěl riskovat, že jeho zář přivede k našemu táboru nějakého zvědavce, který by pak mohl rozhlásit, že na pobřeží jsou nevítaní hosté. A stejně tak nechtěl, aby se posádka *Fjord-Elka* bála přistát, i když se všichni Norové shodli, že opatrnost zřejmě povede Ealdreda přímo do Sicauny. Tímto se vyhnul skaliskům, na nichž by mohla jeho loď ztroskotat, i chtivosti lidí, kteří by na ni mohli zaútočit, aby se zmocnili jejího bohatství. Přesto bylo jasné, že ani taková opatrnost před námi Ealdreda ani jeho šampióna Maugera nezachrání. Jejich osudem byla smrt a čekala na ně na franckém pobřeží.

Vytáhl jsem z pláště kus okoralého chleba a vystrčil ho z přístřešku, aby ho déšť trochu rozmočil a já si na něm nevyhlámal zuby. Penda zase vystrčil ven zadek, vypustil dlouhý pšouk, který by snad dokázal nadout plachtu *Serpenta*, pak zakroutil hlavou a zašklebil se.

„Nikdy nezapomenu na to, jak ses tvářil, chlapče, když se všude kolem nás rojili Walesani jako mouchy na kravinci,“ řekl. „To tvé krvavé oko svítilo jako oko samotného ďábla. A tvoje zuby...,“ dodal a vycenil své zuby jako vrčící pes. „Vypadals, jako bys byl připravený bojovat se samotným peklem. Sám jsem si před tebou musel dávat pozor, protože ses rozmachoval, že bys useknul hlavu i

mně, kdybych se od tebe nedržel dál.“

„Ale nejspíš ti ji useknu teď, jestli tady ještě jednou takhle zamoříš vzduch,“ řekl jsem a zacpal si nos, než se puch z jeho pšoukance rozptýlil. Penda se spokojeně ušklíbl, až se mu pokrivila bledá jizva, kterou něčí čepel poznamenala jeho levou tvář až k bradě.

„Ty waleský bastardi si museli myslet, že s nima bojuje nějaký démon ze zlejších snů,“ pokračoval Penda. „Ale dobře jim tak, mizerům.“

„Z toho, co si pamatuju, se mně zdá, že nás pobíjeli jako sami ďábli oni, ne my je,“ řekl jsem. „Jen zázrakem jsme z toho vyvázli a můžeme si teď vychutnávat tohle skvělý počasí.“

Penda se na mě podíval, ale jeho oči se rozostřily a strnuly jako stojatá voda, na které se tvoří tenký led. Tehdy přišlo o život mnoho jeho krajanů a dobrých přátel. Po chvíli pokýval hlavou a do očí se mu opět vrátil život. „Člověk by nevěřil, že z tebe jednou bude takovej bojovník. Hněv je dobrá věc, ale musíš se ho naučit ovládat. Vždycky tě rozzuří, když se tě někdo snaží zabít, že, chlapče?“ usmál se. „Ještě štěstí, že máš tamhleto,“ ukázal na balvan zpolá schovaný v trsech trávy.

„Cože mám?“ zeptal jsem se.

„Tamten neviditelný štít, ty troubo,“ odpověděl. „Hrozně rád bych si taky takovej pořídil.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ty jsou hrozně vzácný,“ řekl jsem. „Ale až zase na nějaký natrefím, dám ti vědět.“

„Dobrá, chlapče, dobrá,“ zamumlal a zasmál se. Já jsem to však vnímal jako špatný vtip, protože Penda nebyl jediný, kdo si myslel, že jsem všechny boje přežil jen díky zvláštnímu kouzlu, zatímco jiní, mnohem zkušenější bojovníci zůstali ležet na bojišti mrtví. Ale možná mě opravdu chránilo nějaké kouzlo v podobě neviditelného štítu, vztyčeného přede mnou. A možná to skutečně byl štít Odínův.

Žvýkal jsem kousek rozmočeného chleba, ale v myšlenkách jsem se opět vrátil k onomu krvavému dni na úbočí kopce nad Caer Dyffrynem, kde jsme bojovali s Walesany. Vybavoval jsem si, že když boj skončil, byla tráva kluzká krví a všude leželi jako poházené kosti bledé mrtvolky. Penda mi tehdy vlastně zachránil život, když se pode mnou podlomily nohy a on mě znovu zvedl. A já jsem mu za to

byl zavázán. Ale taky jsem byl zavázán Sigurdovi a všem Norům, kteří stáli vždy při mně, zabíjeli nepřátele kolem mě, jako to dělají muži pro své druhy ve štítové hradbě, a co víc, přijali mě mezi sebe jako svého druha. Byl jsem mladý, domýšlivý a plný slepé žádostivosti mladého života, a přesto jsem později, v klidných dobách, občas uvažoval o všem, co mi osud dopřál: o své veslařské lavici na vikinské lodi, o svém meči a o místě mezi muži, kteří splétali příběh, o němž se bude vyprávět v hrdinských ságách. Kdykoliv jsem o tom všem přemýšlel, zmocňovala se mě závrať, hrud' se mi naplnila hřejivou hrdostí a srdce mi začalo bušit jako hlavice sekery do štítu. Cítil jsem, že mám obrovský dluh, a chtěl jsem ho nějak splatit. A tak jsem v ten deštivý podvečer zíral v posledním světle zapadajícího slunce přes záliv a doufal jsem, že to budu já, kdo první spatří *Fjord-Elka* a donese o tom zprávu Sigurdovi.

Za svítání nás přišli vystřídat Svein a Bram. Konečně přestalo pršet a v chladném ranním vzduchu jsem z obou Norů cítil medovinu.

„Doufám, že jste se tady nebáli,“ řekl Bram a mrkl na Sveina. V jedné ruce svíral kopí a v druhé vyboulený měch s medovinou.

„Tihle dva se nemusej bát ničeho na světě,“ přidal se Svein. „Jak někdo uvidí Havranovo krvavý oko a Angličanovu ježatou hlavu, zděsí se spíš jich.“ A pak se za námi ozvalo plácání křídel a cosi zavřeštělo.

Bram se přikrčil a napřáhl kopí. Vzápětí se z vysoké trávy zvedl sokol a vznesl se s kořistí vzhůru.

„Neboj se, Brame, Svein je s tebou,“ řekl jsem a spolu s ostatními jsem se rozesmál. „Že bys, Sveine, nedovolil, aby ten mizernej starej pták vykloval Bramovi vousy?“

„Možná dovolil,“ řekl Svein a zašklebil se. „Něco by se s tím jeho vousem mělo udělat. Vždyť má obličej chlupatější než Thorův pytlík.“

Bram zabručel cosi o tom, že se máme pakovat zpátky na pobřeží, a já jsem si byl jistý, že je pod vousem rudý jako krocan. Stáli jsme a protahovali si těla strnulá jako větrem vysušená treska. Penda zívł, olízł si rty, pak pohlédl na měch v Bramově ruce a mrkl na mě. Pochopil jsem.

„Celou noc na stráži, to člověku vyschne v krku,“ řekl jsem norsky. „Neškodilo by trochu svlažit jazyk.“ Také Bram pochopil a podal mi měch, třebaže ne zrovna nadšeně.

„I když nevím, proč bych se měl starat o tvou žízeň,“ zabručel. „Můj táta by ze mě stáhl kůži zaživa, kdybych mluvil se staršíma jako ty.“

„Tak to měl udělat,“ odpověděl jsem. Přihnul jsem si z měchu, pak jsem o krok ustoupil a podal ho Pendovi. „Možná by za tvou kůži utržil kopec stříbra,“ dodal jsem. Bram se po mně rozehnal, ale já jsem uskočil a nechal ho, aby proklínal Sveina za to, že se směje.

„S tebou si to vyřídím později, spratku!“ zamumlal, sebral kámen a hodil ho po mně.

Sestupovali jsme na pobřeží kolem doupat rybáků a bouřňáků, po trávě polehlé větrem a dál přes planinu trávníček. Dole pod námi už opět spustili své podivné kvílení tuleni a po chvíli ke mně dolehly pachy cibule, rozpuštěného tuku a nasládlého kouře z ohně. V ústech se mi začaly sbíhat sliny a v žaludku se ozval tak silný pocit hladu, že zcela zatlačil do pozadí touhu uvidět první *Fjord-Elka* v ústí zálivu. A jak jsme se blížili dolů, mísily se ty omamné vůně s lahodnými zvuky syčícího jídla a nežetelného šumu hlasů. Obvykle necháváme kuchaře při jeho práci a vrhneme se k němu, teprve když zavolá, že je jídlo hotové. Teď se však vlčí smečka shromáždila nedočkavě kolem a jenom kouř prozrazoval, kde je oheň s kotlem.

Olaf se otočil, aby nás pozdravil. „Takže pořád ani stopy po tom kozím hovnu?“ zavolal na nás.

„Ani stopy, Strýci,“ odpověděl jsem a napadlo mě, jestli se Sigurd nemýlil, když předpokládal, že se Ealdred bude držet pobřeží. Možná se opravdu odhodlal plout přímo, jak jsme to udělali my, a teď už popíjí s vládcem Franků. Jarl seděl o samotě na kameni a obtahoval brusným kamenem čepel meče.

„Však on se ukáže, Strýci,“ zavolal, aniž zvedl hlavu od práce. Olaf pokrčil rameny a obrátil se zpátky ke kotli. A teprve teď jsem uviděl, co tak přilákalo pozornost Norů. Cynethryth. Stála nad kotlem a míchala jeho obsah klackem, z něhož sloupala kůru. Byla oblečená v dlouhé modré kytlici, jejíž lem měla u pat od písku, vlasy barvy zralého ječmene jí splývaly ve dvou dlouhých copech na záda a oči jí živě zářily. Když jsem ji uviděl, zdála se mi mezi všemi těmi

bojovníky ošlehanými větry a zjizvenými boji až neskutečně krásná, i když pohled na ni ve mně vyvolával zvláštní trýznivý pocit.

„Už jsi jí to řekl?“ zeptal se mě Penda tiše, ještě než jsme dostali tak blízko, aby nás ostatní slyšeli. Zastavil jsem se, chytil jsem ho za paži a otočil k sobě. Cítil jsem, že se mi do tváře nahnula krev. Musely mi hořet tak, že by na nich uvařil vejce.

„Co jsem jí měl říct?“ zeptal jsem se. Byl to žalostný pokus předstírat, že nevím, o čem mluví, a Penda jen zvedl obočí. „Ne, ještě jsem jí nic neřekl,“ povzdechl jsem. „A ani ty jí to neřekneš, pokud nechceš mít mou botu v prdeli.“ Penda se zazubil.

„Jsi zvláštní, Havrane,“ zakroutil hlavou. „Klidně se vrhneš proti hordě Walesanů, ale při pohledu na hubenou ženskou, která nemá ani pořádné zadky, se ti rozklepou kolena.“

„Myslím, že uděláš líp, když zavřeš klapáčku,“ odsekl jsem. Musel na mě být žalostný pohled, protože jsem tak trochu chtěl, aby o mých citech mluvil, a na druhou stranu jsem se toho hrozil. Ale nemohl jsem si pomoci. „Prosím tě,“ dodal jsem rudý jako krocan.

Penda pohlédl na Cynethryth a pak znovu na mě jako někdo, kdo stojí na rozcestí a neví, kterým směrem se dát.

„Neboj se, chlapče, já to tvý tajemství neprozradím,“ řekl nakonec, „teda pokud budeš můj jazyk svlažovat Bramovou medovinou,“ dodal. „Ten mizera má někde schovaný vlastní zásoby, a jestli ten poslední hlt pochází z nich, je to zatraceně dobrý pití. Můj táta říkával, že džbáněk medoviny dokáže pohnout muže k čemukoliv. Vyprávěl mně, že jednou ušel po zvlášť dobrým pití tři míle domů po čtyřech, takže udržet tvý malý tajemství by zase nemělo být tak těžký.“

Napřáhl jsem k němu ruku a oba jsme se uchopili za zápěstí. „Dostaneš svou medovinu,“ řekl jsem. Bram byl stejně často opilý jako střízlivý, takže se mi nezdálo jako velký problém občas mu z jeho zásob trochu ubrat. A kdybych přitom přišel k rozbitému nosu nebo podlitině na oku, stále ještě by to byla dobrá cena za Pendovo mlčení.

„Pořád s tím míchej, ale jak to začne bublat, tak to dej z ohně pryč,“ řekla Cynethryth a podala klacek Arnvidovi, zatímco mu to Olaf překládal do norštiny. Z Arnvidova výrazu by člověk soudil, že už nejméně devět dní visí o hladu přibodnutý kopími ke stromu

života a nyní konečně pochopil tajemství run vědění. „Kdybys to nechal vřít, zničil bys chuť,“ dodala Cynethryth a Arnvid vážně přikývl. Cynethryth naposledy čichla k obsahu kotle a pak se otočila. Ostatní hladově sledovali Arnvida, jako by teď visely veškeré jejich naděje na něm. Cynethryth pohlédla na mě a usmála se a v mém žaludku zamával křídly duch sokola.

„Jsi špinavý, Havrane,“ prohlásila a změřila si mě zkoumavým pohledem. Měl jsem jazyk přilepený k patru, takže jsem přikývl a přihloupě se na ni usmál. „A přitom k tomu nemáš žádný důvod, leda že by sis nevšiml té spousty vody, co tamhle napadala z nebe,“ ukázala na hladinu zálivu, klidnou a rovnou jako lístkové zlato, až na mírné vlnky, které se na pláži rozlévaly v pěnu. „Doufejme, že jí bude dost, aby smyla všechnu tvou špínu,“ dodala Cynethryth a přejela mi prstem po tváři. „Skoro bych řekla, že je starší než Olaf.“ Pak mě vzala za ruku, a aniž si všímala toho, že do sebe někteří Norové strkají a dívají se za námi, vedla mě k vodě.

„Vidím, že pořád nosíš to pírko ode mě,“ řekla. Stáhl jsem si boty, abych mohl jít do příboje s ní, a pak jsem se vysoukal z drátěné košile. „Nechtěla jsem, abys ho nosil pořád. Myslela jsem to jen tak z legrace.“

„Mně se to líbí,“ řekl jsem. Cynethryth se usmála a já jsem si znovu uvědomil, jak je hezká. Opatrně jsem vstoupil do vln.

„A co to zbývající?“ řekla a ukázala na mou košili a kalhoty, „Svlíkni si všechno, pokud to nemáš přilepené na kůži. Nemůžeme ti dovolit, abys zašpinil oceán pro nás zbývající.“ Svlékl jsem si košili, hodil ji k botám a k drátěné košili a nejspíše jsem se na Cynethryth usmál. Odpověděla mi přísným výrazem, kterým se matky dívají na své potomky předtím, než nechají zbytek dořít lískovému proutku.

„Všechno?“ zeptal jsem se, jako bych nevěřil, že to myslí vážně.

„Aha, zapoměla jsem, že se Norové koupou oblečení, aby jim nebyla ve vodě zima,“ posmívala se mi.

„Norové se vůbec nekoupou,“ odsekl jsem a byla to pravda. Ráno jsme si myli obličej a česali si vlasy a já jsem si někdy před jídlem opláchl ruce, když bylo v čem. A možná jsme se i někdy koupali, pokud ovšem kousek od nás nestály mladé anglické dívky a neprohlížely si nás tak, jako se dívá obchodník na jazýčky vah při vážení zboží. Cynethryth jenom zakoulela očima.

„Nespěchej na mě,“ řekl jsem. Cítil jsem, že mé prsty jsou pod jejím pohledem nešikovné, jako by patřily někomu jinému a jako bych nad nimi neměl vládu. „A teď se otoč a nedívej se na mě.“

„Otočím, jestli se otočíš i ty,“ odpověděla a zvedla šelmovsky obočí. A mně se náhle zastavil dech.

Protože Cynethryth se začala svlékat.

ČTVRTÁ KAPITOLA

Dělal jsem, že neslyším hvízdání a užaslé výkřiky, nechal jsem všechno oblečení ležet vedle drátěné košile na písku a nahý jako dítě jsem vstoupil do vody. Věděl jsem, že všechen ten povyk, který k nám dolehl, není kvůli mně, ale kvůli Cynethryth, protože i ona byla nahá, nebo aspoň skoro nahá, neboť krátká lněná tunika, kterou si nechala, ve vodě zprůhledněla a odhalila tmavý trojúhelník chloupků v klíně, navíc její prsní bradavky se v chladné vodě vztyčily a pod tenkým plátnem se zřetelně vyrýsovaly. Obojího jsem si dobře všiml, když jsem se odvážil posledního dlouhého pohledu na ni, ale pak už jsem se ponořil do vody. Vzápětí jsem se však znovu vynořil, zatřepal vlasy jako pes a utřel si nos.

„Je studenější, než jsem si myslel,“ zajektl jsem. Jenže Cynethryth už plavala a přetočila se přitom na záda, jako to dělají při svých hrách tuleni.

„Když jsem byla malá, říkal mi otec, že Římané si stavěli velká kamenná jezírka a naplňovali je vodou, která zůstávala pořád teplá. A v té se pak každý den koupali. Dovedeš si to představit?“

„A jak tu vodu udržovali teplou?“ zeptal jsem se pochybovačně.

„Postavili pod těmi jezírky komory, v nich zapalovali ohně a horký vzduch pak rozváděli tunely pod dnem. Takhle tu vodu ohřívali.“ Chvilí jsem si myslel, že si ze mě dělá legraci, ale tvářila se vážně.

„Potom se nedivím, že o svou říši přišli a jejich města lehly popelem, když se starali jen o takový hlouposti,“ řekl jsem. Představil jsem si muže, kteří se povalují ve velkých kamenných jezírkách s teplou vodou a drhnou jeden druhému záda, zatímco jim

špinaví bojovníci s divokými pohledy plení a zapalují města a znásilňují ženy. „Hlupáci,“ zamumlal jsem. Sebral jsem ze dna hrst písku a třel si jím kůži na hrudi a na ramenou. „Navíc teplá voda dělá z mužů měkkoty,“ dodal jsem a opět jsem se ponořil. Když jsem znovu vystrčil hlavu a rozhlédl se, uviděl jsem z Cynethryth jenom paty, kterými při plavání kopala do vody. Zavolal jsem na ni, ale v šumu příboje a vlastního šplouchání mě už neslyšela, a tak jsem zabral rukama a kopal nohama jako ona a tak se ji snažil dohnat.

Po chvíli jsem málem nemohl popadnout dech. Netušil jsem, že plavání dokáže člověka tak vyčerpat, a zatímco jsem ztratil úctu k Římanům, začal jsem obdivovat ryby. Neodvážili jsme se daleko od břehu, ale přesto jsme plavali kolem *Serpenta*, z jehož paluby na nás hulákali Bjorn a Bjarni, a pak dál kolem malého skaliska vyčnílého z vody, o něž se voda rozstříkovala a zase klouzala zpátky. Hned za ním se objevila malá chráněná zátoka a mě napadlo, že bychom se tam mohli trochu vydychat.

„Měla... by sis... odpočinout!“ zavolal jsem za ní s přestávkami, abych přitom vypil jenom polovinu vody zálivu a ne všechnu, a ulevilo se mi, když jsem viděl, že Cynethryth skutečně zamířila do malé zátoky. Dychtivě jsem zrychlil v naději, že se mi podaří zahlédnout tajnosti jejího těla pod mokrou tunikou, ale pak jsem si uvědomil, že já sám jsem nahý úplně.

Konečně jsem ucítil pod nohama písčité dno a podíval se na břeh. Cynethryth seděla na písku s koleny přitaženými k bradě a roztřásala si vlasy. Pláž tam byla dlouhá jen tak, že by ji přehodil kopím. Zůstal jsem ležet v příboji s tváří obrácenou k slunci a předstíral jsem, že se mi to tak líbí, i když Cynethryth muselo být jasné, že se stydím vstát. Náhle se písek pod mou pravou rukou pohnul, a když jsem sebou polekaně trhl, vystřelila zkalenou vodou pryč jakási plochá ryba. Na bledě modré obloze nade mnou poletovali s křikem raci, jako by nám chtěli dát najevo, že jsme v jejich domově vetřelci.

„Teď už bys mohl být i ty čistý,“ zavolala na mě Cynethryth.

„Mělas pravdu,“ odpověděl jsem přes rameno. „Myslím, že část tý špíny na mně lpěla celý roky.“ Opět jsem se začal drhnout pískem, ale pak jsem ucítil na rameni dotyk. Zvedl jsem hlavu a uviděl jsem ji. Polkl jsem vzrušením a rozbušilo se mi srdce. Natahovala ke mně ruku a já jsem se jí po krátkém váhání chopil a nechal se vytáhnout

nahoru. Stál jsem a díval jsem se na ni. Oba jsme mlčeli, jenom raci nad námi dál křičeli a příboj kolem nás šuměl. Po chvíli mě Cynethryth znovu vzala za ruku a vedla mě k travnatému místu, kde na květech hvězdic seděla spousta oranžových motýlů. Většina z nich však před námi ulétla a poletovala ve vzduchu jako lístky květů utržené větrem. Cynethrythy smaragdově zelené oči klouzaly po mém těle jako vikinská válečná loď po vlnách. Pak mi přejela prsty po tváři a po vousu, jako bychom se ještě nikdy nedotkli, a já jsem se zachvěl. Oba jsme zavřeli oči a dopřáli smyslům volnost a já jsem cítil, že mě strhávají proudy vzrušení jako loď, které někdo přesekl kotevní lano. Naklonil jsem se k Cynethryth, naše rty se dotkly a celým tělem mi projelo zvláštní chvění. V tu chvíli jsem si uvědomil, že teď už je mé vzrušení jasně patrné a že s tím nemůžu nic dělat. Cynethryth rozevřela rty a já jsem hladově chutnal její jazyk, i když se cosi ve mně bouřilo, neboť jsem věděl, že ta omamně sladká chuť touhy mě bude k téhle ženě poutat stejně pevně jako Gleipnir.

Cítil jsem se směšně, jak jsem tam stál s údem namířeným na její břicho, a tak jsem ji stáhl na písek. Nebránila se, naopak si zvedla mokrou tuniku a odhalila malá řadra s tmavými bradavkami, naběhlými a tvrdými jako lískové oříšky, a když si lehla na záda, vníkl jsem do ní tak snadno, jako by to ani nic nebylo. Vzdychna a zvedla proti mně dychtivě boky. A pak už mě zcela ovládla nezkrotná touha. Cynethryth skoro nevydala hlásku, kromě vzrušeného dechu, který jsem horece cítil na krku, když jsem do ní znovu a znovu vníkal a naše jazyky se ve vlhkých ústech žádostivě proplétaly. Věděl jsem, že potom upadnu do rozpaků, ale v tuhle chvíli mi bylo všechno jedno. Srdce mi tlouklo jako splašené a nebyl jsem schopen vnímat nic jiného než Cynethryth a její vzrušující poddajné tělo. A pak má touha s nejvyšší slastí a zároveň bolestí vybuchla, celým tělem mi proběhl prudký zachvěv a Cynethryth vykřikla, pohodila hlavou ze strany na stranu a já jsem se přísál k jejímu hrdlu.

Už uvolněný a ochablý jsem se převalil na písek, zatímco ona zůstala ležet na boku a prsty mi přejížděla po zpocené hrudi. Zíral jsem na oblohu, zubil jsem se jako hloupý a znovu si začínal uvědomovat křik racků, bzukot včel a kvílení tuleňů ve vedlejších větších zálivu. Nepochyboval jsem, že Cynethryth je stejně spokojená

jako já, ale když jsem se po chvíli otočil, uviděl jsem, že jí po tváři stéká slza.

„Co je?“ zeptal jsem se a náhle se mě zmocnil strach, že jsem udělal něco špatného. Copak mě do toho nevtáhla ona? V tu chvíli mi v mysli vytanula vzpomínka na waleskou dívku v troskách Caer Dyffrynu a žaludek se mi bolestně sevřel. „Co se stalo, Cynethryth?“ zeptal jsem se znovu. Cítil jsem, že jsem celý zrudl a tváře mi hoří.

Posadila se, sáhla po tunice, přetáhla si ji přes hlavu a vstala. Vstal jsem také. Připadal jsem si se svým stále ještě vztyčeným mužstvím jako sprostý násilník a oblečení jsem měl daleko odtud na břehu zálivu. Sevřel jsem Cynethryth kolem ramen a znovu jsem se zeptal, co se stalo. Kousala si spodní ret a zdálo se, že už už chce něco říct, ale pak se jí rozšířily oči a zírala jimi na cosi přes mé rameno.

Otočil jsem se k moři a také já jsem vytřeštil oči. Protože jsem uviděl *Fjord-Elka*.

PÁTÁ KAPITOLA

Chvíli jsme jen mlčky stáli a sledovali, jak vikinská loď téměř na dostřel šípem od pevniny hladce klouže po vlnách. I když teď se dala těžko nazývat dračí lodí, protože místo galionové figury, která dříve cenila zuby na špici *Fjord-Elka*, se tam vyjímal kříž, a to znamenalo, že posádku tvoří vazalové Bílého Krista. Trup z překládaného opláňování klouzal po vlnách lehce, jakoby bez odporu. Dlouhá vesla z borového dřeva se nořila do vody nejednotně, aspoň ve srovnání s Nory, ale stačilo to, aby se loď ve spícím moři posouvala vpřed. Zaťal jsem pěsti i zuby, abych potlačil nával hněvu, který se ve mně vzedmul. Když jsem tuhle loď viděl naposledy na wessexském pobřeží, ležel jsem svázaný jako ulovený kanec a Ealdredův šampion Mauer ukazoval mužům, kteří mě přemohli, aby mi podřízli hrdlo. A jistě by zabili i Cynethryth, protože se snažila stát po mém boku.

„*Meinfretr*,“ zaklel jsem norsky. To vyčnělé skalisko, které nás dělilo od ostatních Norů, jim mohlo zároveň zabránit, aby uviděli *Fjord-Elka* včas. Navíc hrozilo, že by ho nemuseli poznat, protože neměl vytaženou plachtu a na přídi byl kříž. Na okamžik se mě zmocnilo zoufalství. Nikdy jsem nebyl dobrý plavec, vždycky jsem plaval jako kámen, a kdybych chtěl skalisko oběhnout, trvalo by mi to příliš dlouho. Navíc jsem neměl boty a běžet po pláži plné drobných ostrých kamenů bosý by bylo hrozné.

„Mohla bys doplatvat zpátky, Cynethryth?“ zeptal jsem se. Pomalu zamrkala, utřela si slzu, která se jí usadila na horním rtu, a lehce se zachvěla. Pak přikývla a já jsem proklel náhodu, která sem přivedla *Fjord-Elka* právě teď, když jsem si nepřál nic jiného než

ležet vedle Cynethryth. Ještě jednou jsem na ni pohlédl, ale potom jsem se otočil a rozběhl se ke skaliskům. Ta nižší, která moře za přílivu zaplavovalo, byla kluzká od hnědých řas a několikrát jsem na nich uklouzl a odřel si kolena a lokty. Běžel jsem však dál, dupal jsem po vilejších, rozdíral si nohy o křupající škeble slávek a proběhl několika jezírky, v nichž se skrývalo cosi, co vypadalo jako chuchvalce sražené krve. Nahý a s havraním křídlem ve vlajících tmavých vlasech jsem musel vypadat jako divé zvíře. A možná jsem se v ně měnil. Cítil jsem, že cením zuby a vrčím jako vlk, protože ten odporný červ Ealdred se objevil a my ho konečně budeme moci zabít. Přeskočil jsem poslední rozsedlinu a dopadl ztěžka na hladkou skálu, z níž jsem sklouzl dolů do písku, a už jsem uviděl své norské druhy. A hned jsem poznal, že už to vědí, neboť byli plně ozbrojeni, s štíty a drátěnými košilemi, a stáli před Sigurdem, který se v lesklé helmici a s dlouhým těžkým kopím podobal samotnému mocnému Týrovi.

Muži se ke mně otočili, a když mě uviděli nahého, skoro všichni se rozesmáli. Jen Sigurd se nesmál. „Vypadáš jako horský troll, Havrane,“ zabručel s horním rtem zvednutým tak, že mu pod ním zasvítily zuby.

„Běžel jsem, jak jsem mohl,“ vyrazil jsem ze sebe bez dechu a teprve teď jsem ucítil, že mám nohy rozedřené do krve a pálí mě, jako bych proběhl ohněm. Flokiho bratranec Halldor na mě spiklenecky mrkl, a když jsem bezděčně pohlédl zpátky ke skaliskům, uviděl jsem úzkou římsu, z níž zřejmě Halldor včas zahlédl *Fjord-Elka* a varoval ostatní. Jenže z toho místa musel také dohlédnout do naší chráněné zátoky a vidět všechno, co se tam dělo, jako na dlani.

„Takže teď dostane *ormstunga*, co si zaslouží!“ zvolal Sigurd a já jsem si pomyslel, že nazvat Ealdreda hadím jazykem je urážka hadů. Ale pak jsem si uvědomil, že jsem stále nahý, a rozběhl jsem se dolů na pláž, kde leželo mé oblečení jen na délku kopí od okraje vody, takže narůstající příliv by ho během chvíle zalil. Napadlo mě, že teď se k *Serpentovi* těžko dobrodíme, ale to už se Norové hnali kolem mě a vbíhali do příboje.

„Tady máš, chlapče!“ křikl na mě Penda a podával mi štít a helmici, které jsem nechal na pobřeží o kousek výš. „Vsadím se, že

ani nevíš, kdes to nechal.“

„Z té sázky bys těžko zbohatnul, Pendo,“ odpověděl jsem, zatímco jsem si natahoval kalhoty. Penda zvedl mou drátěnou košili a podržel mi ji, abych se do ní mohl nasoukat jako úhoř. Vrhla jsem rychlý pohled k lodi a uviděl jsem, že Sigurd přehodil přes jedno z uvazovacích lan *Serpenta* jiné krátké lano, pomocí něhož se muži dostávali k lodi bez nebezpečí, že se utopí. Na přídi *Serpenta* stáli Bjorn a Bjarni a na každého křičeli, aby si pospíšil. Otec Egfrith stál pár kroků od příboje a střídavě se modlil k Bílému Kristovi a zapřísahal Sigurda, aby potlačil svou krvelačnost a snažil se dohodnout v míru.

„Pro lásku boží, Sigurde, neprolévej krev!“ volal mnich s vytřeštěnýma očima a zvláštním výrazem na lasičkovité tváři, který mohl vyjadřovat stejně tak hrůzu i radostné vzrušení.

Svein se zastavil na okraji vody a otočil se ke mně. Mohutný rudý vous mu rozšklebil divoký škleb. „Hod' sebou, Havrane!“ křikl na mě a pak už vběhl do vody.

„Tak co se stalo?“ zeptal se Penda. Hleděl mi do očí a škrábal si jizvu na tváři. Měl na sobě drátěnou košili a byl připravený k boji, takže jsem nechápal, proč se mě právě teď ptá na něco takového. „Přeříznuls ji?“

Pohlédl jsem na moře za příbojové vlny, ale Cynethryth jsem stále ještě neviděl. Spolu s Pendou jsem zůstal na pláži poslední, dokonce i starý Asgot už byl v půli vzdálenosti uvazovacího lana a stačil ostatním.

„Na to teď není čas,“ odbyl jsem Pendu. Zasmál se, plácl mě po zádech, jako by mě za něco chválil, a vstoupil do moře. Vykročil jsem za ním a jako všichni přede mnou jsem postupoval k lodi. Většina mužů už byla na palubě a připravovala *Serpenta* k boji – upevňovali na příď Jormunganda, zavěšovali na horní pás obšívky štíty a nasazovali do otvorů vesla.

„Šoustačka a boj v jednom dni!“ zavolal Bjarni, když mě pomáhal pomocí krátkého lana přes okraj lodi na palubu. „To je skoro jako ve Valhalle, Havrane.“

„Ale zato jsem přišel o snídani,“ zabručel jsem a hned jsem zamířil ke své veslařské lavici a chopil se vesla, které mi už Svein připravil. Otočil jsem se a znovu jsem hledal pohledem Cynethryth,

ale stále jsem ji nikde neviděl. To už na nás Olaf křikl co možná tiše povel k prvnímu rázu.

Začali jsme veslovat. Věděli jsme, že chceme posádku *Fjord-Elka* překvapit, a to znamenalo zachovat pokud možno ticho. Sledovali jsme tedy pohledy Olafa, který nám z přídě udával rytmus místo hlasem rukou sevřenou v pěst, kterou máchal do vzduchu. U kormidelní páky stál samozřejmě Knut a otáčel loď tak, abychom pluli podél pobřeží a vynořili se ze zálivu v poslední chvíli jako jestřáb ze slunečního jasu.

Je to skvělý pocit veslovat. Po delší době si vždycky stěžujeme, ale zpočátku, když má člověk dost sil a udržuje se stálý rytmus, je veslování radost, alespoň pro mě. Tomu, kdo neví o lodích nic, se mohou zdát jakákoliv dvě vesla stejná, ale nejsou stejná. Člověk si musí na to své zvyknout, sžít se s ním, podobně jako si musí uvědomit možnosti svých paží a nohou. Veslař pozná své veslo od stovky jiných pouhým dotykem mozolnaté dlaně, stejně jako pozná prsa nebo zadek své milenky. A právě v tomhle je na veslování vždy cosi uklidňujícího.

Sigurd a Floki připravili hákovací kotvice na zahákování nepřátelské lodi a také víc než třicet kopí, která jsme ukořistili našim nepřátelům v uplynulých týdnech. Já jsem ještě nikdy na moři nebojoval, ale věděl jsem, jak to asi bude probíhat. Že vrhneme na *Fjord-Elka* kopí a jednoruční sekery, abychom vyčistili palubu, pak budou následovat hákovací kotvice, a jakmile se zaseknou, zabereme za jejich lana a budeme tahat, až lodě přirazí k sobě. Opatrný jarl by možná pokračoval s vrhacími zbraněmi, kopími, nebo dokonce kameny až do rozhodnutí boje, ale to se dalo od Sigurda těžko očekávat. Pozoroval jsem ho a cítil jsem, jak mi začíná bojové chvění stoupat z nohou vzhůru a šířit se do celého těla. Výraz jarlovy tváře byl tvrdý jako žula a jeho oči vyhlížely zpod okraje helmice černé jako bouřkový mrak. Levá ruka mu spočívala na jílcí meče a pravá svírala dvě dlouhá kopí. Kdyby mi někdo řekl, že ze sídla bohů Asgardu sestoupil sám Odin se svým magickým kopím a vtělil se do mého jarla s úmyslem pobít naše nepřátele a zaplavit svět jejich krví, věřil bych mu.

Ano, věděl jsem, jak bude můj první boj na moři probíhat, stejně jako jsem věděl, jak si ho představuje Sigurd. Ealdredovi muži se

zřejmě v boji na moři ještě nikdy neocitli, takže na něj nebudou připraveni. Zahákujeme tedy *Fjord-Elka* a pak začne ta pravá řež. A potom, až všechny nepřátele pobijeme, získá Sigurd tři hlavní kořisti, z nichž všechny jsou svým způsobem stejně cenné. Tou první bude Ealdredova hlava, kterou jarl zvedne na hrotu svého kopí, pak si vezme Ealdredovu truhlici včetně posvátného evangeliáře svatého Jeronýma a nakonec získá zpět *Fjord-Elka*, nejlepší loď, jaká kdy brázdila šedé moře.

„Bohové se na nás usmívají, Havrane,“ zamumlal Svein za mnou.

Ted' už jsem cítil takovou nervozitu, že jsem začal mít strach, abych si něco nepustil do kalhot. Doveslovali jsme skoro na konec skalisek vyčnívajících z vody a každou chvíli jsme měli vyplout na volné moře, kde už by nás Ealdred musel uvidět. Doufal jsem, že se Cynethryth drží blízko skalisek, aby se nám nepřipletla do cesty.

„Jak to víš, Sveine, že jsou bohové s námi?“ zeptal jsem se. Naše vesla se nořila do vody a zvedala se, jako by je ovládaly jedny ruce. Kapky měly sotva čas spadnout a už se lopatky znovu nořily pod hladinu pozlacenou sluncem.

„Je bezvětrí, chlapče,“ odpověděl Svein. „Stačí, aby zafoukalo, jako když si člověk upšoukne, a loď už se nedá zahákovat. Můj strýc Bothvar se utopil, když se o tohle jeho jarl Ragnvald snažil na vzdutém moři.“ Odmlčel se a zhluboka se nadechl. „Zahákovali nepřátelskou loď a jejich nepřítel, muž jménem Moldof, jim dokonce pomohl pořádně lodě připoutat, aby se mohli pustit do boje. Možná se Njörd ten den opil a říhalo se mu. V každém případě vrhl vichr obě lodě na závětrný pobřeží a tam ztroskotaly. Ani jeden muž nepřežil. A Bothvarův otec to všechno viděl z útesů.“ Vesla šplouchala a *Serpent* klouzal po hladině hladce jako had. „To my máme bezvětrí a moře je klidný,“ pokračoval Svein. „Ano, bohové jsou s námi.“ Nemusel jsem se na Sveina dívat, abych věděl, že se usmívá. Šeptal jsem modlitbu k Odinovi a žádal jsem ho, aby mi dodal odvalu a abych se přestal chvět nervozitou, která se mi zakusovala do svalů, svírala mi žaludek a naplňovala mi útroby ledem.

Pohlédl jsem zpátky k pobřeží a ulevilo se mi, když jsem uviděl, že Cynethryth právě vystoupila z příboje na břeh. Stála tam vedle otce Egfritha jen v mokré tunice a i na tu dálku jsem viděl, jak se jí

tenké plátno lepí k tělu a rýsují se pod ním ňadra. V tu chvíli jsem byl rád, že je Egfrith Kristův sluha, a jak se mi zdálo, nemá o ženy zájem. Neviděl jsem Cynethryth do tváře, ale vybavoval jsem si ji víc než živě. Stále jsem cítil její vůni a vlastně to bylo jediné, co mě ujišťovalo, že to nebyl sen, který mi seslala bohyně lásky a smyslné slasti Freya, a že jsme spolu opravdu leželi.

„Tamhle jsou, ty zkurvysyni, ty chlemtači ovčích chcanek!“ zařval Sigurd a z jeho zjevu vyzařovala bojechtivost a síla, s jakou cloumal řetězem Fenrir. V tu chvíli jsem se nemohl z veslařské lavice ohlédnout, ale i tak jsem si dovedl představit tváře mužů posádky *Fjord-Elka* zasažených hrůzou, když si uvědomili, jaký osud jim norny utkaly. „Pobijte je!“ křičel Sigurd, až se mu v narudlém ranním světle leskly na vousu sliny. „Všechny do jednoho je pobijte, ale to seschlé kozí hovno Ealdreda nechte mně! Srazím hlavu každému, kdo se ho dotkne!“ Podíval jsem se na Pendu. Stál na patě stěžně, nohy roztažené, meč a štít připravené, na zjizvené tváři lehký úsměv. Ještě mu nevěřili tak, aby mohl veslovat. Za normálních okolností nemůže člověk získat místo na skvělém *snekkaru*, jako byl *Serpent*, pokud neprokáže, že je schopný veslovat stejně dobře jako ostatní a že dokáže bojovat jako sám ďábel. A od Penda se dalo těžko čekat, že se u vesel vyrovná ostatním, když strávil první den na palubě tak, že se opíral o okraj lodi a vyprazdňoval útroby do vln. Ale bojovat uměl a Sigurd to věděl. Penda byl rozený bojovník a to v Sigurdových očích nahrazovalo jeho nezkušenost s plavbou na lodi a s veslováním. Navíc i když jsme v předchozích bojích ztratili mnoho mužů, stále nás bylo na téhle jedné lodi víc než veslařských lavic.

„Nesmíš se Ealdreda ani dotknout, Pendo!“ zavolal jsem na wessexského bojovníka anglicky.

„Kdo řekl, že nesmím?“ houkl na mě přes hluk mužů, kteří se modlili, proklínali nepřátele a výkřiky se povzbuzovali k bojové zuřivosti.

„Sigurd,“ odpověděl jsem. „Sigurd to řekl.“ Penda si odplivl a jenom něco zavrčel. Věděl jsem, že by se chtěl na Ealdredovi pomstít sám za sebe, ale stejně jako my všichni ostatní musel počkat. Tady platilo Sigurdovo slovo za zákon posvěcený jeho pravou paží a mečem zděděným po otci.

Při dalším rázu jsem se zaklonil a vychutnával si napětí svalů v celém těle, protože jsem byl široký v ramenou a pocit síly mě naplňoval hrdostí. Cítil jsem, že mi po zádech pod koženým kabátcem a drátěnou košilí začíná stékat pot. Nechápal jsem, jak si mohl Penda odplivnout, když já jsem měl v ústech tak sucho, že jsem nedokázal ani polknout. Nebyl jsem však jediný, komu nervy před bojem dělaly takové věci. Viděl jsem, že dva z mužů, kteří právě nasedli u vesel, ještě teď, těsně před bojem, močí přes okraj lodi. Starý Asgot křičel na přídi a vzýval boha války Odina, bojovníka s obry Thora, statečného Týra a další bohy, jejichž jména jsem snad ani nikdy neslyšel, aby nám pomohli pobít naše nepřátele, uctíváče Bílého Krista, boha slabochů a neduživců. A ať jsem si myslel o Asgotovi cokoliv, v jeho kvílení bylo něco uklidňujícího. Všichni jsme vkládali jistou důvěru v *godiho* kouzla, protože byl starý a hubený a bojoval už se Sigurdovým otcem, a přesto zůstával naživu, zatímco mnohem silnější muži už byli mrtví.

„Vytáhnout vesla!“ křikl Sigurd. Rychle jsme vytáhli vesla, s rachotem je naskládali na stojan a vzápětí jsme ucpali otvory pro vesla koženými zátkami. Teď jsem měl příležitost doopravdy zažít, co se v takových chvílích děje. Na *Fjord-Elku* vypukla panika. Ealdred musel vidět Jormunganda a podle toho poznat, že po něm jde Sigurd. A pokud mu zbývala aspoň trocha rozumu, určitě na něj padla hrůza. Jeho kormidelník se před námi pokusil uhnout do otevřeného kanálu, ale to už mohl rovnou doufat, že se ocitne na lodi ze stříbra a zlata plné mladých panen, která ho odnese do bezpečí. Kdyby nás uviděli dřív, měli by jistou šanci uniknout, ale ne velkou. Jenže teď už nemohli dělat víc než jen sledovat, jak naše předí míří do středu jejich lodi, a až je zahákujeme, bránit se v marném boji.

Sevřel jsem pevně kopí, až mi zbělely klouby na ruku, neboť jsem tušil, že i nám připraví náraz do druhé lodi těžkou chvílí. Teď už jsem viděl tváře našich nepřátel, možná dokonce Ealdreda stojícího na přídi *Fjord-Elka*. Zhluboka jsem se nadechl, jako bych tím chtěl potlačit rozechvělost, a pohlédl jsem na Sigurda.

„Teď, Knute!“ křikl jarl a máchl paží. Knut strhl kormidelní páku, až se *Serpent* prudce naklonil, takže někteří z nás spadli, a já jsem pohlédl zpátky právě ve chvíli, kdy náš trup vrhl proti *Fjord-Elkovi* vlnu a vzápětí do něj narazil bokem tak mocně, že Ealdredovu

loď rozhoupal jako dětskou kolébku a muži její posádky se potáceli a padali.

„Na ně! Pobijte je!“ zařval Sigurd a první vrhl kopí do zmatku nepřátel, kteří se motali jeden přes druhého a zoufale hledali zbraně.

Také Olaf zařval a vrhl své kopí, jež zasáhlo do tváře mohutného šedovlasého muže. Všichni jsme řvali jako pomínutí a vrhali jsme kopí, která srážela nepřátele jako blesky metané hromovládcem Thorem, protože když vrhne kopí muž s rameny zocelenými roky veslování, pronikne zbraň obvykle celým tělem. Naši nepřátelé pluli pod plachtou na klidném moři a žádné nebezpečí netušili, takže neměli oblečené drátěné košile, a teď se v mělkém podpalubí *Fjord-Elka* zoufale jeden přes druhého drali ke svým zbraním. A proto každé naše kopí nacházelo svůj cíl a v jasném ránu zněly výkřiky a tekla krev. V tlačenci se někteří Wessexští snažili použít jeden druhého jako štít. Flokimu a Bramovi se už podařilo zaseknout do trupu *Fjord-Elka* dvě hákovací kotvice a teď se šklebili a supěli námahou, jak zabírali za lana a přitahovali loď k sobě. A další kotvice vrhli Osk a Arnvid. Ta Oskova se nezasekla, ale Arnvidova ano. Bjarni chytil lano s ním a oba vší silou tahali. Jakmile se hákovací kotvice zaseknou do dřeva, má posádka nepřátelské lodi jedinou šanci zbavit se jich tak, že přesekne lano. Jenže to nebylo snadné, když na ně létala kopí a zasahovala je jako smršť blesků v prudké bouři. Na zádi *Fjord-Elka* stáli tři wessexští lučištníci, natahovali luky a stříleli na nás šípy, ale loď se po nárazu stále prudce kolébala a to jim nedovolovalo zamířit. Přesto nás jeden nebo dva šípy zasáhly, ale bouchly do štítů nebo sklouzly po drátěné košili. To už obě lodi přirazily boky k sobě.

Norové řvali a bylo to jako hřmění valící se bouře. První skočil na palubu *Fjord-Elka* Sigurd a vzápětí srazil dva Wessexské štítem a třetího ranou meče do krku. Podél celé délky *Serpenta* však už skákali další Norové, máchali meči a sekerami a sráželi nepřipravené a téměř bezbranné nepřátele. Já jsem skočil hned po Pendovi, ale na palubě *Fjord-Elka*, kluzké prolitou krví, jsem uklouzl a málem jsem spadl. Jeden z Wessexských na mě zaútočil kopím, ale já jsem jeho hrot odrazil štítem a sám jsem ho bodl mečem do ramene tak hluboko, že čepel v něm zůstala vězet jako nůž v tuhém kusu masa. Muž zařval a já jsem mu vrazil levou nohu do břicha, takhle jsem

meč vytrhl a vzápětí jím svému prvnímu soku rozpoltil hlavu. Bylo to snadné zabíjení. Angličané nebyli zvyklí pohybovat se na houpající se lodi, navíc *Fjord-Elka* pořádně neznali, a tak klopýtali a padali pod našimi ranami, až všude kolem stříkaly proudy krve.

„Ealdrede!“ ozval se nad výkřiky a hlomozem boje Sigurdův hlas. „Kde jsi, ty ubohý červe?“ Wessexští prosili o milost, ale když viděli, že je nemíníme ušetřit, někteří z nich začali skákat do vody a Norové se nahýbali přes okraj lodi a nabodávali je kopími jako ryby. Jeden z Wessexských klesl před Pendou na kolena a spínal ruce v zoufalé prosbě o život, jenže Penda máchl mečem a jedinou ranou mu uťal hlavu tak, že se koulela po dubové palubě a stříkala kolem sebe krev. Když to viděl jiný muž, sklonil meč na znamení, že se vzdává, ale pokud Pendu znal, musel vědět, že mu škemráním o milost pomůže stejně, jako kdyby si pokálel kalhoty.

„Řekni satanovi, že mu tvůj zatracenej pán bude už brzy lízat prdel!“ zavrčel Penda. Muž byl však tak rychlý, že další Pendův útok kryl, ale Penda se jen usmál, o krok ustoupil a s mečem široko od těla svého soka vyzýval, aby se ho pokusil zabít. Wessexský bojovník náhle vykřikl a zuřivě máchl mečem, jenže Penda uskočil dozadu, otočil se na patě a švihl mečem jako kosou do mužova krku, až z něj vylétla bílá štěpina z klíční kosti. Muž padl na kolena, a zatímco mu z rány stříkala jasná krev, klesla mu brada a ústa se ve vousu otevřela jako černá díra.

„Máš hlad?“ vyštěkl Penda. „Tak se nažer tady toho!“ dodal a vrazil umírajícímu meč do úst, až mu hrot pronikl týlem ven.

Ještě se mě ani nestačila pořádně zmocnit touha po krvi a zabíjení, a už jsem si uvědomil, že je po všem. Vypořádali jsme se s Wessexskými až neuvěřitelně snadno a teď jsme stáli mezi rozsekanými těly s páchnoucími vyhřezlými vnitřnostmi a bílými tvářemi zkřivenými škleby šoku a bolesti. Přesto jsme utvořili napříč *Fjord-Elka* před patou stěžně štítovou hradbu o čtyřech řadách. Podíval jsem se zpátky na *Serpenta* a uviděl jsem, že je tam stále ještě Asgot se sedmi dalšími Nory, protože na *Fjord-Elkovi* nebylo dost místa, aby se mohli útoku zúčastnit všichni a vzájemně si nepřekáželi. Tito muži stáli připraveni s kopími a luky a sledovali poslední houf Wessexských, kteří zůstali naživu a shromáždili se kolem svého pána. Byli to mohutní bojovníci Ealdredovy osobní

družiny, jejichž nasupené tváře naznačovaly, že jsou odhodlaní bojovat do posledního dechu. Viděl jsem mezi nimi i Ealdredova tělesného strážce Maugera. Musel vědět, co ho čeká, třebaže to na sobě nedával nijak znát. Bylo jich pět. Všichni si zřejmě navlékali drátěné košile v době, kdy jsme už zabíjeli jejich krajany, a to vyžadovalo silné nervy. Už proto jsme je nemohli podceňovat. Stáli v směšně malé, ale přesto dokonale semknuté štítové hradbě před tmavým dřevěným křížem, který vztyčili na přídi místo Sigurdovy hrdé hadí hlavy. Ealdredovy dlouhé kníry se leskly tukem a z jeho očí na nás sršela nenávist.

Sigurd vystoupil z naší štítové hradby. Meč se mu leskl krví, která se už začínala srážet a tmavnout. Věděl jsem až moc dobře, co si myslí o kříži na přídi *Fjord-Elka*.

„Jsi bezcenný šmejda, Ealdrede,“ řekl anglicky, „a tví muži znamenají míň než kravské lejno. Zradil jsi mě, a dokonce jsi zabil vlastního syna.“ Odplivl si, jako by to poslední považoval za ještě odpornější čin než zradu. „Mám pro tebe jenom ocel svého meče, Ealdrede. A taky havrana, aby okloval hnijící maso z tvých kostí, a vlka, který si bude pochutnávat na morku z nich, a červy, aby se nakrmili tvým svinstvím, až nebudeš víc než odporná skvrna v blátě.“

Wessexští muži drželi štíty pevně před sebou a čekali na náš útok. Stáli hrdě, i když věděli, že hledí vstříc smrti, ale většinou to byli bojovníci a nedávali najevo strach a neprosili o své životy. Měli smůlu, že jim zlý osud předurčil sloužit zbabělci a zrádci, a já jsem si přál, aby byli ušetřeni aspoň zlého konce toho osudu, i když jsem věděl, že se to nestane.

Podle šplouchání za námi jsem poznal, že Norové shazují mrtvé Angličany do vody, aby se jejich krev příliš nevsákla do dubových prken paluby. Ani čerstvý vítr nedokázal odváť pach výkalů a krve a já jsem si uvědomil, jaká práce nás čeká, než to všechno uklidíme a vyčistíme.

Ealdred vystoupil na bojovou plošinu na přídi a stál tam o hlavu výš nad svými muži jako lákavý cíl pro lučištníky a kopiníky.

„Jsem wessexský velmož!“ zvolal. „A kdo jste vy? Nic než pohanští divoši, kteří se hemží jako červi v mršině. S takovými nemám o čem jednat. Žádný křesťan to neudělá, pokud nechce mít

kopí v zádech. Tak pojď, Sigurde, ty synu starého kozla. Pojď a okus, jak chutná anglická ocel. Anebo umíš bojovat jen s neozbrojenými muži, kteří se nemohou bránit?“

Musel jsem přiznat, že to byla dobrá řeč, i když na většinu Norů nemohla zapůsobit, protože jí nerozuměli. Zvedli jsme štíty a pohnuli se vpřed, ale Sigurd na nás houkl, abychom zůstali stát.

„Dobře, Ealdrede,“ řekl jarl. „Chtěl jsem se vsadit, že budeš prosit o milost, ale těší mě, když vidím, že sis zvolil smrt muže, i když jsi nikdy jako muž nežil. Wessex je krásná země. Je to plástev medu, která potřebuje muže připravené zemřít s mečem v ruce, jinak bude za dvacet let plná Norů. Norské děti se budou držet sukní vašich žen, a až vyrostou v muže, budou se modlit k Odinovi a Thorovi a na vašeho Bílého Krista si ani nevzpomenou.“ Ealdred na něho vyvalil oči a kníř se mu chvěl hněvem.

„Chci s tebou bojovat, Sigurde!“ zařval Mauger a jeho širokou brunátnou tvář zkřivila nenávist. „K čertu s bohy, nechme jednat muže!“

Někteří z Norů začali klít a ozvaly se hlasy, že bychom s nimi měli skoncovat, a ne vést řeči, protože většina z nich anglicky nerozuměla. Ale výzvu k boji pochopili, a to je zneklidnilo. Věděli, že Mauger je Ealdredův nejlepším bojovník, muž tvrdý jako žula, který už přežil mnoho bojů.

I já jsem slyšel, že Mauger je nejskvělejší bojovník, jakého kdy Wessex měl, a proto jsem nechtěl, aby s ním Sigurd bojoval. Jenže Sigurd byl také rozený bojovník a i jarl může být vazalem své cti. Sigurdovi taková výzva k boji zářila jasněji než truhlice plná sekaného stříbra.

„Nejdřív se mnou musíš bojovat ty, Ealdrede,“ odpověděl jarl, „a jestli k tomu najdeš odvalu, daruju všem tvým mužům život, až tě zabiju. Zaslouží si lepší osud než zemřít za někoho takového, jako jsi ty.“ Zvedl meč a ukázal jím na ealdormana. „Tak co, budeš se mnou bojovat?“

Ealdredův ret se ohrnul jako stará kůže. „Nebudu,“ odpověděl. „Za mě bude s tebou nebo s kterýmkoliv z vás bojovat Mauger.“ Mauger okamžitě přikývl a svaly na jeho holých pažích se mu pod množstvím náramků a tetování napnuly. Byl to zamračený prošedivělý muž s kamenným výrazem ve tváři a já jsem se přistihl,

že jsem se při pohledu na něj zachvěl a litoval jsem každého, kdo s ním bude nucen zkřížit zbraň.

„Já toho bastarda zabiju!“ zvolal Penda a dychtivě Maugera pozoroval.

„O čem mluví, Havrane?“ zasyčel Bjorn vedle mě. Stáli jsme v třetí řadě a vykukovali jsme přes ramena mužů před námi.

„Mauger vyzval Sigurda k boji,“ řekl jsem norsky. Kolem mě se ozvaly kletby a urážky na Ealdredovu hlavu.

„Naseru ti na srdce, až budeš ležet mrtvej a vykuchanej!“ křikl kdosi.

„Ani vaše matky vás nedaj dohromady, jak vás rozsekáme, vy kozí hovna!“ ozvalo se z jiného místa. Floki a Svein začali prosit Sigurda, aby jim dovolil bojovat s Maugerem místo něj, ale Sigurd je okřikl, aby drželi jazyk za zuby.

„Jako jarl na to mám právo,“ řekl a zastrčil meč do pochvy. „Odložte zbraně, wessexští muži, a já vám dávám své slovo, že dnes na vás nebudou hodovat krkavci. Přijímám Maugеровu výzvu. Jestli zvítězí, jste všichni volní.“

„A jestli nezvítězí?“ ozval se kdosi z Wessexských, ale Ealdred na něho sykl, aby nedělal problémy. Bylo mi jasné, že toho muže nevedla k otázce obava o osud ealdormana, ale strach z nás.

Sigurd pokrčil rameny. „Pokud zvítězím, rozhodnu o vašem osudu já. Možná zemřete, možná ne.“

Wessexští bojovníci se po sobě podívali a jejich mysli se musely kroutit jako hadi, když zvažovali šanci na Maugerovo vítězství ve srovnání s jistou, i když čestnou smrtí, která by je čekala, pokud by proti nám pozvedli zbraně. Osud muže, jeho *wyrd*, je cosi zahalené závojem mlhy. Tihle Angličané nemohli ještě za úsvitu vědět, co jim nový den přinese. Vikinští pohané se před nimi zjeví jako zlý sen. A byli to stejní Vikingové, proti kterým poslali vojsko a o nichž byli přesvědčeni, že jsou jednou provždy vyřízení a už se jich nemusejí bát. A teď byli tady a prahli po pomstě. Vzali jsme vlákna osudů těchto wessexských mužů do svých rukou a přetali jsme je. Byli to však muži Ealdredovy družiny, hrdí bojovníci věrní svému pánu až do konce, a tak se mu také nyní podvolili a na jeho příkaz složili zbraně na palubu *Fjord-Elka*.

„Takže bude *holmgang*,“ řekl Bjorn a v očích mu zablýsklo

vzrušení, „podle starýho způsobu.“

„Ale já myslím, že bude trvat dýl než do první krve, aby se tohle vyřešilo, bratře,“ ozval se Bjarni.

Rozdělili jsme se na dvě skupiny, přičemž Olaf převzal velení nad *Fjord-Elkem*. Já jsem se ocitl mezi těmi, kteří se vrátili s jarlem Sigurdem a wessexskými zajatci na *Serpenta*. Teď už nás bylo málo na to, abychom obsadili všechny veslařské lavice na obou lodích, a to znamenalo, že nám bude chybět rychlost. Pomyslel jsem si, že jistě nastanou situace, kdy s tím Sigurd bude muset počítat. Na druhou stranu s menšími posádkami byly lodě lehčí a pod plachtou poletí jako okřídlení draci.

„Svažte je,“ poručil Sigurd, když jsme se vysoukali ze zakrvácených drátěných košil a sundali helmice, jejichž vyložení bylo nasáklé potem. Zbraně i zbroj teď zůstanou tak, jak jsou, do doby, než se zvedne vítr, který by napnul plachty. Teprve pak je budeme moci vyčistit. A samozřejmě že během chvíle bylo všechno obsypané mouchami. Sedaly na drátěné košile, na naše holé paže a na palubu, zkrátka kamkoli, kde se mohly pást na zasychající krev. Chvíli jsme se snažili je odhánět, ale pak jsme poznali, že je to marné, a vzdali jsme to. O krkavcích a vlčích se mluví jako o požíračích mrtvol, kteří se slétají nebo sbíhají na bojiště, ale na ty zatracené mouchy nepomyslí nikdo.

„Odpoutej nás, Strýci!“ zavolal Sigurd.

Olaf sice přikývl a začal vytrhávat hákovací kotvice z horního pásu obšívky *Fjord-Elka*, ale kroutil přitom hlavou. Věděl jsem, na co myslí: že nám jizvy po hácích budou ještě dlouho připomínat hanebný způsob, jakým tahle loď padla do rukou našich nepřátel.

„To nic není, Strýci, ty plaňky vyměníme,“ řekl Bram, a než se přesunul k další kotvici, poplácal Olafa po rameni. Obě lodě se lehce pohupovaly a vrážely do sebe na stále ještě klidné hladině ranního moře. Během chvíle jsme však byli volní a Ealdredovi muži seděli svázaní na přídi *Serpenta* pod Jormungandem. Ealdormanovi nechal Sigurd ruce nespoutané, což se dalo vnímat spíš jako urážka než projev respektu k muži vyššího postavení. Sigurd tím dával najevo, že nepovažuje Ealdreda za bojovníka a nemyslí si, že by pro nás představoval větší hrozbu než žena nebo dítě.

Sílící příliv odnesl obě lodě blíž k pobřeží, a tak jsme znovu

veslovali na volné moře, abychom se zdaleka vyhnuli skalnatým útesům, než opět vplujeme do zálivu, kde na písčné pláži čekali Cynethryth a otec Egfrith. Už jsem se nemohl dočkat, až zase budu s Cynethryth, a tak jsem navrhl Pendovi, aby zaujal moje místo a trochu se pocvičil ve veslování, protože teď už šlo jen o to, abychom čelili proudům a drželi *Serpenta* ve správné dráze. Těžko bych mohl říct, že se projevil jako dychtivý učeň, neboť mě nazval psí řítí a poslal mě jebat horské trolly zezadu.

„Jednou se to musíš naučit, Pendo,“ odpověděl jsem a marně jsem se přitom snažil potlačit úsměv. „Lepší teď a tady než někde na volném moři, až nás přepadne bouře. Jenom se dívej na Arnvida a dělej to co on. Určitě to zvládneš.“

„Ty odpornej spratku!“ zabručel. Je pravda, že mu můj úsměv moc chuti do práce nepřidal, ale po několika dalších nadávkách se přece jen posadil na mou cestovní truhlici a chopil se hladké borové žerdě vesla.

„Pozor, u vesla Angličan!“ zvolal Bjorn, zasmál se a začal předstírat, že se modlí k Njördovi. „Chceš, abychom se potopili, Havrane?“

„Doufám, že ta holka a Kristův sluha umějí plavat, Havrane,“ řekl Sigurd, zatímco jsme se dívali směrem k pobřeží. „Příliv zakrývá skaliska, kterým bych se raději vyhnul. Budou se k nám muset nějak dostat sami.“

„Cynethryth plave jako ryba, jarle,“ odpověděl jsem a vzpomněl jsem si na zoufalé úsilí, s jakým jsem se jí snažil ráno držet. A to, jak jsem s ní pak ležel na písku v chráněné zátoce, mi připadalo, jako by se to stalo před celým věkem. Teď byl její otec naším zajatcem a já jsem nevěděl, co si o tom bude Cynethryth myslet. „Ale ten mnich... Nevím, jestli doplave tak daleko. Doufám, že ne. Anebo by Asgot mohl požádat Njörda, aby na něj seslal nějakou mořskou obludu, která by ho spolkla.“

„To bych tu mořskou obludu litoval,“ řekl Sigurd. „Pochybuju, že by byl Egfrith sousto, které bych jí záviděl. Myslím, že by chutnal jako zkyslé mléko nebo zkažená vejce, možná ještě hůř,“ dodal a začal si splétat hustý zlatavý vous do copu. „Ale že jsme si s nimi poradili snadno, co, Havrane?“

„Až moc snadno, jarle,“ odpověděl jsem a plácl jsem po mouše,

kteřá nedokázala včas uletět z cákance sražené krve na mé paži.
„Skoro mi jich bylo líto.“

Sigurd jen zakroutil hlavou a snažil se svázat si cop koženým řemínkem. Z *Fjord-Elka* k nám dolehly údery seker, jak posádka zbavovala příď lodi kříže. „Tobě jich bylo líto?“ opakoval Sigurd. „Kdyby mohli, uřízli by ti koule a nacpali ti je do krku. Jsi zvláštní, Havrane. Lásku k nepřátelům raději přenech Kristovým sluhům. Přijal jsem tě do své družiny, protože sdílíš Thorovu vášeň pro boj, ne proto, že soucítíš s nepřítelem, který nás chce vykuchat a rozvšit naše vnitřnosti do větru.“

„Řekl jsem, že mi jich bylo *skoro* líto, jarle. Ale když se pak jeden z nich pochcal strachem a udělal mi to na botu, dostal jsem takovej vztek, že bylo po lítosti a začal jsem je posílat do pekel.“

Sigurd se zasmál. „To už je lepší, chlapče. To se k tobě hodí víc, Havrane, synu hromu.“

Ukázali jsme Cynethryth a Egfrithovi, že k nám budou muset doplavat, a viděl jsem, že Cynethryth mnicha povzbuzuje, dokonce ho vzala za ruku a táhla ho do vody. Nakonec oba plavali tak, že jsem začal uvažovat, jestli se Egfrith nepodobá víc vydře než lasičce. U lodi se chytili lana, které jsme jim hodili, a chvíli se ho jen drželi a popadali dech. Mezitím jsme zabírali vesly tak, abychom čelili přílivovým proudům, a pak jsme je vytáhli na palubu jako ulovené ryby. Cynethryth uviděla svého otce sedět pod přídí *Serpenta* a její tvář, už tak pobledlá z chladné vody, zbledla jako nabílená stěna.

„Chtěla bych si s ním promluvit,“ řekla a z dlouhých vlasů jí na prkna paluby kapala voda. Všiml jsem si, že se na ni Ealdred dívá. Vypadal, jako by ho někdo udeřil lopatkou vesla přes tvář. Přesto vstal, zvedl bradu a vrhl na dceru křečovitý úsměv, zatímco ostatní Angličané kolem něj sklopili hlavy a zřejmě uvažovali o tom, co je čeká. Otočil jsem se k Sigurdovi a zeptal se ho, jestli může jít Cynethryth k otci, ale jarl jen pohlédl přes mé rameno. Obrátil jsem se zpátky a uviděl jsem, že Cynethryth už míří k otci a svazuje si přitom vlasy.

„Dej na ni pozor, aby ho nezabila, Havrane,“ řekl Sigurd a poškrábal se na tváři.

A já jsem se vydal za ní.

ŠESTÁ KAPITOLA

Stál jsem za Cynethryth a upíral jsem na Ealdreda nenávistný pohled, i když jsem viděl, že mě vůbec nebere na vědomí. Díval se na svou dceru a vypadal stejně ochable jako jeho knír. „Neublížili ti ti divoši?“ zeptal se Cynethryth.

Chtěl jsem mu říct, co si o něm myslím, ale místo toho jsem jen sevřel pevněji jílec meče a kousl se do jazyka.

„Ne, otče,“ odpověděla. „Proč by mi měli ubližovat? Já jsem je nezahladila.“ Její slova zněla všedně jako ječný chléb, ale obvinění Ealdreda přesto zasáhlo, protože zaťal čelist a svaly ve tváři se mu chvěly.

„Co mezi těmi...,“ na okamžik střelil pohledem po mně, „divochy děláš, dcero? Ten zloduch za tebou tě musel očarovat. Jak jinak bys mohla vydržet tak blízko něho? Je to zplozenec pekla. Přece musíš vědět o všech těch ohavných věcech, v které oni věří. O jejich necivilizovaných způsobech...“

Cynethryth na mě pohlédla a já bych přísahal, že zvažovala, co je na tom pravdy. Založil jsem si ruce na hrudi a zvednutým obočím jsem ji vyzval, aby odpověděla. Ona se však obrátila zpátky k otci. „Smrt mého bratra padá na tebe,“ řekla. „Je to totéž, jako bys ho zabil vlastní rukou.“

„Copak jsi zapomněla, že to byli tihle pohané, kdo ho vystavil nebezpečí? Oni vás unesli z Coenwulfova území. Oni způsobili, že můj syn nežije, ne já! Myslíš, že mě Weohstanova smrt nezasáhla. Vždyť to byl můj syn! A teď nemám nic. Bůh nás opustil, Cynethryth, teď už tomu věřím.“ Chvěl se a já jsem jen doufal, že se nerozpláče jako malé dítě. „Obrátil se k naší rodině zády. Podívej se

na nás, dcero.“

„Weohstan tě miloval,“ řekla Cynethryth hlasem prázdným jako vyždímaný hadr. „Byl to lepší muž, než jsi ty.“

„Ach, Cynethryth,“ povzdechl si Ealdred, naklonil se k ní a přinutil se k ponurému úsměvu, „aspoň na tom se shodneme.“

Dotkl jsem se dívčina lokte. „Pojďme,“ řekl jsem. „Nech ho, ať se dusí ve vlastní šťávě.“ Nad námi zakřičeli dva rackové, pak jeden z nich prudce klesl, prolétl nízko nad hladinou a znovu se s bezútěšně znějícím křikem zvedl. Zdálo se, že Cynethryth chce něco říct, ale pak jen lehce zavrtěla hlavou, otočila se a odcházela se mnou na záď.

„Než zapadne slunce, bude z něj potrava pro červy,“ zamumlal Sigurd norský, když jsme ho míjeli u paty stěžně.

„Čím dřív, tím líp, jarle,“ odpověděl jsem stejným jazykem a sehnul jsem se do podpalubí, abych vytáhl suchou přikrývku pro Cynethryth. Podal jsem jí ji a ona se odebrala k mé veslařské lavici, posadila se s přikrývkou kolem ramen vedle Pendy, objala si kolena a prázdným pohledem zírala na moře. Chtěl jsem jít k ní a pokusit se oživit něco málo z toho, co jsme spolu sdíleli ráno na písku v zátoce. Cítil jsem však, že ať to bylo cokoli, už se to rozplynulo jako ranní mlha a zůstane to navždy ztracené. Byl jsem přesvědčen, že ovzduší kolem mě a Cynethryth otrávil Ealdredova přítomnost, a v tu chvíli jsem si přál, aby šel Asgot na před, podřízl Ealdredovi hrdlo a hodil ho do moře jako oběť Njördovi nebo kterémukoli jinému z bohů Asgardu, s nimiž *godí* promlouval.

Vystřídal jsem Pendu u vesla a viděl jsem, že to ostatní přijali s úlevou. Také Penda byl rád, soudě podle toho, že pustil veslo ještě dřív, než jsem se ho stačil chopit, takže žerď proklouzla otvorem a mohli jsme o ně přijít, kdybych po něm neskočil. Ke své smůle jsem si přitom ještě narazil koleno a o bok lodi. Pár mužů zaklelo a mně bylo trapně, ale Pendu to ani v nejmenší netrápilo. Posadil se na palubu, vytáhl brusný kámen, plivl na něj a začal si ostřit meč.

Egfrith našel v podpalubí *Fjord-Elka* evangeliář, s nímž se Ealdred snažil uprchnout. Nikdo z Norů se té věci Bílého Krista nechtěl ani dotknout, a tak musel Knut znovu přirazit se *Serpentem* těsně k *Fjord-E/kovi*, aby mohl mnich přelézt zpátky k nám.

„Tady to je! Díky všemohoucímu, tady to je!“ zvolal Egfrith jako u vytržení, když se nějakou dobu přehraboval v podpalubí *Fjord-*

Elka a cosi si přitom mumlal nebo možná mluvil ke svému bohu. Nyní si však tiskl k hrudi hedvábný vak a zíral na nás vytřeštěnýma očima. „Našel jsem tu vzácnost! Teď je znovu v bezpečí!“ opakoval pořád dokola. „Buď chvála našemu milosrdnému Pánu, který svěřil převzácná slova svatého Jeronýma svému pokornému služebníkovvi. *Calix meus inebrians*. Můj pohár po okraj plníš.“

„Kdybys ti naplnil pohár po okraj, ležel bys za chvíli zpítý do němoty, mnichu,“ řekl jsem, ale on jen mávl rukou, jako by mě měl za hlupáka, který ničemu nerozumí.

S našimi anglickými zajatci, evangeliářem svatého Jeronýma a *Fjord-Elkem* v brázdě za námi jsme nasadili lehký rytmus rázů a zamířili podél pobřeží k jihu. Teď už jsme se nedrželi tak blízko pevniny, protože Sigurd nechtěl narazit na nějaké francké plavidlo, které mohlo v mělkých vodách hlídkovat. Stejně tak nestál o žádné rybářské loďky, jež by se vracely do franckého vnitrozemí se zprávou, že v blízkosti pobřeží se potulují dvě dračí lodě. Na druhou stranu nás Sigurd upozornil, abychom dávali pozor na jakýkoliv ostrůvek, ústí řeky či odloučený klášter zralý na vyplenění jako jablko spadlé ze stromu, neboť takové místo, nacpané stříbrem a strážené pouze mnichy, nemohl žádný norský válečník minout bez povšimnutí. Kdyby se nejdříve objevilo ústí široké řeky, zřejmě Sicauny, obrátili bychom naše přídě opět k severu, protože Charlemagnovo království nebylo místo vhodné pro pohany. Zato opuštěný ostrov, to jsme potřebovali, nebo ho spíš potřeboval jarl Sigurd, aby mohl uspořádat souboj podle prastaré tradice *holmgang*.

„*Holmgang*?“ zeptal se Penda, zatímco nakláněl čepel svého meče proti slunci a zkoumal, jaké šrámy v boji utrpěla. „Co je to za zatracenou pohanskou blbost?“ Také Cynethryth na mě upírala pohled, zatímco já jsem dál tahal za veslo v dokonalém souladu s Arnvidem před sebou. Cynethrytina tvář byla stažená, rty měla pevně semknuté a vypadala, jako by jí bylo opět špatně z kolébání lodí.

„Je to způsob souboje mezi dvěma muži,“ odpověděl jsem Pendovi. „Myslím, že se to musí odehrát na nějakým odloučeným místě, nejlíp na ostrůvku.“ Ale to bylo všechno, co jsem věděl, a tak jsem se na další zeptal Bjarniho.

„Je to boj o čest,“ řekl Bjarni od vesla. „Muž nesmí nikdy dopustit, aby jeho čest byla jakkoli zpochybněna, protože pak by

přestal být rovnocenným členem svého společenství a o jeho rodině by se začalo mluvit s pohrdáním. Každý muž, který si cení své cti, o ni musí bojovat, když ho někdo urazí, a vybojovat si ji zpátky tak, že ji vezme tomu, kdo ho urazil. Ale *holmgang* není žádná rvačka v krčmě, má své pravidla. Boj se musí odehrát na půdě, kde nikdo nežije, nebo na nějakém odlehlém místě. V mé vesnici takový místo je. Boje o čest se tam odehrávají už od nepaměti a bylo tam prolito tolik krve, že tam i tráva roste narudlá.“

„Mužská čest je zatraceně krvelačná šelma,“ ozval se Floki od vesla za mnou.

To, co mi řekl Bjarni, jsem hned přetlumočil Pendovi a Cynethryth. Zdálo se, že ve Wessexu nic podobného neznají, a Penda nikdy neslyšel, že by se něco takového dělalo v jiném anglickém království. Tam se prý krevní msta točí pořád dál jako kola vozu a mrtví zabítí ze msty leží jedni přes druhé, generace po generaci, až si už nikdo nedokáže vzpomenout, co bylo její původní příčinou.

„*Holmgang* obvykle končí zraněním na noze, který jednomu ze soků nedovolí pokračovat,“ vysvětloval mi dál Bjarni. „Ale taky jsem už viděl, že skončil smrtí obou. Nejpodivnějšího *holmgangu* jsem byl svědkem ještě jako kluk. Konal se čtyři dny chůze od naší vesnice, ale kvůli těm dvěma, co spolu tenkrát bojovali, vážili tak dlouhou cestu všichni i se svými psy. Jeden ze soků se jmenoval Gnupa, chlap ze severu, o kterém se říkalo, že sklátil každou ženskou, co mu přišla do cesty. Byl to taky známej násilník a zabiják, a právě proto se mu neodvážila žádná odporovat. Tenhle Gnupa často přijížděl do naší vesnice a prodával sobí kosti, medvědí kůže a podobný zboží. Docela na tom vydělával, pak se opil do němoty, něco proved a odjel dřív, než to jeho hovno narostlo tak, že už by se nedalo uklidit. Ten druhý se jmenoval Kraki a byl to nadějný mladík, silnější a bystřejší, syn našeho náčelníka. Kdo ví, proč se jeho mladá žena – už jsem zapomněl jméno té dívky – uvolila roztáhnout před ošklivým Gnupovým ksichtem nohy, ale udělala to. Aspoň se to říkalo. Naš náčelník se to snažil zaonačit, jako že se nestalo víc, než že Gnupa chtěl za své zboží moc a obchody dopadly špatně. Takhle se snažil zahladit poskvrnu na cti svého syna. Ale Kraki žádal *holmgang* a já myslím, že starší náčelník byl za to na svého syna hrdej, i když si nepřál, aby k tomu došlo.“

Na chvíli jsem Bjarniho zarazil, abych stačil všechno přeložit Pendovi a Cynethryth dřív, než to zapomenu, a pak jsem na Bjarniho kývl hlavou, aby pokračoval.

„Takže se setkali v místě, který vybral Gnupa, na míle vzdáleným od jakékoliv osady. Myslím, že nechtěl, aby moc lidí vidělo, jak zabíjí náčelníkova syna, protože by to neprospělo jeho obchodům. Ale jak jsem říkal, přesto jsme se tam vypravili všichni. Měli jsme Krakiho rádi a bylo mezi náma dost mužů, kteří doufali, že mladík udělá to, k čemu neměli odvalu oni. Taky ženy z naší vesnice tam přišly,“ dodal Bjarni a pousmál se. „Možná byly celý zvlhlý, kdykoliv si na Gnupu vzpomněly.“ Tohle jsem však před Cynethryth nehodlal překládat. „Oba soupeři se zřekli štítů, a to bylo neobvyklý...“

„Hlupáci!“ poznamenal Floki, který také poslouchal.

„Možná, ale statečný hlupáci,“ pokračoval Bjarni. „Začali opatrně, jenom kolem sebe kroužili jako dva vlci, zkušeněj bojovník proti mladýmu. Oba byli praváci,“ dodal a zazubil se. „Mysleli jsme, že nás čeká boj, jakej se málokdy vidí, a těšili jsme se na něj. Jenže pak oba jako na povel vykřikli, vyrazili proti sobě a vzájemně si jediným máchnutím usekli hlavu. Z jejich krků na nás stříkala krev a useknutý hlavy se dvakrát srazily, než zůstaly ležet s vytřeštěnýma očima v blátě. Gnupa padl na stranu a zmítal sebou jako ryba, ale Krakiho tělo kleslo na kolena a tak tam hodnou chvíli trčelo bez hlavy, pořád s mečem v ruce. Zůstali jsme, jako by do nás hrom uhodil, a jen jsme na to civěli s otevřenou pusou. A to je celý. Potom jsem už nikdy nic takovýho neviděl. Než nastal příští úplněk, byl náš náčelník mrtvej. Puklo mu srdce, aspoň tak to říkala moje babička.“

Nadechl jsem se a převyprávěl jsem konec Bjarniho příběhu anglicky.

„Ta tvoje historka je hrozná, Havrane,“ řekla Cynethryth vyčítavě. Myslím, že se zoufale snažila potlačit nevolnost.

„Není moje, já vám to jen překládám,“ bránil jsem se.

„Ale mně se líbila,“ prohlásil Penda a zamyšleně se škrábal ve vousu. „Zvlášť ten konec. Já jsem zase jednou viděl pitomce, kterej si sekerou zpola usekl vlastní nohu.“ Zakroutil ježatou hlavou, jako by něco takového nemohl pochopit. „Ale tohle... Zeptej se toho pohana, jestli nezná víc takových historek.“

Pohlédl jsem na Cynethryth, která se přesunula blíž k boku lodi, jako by se zase chystala zvracet. „Možná později,“ odpověděl jsem.

„Je jí špatně z moře, Havrane, to je celý,“ namítl Penda. „Pěkná historka jí pomůže, aby na to nemyslela.“ Jenže ani já jsem už o podobné hrůzy nestál. Už tak se mi v hlavě honily dost ponuré myšlenky, abych je ještě zatemňoval další krví. Sigurd měl bojovat s Maugerem, wessexským šampionem, a protože jsem věděl, jaký bojovník Mauger je, měl jsem strach, že by mohl jarla zabít. A co by potom bylo s námi?

Ten den se třikrát ozvalo volání, že někdo spatřil blíž u břehu loď, a jednou to dokonce byla vikinská válečná loď, která plula na severním obzoru směrem k jihu. Vál jen slabý vítr a bylo natolik teplo, že jsme mohli veslovat do půl těla svlečení a vychutnávat si, jak nás ovívá vzduch a vysušuje nám stružky potu, jež nám stékaly po těle. Obloha byla pořád z větší části jasná a my jsme začali rozeznávat příkrov hnědého kouře, který visel na pozadí modré oblohy za pobřežními útesy a kopci. Bylo zřejmé, že pokud nenarazíme na ústí Sicauny dnes, zcela jistě tam připlujeme následující den, a tak jsme předtím, než se obrátíme zpátky na sever, museli naposledy vystoupit na břeh. Bylo třeba dořešit věci a prolít krev. Pro *holmgang* by se dokonale hodil nějaký pustý skalnatý ostrůvek, na němž nežije ani noha, ale žádný takový jsme neobjevili. Proto Sigurd rozhodl, že jeho boj s Maugerem se odehraje na franckém pobřeží.

„*Holmgang* na půdě křesťanů?“ zakroutil hlavou Asgot, až mu ve zplihlých vlasech zachrastily vpletené kůstky, a odplivl si. „Varuju tě, Sigurde. Muž, s nímž chceš bojovat, je křesťan a tady,“ ukázal na pobřeží, „bude jeho bůh silný.“ My zbývající jsme pokračovali ve veslování, ale napínali jsme uši a snažili se zachytit, co se dalo.

Sigurd si pohladil dlaní zlatavý vous. „A co říkají tvé kosti, godi?“ zeptal se.

Asgot ohrnul ret. „Kosti hovoří nejasně a budoucnost je skrytá. Musíme počkat,“ řekl a ukázal na anglické zajatce, schoulené pod Jormungandem. Mluvili spolu a zřejmě povzbuzovali Maugera. Výrazy jejich tváří byly tvrdé a zlé. „Vezmi je na sever, Sigurde, a tam ty Angličany zabij a svrhni jejich mrtvoly do našich chladných vod. To bohy potěší. Ti červi jsou naši nepřátelé. Nejsi jim nic

dlužný. Dej jim jen smrt, můj jarle, nic jinýho. My bychom od nich nic jinýho čekat nemohli.“

Sigurd svažtil obočí a kousal si spodní ret. Zdálo se, že o tom uvažuje, ale pak zavrtěl hlavou.

„Ne, budu s tím zkurvysynem bojovat předtím, než vyjde měsíc. Je třeba tu záležitost rozhodnout. Když zbarví Maugerova krev můj meč, dám ti Ealdreda a dělej si s ním, co chceš.“ *Godiho* žlutavé oči se lstivě zaleskly a jeho ruka podobná spáru sáhla po jílci nože u pasu. Uklonil se Sigurdovi, pak se otočil, zamířil na před a po chvíli jsem zaslechl, že svou špatnou angličtinou trýzní wessexské muže sliby bolesti a smrti.

Sundali jsme Jormunganda, abychom nepohoršovali duchy této pevniny, a *Serpent* s *Fjord-Elkem* přirazily hladce ke břehu. Jejich trupy zaskřípaly na oblázkové pláži a my jsme rychle vyskákali s lany, abychom lodě vytáhli z příboje. Na pobřeží nebyly žádné balvany, k nimž bychom mohli lana přivázat, a tak jsme použili osm ostrých kůlů, připravených k tomu účelu, a zatloukli je velkými sekerami do země. Pak, jako obvykle, Floki s několika dalšími Nory vyrazil na průzkum, zatímco ostatní začali snášet dřevo na oheň. Když jsme si byli jistí, že nám nic nehrozí, přinesli jsme z lodí železné kotle a Olaf poručil pěti mužům, aby vydrhli a vyčistili palubu *Fjord-Elka* od zaschlé krve. Mně řekl, abych dával pozor na Angličany, zvláště na Ealdreda, a toho jsem se ochotně ujal, protože jsem nemusel drhnout loď. Krev se do dubových prken vsákla a dalo spoustu dřiny dostat ji z nich. A stejně i potom bude páchnout až do Ragnaröku.

Výš na pobřeží ležela spousta kamenů hladkých jako husí vejce a za nimi se tyčila hradba jeřábů, jasanů a bezů, jejichž svěží zelená vůně občas přehlušila pachy slizkých mořských řas a zavanula až k nám dolů.

Asgot poslal Brama a Sveina, aby chytili lišku, jezevce, zajíce nebo nějaké jiné zvíře, na které na téhle pevnině natrefí, a zdůraznil jim, že ho musí přinést živé. „Neuškodí dát bohům krvavou oběť předtím, než váš jarl podstoupí boj s věhlasným bojovníkem,“ prohlásil. Najedli jsme se uvařeného tuleního masa s houbami z včerejšího večera, a když se Bram a Svein vrátili, poznali jsme podle výrazu na jejich tvářích, že nebyli úspěšní. Oba unaveně klesli k

ohni, vzali si horké misky s jídlem, které jsme jim podali, a nikdo se jich neodvážil zeptat, jak dopadl lov. Dokonce i Asgot mlčel, i když jeho tvář, kyselá jako staré mléko, jasně říkala, že vidí v jejich neúspěchu zlé znamení. Také zajatcům jsme dali najíst a sám Sigurd zanesl Maugerovi misku plnou až po vrch, aby Angličan nemohl svádět svou blížící se porážku na to, že byl zesláblý hladem..., i když jsme všichni věděli, že ten, kdo v souboji prohraje, si už nebude moct stěžovat na nic. Aspoň ne na tomto světě. Přesto to Mauger ocenil děkovným kývnutím, a když snědl i druhou misku, nevešel by se mu do žaludku ani mravenec. Ohně prskaly, jak březová polena po délce pukala, a nad plameny se vznášelo tiché mumlání Norů. Co bude s vlčí smečkou, jestliže vyhraje Mauger? Předpokládal jsem, že by nás vedl Olaf, a byl jsem si jistý, že by za ním Norové šli. Ale kam? Kam by nás mohl vést? A museli bychom mu složit přísahu, jakou jsme složili svému jarlovi?

„Je čas,“ řekl potom Sigurd, vstal a dopil roh s medovinou, který držel. Byl na druhé straně ohně a zář plamenů hrála na ostrých rysech jeho tváře tak, že vypadala jako vyřezaná z dubového dřeva. „Strýci, budeš můj sekundant.“ Olaf vážně přikývl. Podíval jsem se na Bjarniho.

„Při *holmgangu* musí mít každý svého sekundanta štítonoše,“ vysvětlil mi Bjarni a otřel si ze rtů medovinu. „Sekundant nesmí mít zbraň a nesmí se do boje vměšovat. Jo a ještě tohle...,“ dodal, zvedl čtyři prsty, pak se zamračil a jeden prst ohnul. „Každý ze soupeřů může mít tři štíty, protože jeden štít obvykle celý *holmgang* nevydrží.“

„Havrane,“ řekl Sigurd a ukázal k místu, kde seděli zajatci, „ty budeš Maugerův sekundant.“

„Já, jarle?“ ozval jsem se a skoro jsem se zasmál, protože jsem to považoval za žert.

„Vezmi si od Angličanů tři štíty, ale nějaké dobré, s železným lemem,“ dodal, zatímco si svazoval vlasy, které se v záři ohně zlatavě leskly. „A ty, *godí*, připrav místo. A přestaň se mračit kvůli tomu, že je tvůj nůž pořád suchý. Vykonáme oběť, až to skončí.“ Asgot přikývl, vstal, vybral si za pomocníky Bjarniho a Bjorna a s nimi pak zamířil na pobřeží. Chvilí jsem stál bez hnutí a sledoval, jak Floki něco šeptá jarlovi do ucha. Svíral jílec meče a já jsem věděl, že

žádá Sigurda, aby mu dovolil bojovat s Maugerem místo něj. Sigurd mu však položil ruku na rameno a zakroutil hlavou. Floki rezignovaně svěsil hlavu.

Obrátil jsem se k *Fjord-Elkovi* a šel jsem vybrat tři dobré štíty.

SEDMÁ KAPITOLA

Bjorn a Bjarni rozprostřeli na zem dvanáct starých plášťů a vymezili jimi čtverec o straně asi devět stop. Bylo to za pásem oblých kamenů v místě, kam už nedoléhal hukot příboje a praskání ohňů, jenom opodál ve večerním větru šuměly koruny nízkých stromů. Půda tady byla skoro rovná, jenom bylo třeba odstranit pár trsů zimolezu a plazivé úponky svlačce, které zavoněly nasládlou vůní, když jsme je vytrhávali. Potom vzal Asgot kopí, hrotem vyryl do země kolem obvodu vymezeného čtverce tři čáry, vždy stopu od sebe, a do každého rohu dal pak zatlouct přitesané kůly, které spojil čtyřmi provazy. Olaf a Bram potom zabodli do země zapálené pochodně, v jejichž mihotavé záři se připravená aréna jevila téměř jako neskutečné místo ze sna. Kolem nás se vinuly prameny smolného kouře a stoupaly jako černé přízraky k světlejší večerní obloze.

Když bylo všechno připravené, starý *godi* místo přehlédl a se zahučením, které jsem považoval za projev spokojenosti, mi řekl, abych přivedl ta smradlavá kozí hovna. Věděl jsem, že tím míní Maugera, Ealdreda a ostatní wessexské muže.

Mauger ležel na zádech na písku vedle lodí. Jedno koleno si držel přitisknuté k hrudi a druhou nohu, kterou mířil k vrcholu stěžně *Fjord-Elka*, uchopil za lýtko a přitahoval si ji, aby si protáhl ztuhlé svaly a šlachy. Náramky, na něž byl tak hrdý, už nyní ležely mezi ostatními poklady v podpalubí *Fjord-Elka*, ale na Maugerových pažích byly stále ještě patrné otlačeniny po nich. Člověk může zbavit bojovníka jeho tvrdě vybojovaných trofejí, ale někteří tím neztrácejí nic ze své impozantnosti. Takovým mužům, a Mauger k nim nepochybně patřil, neodsekne hrdost ani ta nejostřejší čepel.

„Sigurd čeká,“ řekl jsem. Floki stál opodál ve stínu, opřený o kopí, a nenávisným pohledem wessexského bojovníka sledoval. Ealdred a muži z jeho družiny seděli stále u ohně, i když stejně jako Norové vycítili, že se schyluje k boji, a nastal mezi nimi rozruch.

„Tak ať čeká,“ zamumlal Mauger a sykl, když si znovu silou natáhl šlachy. Teprve pak se převalil, jediným plynulým pohybem vstal a mně se rozbušilo srdce, když se vztyčil jen dva kroky ode mě. Věděl jsem, že je dost silný na to, aby mi holýma rukama zlomil vaz. On však jen zakroužil hlavou a rameny, aby si uvolnil svaly, a celou dobu se na mě díval. Ucítil jsem ostrý pach jeho potu a zachvěl jsem se.

„Budu tvůj štítonoš,“ řekl jsem.

Zamračil se a znovu zakroužil hlavou. „Ty?“

Pokrčil jsem rameny. „Ano, já.“

„Proč zrovna ty?“ zeptal se.

„Protože mě k tomu Sigurd určil,“ odpověděl jsem. „Kdyby záleželo na mně, nenesl bych ti štíty, ale nechal bych tě svázat a řekl lučištníkům, aby si na tobě cvičili střelbu.“ Flokimu se zřejmě zdálo, že by mohly nastat problémy, a postoupil ze stínu o pár kroků blíž. „Jenže Sigurd řekl, že ti mám nýst štíty, tak ponesu tvý štíty.“

Mauger se usmál a napjal svaly na pažích, až se mu na nich pokřivila tetování. Pak se obrátil k moři a třikrát se zhluboka nadechl – hrud' se mu dmula jako vzdouvající se vlny za příbojem. Znovu se obrátil ke mně, krátce pohlédl na Flokiho a pak opět na mě. „Dobrá, chlapče,“ řekl. Odkášlal si a plivl do písku. „Tak pojďme za tvým jarlem.“

Vrátili jsme Maugerovi jeho drátěnou košili, helmici, meč a štít a já jsem přinesl dva další štíty, které se zdály nepoškozené a v dobrém stavu. Potom jsme se vydali od pobřeží vzhůru. Minuli jsme ohně, z nichž už zbyly jen hromádky žhnoucích uhlíků, jež se v závanech větru rozsvěcovaly doruda a zase pohasínaly, a prošli jsme kolem tří zamračených Norů, kteří měli smůlu, že museli zůstat u lodí a z boje tak nic neuvidí. Pak jsme se na chvíli ocitli ve tmě, ale než se jí naše oči stačily přizpůsobit, spatřili jsme mezi křovím čadící plameny pochodní a temné siluety ostatních mužů.

„Nepřipadáš mi jako Kristův vazal, Maugere,“ řekl jsem, „ale pokud jsi křesťan, je teď vhodná doba, abys přemýšlel o své duši.“

„Myslíš, že mě tvůj jarl porazí, Krvavé oko?“ zeptal se spíš překvapený než dotčený.

„V Sigurdových žilách koluje krev Ásů,“ řekl jsem. „Je potomkem boha války Týra, a možná dokonce samotného Odina. Ty jsi sice věhlasný bojovník, Maugere, a vím, že jsi už zabil leccjaký muže, ale Sigurd je někdo úplně jinej. Ten dokáže srazit každého, kdo se mu postaví.“

„Uvidíme, kdo Sigurd je,“ odpověděl Mauger a dál ztěžka stoupal po kamenech a vybíral si cestu mezi trnitými keři. Snažil jsem se zasít do jeho mysli pár semínek pochybnosti, ale zdálo se, že jen plýtvám dechem. Měl jsem vědět, že muž s Maugerovými zkušenostmi se nenechá zastrašit slovy, stejně jako vítr nedokáže rozechvět skálu.

Norové se rozestoupili a wessexský bojovník prošel mezi nimi. S bušícím srdcem jsem ho následoval. Kolem se míhaly zlověstné stíny vrhané plameny pochodní, ze tmy na nás zíraly zamračené vousaté tváře a vůně květin a zeleně zanikaly ve směsi pachů potu, kůže, mastnoty a špíny.

Mauger pokynul Ealdredovi a ealdorman mu odpověděl. Na mýtině se rozhostilo ticho rušené pouze syčením a prskáním pochodní, šelestěním listů a vzdáleným hukotem moře. Kdesi mezi stromy zavřeštělo nějaké zvíře a vzápětí zavyl vlk, který právě ulovil čerstvou kořist. I tam, ve tmě, už tekla krev.

Sigurd stál v území ohraničeném provazem, a když jsem ho uviděl, neubránil jsem se úsměvu. Jeho helmice se ve světle pochodní leskla a z temného pruhu pod jejím okrajem hleděly na Maugera svítící oči. Pod nimi se na jarlově tváři ostře rýsovaly lícní kosti a jeho bohatý vous visel pod bradou spletený jako tlusté lano. Také kroužky jeho drátěné košile se leskly jako zlaté a meč jeho otce mu visel u boku, jako by byl součástí jeho těla, rovnocennou nohám a rukám. Držel kulatý štít, na němž byla namalovaná vlčí hlava. Vypadal velkolepě.

Věděl jsem, že Cynethryth je někde mezi muži kolem, ale odolal jsem pokušení najít ji očima. Wessexští stáli s Ealdredem, a když jeden z nich začal Maugera povzbuzovat, vzápětí se k němu přidali další. Ani Norové se nenechali zahanbit a spustili pokřik na Sigurdovu podporu, a tak se v nočním tichu rozezněl řev a zmatek

hlasů. Uviděl jsem Pendu. Stál s rukama založenýma na hrudi, a když zachytil můj pohled, zvedl bradu a já jsem pochopil, že tím vyjadřuje závažnost toho, co se zde mělo odehrát. Chtěl jsem požádat Sigurda, aby za Maugerova štítonoše určil jiného muže, třeba někoho z Angličanů nebo samotného Ealdreda. Proč jsem měl jeho štíty nést zrovna já? Brzy ho uvidím mrtvého a chtěl jsem to svému jarlovi říct. Ale žádný smrtelník by se v tu chvíli Sigurda neodvážil rušit, a tak jsem mlčel a držel se za Maugerem, který se sehnul pod provaz, vstoupil do arény a stanul proti svému soku. Za Sigurdem stál Olaf. Výraz jeho tváře byl tvrdý a pevný jako stěna skalního útesu.

Asgot se všoural do středu vymezeného prostoru a postavil se mezi bojovníky. V jeho žlutavých očích se zračila obava a jeho rty byly popraskané a suché od modliteb. Zvedl ruku a všechny hlasy umlčel.

„Mauger přijal výzvu k prastarému rituálu *holmgang*,“ zaskřehotal stařeckým hlasem a kývl směrem ke mně na znamení, že mám jeho slova překládat Wessexským. Udělal jsem to. „Oba bojující musí zůstat na pláštích a nesmí mimo ně vystrčit ani prst,“ pokračoval Asgot. „Obvykle boj končí, jakmile se na pláštích objeví krev některého z bojujících. Dnes to však bude jinak. Tenhle *holmgang* neskončí dřív, než jeden ze soků padne mrtvý.“ Olaf se sklonil pod provaz a vstoupil mezi čáry, jež Asgot vyryl do země kopím. Uvažoval jsem, co chce dělat, ale Asgot už mluvil dál. „Každý z obou bojovníků má svého štítonoše, který ho bude bránit tak dlouho, dokud to štíty vydrží.“ V tu chvíli mi bylo, jako bych dostal ránu do tváře. Asgot ukázal kostnatým prstem vzhůru k obloze. „Ale štítonoš nesmí udeřit protivníka ani zasáhnout do boje jinak než tím, že bude svého muže bránit.“

Pohlédl jsem na Sigurda, jako bych od něj čekal vysvětlení, nebo ještě lépe to, že mě povinnosti bránit Maugera zproští. Byl jsem připraven držet Maugerovy štíty, ale bránit ho? Jak jsem měl Maugera bránit před Sigurdem? To bych radši vrazil do Maugerových páchnoucích útrob nůž.

„Jako zástupce muže, který byl k boji vyzván, má Mauger právo vést útok jako první. Potom už bude boj probíhat svobodně a nikdo z přihlížejících do něj nesmí zasáhnout.“ Nyní se Asgot obrátil k Maugerovi s tváří zkřivenou prastarou nenávistí. „Jestliže tě můj jarl

zabije,“ zasyčel, „useknu tvé mrtvole údy a stáhnu z ní kůži. Tvá duše bude řvát bolestí i v posmrtném životě a po celou věčnost ji žádná jiná duše neuzná za duši lidskou.“

Při těch slovech mi stydla krev v žilách. Neviděl jsem Maugerovi do tváře, ale všiml jsem si, že plivl *godimu* k nohám, a za to si získal můj obdiv. Pak mi Olaf pokynul, abych vstoupil do vymezeného prostoru. Podlehl jsem tedy provaz. Cítil jsem, že mi buší srdce, jako se třepetá praporec v prudkém větru. Chvilí bylo ticho, ale potom Mauger vytáhl meč a zařval, jako by se otevřely brány pekla. Skočil dopředu a vši silou udeřil do Sigurdova štítu v naději, že ho rozštípně. Byl to však pevný štít, stejně jako paže, která ho držela, i když se musela otírást až do morku kostí. Nyní pozvedl otcův meč nad hlavu Sigurd a švihl jím proti Maugerovi, ale wessexský bojovník nastavil štít dobře a zachytil sílu úderu kovovým lemem. Všichni přihlížející vykřikli a křičeli dál, zatímco oba sokové se zasypávali údery a kryli je štíty. Ani Olaf ani já jsme se nemohli k bojujícím přiblížit a já jsem se o to ani nesnažil.

Sigurd byl vyšší než jeho sok, ale Mauger byl zase rozložitější a mohutnější. V jednu chvíli vrazil pravým ramenem do Sigurdova štítu a přinutil ho couvnout, takže se jarl dostal patou pravé nohy přes okraj pláště. Ale pak se Sigurd do štítu opřel, na krku mu vystoupily žíly, jako by měly prasknout, a se zvuky rozzužené šelmy, které se mu draly z hrdla, tlačil Maugera zpátky. Jenže Mauger se nahrbil, pootočil se doleva a tím vyvedl Sigurda z rovnováhy. Vzápětí wessexský bojovník máchl mečem jako kosou a Sigurd kryl úder štítem v posledním zlomku okamžiku. Úder byl ale tak silný, že lipovou desku jarlova štítu rozštípl. Oba muži od sebe odskočili, těžce oddychovali a po tváři jim stékal pot. Sigurd se ani nemusel na štít dívat, aby mu bylo jasné, že je poškozený. Musel tedy vědět, že riskuje, když se jím chce dál bránit. Bylo však příliš brzy na to, aby se mohl spoléhat jen na dva štíty. Teď jsem teprve pochopil, proč má každý ze soků k dispozici tři štíty. Bylo to proto, aby se vzájemnými údery do štítů vyčerpali a nezbyla jim síla na smrtící úder. Jenže tenhle souboj se neřídil obvyklými pravidly *holmgangu* a neměl skončit s první prolitou krví.

Sigurd si utřel čelo předloktím a vyplivl slinu hustou jako žabí potěr. Oba teď kolem sebe kroužili a vzájemně se sledovali očima

jako dva ostříží. Sigurd sekl vysoko, rychle jako blesk, ale Mauger už byl v pohybu, a zatímco hrot jarlova meče minul o coul jeho tvář, máchl proti štítu svého soka a těžkou ranou ho rozsekl na dvě poloviny. Pouze železná puklice uprostřed zůstala celá, i když nemohla vydržet dlouho. Proto Sigurd zaútočil řadou úderů, které Mauger kryl štítem, a já jsem v duchu zaklel, protože jsem to byl já, kdo mu vybral štít pevný jako kolo Thorova válečného vozu.

Mauger si počkal, až Sigurd na okamžik ochabne, pak máchl mečem, jako když se seká ostružiní, a odsekl z toho, co zbylo ze Sigurdova štítu, další čtvrtinu, takže jarlovi zůstala na ruce jen železná puklice a dva zdeformované pásy kovu se zbytkem rozpadlého dřeva. Z vnitřku puklice kapala krev.

„Slyšel jsem o tobě, že jsi velký bojovník, Maugere,“ promluvil poprvé Sigurd a vycenil na svého soka zuby ve vlčím úsměvu. „Ale teď vidím, že jsi starý vypelichaný pes, který už má své nejlepší dny dávno za sebou. Tak pojď, ať můžu tvou hanbu ukončit.“

„Jestli jsem pes, tak takový, který má pořád ještě zuby,“ odpověděl Mauger a Wessexští ho odměnili povzbuzujícími výkřiky. Podíval jsem se na Ealdreda a uviděl jsem, že se mu oči lesknou hrdostí nebo nadějí, nebo možná obojím.

Olaf podal Sigurdovi nový štít a Mauger čekal, až se Sigurd připraví k dalšímu boji. A pak Angličan zaútočil znovu. Sigurd však stál pevně, a když Mauger o krok ustoupil, aby se nadechl, vyrazil jarl bodným útokem proti jeho krku. Mauger zachytil hrot štítem a úder odvrátil, ale Sigurdův výpad byl jen lest, která mu umožnila vrazit štít Maugerovi do obličeje a vyvést ho z rovnováhy. Vzápětí Sigurd poskočil vpřed, kopl Maugera do stehna a málem se mu podařilo srazit ho k zemi. Mauger se zapotácel a vykřikl, ale udržel se na nohou, pak sklonil hlavu a zvedl štít i meč. Sigurd sekl do jeho štítu, až z něj odletělo několik třísek, a pokračoval v útocích a dál na svého protivníka divoce dotíral, takže se Mauger musel jen krýt. Potom se však přece jen dostal k protiútoku, vykřikl, vyrazil pravou nohou vpřed a máchl mečem zleva doprava proti Sigurdově nekryté straně. Sigurd však stačil zvednout meč včas. Čepele třeskly o sebe a z jedné odletěla kovová štěpina a sekla Sigurda do tváře. To mu ale nezabránilo, aby udeřil hruškou jílce Maugerovi do zubů a vyrazil mu je. Zaslechl jsem Maugerovo hluboké heknutí a pak se mu z úst

vyvalila krev jako voda z hory. Bylo vidět, že wessexský bojovník je otřesený. Zapotácel se na nejistých nohou a Sigurd cítil vítězství. Rozmáchl se, ale v tu chvíli jsem se vrhl vpřed a zachytil úder štítem, i když rána byla tak mocná, že mě málem srazila k zemi. Sigurd ustoupil a jeho široce vytřeštěné oči svítily jako stříbrné mince. Norové kolem mě křičeli a já jsem se schoulil a čekal jsem, že v další chvíli pocítím chladnou ocel meče některého z nich.

Mauger se odpotácel ke vzdálenému okraji arény a snažil se vzpamatovat. Plival vyražené zuby a chuchvalce krve. Sigurd teď k němu stál zády. Upřeně na mě hleděl a mně se zdálo, že jsem všechno pokazil, i když jsem jen konal svou povinnost štítonoše. Přesto jsem postřehl v Sigurdových očích výčitku a dobře jsem věděl, že jsem měl Sigurda nechat, aby rozsekl Maugera na dva kusy. Ale pak se Sigurdovy oči zablýskly, usmál se, obrátil se zpátky k Maugerovi a boj začal znovu, jako když se vrací bouře. Štíty na sebe narazily, jejich puklice se promáčkly. Mauger vedl další útok spodem a Sigurd ránu znovu kryl mečem, jenže potom ho wessexský bojovník udeřil okrajem štítu do spánku a srazil mu z hlavy helmici. Teď získal výhodu Mauger a snažil se jí využít se zuřivostí medvěda zasaženého šípy. Několika údery rozbil druhý štít svého soka, ale vzápětí přiskočil Olaf, zvedl před jarlem zbývající třetí štít a chytal Maugerovy rány jím. Olaf byl možná starší než ostatní Norové, přesto zůstával pevný jako dub, a ať se Mauger snažil sebevíc, nebyl schopen se k Sigurdovi probít. Nechápal jsem, kde vzal Olaf tolik síly, aby jeho drtivým útokům odolal. A takhle to pokračovalo. Soupeři střídavě nabývali vrchu jeden nad druhým, útočili a zase se bránili a ve chvílích, kdy od sebe odskočili, lapali po dechu a připravovali se k dalšímu boji. Nikdy bych nevěřil, že mohou štíty vydržet tolik těžkých ran, a přesto zachytávaly další, i když se zdálo, že teď už se musí rozpadnout.

Sigurdovy zlatavé vlasy se uvolnily a padaly mu zplihlé do tváře, polovina z nich spleená krví, která se ve světle pochodní leskla. Vzal si od Olafa poslední štít, udeřil do něj mečem a dal tím Maugerovi znamení, aby znovu zaútočil. Maugerova ústa vypadala jako zkrvavená rána. Také on už měl druhý štít a viditelně kulhal. Byl příliš vyčerpaný, aby něco řekl, a tak odpověděl Sigurdovi kývnutím, zvedl štít a za povzbuzujícího řevu svých druhů postupoval krátkými

úkroky bokem proti Sigurdovi. Posunul jsem se za ním a snažil jsem se držet po jeho levé straně. Napjatě jsem oba muže sledoval a doufal jsem, že budu dost rychlý a dokážu uhnout před divokým máchnutím zbraní jednoho či druhého nebo je aspoň krýt. Olaf už neměl pro Sigurda žádný štít, a tak jen bezmocně stál na čarách vyrytých do země za položenými plášti. Viděl jsem, že má obrovské pěsti zaťaté, a zaslechl jsem, jak se staženým obočím přes stisknuté zuby mumlá: „Ukonči to, Sigurde. Už to s ním ukonči.“

Oba bojovníci se opět srazili štíty, uskočili od sebe a máchlí proti sobě meči, Mauger shora a Sigurd spodem. Sigurd byl rychlejší a hrot jeho zbraně zasáhl Maugera do boku a prorazil kroužky drátěné košile, ale Maugerův meč zase prosekl drátěnou košili na Sigurdově rameni a zaťal se i do těla pod ní. Sigurd zařval bolestí a hněvem a udeřil do Maugerova štítu. Mauger však odskočil dozadu a mocnou ranou rozpoltil Sigurdův poslední štít na dvě půlky. Sigurd odhodil zbytky štítu a připravil se na další Maugerův útok. Wessexský bojovník se divoce zašklebil, kulhavě postoupil dopředu a máchl mečem, aby svému soku sťal hlavu. V tu chvíli se však Sigurd bleskově skrčil, otočil se, máchl mečem zespodu zleva a zasáhl Maugera do pravého stehna. Ozval se zvuk, jako by rozštípl dubové poleno. Meč Maugerovi určitě přerazil stehenní kost, protože wessexský bojovník zařval a padl na kolena. Z rány na Sigurdově rameni se valila krev a celá levá strana jeho hrudi jí byla zbrocená a leskla se. Přesto znovu vyrazil proti Maugerovi. Meč jeho otce se mu na okamžik zablýskl nad hlavou, pak se mihl vzduchem, Mauger však kryl ránu štítem a Sigurd opět máchl a tentokrát Maugerův štít nevydržel a rozštípl se. Přiskočil jsem k němu s posledním štítem. Sigurd jen zavrčel, ale ustoupil a dovolil mi, abych navlékl kožené oko štítu na Maugerovo předloktí. Mauger zahučel díky a pokusil se vstát. Nešlo to. Uskočil jsem dozadu, aby mě neohrozil další Sigurdův útok, a ani jsem neviděl, jak se Maugerovi podařilo seknout Sigurda do levé nohy tak, že jarl padl na kolena. Oba bojovníci se měřili pohledy. Tváře měli stažené bolestí a jejich zkrvavená těla se chvěla vyčerpáním. Norové i Angličané na své šampióny křičeli a povzbuzovali je, aby se zvedli a skoncovali se svým sokem, ale zdálo se, že Mauger ani Sigurd je nevnímají, zcela pohlcení bolestí a únavou.

Mauger odložil meč, sundal si přilbici, setřásl z ruky štít a rozpřáhl ruce. Takhle, s nenávisným úsměvem ve zkrvavené tváři, vybízel Sigurda k dalšímu boji. Sigurd si odplivl a s heknutím zarazil otcův meč skrz pláště do země. Všichni kolem na okamžik ztichli jako hrob. Oba sokové do sebe začali bušit jako sobí samci a já jsem se krčil opodál a doufal jsem, že Olaf ten zoufalý boj zastaví, i když jsem dobře věděl, že to neudělá. Sigurd a Mauger do sebe dál divoce bili, chňapali po sobě a rvali se na zemi a každý z nich se zoufale snažil získat nad svým sokem převahu. A pak se ozval výkřik, při němž stydla krev. Byl to Mauger. Sigurd mu vydrápl oko, a když se Mauger vztyčil na kolenou, viselo mu na krvavém provazci a děsivě se na něm houpalo. Mauger strašlivě řval, ale přestože nemohl skoro nic vidět, máchl zoufale pěstí a podařilo se mu zasáhnout Sigurda do brady. Jeho prsty se zařaly do jarlovy tváře, zarývaly se do ní a trhaly ji a z houfu přihlížejících Norů se ozvalo tiché zaúpění. Sigurd však trkl hlavou dopředu a udeřil Maugera čelem do nosu, pak mu sevřel levou paži, prudce sebou smýkl dolů a s hlasitým křupnutím mu ji zlomil. Vzápětí zařval jako zvíře, chytil visící Maugerovo oko, vytrhl krvavé provazce z důlku a mrštil tím vším k Ealdredovým nohám.

Maugerova tvář a vous byly jedna krvavá změř, ale přesto máchl naslepo pravou pěstí. Sigurd se s obrovským úsilím zvedl na nohy. Mauger se stále snažil bít ho pěstí, ale teď už na to jarl nehleděl, přikročil k svému soku blíž a sevřel mu oběma pažemi hlavu.

„Odine!“ zvolal a pak obrovskou silou trhl hlavou wessexského bojovníka a otočil ji téměř kolem dokola. Ozvalo se další děsivé křupnutí. Maugerova pravá ruka sebou zaškubala jako zlomené křídlo a bezvládně se svěsila. Sigurd klekl jedním kolenem na Maugerovo rameno a tělo pod ním padlo bez jediného hlesnutí na bok. Boj skončil. A Sigurd zvítězil.

OSMÁ KAPITOLA

Olaf a floki se vrhli k jarlovi a vzali ho pod pažemi, protože se už nedokázal udržet na nohou. Sigurdova tvář i drátěná košile byly samá krev, stejně jako vous, jehož pletenec se leskl zasychající krví. Olaf a Floki ho vynesli mimo ohraničené bojiště a tam jarl klesl mezi své druhy jako ulovené zvíře. To už se Ealdred a jeho Wessexští shlukli kolem Maugera, neschopni přijmout krutou pravdu, že jejich šampion je mrtvý. Asgot vyštěkl na Nory, aby nedovolili Angličanům nic dělat s Maugerovou mrtvolou, a potom zamířil s rukama zdviženýma a za mumlání modliteb k bohům k Sigurdovi. Přes všechny ukrutnosti, kterých jsem byl kdy svědkem, mě brutalita boje vyděsila, ale také svým způsobem vzrušila. Cítil jsem před oběma soky téměř posvátnou hrůzu, před jejich silou a bojovým uměním, ale i před neuvěřitelnou odolností a odhodláním bít se až do samotného konce. A přesto to byl hrozný pohled, vidět tak mohutného bojovníka, jako byl Mauger, ležet coby bezduchou trosku a jeho tělo jako zkrvavený kus masa. Před bojem vypadali oba jako bohové bitevních polí, nepřemožitelní válečníci, a teď byla z jednoho jenom potrava pro červy a z druhého zbitý a zkrvavený muž, který se neudržel na nohou. Můj pán a jarl byl nyní jako rozlámané dřevo ze ztroskotané lodi a já jsem si uvědomil, že teď budeme muset čekat, kam ho vlny a proudy jeho osudu ponesou dál. Část Norů vytlačila pomocí kopí wessexské muže od Maugerovy zmučené mrtvoly, zatímco ostatní začali odstraňovat kůly a provaz ohraničující arénu. Sigurdův meč byl stále zabodnutý do jednoho z plášťů jako nějaký definitivní rozsudek. Zíral jsem na něj a cítil jsem neodolatelné nutkání chopit se jeho jílce, jako bych tím chtěl znovu a ještě silněji

prožít vzrušení toho, co se stalo.

„Měl bys děkovat bohům, že jarl zůstal naživu,“ zabručel na mě Bram a ukázal k zakrváceným plášťům na zemi. Bjorn a Bjarni vytahovali kolíky z jejich okrajů. „Nebejt tebe, nemusel všechnu tu krev prolít. Co sis při Odinových vlasech myslel, chlapče? Ten zrádnej pes Mauger...,“ odplivl si, „už byl hotovej. Sigurd ho měl připravenýho, jen ho dorazit. Jenže tys jeho ránu kryl! Bylo to, jako bys mě plácl přes ksicht zdechlou rybou. Myslel jsem, že se mně to jen zdá.“ Chvilí na mě zíral, pak zakroutil hlavou, otočil se a zamířil pryč, jako by už se mnou nechtěl mít nikdy nic společného. Všiml jsem si, že i ostatní Norové se na mě dívají a i v jejich očích jsem viděl otázku. A oprávněnou. Ostatně Bram měl pravdu, opravdu jsem mohl být rád, že jarl zůstal naživu. Kdybych nevložil do jeho rány štít, skončil by souboj daleko dřív a Sigurd by z něj vyšel téměř nedotčený, zatímco takhle utrpěl tolik zranění a tak vážná, že by ho ještě i teď mohla stát život. Kdyby na ně zemřel, s největší pravděpodobností by z jeho smrti obvinili mě. A přesto to nebyly vyčítavé pohledy mých druhů, co mi sevřelo srdce úzkostí. Uvědomil jsem si, že jsem svým zásahem mohl přetnout některá vlákna pavučiny Sigurdova osudu, kterou upředly norny. A kdybych to opravdu udělal, nemohl bych čekat nic jiného než pomstu bohů, neboť ti, co obývali Asgard, Sigurda milovali. Stále jsem tomu věřil, i když o tom někteří začínali pochybovat.

Tu noc byl náš tábor tichý a nálada v něm těžká jako olovo. Zdálo se, jako by na nás dolehla váha všeho toho, co nás čeká v budoucnu, v říši, do níž jsme nebyli schopni dohlédnout, ale která byla bezpochyby skutečná. Asgot a Olaf byli se Sigurdem, i když Olaf brzy zamířil za Cynethryth a zeptal se jí, jestli má nějaké zkušenosti s léčením ran z boje. Když odpověděla, že něco ví o léčivých bylinách a o obvazování ran, požádal ji Olaf, aby Sigurdovi pomohla, jak jen to půjde. A tak tu noc bojoval o Sigurdův život podivný spolek. Asgot úpěnlivě prosil bohyni Eir, léčitelku a pomocnici bohyně Frigg, a také se samozřejmě obracel na samotného Odina, aby jarla zachránili, zacelili jeho rány a vrátili mu síly. Občas jsem zachytil závan vůně té či oné byliny, které *godi* bral ze svých zásob, aby je buď přímo přikládal na Sigurdovy rány, nebo je páčil a nechal na Sigurda působit jejich dým. Olaf jarla utěšoval tichými

slovy, z nichž se mi nepodařilo nic zaslechnout. Také mu kouskem plátna otíral pot z čela, omýval mu krev z ran nebo trhal plátno na pruhy, aby je mohla Cynethryth použít k obvazování.

My ostatní jsme je nechali při jejich úsilí, i když občas někoho z nás zavolali, aby přinesl horkou vodu a někdy i medovinu, kterou se snažili vpravit do Sigurdových úst, aby aspoň trochu utlumili jeho bolest. Tu noc drželo stráž výš na pobřeží víc mužů než obvykle a já jsem jim záviděl, že mohli uniknout z pochmurného ovzduší tábora. Zprvu jsem si přál, aby někdo zpíval nebo zápasil či dělal cokoli jiného, jen abych v tichu pořád neslyšel Sigurdovo sténání. Ale pak jsem pochopil. Norové, alespoň většina z nich, chtěli vědět, po jaké cestě nyní jejich jarl putuje. Tím, že jsme slyšeli každý vzdech, každý sten plný utrpení, jsme svým způsobem tuhle Sigurdovu cestu sdíleli s ním, a to bylo to nejmenší, ale zároveň jediné, co jsme pro něj mohli udělat.

Zdálo se, že podivný žlutavý kouř z Asgotova ohně nemá jiný cíl než mé oči. Pálily mě, až jsem slzel, a to mi zamlžovalo výhled na wessexské zajatce, kteří seděli zoufalí a zbědovaní v houfu kolem svého ealdormana. Mlčeli a zřejmě přemýšleli o svém dalším osudu, neboť jejich šampion prohrál a to znamenalo, že si s nimi Sigurd může dělat, co chce. Věděli, že pokud přežije, mohou těžko počítat s jeho velkorysostí. A jestli zemře, jeho druhové se jim za to pomstí a utrhají jim údy od těl. Z místa, kde jsem seděl, se mi Ealdred a jeho pět mužů jevíli jako ztracené duše. Byli to *draugr*, chodící mrtví.

„Mělo by to být dobré,“ řekl jeden z Norů vedle mě. Noc se chýlila ke konci a temná obloha na východním obzoru se začínala jasnít. Zvedl jsem hlavu a uviděl jsem Asgota. Šel po pobřeží a nechal u Sigurda pouze schoulené stíny Olafa a Cynethryth. I když musel být *godi* velmi unavený, kráčel rozhodným krokem a mířil k Maugerově mrtvole, kterou odtáhli z místa souboje, svlékli z ní drátěnou košili a nechali ji ležet tváří zabořenou do písku. Viděl jsem, že tělo je ztuhlé, protože jedna jeho ruka trčela nepřírozeně ohnutá dozadu jako orlí spár. Asgot pozvedl paže k obloze a pak, aniž odtrhl oči od mrtvol, zavolal na Sveina, aby za ním přišel se sekerou.

„A ať ji máš ostrou jako jazyk staré baby,“ dodal. Svein beze slova vstal, vzal sekeru a vydal se po písku ke *godimu*.

Vzpomněl jsem si na Asgotovu děsivou pohružku o tom, co s Maugerem udělá. Ještě teď jsem slyšel hadí sykot jeho hlasu a nenávist, která kapala z každého jeho slova jako šťáva z jedovatých bobulí.

Useknu tvé mrtvole údy a stáhnou z ní kůži. Tvá duše bude rvát bolestí i v posmrtném životě a po celou věčnost ji žádná jiná duše neuzná za duši lidskou.

Po první ráně, kterou Svein uťal Maugerovu paži jako suchou větev z kmene stromu, se z houfu Angličanů ozvalo tiché zaupění. Rudovlasý obr máchl sekerou podruhé a s děsivým zapraskáním kostí uťal mrtvole druhou paži. To už bylo na otce Egfritha moc. Celý rozechvělý vstal, pokřižoval se a odešel. Zato Asgot se šklebil jako ďábel v lidské podobě. Sebral obě uťaté paže a podle toho, že je donesl jen o kousek dál, se zdálo, že musejí být těžké. S nohama měl Svein mnohem větší práci a musel seknout několikrát, aby je oddělil od těla. Když skončil, zbyl z Maugera jen děsivý kus zkrvaveného masa. Pohlédl jsem na Ealdreda, ale byl otočený zády a na hrůznou scénu se nedíval, takže jsem si mohl jen představovat, co se mu honí hlavou. My Norové jsme sledovali všechno. Mumlali jsme modlitby k bohu války Odínovi a prosili ho, aby nepovolával našeho jarla do síně mrtvých ve Valhalle, ale přijal místo toho oběť jeho velkého nepřítele. Nebyla to oběť v pravém smyslu slova, protože Mauger už byl mrtvý, ale Asgot přesto věřil, nebo alespoň doufal, že i osekanou mrtvolou wessexského bojovníka boha uspokojí. Dnes si myslím, že to Asgot tehdy dělal prostě proto, že mu to působilo potěšení. Jeho krutost a pohrdání nepřáteli byly hlubší než ten nejsevernější fjord. Ale stejně jsme se na to dívali.

A pak začal Asgot nabodávat jednotlivé kusy Maugerovy zmasakrované mrtvolky na kopí. Do každé končetiny vrazil vždy dvě kopí a potom je spolu se Sveinem zvedl nad oheň, aby spálil zbytky oblečení, které byly přilepené zaschlou krví ke kůži. Jakmile s tím byli hotovi, vytáhl Asgot nůž a začal ze zčernalých paží a nohou stahovat kůži. Odtrhával ji ve zvrásněných cárech a jeho stará tvář přitom byla zkřivená soustředěním. Svein ho u toho nechal, vrátil se k nám a sedl si vedle mě. Přinesl s sebou odporný štiplavý zápach spálené kůže a opálených chlupů, který jsem cítil ještě několik dní potom. „Špatnej konec pro bojovníka,“ řekl.

„Špatnej konec pro každýho,“ zamumlal jsem a Svein jenom pokýval hlavou.

Arnvid a Bothvar vyrazili se skupinou dalších Norů do lesa nad pobřežím hledat houby a jedlé kořeny a na travnatých útesech také ptačí vejce, aby tím vším doplnili vývar z masa tuleňů. Jenže to, co přinesli, by nenakrmilo ani houf starých žen, natož družinu bojovníků, a mě napadlo, že na hledání hub a vajec příliš nemysleli, stejně jako jsme my neměli myšlenky na jídlo. Ostatně i Arnvid s Bothvarem kuchtili jen proto, že museli, a byli rádi, že se jim do toho nikdo neplete.

„Je z nás nejlepších,“ ozval se Bram do ticha, které viselo nad táborem jako dusivý příkrov. „Brzy bude zase silnej jako medvěd.“

Pár mužů zamumlalo na souhlas a několik rukou se dotklo amuletu a jílce meče pro štěstí. Floki navrhl, že bychom měli zajatce zabít, nejlépe pomalu, abychom odvedli mysl od černých myšlenek na to, že ztratíme svého jarla. A někteří muži se hned přidali s návrhy, jak by měli Wessexští zemřít, a všechny byly tak hrůzné, že mi běhal mráz po zádech. Bjarni však namítl, že jediný, kdo má právo rozhodnout o osudu Ealdreda a jeho mužů, je Sigurd. „Vysloužil si ho tím, že prolil krev,“ dodal a nikdo kolem ohně, dokonce ani Floki, se proti tomu neodvážil nic namítnout. A já jsem se modlil:

Odine, prosím tě, zachraň ho. Ještě ho neber k sobě. Dej mu sílu a zastav krvácení. Učiň, aby mu zhoustla krev jako smetana v máselnici. Zacel jeho rány, Odine, mocný jarle bohů. Potřebujeme ho. Já ho potřebuju.

Díval jsem se na stříbrný náramek na své paži, dar od Sigurda, a najednou mi připadal těžký a jako by mi svíral svaly. Chtěl jsem ho stáhnout, ale neudělal jsem to ze strachu, že by mě při tom mohl někdo vidět. Navíc jsem si uvědomil, že i tím bych porušil Sigurdovo právo. On rozhoduje, komu dát náramek nebo stříbro a komu ho vzít, neboť je to odměna za to, že se bojovník zavazuje jemu a jeho družině svým mečem i svým životem. Jenže co jsem udělal já? Zvedl jsem štít na obranu svého nepřítele, a proto teď můj jarl ležel v bolestech a jeho život byl ohrožen.

Cynethryth přinesla náruč hadrů nasáklých krví a hodila je do ohně. Ten se nejdřív přidusil, ale pak plameny opět vyšlehly a

naplnily čerstvý ranní vzduch pachem kovu. Podíval jsem se na pláž, kde se tyčila postava v kněžské kutně. Otec Egfrith hleděl na moře. Věděl jsem, že je z nás znechucený a trpí.

„Měl bys ho požádat, aby ztratil slovo za Sigurda,“ řekl Penda a kývl hlavou směrem k Egfrithovi. „Tvůj jarl potřebuje každou pomoc, chlapče.“

„Myslíš, aby to kozí hovno s lasiččím ksichem prosilo křesťanského boha o pomoc Sigurdovi?“ zeptal jsem se s přehnaným znechucením.

Penda pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že tím nemůžu ničemu uškodit.

„To bych radši snědl hrst hřebíků,“ odpověděl jsem a Penda jen znovu pokrčil rameny a poškrábal si dlouhou jizvu na tváři. Abych řekl pravdu, byl jsem v pokušení rozběhnout se na pláž, chytit mnicha za jeho hubený krk a vymámit z něj nejednu, ale deset modliteb za Sigurdovo uzdravení. A možná jsem to měl udělat. Jenže tím bych mohl Odina popudit ještě víc, a to se mi zdálo, že už teď na mě pohlíží s nevolí. Moje naděje se upínaly k otci veškerenstva, a kdybych se ještě doprošoval pomoci křesťanského boha, mohl bych vyvolat bouři, která by je všechny zhatila. Nechal jsem tedy Egfritha s jeho ukřižovaným bohem na pokoji a znovu a znovu jsem šeptal modlitby k Odinovi, až jsem měl v hrdle sucho jako v dávno zaniklém prameni.

Vlákno Sigurdova života se kroutilo a natahovalo, ale neprasklo. Olaf, Asgot a Cynethryth věnovali jarlovi veškerou péči, které byli schopni. Omývali mu rány, přikládali na ně hojivé placky z jitrocele a jiných listů, které jsem ani neznal, a pak mu pevně obvázáli každý šrám čistým plátnem. Krmili ho masem, aby získal ztracenou sílu, a napájeli ho odvary z bylin pro utišení bolesti. Lili mu do krku medovou vodu a medovinu a po celou dobu na něj Asgot vháněl dým z pálené pryskyřice, který měl tu zvláštní sílu, že ho dokázal navzdory bolesti uspat. Dokonce i Egfrith přispěl svou pomocí, když přinesl hrst semen fenyklu a uvařil z nich odvar. „Samotný Charlemagne prohlásil, že fenykl by měl pro své léčivé vlastnosti růst v každé zahradě jeho říše,“ řekl mnich. Asgot nad tím jen pohrdlivě ohrnul rty, ale Olaf namítl, že člověk, který uctívá boha, jenž vstal z mrtvých, by měl o posilujících bylinách něco vědět, a

přesvědčil tedy *godiho*, aby i tuhle medicínu zkusili.

Čekali jsme. Nic jiného nám nezbývalo, protože sami mezi sebou jsme nebyli schopni rozhodnout, co dělat. Někteří chtěli, abychom se smířili se ztrátami, jež jsme utrpěli, a vrátili se domů, ale stále bylo víc těch, co to odmítali, protože obrátit se nyní k severu by znamenalo přiznat porážku. A norský bojovník, který se vzdá v půli cesty, se vydává napospas větru a vlnám, neboť si už nezaslouží přízeň bohů a nejspíš skončí zapomenut na mořském dně. Je lépe plivnout nornám, těm pradlenám lidských osudů, do očí, ať se děje cokoli, říkali ti druzí.

Naši zajatci byli čím dál zbědovanější. Dávali jsme jim jen tolik jídla, aby nezemřeli hladem, a občas některému z Norů povolily nervy a udeřil pěstí nebo kopl Angličana do tváře, protože v našich očích to byli viníci všeho zlého, co nás potkalo a co způsobilo, že mnohé veslařské lavice na palubě *Serpenta* a *Fjord-Elka* zůstaly prázdné. Ealdreda se však nikdo ani nedotkl. Věděli jsme, že Sigurd si to s tím slizkým hadem vyřídí sám. Přesto Asgot toužil obětovat aspoň jednoho z Wessexských Odinovi a každého, kdo byl ochotný ho poslouchat, přesvědčoval, proč by měl smočit čepel svého nože v anglické krvi. Jediná dobrá věc na těchhle řečech bylo to, že kdykoliv začal mluvit o oběti, přišla Cynethryth ke mně a sedla si vedle. Samozřejmě nerozuměla ani slovu, ale touha po krvi čišela *godimu* z očí tak, že to v ní vyvolávalo podvědomý odpor. Vzala mě za ruku a mlčky hleděla na svého otce na druhé straně tábora. Někdy jsem postřehl, že si ti dva mezi sebou vyměnili tázavé nebo skleslé pohledy, ale já jsem se tvářil, že to nevidím.

Čtvrtý den se zdálo, že Asgot přece jen dosáhne toho, po čem toužil, když přemluvil několik mužů, aby odvěkli jednoho z Angličanů, silného bojovníka s širokou hrudí a hustým černým vousem, od jeho druhů a postavili ho ke kůlu, který Svein zarazil do země. Já jsem se držel stranou, dál jsem sbíral dřevo na oheň a schovával kožešiny, aby zůstaly suché, i když žádný déšť nehrozil. Už jsem se na událostech posledních dnů podílel dost a teď jsem chtěl zůstat mimo, ať se ostatní rozhodnou k čemukoliv.

„Bohové mají rádi, když se věci dějí podle starých způsobů,“ zvolal Asgot svým krákavým hlasem a ukázal na hranici. „Proto jim vyhovíme a uděláme to podle starého způsobu.“ Někteří přikývli a

zamumlali na souhlas, jiní, méně obeznámení se starými způsoby, se na sebe nejistě podívali. Asgot naznačil rukou, že se chystá rozpárat Angličanovi břicho. „Otevřu mu útroby, vezmu konec jeho střev, přibiju je hřebem ke kůlu a pak ho přinutím, aby chodil kolem kůlu, jako had Jormungand obkružuje svět. Bude tam chodit tak dlouho, dokud se střeva neodvinou a nezačnou se vytrhávat z těla. Zdá se dost silný, aby to vydržel až do konce.“ *Godi* se zazubil a sledoval, jak se na to tváří Ealdredovi muži. Angličan měl zařáté zuby, ale v očích se mu zračila hrůza. Nepotřeboval umět norský, aby pochopil, co ho čeká. „A když to nevydrží, připravím mu takovou bolest, že si bude přát, aby se nikdy nedostal z páchnoucího lůna své matky na svět.“

Skoro jsem se tomu zasmál, jak to bylo absurdní. Co si lze představit horšího než ovíjet si vlastní střeva kolem kůlu a ještě se na to dívat?

„Chudák,“ zamumlal Penda a zakroutil hlavou.

„Takhle se to dělalo za našich předků,“ pokračoval Asgot a kývl na Flokiho, aby se připravil, „a takhle to uděláme i my.“ V davu Norů teď chybělo pouze šest nebo sedm mužů, kteří byli právě na hlídce, a zdálo se, že se vzduch chvěje očekáváním krvavého rituálu. Floki přistrčil Angličana ke kůlu a dva Norové ho chytili za paže a chystali se ho držet, protože každý, kdo vidí, že mu na břicho míří ostrý nůž, se začne zmítat jako chycená makrela.

Asgot vytáhl nůž. Cítil jsem, že Cynethryth vedle mě strnula.

„Schovej ten nůž, *godí!*“ ozvalo se náhle. Všichni jsme se otočili. To promluvil Sigurd. Byl bledý jako smrt a vyhublý, že mu lícní kosti téměř vystupovaly z kůže. Namáhavě vstal. Byl jen ve špinavých kalhotách a zbytek těla měl obvázaný plátnem plným tmavých skvrn po zaschlé krvi. „Žádná oběť se dnes konat nebude.“ Všichni pohlédli na Asgota.

„Ale otec veškerenstva čeká, jarle,“ řekl *godí* a vztáhl paže k obloze. V jedné ruce stále držel svůj děsivý obětní nůž. Byl stejně překvapený jako my ostatní, že vidí Sigurda stát, i když se zdálo, že se nohy pod jarlem každou chvíli podlomí. Vypadal jako *haugbui*, nemrtvý, který se právě vynořil z hrobu, aby děsil živé.

„Boj mezi mnou a Maugerem byl čestný a musel jsem ze sebe vydat všechno, abych ho zabil,“ řekl Sigurd a jeho bledé rty se na

okamžik roztáhly do bolestného úsměvu. „Proto zůstanou wessexští muži naživu.“ Mezi Nory se ozvalo mumlání.

„Co říká?“ zeptala se mě Cynethryth a sevřela mi ruku. „Že Angličani mají zůstat naživu,“ odpověděl jsem.

Sigurd ukázal na žalostný hlouček wessexských mužů, kteří seděli u balvanu zpola zabořeného v písku. „Bojovníci zůstanou naživu, ale Ealdred zemře.“

Cynethryth se mě znovu zeptala, co jarl řekl, ale teď už jsem zalhal a vymluvil se, že jsem jeho norštině pořádně nerozuměl.

Muži zahučeli na souhlas. Ještě před chvílí se těšili na to, jak bude jejich *godi* zajatce jednoho po druhém kuchat, a teď... Jako bojovníci pochopili Sigurdovu úctu k čestnému nepříteli, který se vůči nim žádnou proradností neprovinil, a sdíleli ji s ním. Nikdo nemohl popřít, že Mauger bojoval jako skutečný šampión, a to dělalo Sigurdovo vítězství ještě slavnějším. Avšak Ealdred byl v jejich očích podlý had a zbabělec, který si žádnou úctu ani slitování nezaslouží.

Přesto jsem čekal, že Asgot bude protestovat, ale neudělal to. Prostě jen přikývl, schoval nůž do pochvy a ukázal Norům, aby mohutného wessexského bojovníka pustili. Floki ho pak odvedl k jeho druhům a měl jsem dojem, že to udělal rád.

„To je chceš jen tak nechat jít?“ zeptal se Olaf Sigurda a upřel na něj pohled, jako by tomu nemohl uvěřit. „Uvědom si, že to jsou křesťani! Utečou do vnitrozemí, možná až k samotnému Charlemagnovi, a pošlou proti nám armádu fanatiků Bílýho Krista.“

Sigurd unaveně zavrtěl hlavou. „Ne, Strýci. Jsou teď jen houfec bez pána a my musíme doplnit muže k veslům.“

Olafova tvář pod rozsochatým vousem zbrunátněla. „Ty je chceš vzít na naše lodě? Chceš je posadit k našim veslům?“

„Pořád si mohou zvolit smrt, Strýci. Nechám je, ať si vyberou.“ Všichni jsme se na sebe dívali a tvářili jsme se jako přihlouplí trollové. Zdálo se nám nepřijatelné, aby těmto mužům, našim nepřátelům, byla najednou prokázána čest zasednout k veslům *Serpenta* nebo *Fjord-Elka*. A přesto měl Sigurd pravdu, protože jsme silně paže potřebovali. Pouze pět párů nestačilo.

Sigurd vykročil s tváří staženou bolestí směrem k zajatcům. Jak šel, plátěný obvaz na levé noze pod kolenem se mu zbarvil čerstvou

krví. Zastavil se před Angličany.

„Máte na vybranou, buď budete na mých lodích veslovat, nebo zemřete jeho rukou,“ řekl a ukázal na Asgota. „Rozhodněte se.“ Jeho hlas zněl slabě, ale přesto rozhodně a nesmlouvavě. Wessexští bojovníci pohlédli na Ealdreda, ale Sigurd zavrtěl hlavou. „Jeho se na radu neptejte. Ten už nic neznamená. Je míň než zpráskaný pes a brzy z něj bude potrava pro červy. Volba je jen na vás – vesla, nebo smrt.“

Mohutný bojovník s rozcuchanými vlasy, který se už zřejmě rozhodl, pohlédl směrem k nám, pak přikývl a podíval se na Sigurda.

„A můžeme se i potom modlit k našemu Pánu?“ odvážil se zeptat.

„K Bílému Kristu?“ Sigurd znovu zkřivil tvář náhlou bolestí. Muž přikývl a maličko se přihrbil, jako by čekal ránu. Sigurd pokrčil rameny. „Mně na tom nezáleží,“ řekl.

„Pak budeme veslovat,“ prohlásil wessexský bojovník, aniž se jakkoli poradil se svými druhy. Ealdred hleděl na svou dceru jako někdo, kdo cítí závan vzduchu od padajícího dubu a ví, že už se mu před ním nepodaří uhnout.

Takže nyní mělo být s Pendou u našich vesel šest Angličanů – mužů, kteří byli našimi nepřáteli a kteří usilovali o naši smrt. A brzy nám těch šest mělo zachránit život.

DEVÁTÁ KAPITOLA

Sigurd strávil na lůžku z kůží a kožešin další dva dny a my jsme byli šťastní, že se nikde kolem nás, až kam orlí oko dohlédlo, neobjevila živá duše. Dalo se však do deště a Olaf se musel starat, aby udržel Sigurdovy rány v suchu a v čistotě. Cynethryth odcházela spolu s Asgotem do lesa sbírat hojivé byliny. To se mi ani trochu nelíbilo, ale kvůli Sigurdovi jsem se přemohl a nic jsem proti tomu nedělal.

„Vsadím se, že ti dva by snad přivedli k životu i mrtvého,“ řekl jednou Olaf a se zdviženým obočím ukázal hlavou na Asgota a Cynethryth, kteří společně připravovali nějakou nechutně páchnoucí placku. Zřejmě si všiml, že nejsem nadšený, když vidím Cynethryth s Asgotem, a pousmál se. „Divná dvojice, co, chlapče? Jako když spolu leží kočka a pes u krbu na jedné kožešině.“

„To, že se hřejou u stejného ohně, ještě neznamená, že ta kočka a pes jsou kamarádi, Strýci,“ poznamenal jsem nevrle. Olaf se znovu usmál a odešel se podívat, co to bublá v kotlíku nad ohněm. Tehdy jsem nevěděl, že starý godi zatíná své drápy do Cynethryth, a i kdybych to věděl, co bych proti tomu mohl dělat, když je Sigurd potřeboval oba?

Využil jsem čas čekání na to, až se Sigurd zotaví, a pod Sveinovým a Bramovým dohledem jsem cvičil boj sekerou. Ne však tou lehkou jednoruční, kterou mnozí z nás nosili zastrčenou za pasem, šikovou zbraní, jež se hodí pro boj v štítové hradbě, k sekání dřeva na oheň nebo i k vylamování zatarasených dveří, ale těžkou dvouruční zbraní s dlouhým toporem. Taková sekera se v štítové hradbě jen obtížně uplatní, protože člověk potřebuje místo, aby se mohl rozmáchnout, navíc takovým rozmáchnutím oběma rukama

odkrývá nepříteli břicho. Když se vám však podaří nepřítele dvouruční sekerou zasáhnout, zcela jistě ho zabijete nebo aspoň vyřadíte z boje. Ten, kdo ovládá dvouruční sekeru, si také získává mezi bojovníky větší respekt. Já jako učeň tesaře jsem se vždycky uměl chopit dobrého toporu sekery, ale teď jsem byl vděčný za dřinu u vesel, protože mi při ní zesílily svaly na zádech a na ramenou, a to je pro ovládání těžké zbraně důležité. Ještě jsem s ní však ve vzduchu nebyl tak zručný jako Svein nebo Bram, ale nepochyboval jsem, že to časem zvládnou a také v mých rukou bude tančit a blýskat se v slunci. Prozatím mi však stačilo, že cvičení s ní odvracelo mé myšlenky od Sigurdova osudu a mé role v něm.

Třetí den jarl Sigurd znovu vstal a tentokrát stočil kůže svého lůžka, jako by se už na ně nechtěl vrátit. Pořád se však zdál slabý a jeho rány zdaleka nebyly zahojené. Olaf však řekl, že se dobře stahují, a Asgot připustil, že se Sigurd stále musí těšit přízni otce veškerenstva, když je po takových zraněních schopen tak brzy chodit. Zároveň však dodal, že ještě nemůžeme jásat, protože Odin umí být proradný a jeho přízeň je vrtkává. „Je snadnější přibít prd hřebem ke dveřím než vědět, co má otec bohů v úmyslu,“ prohlásil.

Máchal jsem Bramovou sekerou a po tváři se mi lil pot, když jsem koutkem oka postřehl, že mě Sigurd pozoruje. Snažil jsem se tedy, aby mé pohyby byly plynulejší, každé máchnutí přecházelo do následujícího, jako když zručný kovář kove meč nebo tesař tvaruje špičku lodě, ale přesto bych se vsadil, že má snaha působila spíš tak, jako když opilec močí na zeď ornamenty.

„Pojď sem, Havrane,“ řekl po chvíli Sigurd a ta tři slova stačila, aby se mi sevřel žaludek.

„Teď to přijde,“ zamumlal kdosi z Norů.

„Bylo to s tebou docela fajn, chlapče,“ zamumlal jiný.

„Řekni mu, že pořád vypadá skvěle,“ zašeptal mi přes ruku Bram.

„To je tvá jediná šance.“ A zřejmě měl pravdu, protože rána na Sigurdově spánku, způsobená železným lemem Maugerova štítu, byla zanícená, plná hnisu a ošklivě svrašťelá. Navíc jarlovu tvář poznamenala kovová štěpina a hlavně Maugerovy prsty, které se mu zaryly do obličeje jako orlí pařáty do ulovené ryby a určitě mu po nich zbudou dlouhé jizvy. Toho všeho mohl být ušetřen, nebýt mého zásahu na obranu jeho soka.

Sebral jsem odvahu a zamířil k Sigurdovi. Bylo to jen deset kroků, ale zdálo se mi to jako deset mil.

„Už jen při pohledu na tebe bude tvůj nepřítel *argr*,“ řekl a staré vikinské slovo zaznělo z jeho úst jako úder sekerou. Věděl jsem, že *argr* znamená „zlomit bojového ducha“. Natáhl ke mně ruku s klouby plnými strupů. Podal jsem mu sekeru a on ji uchopil jednou rukou uprostřed toporu a druhou na konci. Pak odstoupil, a než jsem ho od toho mohl odradit, máchl zbraní vzduchem ve dvou kruzích tak, že jeden přešel plynule v druhý. Před chvílí vstal z lůžka, v němž málem zemřel, a přesto ve srovnání s tím, co teď předvedl, vypadala má snaha jako zmatené mávání rukama topícího se. Utěšovalo mě jen, že právě proto je jarl. Nechal sekeru klesnout a vrátil mi ji.

„Válečná sekera je skvělá zbraň,“ řekl, i když ztěžka oddychoval a na čele se mu perlil pot. Věděl jsem, že ho to stálo obrovské úsilí. Z rány na hlavě mu do obvazu prosákl nažloutlý hnis. „Opravdu skvělá,“ dodal. „Srazíš jí nepřítele jedinou ranou a už jen pohled na ni ho ochromí strachem. Cvič s ní, Havrane, tvrdě s ní cvič, ale být sebou, našel bych si lepšího učitele.“

Bram se ušklíbl a něco zabručel a Sigurd na mě spiklenecky mrkl. Chvíli bylo ticho. Bram pochopil, že se mnou jarl chce mluvit o samotě, a odešel. Nebe nad mořem bylo temné. Někde za obzorem se chystala bouře.

„Možná kdybych použil proti Maugerovi sekeru, mohl jsem si teď léčit jeden nebo dva puchýře v dlaních,“ řekl Sigurd. Náhle jsem měl pocit, že se mi stříbrný náramek na paži zařezává do masa. Trhl jsem jím a chtěl jsem ho stáhnout, ale Sigurd mě vzal za ruku a zarazil mě.

Zvedl jsem hlavu a pohlédl do jeho modrých očí. V tu chvíli jsem neměl daleko k pláči.

„Počínal sis dobře, Havrane,“ řekl Sigurd.

„Já...?“

„Mauger měl štěstí, žes nesl jeho štíty ty.“

„Ale vždyť... já...“

„Dělals to, co jsem ti řekl. A dělals to dobře.“ Zkřivil tvář a dotkl se šrámu na tváři. „Připouštím, že možná až příliš dobře. Ale zač bych stál, kdybych ti to vyčítal?“

„Myslel jsem, že mně za to uřízneš kulky,“ vyhrkl jsem, ale už

jsem se skoro usmíval, protože mi spadl kámen ze srdce. Teď už jsem věděl, že se na mě jarl nezlobí.

„Jestli mi některá z ran začne zelenat, ještě to možná udělám,“ řekl Sigurd a zašklebil se, „Proč myslíš, že jsem chtěl, abys dělal Maugerova štítonoše ty?“

Pokrčil jsem rameny. „Samotný norny se budou muset snažit, aby pochopily tvý úmysly, jarle,“ odpověděl jsem. Sigurd nad tím zvedl obočí.

„Požádal jsem o to tebe, protože jsem věděl, že to zvládneš,“ řekl. „Mohl jsem říct Flokimu, Bjornovi nebo Bjarnimu..., kterémukoliv z nich,“ kývl hlavou směrem k Norům, „ale myslíš, že by to dělali poctivě? Myslíš, že by se vrhli mezi mě a toho zatraceného Maugera? Floki by poskakoval a mával štítem sem a tam, aby to chvíli vypadalo, že se snaží, ale nechal by mě, abych Maugera zabil při první příležitosti, která by se mi naskytla. A vůbec bych se nedivil, kdyby se k Maugerovi nepozorovaně přitočil a otevřel mu nožem tepnu na noze.“

„To jsem měl udělat já,“ řekl jsem, když jsem si představil Maugera.

„Ne, Havrane, neměl. O tom nepochybuju. Ale přiznávám, že jsem v to v jisté chvíli doufal.“ Znovu o krok couvl a přejel si rukama po těle, jako by se ujišťoval, že je stále celý. „Podívej se na mě, už jsem v pořádku. Přibýlo mi pár nových jizev, které mi budou připomínat, že si nemám hrát se svými nepřáteli jako kočka s myší, ale mám s nimi skoncovat rychle.“ Uvažoval jsem, jestli opravdu věří, že měl boj s Maugerem po celou dobu ve svých rukou. Mně se zdálo, že to byl zoufalý zápas, v němž se osud střídavě přikláněl na jednu i druhou stranu, jako se střídají příliv a odliv.

„Všichni viděli, že jsem Maugera zabil ve spravedlivém boji a že to byl boj hodný písňě nějakého skalda. A dobrého skalda, protože sága o tom bude hrát naše děti za mrazivých nocí, až budou staří.“ Světlo v jeho očích na okamžik potemnělo a já jsem věděl proč. Kdysi měl syna, ale úder koňského kopyta mu rozbil hlavu a zabil ho.

„Nikdy jsem neviděl boj, který by se mohl mému zápasu s Maugerem rovnat. Samotní bohové ho museli sledovat s otevřenými ústy,“ dodal a hrdě se usmál. „Ale vyhrál jsem ho, Havrane. Srazil

jsem jejich šampióna a navzdory tvé snaze jsem z něj udělal potravu pro červy. Kdo teď může říct, že Sigurd, syn Haralda Tvrdého, ztratil své štěstí?“ Rozesmál se a já jsem se smál s ním.

Protože Sigurd nebyl jen silný jako Thor, ale také chytrý a prohnáný jako Loki.

Později to dopoledne se přihnala bouře a přinesla s sebou zatuchle páchnoucí vzduch, který vždy ohlašuje silný déšť. Zabalili jsme se do kůží čerstvě promazaných tulením tukem, takže po nich dešťové kapky klouzaly v lesklých korálcích jako voda z vydří kožešiny, a zapálili jsme pochodně, neboť těžký, zlověstně temný mrak vytvořil nad světem střechu a změnil den v nepřírozenou temnotu. Jeden z mužů si postěžoval, že je to jako být zpátky ve fjordech, a kdyby teď prý zaslechl štěkání své ženy, uvěřil by, že je doma.

Vlčí smečka se stáhla k sobě. Déšť nám zmácel vlasy a voda proudila dolů po vousech a mizela v písku, na kterém po ní zůstával zpěněný kal. Také Angličanům jsme dali kůže, protože teď, když jsme se rozhodli, že je vezmeme s sebou, nám byli užiteční víc jako živí, než kdyby pomřeli na horečku nebo se utopili v nějakém zasraném franckém dešti, jak řekl Bram. Stáli jsme v půlkruhu kolem Asgota, Sigurda a Ealdreda, protože dnes byl den, kdy měl ealdorman zemřít. Vypadal žalostně. Ta tam byla jeho zpupnost, kterou jsem dříve viděl v jeho očích. Dlouhý vous mu visel na bradě zplihle a roztřepeně jako kus starého promočeného provazu. Ramena měl rezignovaně svěšená, prsty nervózně zaťaté a Sigurd mu vzal vše, co označovalo jeho stav, včetně prstenů, zlatých spon a samozřejmě jeho krásného meče. Ten dal Sigurd Flokimu odměnou za to, že tehdy, na wessexském pobřeží, sřežil truhlici se stříbrem. Floki ale prohlásil, že Angličanův meč prodá.

„Je poskvřenéj rukou zbabělce,“ řekl a plivl na čepel. „Taková zbraň nemůže člověku přinýst nic jinýho než smůlu.“

Když si otec Egrith uvědomil, co se děje, začal se točit kolem Sigurda a navzdory nenávistným pohledům, jimiž po něm šlehal Asgot, jarla prosil, aby Ealdreda ušetřil. Sigurd však věnoval mnichovi asi tolik pozornosti jako pokřikujícímu rackovi, a to Egritha popudilo tak, že nakonec dupl do písku a ukázal k nebi.

„*Tu ne cede malis, sed contra audentior ito!*“ zvolal a tím se mu

konečně podařilo dosáhnout toho, že si ho Sigurd všiml. „*Tu ne cede malis, sed contra audentior ito!*“ opakoval Egfrith slabým, ale pronikavým hlasem podobným zvuku, který dělají děti foukáním do stvolu ostré dlouhé trávy.

Sigurdovo čelo se zachmuřilo. Otočil se k mnichovi a ruka mu sklouzla k jílcí meče. „Sprádáš nějaké Kristovo kouzlo, ty titěrný skřete?“ zeptal se s hlavou nakloněnou na stranu.

Mnich couvl. „Mluvil jsem latinsky, Sigurde, jazykem Římanů a všech vzdělaných lidí. Říkal jsem, že bys neměl podléhat zlu, ale za každých okolností proti němu neohroženě bojovat.“

„Aha,“ ozval se Bjarni a zamával rukama, jako by padal z vrcholu vysokého útesu. „A já jsem myslel, že tě posedl zlej duch.“ Zasmáli jsme se, zatímco Egfrithova lasičkovitá tvář zrudla hněvem. Cynethryth stála mezi Pendou a mnou a sepnuté prsty na rukou se jí nervózně proplétaly jako kroutící se červi. Položil jsem jí paži kolem ramen, ale cítil jsem, že strnula, a po chvíli se mi vymanila. Pak se ke mně obrátila a upřela na mě smaragdově zelené oči.

„Nedovol jim, aby zabili mého otce, Havrane,“ řekla náhle. Zůstal jsem, jako by mě zasáhl oblázek do čela. Do tváří nám šlehal déšť a napříč těžkou šedivou oblohou se valil hrom Thorova válečného vozu.

Podíval jsem se na Pendu, avšak ten pouze pokrčil rameny a v bezmocném gestu ukázal dlaně.

„Ale co já proti tomu můžu dělat?“ řekl jsem. Otec Egfrith už začal svěřovat Ealdredovu duši nebesům svého Krista, jako by se smířil s tím, že ani on už pro ealdormana nemůže nic udělat.

„Sigurd na tebe dá,“ naléhala Cynethryth, „jsi jeho talisman.“ Postoupila dopředu a vzala mi ruce do svých. „Vím, že bys ho dokázal pohnout, aby otce ušetřil.“

„Ale já jsem myslel, že ho nenávidíš,“ namítl jsem. „Má na svědomí Weohstanovu smrt. Na to jsi zapomněla?“ Při bratrově jménu zkřivila tvář a já jsem se kousl do rtu.

„Je to můj otec,“ řekla, jako by mě vyzývala, abych jí odporoval. Jenže jak bych mohl? „Je to jediný člen mé rodiny, který mi ještě zbyl,“ pokračovala. „Ani po tom, co udělal, se nechci dívat, jak zemře, Havrane. To přece musíš pochopit.“

„*Homo homini lupus*, má dcero,“ řekl Egfrith a v smutné

rezignaci zakroutil hlavou. „Člověk člověku je vlkem.“

„Jestli budeš dál mlet jazykem, mnichu, můžeš se za chvíli ocitnout u těch svejch Římanů,“ zavrčel Bram norsky a pohladil hlavici své sekery.

„Odvalu, pane Ealdrede,“ řekl Egfrith, a aniž dbal na Bramovo výhrušné gesto, pokročil dopředu a přiložil svůj dřevěný křížek Ealdredovi na čelo. Svého času jsem u mnicha viděl stříbrný kříž vykládaný drahokamy, ale ten teď zřejmě ležel v temnotě cestovní truhlice některého z Norů. „Kéž ti Bůh odpustí všechny tvé hříchy a otevřené brány Jeho království přijmou tvou duši,“ dodal Egfrith a Ealdredovu tvář zkřivila grimasa člověka, který se připravuje na velká muka. Jeho muži, kteří ho měli chránit svými životy, se na něj nedívali, jako by se styděli za své selhání. Měli skloněné hlavy a vousy přitisknuté na hrud', i když občas některý z nich vrhl pohled rychlý jako zmijí jazyk, aby zjistil, jakým způsobem se chystají sprodit jeho pána ze světa živých.

„Havrane!“ ozvala se znovu Cynethryth. „Udělej něco!“ Moje mysl se bezradně zmítala jako pták chycený v kleci. Co já můžu udělat? A přesto jsem věděl, že něco udělat musím, protože mě o to Cynethryth prosí, a pro ni bych snad přešel po mostu Gjallarbrú do říše mrtvých Helheimu a plivl do oka obryně Módgud, která ho hlídá.

„Počkej, Sigurde!“ Ta dvě slova mě nejdřív ohromila a pak vyděsila, neboť oči mužů kolem mě mi řekly, že vyskočila z mých úst jako dvě blechy z kožešiny. Starý Asgot, popuzený dalším přerušením svého krvavého rituálu, na mě vrhl nenávistný pohled a také Sigurd rozmrzele sraštil obočí. Nemohl svému *godimu* stále odporovat a také dobře věděl, že muži oběti očekávají, že je potřebují, zvláště tady, na křesťanské půdě.

„Co je, Havrane?“ zeptal se.

„Ta jejich kniha,“ vyhrkl jsem. „Co s ní budeš dělat?“ Cítil jsem, že mi tíha pohledů z houfu Norů drtí hrud' a mění dech v mém břiše v roztavené železo.

Sigurd se poškrábal ve vousu. „Nevím,“ řekl. „O tom rozhodneme, až tohle kozí hovno nebude dýchat vzduch určený pro pravé muže.“ Jeho slova doprovodil souhlasný posměch a jako na potvrzení se oblohou pod příkrovem šedých mraků převalilo dunění

kol Thorova válečného vozu.

„Přece víme, že ji Ealdred chtěl prodat vládci Franků,“ zvolal jsem přes nadávky, které se hrnuly na ealdormanovu hlavu. „A to znamená, že má cenu velkého bohatství.“ Kývl jsem směrem k Ealdredovi. „Ten člověk je nemocnej touhou po stříbru.“

„Co tím chceš říct?“ zeptal se Sigurd a netrpělivě pohodil rukou.

„Že bychom mohli plout po řece a tu knihu Charlemagnovi prodat, jak to chtěl udělat Ealdred,“ vyhrkl jsem. Chtělo se mi pohlédnout na Cynethryth, abych se přesvědčil, že si vedu dobře, ale odolal jsem. Mezi Nory to zahučelo jako ozvěna zaburácení hromu na západě.

„Byli bychom mrtví dřív, než by nám oschly nohy,“ odpověděl posměšně Olaf a zakroutil hlavou, jako by můj návrh považoval za nejhorší nápad od doby, kdy Týr vrazil ruku do tlamy spoutaného vlka Fenrira. „Copak jsi neslyšel, chlapče, že vládce Franků má pohany ve stejný lásce jako krysy ve své špižírně?“

„Měli bychom v sobě tolik křesťanských šípů, kolik má Bram v nose chlupů,“ dodal Floki a plivl do deště.

„Možná ne, kdyby za nás vyjednával křesťanský velmož,“ řekl jsem a kývl jsem hlavou směrem k Ealdredovi. „A taky bychom měli křesťanského mnicha. Takže bohatství, který chtěl získat Ealdred, by bylo naše. Francký stříbro za všechny muže, o který jsme přišli.“

Po chvíli ticha těžkého jako hora rozevřel Sveinův vous šelmovský úsměv. „Slyšel jsem, že francký král je tak bohatej, že má koule z ryzího zlata,“ řekl.

„A já jsem zase slyšel, že chčije svčcenou vodu, která rozpustí kůži každého špinavého pohana, jako jsi ty, Sveine,“ ozval se Olaf a varovně zvedl tlustý prst.

„Tak mu toho hada nejdřív ušmiknem, než si vezmem jeho zlatý koule,“ prohlásil Bram a vyvolal bouři smíchu, která přešla do vzrušeného mumlání, jež se rozšířilo mezi všechny muže Sigurdovy družiny, neboť moje myšlenka získávala v představách každého z nich křídla.

„Mohli bychom dát na přídě kříže, jak to udělali oni,“ dodal Knut a ukázal na wessexské muže.

„A co si o tom pomyslej naši bohové, Knute?“ vyštěkl Asgot. Jenže nikdo mu nevěnoval pozornost, protože hlavy všech už byly

plné cinkání mincí a chřestění bohatství. Cítil jsem, že se mi na rty plíží úsměv, a v duchu jsem děkoval Lokimu, neboť to musel být on, otec vychytralosti, kdo natáhl luk a vstřelil do mé hlavy šíp téhle myšlenky. Všude kolem mě se vlci usmívali a v šeru se zaleskly žlutavé tesáky. A já jsem věděl, že je mám ve své moci.

DESÁTÁ KAPITOLA

Takže Ealdred byl zachráněn, aspoň prozatím, i když se zdál spíš zklamaný a zahanbený než šťastný. Myslím, že později začal znovu věřit, že by svůj osud mohl nějakým lstivým plánem zvrátit a přece jen dosáhnout toho, co původně chtěl, ale v tuto chvíli byl jen stínem muže. Přišel o svou družinu, o bohatství i o syna. Jeho dcera už možná spřádala nové vlákno do pavučiny jeho života, která se už už měla zpřetrhat, ale teď pro něj nic víc dělat nechtěla. Smrt, jediná cesta, která slibovala vysvobození z hanby, mu byla odepřena, a když jsem ho viděl, má nenávist k němu se měnila v lítost. Je těžké nenávidět zlomeného muže, ať už udělal v minulosti cokoliv.

Přesto jsem čekal, že se mi Cynethryth vrhne kolem krku a vděčně mě políbí za to, že jsem Ealdreda zachránil před strašnou smrtí. Možná mě dokonce odvede na nějaké skryté místo a její vděčné rty mě odmění tak, že se mi rozechvěje duše. Byl jsem stále dost mladý na to, abych k podobným fantaziím neměl daleko.

Cynethryth však neřekla nic, nic neudělala a nikam mě neodvedla. Myslel jsem, že její mysl se pořád svíjí v klubku jako dva hadi, kteří spolu bojují, jeden za Ealdredovu smrt a druhý za jeho život, a na tomto *holmgangu* jsem se nechtěl podílet. A tak jsem se ani nepokusil přiblížit se k ní, držel jsem se od ní dál a poslouchal jsem muže, jak hovoří o vládci Franků Charlemagnovi.

Většina kapitánů lodí by na takové moře nevyplula, ale Sigurd byl jiného názoru a Knut i Olaf souhlasili, že vzdálené hřmění a blesky jsou jen poslední odezvy odcházející bouře. Thor tam někde nahoře pobíjí obry, ale nám nic nehrozí, pokud se budeme držet při pobřeží. Mělké podpalubí *Serpenta* bylo až po vrch plné stříbra,

jantaru a kožešin, jeleního paroží a zbraní, a tak jsme polovinu nákladu přeložili do břicha *Fjord-Elka*. Předtím jsme však přinesli z vyšších poloh pobřeží nové zátěžové kameny a nahradili jimi staré, které už pokrýval zelený sliz a páchly, a na ně jsme rozprostřeli vrstvu kůží. Pak jsme odvázáli lodě od kůlů zaražených do písku, opřeli se rameny do jejich zádí a ze všech sil jsme zabrali. Dřeli jsme jako mezci, střídavě přitom hekali a kleli a já jsem cítil, jak mě svaly ve stehnech pálí, jako bych měl místo kostí tyče rozžhaveného železa, ale lodě se přesto nehnuly ani o píd'. Ošklivý Nor s protáhlou tváří jménem Hedin prohlásil, že to zavání špatným znamením. Bjorn však nazval Hedina koňskou hlavou a řekl, že podle něj to nemá nic společného se zlým znamením, ale s deštěm, jímž písek nasákl a lodě se do něj zabořily. Kýl a dva nejnižší pásy obšívky v něm byly zcela pohřbené, a tak jsme nakonec museli vrstvu jemného kalu rozrýt hroty kopí a rukama písek kolem trupů odhrabat. Mezitím však odliv ještě víc ustoupil, takže jsme měli k vodě dál než předtím.

Sigurd umístil Wessexské na palubu *Serpenta*, protože i když předtím veslovali na *Fjord-Elkovi* a byli s ním obeznámenější, staré dřevo téhle lodi bylo příliš nasáklé wessexskou krví a Sigurd usoudil, že by nebylo rozumné zbytečně wessexské bojovníky popuzovat a vyvolávat v nich nálady, které by mohly vést ke vzpouře.

„Tím nic nezískáme, když jim budeme připomínat porážku a smrt jejich druhů,“ řekl jarl. „Pokud chceme, aby pro nás veslovali, uděláme líp, když je necháme, aby si *Serpenta* zamilovali jako my.“

„Ano, a kromě toho je budu mít na očích,“ dodal Olaf, když vedl Angličany po dřině s odkopáváním písku k jejich místům u veslařských lavic. Naštěstí se zvedl dostatečně silný vítr, aby nám umožnil vytáhnout plachtu a nechat vesla uložená. Vál od jihovýchodu a my jsme mířili na jih, takže jsme se museli připravit na pomalou plavbu, ale přesto jsme byli rádi, že nemusíme veslovat.

Všechno na lodi bylo skrz naskrz promočené a dalo se čekat, že během několika dní se na prknech paluby, cestovních truhlicích, stěžni, sudech na pitnou vodu, lanoví a ráhnech plachty objeví odporný zelenavý sliz, který bude třeba oškrábat noži, vydrhnout hrubou tkaninou a vše pak natřít tukem, protože život na lodi je dost tvrdý i bez toho, že se člověk smeká na mechu a špíně. Na druhou stranu to byl dobrý pocit, čistit lodě, jako byly *Serpent* a *Fjord-Elk*.

Přistihnete se, že přitom k lodi mumláte a něžně šeptáte skoro jako k ženě. *Tak je to lepší bez toho svinstva, co říkáš, holka? Ted' budeme zase všichni čistí jako z alabastru.* Protože když máte svou loď rádi, ona má zase na oplátku ráda vás a bude ze všech sil bojovat se vzdutým mořem, aby nepodlehla vlnám vysokým jako stěžeň a nedopustila, abyste se stali potravou ryb.

Hleděl jsem na oblohu a pozoroval drobné černé tečky, jež se míhaly na pozadí šedi, a teprve po chvíli v nich mé oči poznaly vlaštovky, podobné malým hrotům šípů, a racky. A někde nad nimi se v mlze a mračnecích vznášeli tři Odinovi havrani, které jsem co chvíli slyšel zakrákat.

Sigurd držel Ealdreda na zádi, kde s ním byl spolu s Knutem, jenž stál u kormidla. Ostatní Wessexští však seděli hned za stěžněm, aby mohli pozorovat Nory, jak manipulují s plachtou. Museli u toho být tři muži, kteří neustále napínali stěhy, a protože to bylo vcelku jednoduché, nechal to Olaf zanedlouho dělat Wessexské. Zvládli to bez problémů a přísahal bych, že jim to pomohlo, aby zase získali hrdost.

„Můj otec říkával, že Angličané se plaví na lodi stejně dobře jako slepice létají,“ řekl Sigurd anglicky, aby tomu rozuměl Ealdred, i když podle mě Wessexští měli na to, aby dokázali, že se Sigurdův otec mýlil. Sigurd si to zřejmě myslel taky, protože když zachytil můj pohled, kývl směrem k Angličanům, mrkl jedním okem a našpulil rty v náznaku pobavení.

Pokračovali jsme pomalu, ale rovnoměrně podél pobřeží a v jednom místě jsme vpluli přímo do mraku štípajících komárů. Léтали nám do úst a lezli pod límce tunik, a dokonce se snažili bodat nás do očí. Začali jsme křičet na Olafa a Knuta, aby změnili kurz a vyvedli nás z toho pekla, ale i když se o to snažili, vítr nadouval plachtu jen málo. A tak jsme to museli vydržet a skrývat se pod kůžemi a kožešinami jako vystrašené ženy. Později jsme se tomu samozřejmě smáli, protože Svein, schoulený pod bílou sobí kůží, vypadal jako hora sněhu. Smáli jsme se, jeden druhého si dobírali a škrábali se po celém těle, a když jsme uviděli tři bachraté *knarry*, které se kolébaly směrem na jihozápad, bylo nám jasné, že jsme se dostali k ústí Sicauny. A skutečně, obepluli jsme krátký poloostrov s tuctem stavení, z jejichž komínů stoupal k šedé obloze černý kouř, a po další

chvíli Olaf zvolal, že brzy uvidíme řeku.

Nebyli jsme tak blízko pevnině, abychom zahlédli lidi, kteří tam žijí, ale oni jistě spatřili plachty našich lodí, i když trupy jim zřejmě stále ještě zakrývaly vlny.

„Sám Kristus ví, co si o nás budou Frankové myslet,“ poznamenal Penda za mnou.

„Když *Serpent* připlul k mé vesnici, dívali jsme se na Sigurdovy muže, jako by spadli z nebe. Ani náš nejzkušenější bojovník Griffin nikdy neviděl šedesát mužů v drátěných košilích, ani o nich neslyšel,“ řekl jsem a znovu jsem si připomněl, jakou hrůzu jsem tehdy pocítil při pohledu na tolik ozbrojených bojovníků. „A už vůbec ne, aby každý měl meč, kopí nebo sekeru. Doufejme, že tihle Frankové něco takového taky ještě neviděli. Bylo by lepší, kdyby se před námi měli na pozoru,“

„Budou, chlapče, budou se před námi mít na pozoru, jen jak nás zahlídnou,“ prohlásil Penda. „Vsadím na to svůj nejlepší zub. A co se stalo s tím Griffínem?“

Při té vzpomínce mi přejel mráz po zádech. „Došlo k boji a Griffin jednoho z nich zabil,“ odpověděl jsem. „Jeich lodního tesaře. A pak zabili oni jeho. *Godi* mu rozpáral záda, odsekal mu žebra a potom mu vytáhl plíce.“ Znovu mě zamrazilo. „Říkali tomu krvavej orel.“

„Já vím, co to je, chlapče,“ pokýval hlavou Penda. „Vím, jak tomu ty pohanský bastardi říkají.“

Předtím, než jsme vypluli, přitesali Bjorn a jeho bratr Bjarni čtyři kotevní kůly a svázali je do dvou křížů. A nyní Sigurd rozkázal sundat z přídi obou lodí hadí hlavy a vztyčit tam místo nich symboly Krista. Asgot té hrůze čelil tak, že rozvázal pytel, který se zmítal u jeho nohou, vytáhl z něj tulení samici, prořízl jí hrdlo a nechal krev stříkat do vln zpěněných přídi *Serpenta*. Pěna se zbarvila dorůžova. *Godi* zvedl škubající se zvíře, abychom ho všichni viděli, a pak ho za mumlání podivných modliteb svrhl do vody.

Byla to jistě lepší oběť než hubený zajíc, kterého dal Asgot Njördovi, když jsme odplouvali od wessexského pobřeží, a Bram v žertu poznamenal, že jsme měli nejdřív tulení samici sníst, pak vycpat její kůži trávou a teprve potom ji svrhnout do moře a doufat, že to bohové nepoznají.

„Vsadím se, že starýmu Njördovi nikdy v břiše nekručelo tak jako teď mně,“ prohlásil.

„Jistě, to tvoje věčný kručení nepřehluší ani rachot kol Thorova válečného vozu,“ ozval se pobledlý Bothvar a Bram se spokojeným úsměvem přikývl.

Jakmile jsme obepluli poloostrov, ocitli jsme se v ústí velké řeky a já jsem viděl, jak se k nám z obou stran za dřevěným křížem na přídi *Serpenta* přibližuje zelené pobřeží. A také to už bylo cítit ve vzduchu. Hedin prohlásil, že si připadá jako na Fensfjordu, odkud většina mužů Sigurdovy družiny pocházela, ale Olaf řekl, že je to jen *hjem lengsel*, stesk po domově. Hedin o tom přemýšlel tak dlouho, jako by dostal za úkol popsat do všech podrobností historii světa od jeho stvoření, a nakonec připustil, že má Olaf pravdu, že moře tady není tak čisté ani hluboké jako v norském fjordu, pobřeží je tu nižší a vzduch méně svěží. Dokonce za tu urážku zamumlal omluvu bohyni úrody Freye, která určuje, kdy má svítit slunce a kdy padat déšť.

Už se také objevovaly první lodě všech možných velikostí a tvarů: bachratá obchodní plavidla, špatně postavené poutnické kocábky s plachtami potřhanými tak, že vypadaly jako žebrovní starých listů, malé rybářské loďky, člun výběrčího poplatků s dvanácti vesly, jehož kapitán rozumně mířil kamsi pryč, a dokonce jsme zahlédli jeden štíhlý *drakkar*, plující na jih. Určitě to byli nájezdníci, podle Knuta zřejmě dánští, protože jejich loď byla delší než *Serpent* a tenká jako šíp, i když mně se nezdálo, že by plavidlo s tak úzkým trupem bylo schopné plavby na otevřeném moři. Představoval jsem si, jak do něj z boku udeří větší vlna a převalí ho jako plovoucí kládu. Ale když jsem to řekl Pendovi, poškrábal se v dlouhém vousu a prohlásil, že když se loď dostala tak daleko, museli její stavitelé o plavbě na moři něco vědět.

„Nemám ve zvyku plavit se na lodi, ze který se musí vylívat voda častěji než třikrát během dvou dnů,“ poznamenal Olaf. „A taky nemyslím, že tyhle plaňky protékají víc.“ Stál na patě stěžně a obhlížel zkušenými očima ústí řeky. „Ale teď by nebylo na škodu, kdybyste ohnuli hřbety a vylívali. V dobách mého otce... a taky v mých... jsme veslovali! Čerili jsme moře, až bylo hustý jako ovesná kaše, ne jako teď, když se jen sedí a čeká, až loď někam pofoukne vítr.“ Ostatní, kteří už tyhle Olafovy řeči slyšeli stokrát, ho odměnili

posměšným chechtotem, ale Strýc na to nedbal. „Jste změkčilí jako čerstvej kravinec, holoto! Ostatně jako všichni mladí dnes. Jen Odin ví, kam ten svět spěje, a vsadím se, že nad tím jeho jedno oko pláče.“ Nad ním plácala a vlnila se vybledlá červená plachta a mezi muži kolem něj narůstalo vzrušení a nervozita, neboť jsme se blížili k neznámé zemi, jejíž lidé a duchové nám budou s největší pravděpodobností nepřátelsky nakloněni, zvlášť až zjistí, že jsme pohané. Začínal jsem si uvědomovat skřípání dřev a vrzání lan *Serpenta* a všechny ty zvuky se mi zdály téměř lidské, jako otázky vystrašeného dítěte. *Neměli bychom se obrátit a plout pryč? Nehrozí nám tady něco? Co když na nás vyrukují se zbraněmi jako poslední?* Bylo to zvláštní, ale bez Jormunganda na přídi, na jehož místě se teď tyčil Kristův kříž, se mi zdál *Serpent* jaksi jiný, dokonce zranitelnější, a tenhle podivný pocit, že nás někdo sleduje, jsem neměl jen já. Byl jsem přesvědčený, že po celé délce franckého pobřeží se na nás dívají oči místních lidí, a i když jsme nevyvěsili na boky lodí štíty a neměli jsme oblečené drátěné košile a na hlavě helmice, nepochyboval jsem, že se brzy objeví mocní páni tohoto království, aby zjistili, co jsme zač. Protože štíhlé válečné lodě, jako jsou ty naše, jistě do těchto vod neplouvají často.

Znovu jsem uviděl člun výběrčího poplatků, o němž jsem si myslel, že před námi raději zmizel. Ve skutečnosti vplouval podél vzdáleného pobřeží do ústí řeky a z bezpečné vzdálenosti nás sledoval a čekal na svou příležitost jako sup mrchožrout nad hodujícími vlky. Samozřejmě nás to nemohlo znepokojit, ale znamenalo to, že Frankové se mají před cizinci na pozoru a že i tuhle mořskou hranici své říše střeží, třebaže se nachází daleko od centra moci. Jak nám Sigurd řekl, Charlemagne vládne zemi, která se táhne široko daleko do nedohledna, a panovník, jenž se prohlásil císařem po způsobu starých Římanů, si jistě nevydobył svou moc holýma rukama, takže musel mít vojsko a množství ozbrojenců, kteří jeho říši spravovali a střežili. A teď, když jsme nechali bezpečí volného moře za sebou a vplouvali do ústí řeky téměř jako do chřtánu nepřátelské obludy, se mi nedařilo rozpustit hroudu ledového strachu, jež mi narostla v břiše.

Všiml jsem si, že otec Egfrith nese na příd' *Serpenta*, kde stála Cynethryth, stočenou kůži. Tam ji mnich rozvinul a držel ji jako

zástěnu, zatímco Cynethryth se rozpačitě pousmála a schovala se za ní se džberem. Egfrith se otočil na druhou stranu a v tu chvíli jsem mu byl vděčný za to, že se na palubě mezi tolika hrubými muži stará o dívčiny potřeby. Chudák Cynethryth. Uvědomil jsem si, jak pro ni musí být těžké žít mezi námi. Přece jen byla dcerou wessexského velmože. A teď se navíc ocitla ve stejném nebezpečí jako my všichni. Otec Egfrith nám s oblibou vyprávěl o tom, že Charlemagnovi soudci poslali na východě, mezi řekami Labe a Emže, mnoho Sasů na smrt, protože si zachovávali pohanské způsoby a nebyli ochotní přijmout víru Bílého Krista. Podle všeho tady stačilo, aby se člověk odmítl nechat ponořit Kristovými kněžími pod vodu, a už se mu chystali oddělit hlavu od těla. Když jsem to překládal ostatním, svraštil Bram huňaté obočí, jako by se mu na tom něco nezdálo.

„Podle toho bych řekl, že ten Carolus snad ani není uctívavč Krista,“ prohlásil.

„Možná ti Sasové smrděli jako kozli a krále už nebavilo pořád si držet nos,“ nadhodil Bjorn. „Tak poručil svým kněžím, aby je umyli, a když se Sasové vzpouzeli...,“ zbytek věty dokončil tak, že udělal hřbetem ruky pohyb napříč hrdlem.

„Tomu mytí se říká křest,“ vysvětlil jsem jim. „Kristovi kněží strčej člověka pod vodu, a když se vynoří, je z pohana křesťan.“ Viděl jsem, že se na mě dívají nevěřící, protože jim to připadalo nesmyslné a nepochopitelné. Pokrčil jsem rameny. „Možná se u toho dělají ještě jiné věci, ale tohle je pravda, to vím jistě.“

„To chceš říct, že by mně mohli trochou vody vymejt z hlavy Odina a Thora?“ zeptal se Arnvid.

„Chtěl bych vidět, jak by se nějaký Kristův kněz pokoušel strčit mně hlavu pod vodu,“ řekl Svein a zasmál se otci Egfrithovi, který nás pozoroval a snažil se pochopit, o čem mluvíme, nebo se mi to aspoň zdálo. „Na to není na světě dost hluboká řeka,“ dodal Svein. Mínil tím, že vymýt jemu severské bohy z hlavy je stejně nemožné jako zasáhnout harpunou měsíc a stáhnout ho z oblohy. A zdálo se, že tohle prosté konstatování všechno vyřešilo.

Pohlédl jsem na Ealdreda a uvažoval jsem, jestli bude ochotný za nás vyjednávat, až nastane čas, jak jsem navrhl Sigurdovi. Samozřejmě neměl moc na výběr, ale na druhou stranu taky neměl

co ztratit kromě svého mizerného života, a tak jsme si nemohli být jisti. Jiný problém spočíval v tom, že by mu Frankové nemuseli uvěřit, a když jsem se na něho díval, jak dřepí na zádi jako ovčácký pes zbitý za to, že podělal pánovi lůžko, zdálo se mi to docela pravděpodobné.

Olaf a Sigurd si vyměnili pár slov, pak se Olaf otočil k nám a z rozsochatého vousu se na nás zašklebil jeho úsměv.

„Odložte hřebeny, vy mizerové!“ zvolal. „Je čas, abyste si zasloužili své živobytí.“ V místě, kde se slévala slaná a sladká vnitrozemská voda, se ústí zužovalo, jako by chtělo poskytnout lodím ochranu před mořskými větry, takže jsme se už nemohli spoléhat jenom na plachtu, zvlášť když proti nám působil proud řeky. Začali jsme si tedy rozebírat vesla a připravovat se na pořádnou dřinu, zatímco Olaf, Floki a Bram svinuli plachtu a pak zasedli na své lavice. Na obou březích se zvedaly písečné duny naváté větrem a porostlé trsy tuhé pobřežní trávy, která vypadala jako srst na krku rozvzteklého psa. V místech, kde se břehy stýkaly s vodou, vyhloubily střídající se cykly přílivu a odlivu v písku stupně a nad nimi se ve vzduchu chvěla mračna drobných vážek. Tlustí raci skřehotali a usedali na zadní vaz *Serpenta*, dychtiví rybích vnitřností, které rybáři vyhazují, když se vrací z moře. Nad přídí nám přeletělo jako salva šípů hejno holubů, náhle se všichni jako na povel obrátili a zamířili proti písečnému břehu. A pak jsme uviděli první lidi. Objevovali se na vrcholech dun a mezi pobřežními travinami a stáli tam jako kamenné sochy, jako množství *haugbui*, nemrtvých, kteří vystupují ze svých mohyl. Abych od sebe odvrátil zlo, dotkl jsem se amuletu na krku, malé vyřezané tváře otce veškerenstva, jež kdysi patřila Sigurdovi.

Uklidňující pravidelné šplouchání vesel na *Serpentovi* a *Fjord-Elkovi* znělo jako oznámení křesťanskému bohu – stejně jako všem, kteří nás pozorovali ze břehů a v jejichž myšlenkách jistě byl strach –, že Sigurdovi vlci připlouvají do Frankie.

JEDENÁCTÁ KAPITOLA

Mezi nory vypukla hádka o to, jestli by byli franští lučištníci schopni dostřelit na naše lodě, kdyby se ukázalo, že nejsme vítaní. Nakonec jsme se shodli, že by na nás mohli dostřelit, ale protože jsme stále dost vzdáleni od břehů a plujeme rychle, museli by mířit před nás. A aby se jim podařilo někoho zabít, museli by být buď neuvěřitelní střelci, nebo se těšit Thorově přízni.

„Doufejme, že když budou mířit na nás, zasáhnou ty kozí hovna na *Fjord-Elkovi*,“ zažertoval Bjarni a ukázal palcem přes rameno. Moc smíchu za to však nesklidil, protože teď už nás podél břehů sledovalo tolik Franků, že bez ohledu na sílu jejich luků a přesnost, s jakou dokážou mířit, by pro nás bylo těžké někde přistát. A situace se dál zhoršovala.

Je to hrozné plout proti proudu řeky jako losos přímo do vrbové vrše. Přemýšlel jsem, co nás čeká, zatímco Penda mě tiše proklínal.

„Jestli maj dost lodí, pošlou je po řece za náma a zahraděj nám cestu zpátky, jako když se zašpuntuje láhev s medovinou,“ řekl.

„Ale my mezi nima proklouznem a ani nezpomalíme,“ odpověděl jsem, i když jsem sám nevěřil, že to bude tak jednoduché. „Sigurd je mnohem lepší mořeplavec než všichni Frankové dohromady,“ dodal jsem, a o tomhle jsem už nepochyboval. Jenže Sigurd byl stále ještě bledý a zesláblý. I teď, když jsme připluli k nové zemi, seděl zabalený do kožešiny vedle Knuta u kormidelní páky a já jsem si uvědomil, jak je pro mě těžké vidět jarla v tomto stavu. Na vpadlé tváři se mu leskl pot a zlatavé vlasy měl mastné a zplihlé.

A tak jsem se raději obrátil zpátky k říčnímu toku, po němž jsme pluli. Stácel se v meandrech jako kličky střev v břiše, ale Knut si

vedl u kormidla zkušeně a Olaf co chvíli zavolal z přídě *Serpenta* varování před hejny ryb, bahnitými mělčinami nebo proudy, které by nás mohly strhnout ke břehu. Stejně tak dával pozor na potopená plavidla, protože po téhle řece se plavily lodě odedávna a spousta jich tady jistě svou pouť skončila. A jen místní lidé vědí, kde na dně leží.

Angličané u vesel supěli jako tažní voli a museli být vděční, že Olaf určil pomalé tempo. Bylo to záměrné, neboť jsme nechtěli, aby si Frankové mysleli, že jsme nájezdníci. Cítil jsem kouř a slyšel štěkat psy, a když jsem se ohlédl přes rameno, uviděl jsem, že se blížíme k osídlenému místu. Obloha byla bledá, potažená šedavým kouřem, který stoupal z chýší, a nad břehy, kde muži vykládali úlovky a opravovali sítě nebo trupy svých loďek vytažených na břeh a obrácených vzhůru, se rojili v hlučných hejnech raci. Uvědomil jsem si, že na světě je mnoho vesniček podobných Abbotsendu na wessexském pobřeží, kde jsem žil dva roky, a to znamenalo víc lidí a víc života, než jsem kdy viděl. To pomyšlení mi rozproudilo krev a zrychlilo tep. Muži na břehu nechávali práce a pozorovali nás. Za nimi, za uměle navršenými hliněnými náspy, které zřejmě sloužily spíš na ochranu před vysokou vodou než před nájezdníky, bylo vidět obydlí s doškovými střechami zčernalými kouřem a pocuchanými pobřežními větry a dešti. A pak k nám přes vodu dolehl z pevniny kovový zvuk, který stále ještě dozníval, když už se ozval další. Na to odpověděl podobný zvuk, nyní však z protějšího břehu, takže to vypadalo, jako by spolu soupeřili dva kováři, kdo vyková lepší meč. Norové poslouchali, zmateně se po sobě dívali, ale nikdo nevěděl, co to znamená.

„Zvuky víry!“ zvolal otec Egfrith a jeho malá očka zasvítila vzrušením. „Údery zvonu naděje proti temnému obzoru,“ dodal, opřený oběma rukama o okraj lodi. Místa u vesel byla sice stále volná, ale jeho tam těžko mohl někdo posadit.

„U Odinovy chlupatý prdele!“ vykřikl Bram. „To zní, jako když Völundovo kladivo buší do kovadliny!“ Někteří muži pohlíželi s obavami k obloze nebo na otce Egfritha, jiní pátrali, ze kterého místa na břehu rytmické kovové údery pocházejí, a nemálo Norů se dotýkalo amuletů nebo náramků, aby od sebe odvrátili zlo.

„To jsou kostelní zvony, Brame!“ zavolal jsem. „Zvony z bronzu,

když je kostel bohatěj, nebo z obyčejného železa, když je chuděj.“

„Rád bych si myslel, že to s náma nemá nic společného,“ ozval se Bram, aniž se přestal dívat přímo před sebe. „Ale něco mně říká, že to tak není, že to s náma má společného hodně.“ Ani jsem mu nemusel vidět do tváře, abych věděl, že se usmívá.

„Křesťani ucvrkují do kalhot, Sigurde,“ zavolal Olaf z přídě, kde si dřevěný kříž razil s podivnou tichou nadutostí cestu vpřed. „Už teď tam ty ubohý Kristovi sluhové pobíhají kolem kostela, schovávají zlato a stříbro a prděj strachem do těch svých sukní.“

„Myslíš, že tomu našemu kříži věří? Že nás považují za stoupence Bílého Krista?“ zeptal se Sigurd a ukázal na kříž, i když se vzápětí rozkašlal z námahy, kterou musel vynaložit, aby zavolal přes celou délku lodě.

„Podle mě křesťani zase tak hloupí nejsou,“ odpověděl Olaf. A přesto jsme doufali, že jsou tak hloupí, aby tomu uvěřili, protože mezi lidmi na břehu se už objevili bojovníci. I z dálky jsme jasně viděli jejich štíty, a tito muži začali ve zbroji klusat směrem, kterým mířily naše přídě.

„Kriste, ochraňuj nás,“ mumlal Egfrith. Viděl jsem, že Sigurd neklidně poposedává a na čele mu sedí temný mrak.

„Už po nás jdou, Havrane,“ řekl Penda. V první chvíli jsem si myslel, že mluví o člunu výběřčího poplatků, který, jak se zdálo, odrazil od vzdáleného břehu a mířil k *Fjord-Elkovi* v naší brázdě. Ale pak jsem se uvědomil, že Penda myslí něco jiného.

„Co teď, Sigurde?“ křikl Olaf anglicky, aby zmátl Franky v případě, že by byli v doslechu, i když nás muselo prozradit pouhé Sigurdovo jméno. Otočil jsem se, ale přes přídě *Serpenta* jsem nic neviděl.

„Tři lodě, chlapče,“ řekl Penda. „A rychle se blíže.“

„Veslujte dál!“ odpověděl Sigurd. „Havrane, pojď ke mně!“

Vytáhl jsem veslo do lodi a zamířil jsem k Sigurdovi. Ten s bolestným výrazem vstal a chytil se napnutého lana.

„Najdi něco pro to kozí hovno, aby vypadal důležitě,“ řekl jarl anglicky a ukázal na Ealdreda, který seděl v dutině zádě *Serpenta*. Ealdormanovým neupraveným vousem pošukával úsměv. Sestoupil jsem do podpalubí a odstranil jsem několik volně položených prken, abych se dostal k nejdražšímu a nejkřehčímu nákladu, který tam byl

uložen. Zvedl jsem víko truhlice, stáhl kůži páchnoucí tukem a nechal své oči, aby se popásly pohledem na množství stříbrných mincí, za něž by se dal postavit nový *Serpent* nebo *Fjord-Elk*. Ale peníze nám teď nebyly k ničemu a já jsem přešel k vedlejší truhle a otevřel ji. Pod kůží se tam skrývalo bohatství, za něž by byl každý Nor ochotný plout až na konec světa. Byly tam stříbrné mísy, stříbrné řetízkové náhrdelníky a náramky, prsteny, nejméně deset spon vykládaných jantary a smaragdy, ozdobených navíc jemnými mosaznými spirálami, několik zlatých náramků a náhrdelníků z krouceného stříbra, stříbrné křesťanské kříže – některé vykládané drahokamy, jiné prosté bez ozdob –, vytržené desky knihy zdobené lístkovým zlatem a množství stříbrných zlomků, mnohé dlouhé jako můj ukazovák a silné jako palec. Na všem byly patrné vrypy, jak se předchozí majitel přesvědčoval o kvalitě kovu, a já jsem předpokládal, že nemálo kostí těchto zemřelých vlastníků je podobně poznamenáno zobáky krkavců nebo zuby krys. V mých očích byl však největším pokladem těžký jarlův náhrdelník z krouceného stříbra, který vypadal, jako by byl ze silného stříbrného lana. Nemohl jsem odolat, vzal jsem ho do ruky a chvíli jsem dovolil prstům přejíždět po spirálách kroucených vláken, chladných na dotek dokonce i v teplém dni a těžkých natolik, že by mohly sloužit jako kotva lodi. Aspoň tak se mi to zdálo. Byl to náramek hodný Thora a já bych dal cokoli, abych si ho mohl pověsit na krk a cítit jeho chladnou tíži. Sám jsem si však uvědomoval, že něco takového by byla trestuhodná opovážlivost, neboť jsem nebyl hoden věci ani z poloviny tak nádherné, a chlubit se, byť jen na chvíli, odznakem moci jarla, a nebýt jarl by muselo vyvolat hněv bohů. Položil jsem tedy náhrdelník zpátky a místo něj vzal kulatou sponu ze stříbra a bronzu velkou jako má dlaň a dřevěný kříž Bílého Krista posázený rubíny, zavěšený na koženém řemínku.

„Radím ti, abys sehrál svou úlohu dobře, Angličane,“ řekl Sigurd Ealdredovi, když mu obě věci podával. Ten na něj vrhl nasupený pohled, ale pak si připnul sponu na plášť a kříž si pověsil na krk tak, aby mu ležel na hrudi v místě, kde měl srdce. „Jsi anglický velmož a chceš jednat s císařem,“ dodal Sigurd a ukázal na největší z franckých lodí, která se oddělila od zbývajících dvou a blížila se k *Serpentovi* z jeho kormidelní strany. Francká loď, stejně jako ostatní

dvě, byla široká a plná ozbrojených mužů, z nichž mnozí, jak jsme viděli, měli válečné luky.

Připojil jsem se k bojovníkům Ealdredovy družiny u paty stěžně. „Jestli chcete zůstat naživu, nezapomeňte, že jste dobrý křesťani,“ řekl jsem jim anglicky a sevřel jsem jílec meče u boku. Jeden z nich, mohutný chlap, kterého chtěl Asgot obětovat, vytáhl zpod tuniky dřevěný kříž pověšený na krku. Po něm to udělali další dva a já jsem přikývl. Doufal jsem, že to bude spolu s kříži na přídích našich lodí stačit, abychom Franky přesvědčili, že jsme křesťané.

Jeden z Franků na vedoucí lodi si přiložil dlaně k ústům a zavolal na nás jazykem, který mohla tvořit z třetiny angličtina a ze dvou třetin něco jiného. Ostatní lodě se držely opodál, ale tak, aby se jejich posádky mohly po několika rázech vesel zapojit do boje, kdyby k němu došlo. Muž na vedoucí lodi zavolal znovu. Měl železnou helmici a modrý plášť, ale z jeho tváře jsem neviděl nic jiného než dlouhý knír. Norové se na sebe dívali a krčili rameny, protože mu nikdo nerozuměl. Otec Egfrith na mě vrhl svůj lasičkovitý úšklebek a pokřižoval se.

„*Alea iacta est*. Kostky jsou vrženy, Havrane,“ řekl, zamířil na kormidelní stranu a přitom nahlas mumlal cosi, co připomínalo blábolení dítěte. Teď už jsme však věděli, že je to latina, řeč starých Římanů. „*Dominus vobiscum! Gloria in excelsis Deo, Dominus, Dominus illuminatio mea!*“ Věděl jsem, že Egfrith má nepřebornou zásobu těchhle frází, které z něj vypadávaly jako bobky z jeleního zadku.

„Jestli nás prozradí, podříznu ho jako podsvinče,“ zamumlal Floki přes zaťaté zuby. Egfrith se však usmíval a radostně mával rukama a já jsem věřil, že spíš, než aby nás prozradil jako pohany, se těší na to, jak bude Frankům lhát, že jsme oddaní stoupenci Bílého Krista, kteří připlouvají v míru, aby s nimi sdíleli zázrak víry v jejich boha.

Když Egfrith skončil, muž v modrém plášti zvedl ruku, naznačil jí před sebou kříž a cosi nesrozumitelného zavolal. Egfrith se obrátil zpátky k Sigurdovi.

„Jmenuje se Fulcarius a velí císařově pobřežní stráži. Říká, že on a jeho muži by si mohli přibít nohy k palubě, jako byl Kristus přibit na kříž, protože kromě spánku tráví veškerý svůj čas na moři.“

Egfrith ukázal po proudu řeky, odkud jsme přípluli. „Hrozba pohanů přetrvává jako temný mrak, který se drží na obzoru,“ pokračoval a já bych přísahal, že přitom potlačoval úsměv. „Jenom dnes dopoledne odtud vyhnali loď plnou Dánů dřív, než ti ďábloví zplozenci mohli vyplnit dům boží nebo povraždit nějaké křesťanské duše.“ Vzpomněl jsem si na dlouhý úzký *drakkar*, který jsme zahlédli, a uvažoval jsem, jestli Fulcarius ví, že nepronásledovali Dány dostatečně daleko. Bylo víc než jisté, že když se Dánové dostali mimo dosah jeho strážních lodí, vydali se podél pobřeží za jinou, snadnější kořistí. Fulcariovi to zřejmě bylo také jasné, ale těžko mohl se svými několika loděmi uhlídat celé pobřeží. Anebo se možná spoléhal na to, že někde dál hlídkují další francká strážní plavidla. V každém případě se teď vrhl na nás jako sova z trámů krovu hodovní síně na myš, která vykoukla z rákosových rohoží na podlaze. A jeho loď byla nyní na dostřel lukem, a dokonce proplouvala pomalu kolem, aby si nás její kapitán mohl lépe prohlédnout.

„Zvedněte vesla a nechte ty psy, ať si nás očuchají,“ řekl Sigurd, zatímco si stahoval vlasy dozadu. Znovu jsem si uvědomil, jak je jeho tvář s vystouplými lícními kostmi pohublá. Fulcarius se opřel o okraj lodi a opět něco zabřebentil. Bylo jasné, že klade Egfrithovi další otázky, a ten mu bez váhání odpovídal. Teď už jsem viděl Franka zřetelněji a také on si nás prohlížel a oči mu jezdily po celé lodi. Jeho posádka zabrala vesly dozadu proti proudu, aby udržela loď u našeho boku. *Fjord-Elk* se zastavil na tři délky vesel nalevo od nás, zatímco zbývající dvě francké lodě se stále držely v mírném odstupu, i když jejich paluby byly plné mužů s kopími a luky. Větrík od severozápadu donesl k našim nosům závan pachu tuku, takže zřejmě aspoň jedna z posádek nedávno napustila své plachty a pláště rozpuštěným vepřovým sádlem. To svědčilo o dobré péči o loď.

Snažili jsme se působit klidným dojmem jako ti, co se necítí ohroženi a také nikoho neohrožují, ale přesto nám oči neklidně tékaly a ruce svíraly dřívky vesel, připravené zabrat, kdyby se k nám francká loď pokusila ještě víc přiblížit. Ale i kdyby zůstala na místě, stále hrozilo nebezpečí, že ji nějaká vlna na okamžik zvedne a někdo z posádky zahlédne zbraně a kroužkové košile, které jsme nechali ležet u svých nohou. Naštěstí vál jen slabý vítr, ale přesto spolu Knut a Sigurd tiše hovořili a uvažovali, co dělat, kdyby se věci nevyvíjely

dobře. Předpokládal jsem, že už nějaký plán mají, a protože jsem viděl, jak Norové bojují na moři, byl jsem si jistý, že jsme schopni vypořádat se i se třemi loděmi. Na druhou stranu tihle Frankové nebyli tak nepřipravení jako Ealdredova posádka a zřejmě bychom to s nimi neměli zdaleka tak lehké. I kdybychom si tedy prorazili cestu a unikli jim, mohlo by se stát, že než bychom se dostali na otevřené moře, vypluly by proti nám další francké lodě.

„Fulcarius říká, že vypadáme jako Dánové,“ překládal nám otec Egfrith. „Naše lodě prý jsou úplně jako dánské, i když máme na přídí symbol utrpení Ježíše Krista,“ ukázal na kříž vztyčený na přídí *Serpenta*. „Ale já jsem jim vysvětlil, jak ealdorman Ealdred díky milosti boží statečně porazil pohany, kteří připluli k anglickým břehům, aby drancovali a plenili wessexské království.“ Jeden z Ealdredových mužů hlasitě zaklel a začal vytahovat své veslo do lodi. „Řekl jsem mu, že se chceme setkat se samotným císařem, který je světlem a pánem celého křesťanského světa, nechť ho Bůh chrání a drží nad ním svou mocnou ochrannou ruku,“ pokračoval Egfrith, zatímco veslo udeřilo o palubu. Pokud šlo o většinu Norů, nechávalo je to stejně klidnými, jako kdyby Egfrith mluvil latinsky, ale vzrušený Angličan vstal, uchopil kříž na své hrudi a obrátil se k Frankům.

„Ty špinavěj franckej zkurvysynu!“ zařval na jejich vůdce. „Kdo jsi, že nás považuješ za Dány? Můj meč ještě teď zní od toho, jak jsem jím rozbíjel pohanský lebky! Ty bastardi přitáhli k naší zemi jako hladoví psi a my jsme je jako psy pobili! Dali jsme každému sedm stop země, a jestli nás ještě jednou nazveš Dány, doplavu na tvou loď a vyříznu ti tvůj smradlavej jazyk!“

Norové strnuli a někteří sáhli po helmici v domněnku, že jsme byli zrazeni, ale na kormidelní straně zvedli další wessexští muži vesla z vody, jednou rukou se chopili křížů zavěšených na krku a drželi je, aby je Frankové viděli. Výborně, pomyslel jsem si, ale pro jistotu jsem zamířil k Angličanovi a položil mu ruku kolem ramen.

„Uklidni se, Leofmare,“ řekl jsem s úsměvem. „Fulcarius jen koná svou povinnost a nechtěl nikoho urazit.“ Egfrith na mě pohlédl se zdviženým obočím, ale pak se obrátil zpátky k Fulcariovi, který hovořil s jakýmsi tlustým mužem vedle sebe. „To je opravdu urážka, nazvat wessexskýho muže Dánem, Fulcarie,“ zavolal jsem směrem k

francké lodi. „Ve Wessexu žijou bohabojný, ale vznětliví muži. Jen hlupák šťouchá do býka ostrým klackem.“ Tlustý muž Fulcariovi něco řekl a já jsem si uvědomil, že mluví anglicky. Také Ealdred to poznal.

„Chci se setkat s císařem a mám k němu ještě dlouhou cestu, Fulcarie,“ zavolal ealdorman a snažil se uhladit si knír. Ealdred nebyl velký, ale o to výrazněji se vyjímal stříbrný kříž na jeho hrudi. „Jestli je třeba zaplatit daň, tak to vyřídíme, ať můžeme pokračovat v cestě.“ Fulcarius se znovu radil s tlustým mužem.

Egfrith vedle mě bezradně rozhodil ruce, zakroutil hlavou a zamračil se. „*Auribus teneo lupum, Fulcarie!*“ zavolal svým skřehotavým hlasem směrem k člunu pobřežní stráže. „Držím vlka za uši!“

Fulcarius o tom chvíli přemýšlel, ale pak zřejmě pochopil, že riskuje boj s křesťanem, wessexským velmožem, a jeho dvěma loděmi plnými bojovníků, a usoudil, že na něco takového není dost dobře placený, protože se znovu obrátil k tlustému muži a ten přikývl.

„Pokud chcete pokračovat v cestě, musíte zaplatit dvě libry ve stříbrných mincích,“ zavolal tlustý muž. „Nebo tři v sekaném stříbře, jestli máte jen to.“

„Hloupý bastardi,“ zamumlal Penda, zatímco Olaf potlačil úsměv.

Ealdred s poplatkem souhlasil. Nebylo lehké udržet naši štíhlou loď na místě proti proudu řeky, ale Norové ovládali vesla skvěle a také Angličané uprostřed *Serpenta* se ze všech sil snažili.

„Přines mince, Havrane,“ řekl Sigurd a s předstíranou úctou se naklonil k Ealdredovi. „Kdo nám zaručí, že o deset rázů dál nebudeme muset platit další daň?“ zamumlal s úsměvem. Ealdred přikývl a zeptal se na to Fulcaria, zatímco já jsem se díval směrem k říčním břehům. Lidé z osady stále sledovali, co se bude dít, a ti s kopími a štíty se seskupili do bojového oddílu, který musel čítat nejméně sto mužů. Kousek od zádi *Serpenta* vyskočil z vody losos, jeho stříbřité tělo se zablýsklo ve vzduchu a znovu šplouchlo do vody. Nad námi pluly nízké šedivé mraky a pomalu překrývaly poslední modrá místa, jako by chtěly uzavřít cestu kouři z franckých ohnišť a dusit řeku jeho štiplavým přikrovem.

„Za další libru stříbra je Fulcarius ochotný dát vám praporec, který si upevníte na zadní stěh na znamení, že vaši plavbu povolila pobřežní stráž Jeho Výsosti císaře,“ odpověděl tlustý muž Ealdredovi. „Samozřejmě žádná záruka to není,“ dodal s úsměvem.

„Co dělá Angličan mezi Franky?“ zeptal se Penda znechuceně, neboť z přízvuku tlustého muže bylo zřejmé, že není Frank.

„Asi to samý, co dělá Angličan mezi Nory,“ odpověděl jsem mu tiše. Penda se zamračil a poškrábal si dlouhou jizvu na tváři, jako bych mu dal spočítat zrnka soli v moři nebo chlupy v Bramově vousu.

Takže dohoda byla uzavřená a já jsem stál uprostřed lodi s třemi koženými váčky plnými mincí a sekaného stříbra, zatímco Fulcarius, vzdálený na dosah vrženého kopí, udílel rozkazy své posádce. Ti s šípy nasazenými na tětivu luku nebo s připravenými kopími sklonili zbraně a uvolnili napjaté svaly. A ti u vesel se připravili.

„Přicházej pro stříbro, Sigurde,“ varoval Olaf se svrastělým obočím, neboť to znamenalo, že Angličan uvidí zbraně a zbroj, které ležely odložené u našich nohou.

„Drž ten nočník od *Serpenta*, Strýci,“ řekl Sigurd. Sledoval franckou loď jako ostříž a jeho vyhublá zjizvená tvář byla zbrocená horečnatým potem. Olaf přikývl a vzal si jedno z odložených vesel. Bram udělal totéž. Na přídi francké lodi se už někteří muži chopili tlustých lan a dlouhých tyčí, aby zabránili přímému dotyku boků lodí. Teď už jsem viděl Fulcaria zřetelně a při pohledu na dychtivý výraz jeho drsné, větrem ošlehané tváře jsem si byl jistý, že by si nevšiml ani toho, kdyby se na palubě *Serpenta* objevil strážce bohů Heimdall a zadul na svůj zvučící roh Gjallarhorn, aby oznámil, že se blíží Ragnarök. Neboť Fulcariovy oči neviděly nic jiného než váčky se stříbrem v mých rukou. Přesto hrozilo nebezpečí, že při čekání na stříbro pozná někdo z dalších Franků, co jsme zač.

Sledoval jsem franckou loď. Ještě deset rázů a bude u nás.

„Otče veškerenstva, dej mně sílu a štěstí,“ zašeptal jsem, pak jsem se zaklonil a vši silou jsem hodil první váček s penězi směrem k francké lodi. K mému údivu dopadl na palubu mezi Fulcariovy muže. Z houfu Franků se ozvaly výkřiky hněvu.

„Přišels o rozum, Havrane?“ zvolal Olaf norsky a zaklel, stejně překvapený jako Frankové. Ale to už jsem se rozmáchl a vzduchem

letěl druhý váček, který dopadl vedle stěžně a zřejmě se roztrhl nebo rozvázal, protože to vzbudilo mezi posádkou ještě větší rozruch a všichni se vrhli na kolena. Fulcarius mával rukama a křičel na své muže, aby vstali a drželi ruce nad hlavou na důkaz, že nic nesebrali.

„Seš zatracenej hlupák, Havrane!“ zvolal i Penda, ale já jsem na to nedbal a hodil jsem další váček. Jenže buď jsem dal do toho posledního hodu příliš moc síly, nebo se k nám francká loď za tu chvíli přiblížila, protože váček s mincemi přeletěl palubu a jistě by šplouchl do vody, kdyby jeden z Franků nevyskočil a nezachytil ho, i když ho přitom těžký váček strhl tak, že se Frank překotil přes okraj a spadl do řeky. A právě to bylo štěstí, o které jsem Odina žádal, neboť Frankové okamžitě zabrali vesly zpátky, aby muže, nebo spíš peníze, zachránili. Na Fulcariově lodi nastal ruch a Ealdred ve snaze ospravedlnit, co jsem udělal, křikl přes vodu, že některé plaňky obšívky naší lodi jsou staré a nechtěli jsme riskovat, že se při doteku lodí poškodí. Ale pochyboval jsem, že ho někdo z Franků bral na vědomí. Jejich vesla na sebe ve zmatku narážela a vzduchem létaly kletby. A pak, právě ve chvíli, kdy Sigurd zvolal rozkaz, abychom zabrali za vesla, a Olaf začal udávat rytmus, ozval se z francké lodi radostný řev, a když jsem chytil veslo i já a prostrčil ho otvorem, abych se přidal k ostatním, stačil jsem ještě zhlédnout, že Frankové vytahují přes okraj lodi svého zpola utopeného druha. A také jsem postřehl, že když muž stanul na palubě a ještě lapal po dechu, zvedl nad hlavu váček jako vítězný šampión a zubil se a jeho druhové ho oslavovali, aniž kdokoli z nich věnoval pozornost tomu, že se od nich každým rázem vesel vzdalujeme.

DVANÁCTÁ KAPITOLA

Sigurd i ealdred předpokládali, že ten kousek modrého plátna, který jsme upevnili na zadní stěh *Serpenta*, nemá cenu ani jako plivnutí. Dokonce jsme měli podezření, že si ho Fulcarius rychle uřízl nožem ze svého pláště, aby z nás vymámil víc stříbra. Ale i ty tři libry představovaly nízkou cenu za to, že jsme se vyhnuli boji, a za možnost pokračovat v plavbě dál do vnitrozemí. A jak poznamenal Bram, to stříbro bylo jako prd v bouři vedle bohatství, které jsme mohli získat od vládce Franků za vzácnou křesťanskou knihu. Díky mému štěstí tedy všechno skončilo dobře, ale přesto někteří z Norů stále kroutili hlavami nad tím, jak jsem mohl hazardovat s takovým množstvím těžce vybojovaného stříbra.

Zvlášť Aslakovi to leželo v hlavě. „Za tolik stříbra se dá pořídit skvělá drátěná košile a pevná helmice,“ zvolal ze svého místa na levoboku, „anebo dvě, možná i tři ceckatý otrokyně, který by člověku zahřívaly lůžko. A tys to všechno málem poslal na mořský dno! Tomu říkám lehkomyšlnost, zatracená lehkomyšlnost, skoro jako když jsi do sebe lil Bramovu tajnou zásobu medoviny.“ *Tajnou*, pomyslel jsem si s úšklebkem. Všichni věděli o Bramových *tajných* zásobách, ale jen ten nejneohroženější bojovník nebo naopak naprostý hlupák by se odvážil smočit v nich vous bez Bramova svolení. Tehdy jsem chtěl Bramovou medovinou svázat Pendovi jazyk, aby mlčel o mých citech vůči Cynethryth. Ale teď už na ničem z toho nezáleží, pomyslel jsem si, když jsem znovu zabral za veslo a díval se na Aslaka, kterému jsem kdysi zlomil nos. Už to na něm ani nebylo poznat, a to mě žralo, protože on tehdy zase zlomil nos mně a ten můj byl od té doby ohnutý jako skoba.

„Jenže tou lehkomyšlností jsem pro nás zajistil Ráninu přízeň, Aslaku, a to stálo za trochu rizika,“ řekl jsem a napadlo mě, že kdybych se s tím Frankem, který chytil poslední váček se stříbrem a nalokal se kvůli tomu vody ze Sicauny, někdy setkal, koupil bych mu roh medoviny, aby si propláchl hrdlo.

„Ráninu přízeň?“ opáčil Bram. „Za tři libry stříbra by ta stará děvka vylezla na palubu a dala by ti třeba nasucho, až by se to ozývalo, jako když prdí mrtvej.“

Ale Rán naše stříbro neměla. Měl ho Fulcarius a díky tomu jsme pokračovali v plavbě do nitra země Franků a na naše tváře dopadaly paprsky slunce, jež se daleko za zádi *Serpenta* sklánělo k obzoru. Frankové, kteří klusali po břehu a snažili se s námi držet krok, začali mizet. Zřejmě usoudili, že nepředstavujeme žádnou hrozbu, nebo jim konečně došlo, že nehodláme přistát v blízkosti jejich vesnice, takže problém s námi přenechali jiným. A já jsem pocítil úlevu, když jsme se zbavili všech těch očí, které nás sledovaly. Řeka byla v těchto místech široká a plynula rychle, a zřejmě proto byly břehy podél jejího toku jen málo osídlené. Není totiž snadné vyplout s lodí do dravého proudu a ještě těžší je vrátit se a loď uvázat – stačí malá nepozornost, uvazovací lano vám vyklouzne z ruky a loď zmizí rychleji než irský otrok pomazaný husím sádlem, takže ji už neuvidíte. Jenže později se řeka začala vinout v zákrutech, a to její tok vždycky zkrátí. Mohli jsme tedy čekat, že na březích bude víc osad a tím i víc přístavišť a kotvišť. A také bezpochyby víc zvědavých a hlavně podezřívavých Franků.

Uvědomoval jsem si, že velkou roli v tom, jak jsme Fulcaria přelstili, hráli Wessexští. Tím, že mu ukázali své křížky, udělali, co mohli, i když jeden z nich, ten, který na Fulcaria tak vyjel a hrozil mu, že přeplave k jeho lodi a vyřízne mu jazyk, obzvlášť zasluhoval náš dík. Nejmenoval se Leofmar, ale Wiglaf. Byl to statný chlap s krátkými řídnoucími vlasy, které si rukou uhlazoval dopředu, takže je měl přilepené na zpocených spáncích. Měl brunátnou tvář, dlouhý ostrý nos a bradu kulatou jako jablko a možná nám ani nechtěl pomoci oklamat Franky. Zřejmě se ho opravdu dotklo, že ho považovali za pohana a Dána, a skutečně se chystal skočit do vody a vyříznout Fulcariovi jazyk, protože když ho Sigurd povolal na zád a dal mu zlatý prsten, který si stáhl z ruky, ohromeně na jarla zíral. Po

boji u zálivu jsme wessexským mužům všechny cenné věci, meče, drátěné košile, přezky na opascích, spony, prsteny a podobně vzali a nechali jim jen oblečení, v němž právě byli, a dřevěné křížky, neboť těch jsme se zdráhali být jen dotknout, pokud jsme nemuseli. Tím, že nyní Wiglaf dostal od Sigurda prsten, udělal první krok k tomu, aby znovu získal svou hrdost bojovníka, a i když se přitom tvářil, jako by dělal jarlovi milost, protože věděl, že se na něj dívají jeho krajané a Ealdred, přesto musel cítit jiskru naděje v hrudi. Byl sice Ealdredův muž a křesťan, ale byl také bojovník a viděl, jak Sigurd porazil jejich šampióna Maugera. Wiglaf mohl Sigurda nenávidět, ale zároveň ho musel obdivovat. Ať tak či tak, v každém případě si prsten navlékl, vrátil se na svou veslařskou lavici, hladce prostrčil veslo otvorem a ponořil ho do vody zároveň s ostatními. Jeho krajané mlčeli, ale mohutný bojovník Baldred, který unikl Asgotovu noži, stroze přikývl, a jeho gesto bylo dostatečně pádné.

Na noc jsme zakotvili u malého ostrůvku uprostřed řeky. Byl plochý a bahnitý a leskl se v měsíčním světle, které pronikalo shluky mraků a stříbřilo víry rychle se valící vody. Na ostrůvku nebylo nic, k čemu bychom mohli lodě uvázat, a tak posádky *Serpenta* i *Fjord-Elka* spustily kotvu a několik Wessexských pod Olafovým vedením sestoupilo do bahna, aby do něj zarazili kotvicí kůly. Když byli hotoví a chystali se vylézt zpátky na palubu, vypadali jako chodící lejna s očima. Dokonce jsme je nechtěli nahoru pustit, a tak se drželi uvazovacích lan a snažili se ve vodě umýt, ale chvěli se přitom chladem a my jsme se celou dobu smáli ubohému Strýci, který byl jako velká mokrá bílá nahá obluda. Pak si rozvěsili oblečení přes okraj lodi, aby ve větru uschlo, a do té doby se zachumlali do kožešin. Olaf přitom bručel, že zrovna on, druhý nejstarší na palubě, musel dělat takovou práci, zatímco mladší si seděli a škrábali se na zadku. Byla příliš tma na to, abychom pokračovali v plavbě proti proudu, ale Sigurd nechtěl vystoupit na břeh, když jsme nevěděli nic ani o řece a jejím okolí, ani o náladách místních Franků. Strávili jsme tedy noc na palubě, ale zato byly lodě v bahnisku chráněné a my jsme se na nich cítili bezpečně. Doufali jsme však, že zítra si budeme moct vybrat pořádné místo k přistání ještě před setměním, abychom věděli, kde jsme.

Cynethryth spala mezi mnou a otcem Egfrithem, a když začal

skrz otvory pro vesla a přes okraj lodi profukovat ostrý větrík, přisunula se ke mně. Cítil jsem křivku jejího těla a chvíli jsem odolával, ale pak jsem se obrátil na bok a objal ji. Přitáhl jsem kožešiny, abychom byli přikryti oba, položil jsem jí pravou ruku kolem boku a přitiskl se k ní, a takhle jsme usnuli. Dýchal jsem uklidňující vůni Cynethrythiných zlatých vlasů, a kdyby na palubu vystoupil sám Charlemagne a mával ohnivým mečem, ani bych se nepohnul.

Úsvit se ohlásil šedavým světlem, vlhkem a všudypřítomným pachem vodních rostlin a bahna, jenž se vznášel nad celým ostrůvkem a říčními břehy. Nad řekou visely chuchvalce mlh, které se táhly z vody jako duše, jež neochotně opouštějí tělo. Muži zívali, postávali kolem okraje lodí, a zatímco jejich teplá moč šplouchala do řeky, setřásali ze sebe ospalost a mnuli si z očí noční sny. Vlasý měli divoce rozčuchané, vousy pomačkané a někteří se škrábali a hledali ve svém oblečení v chabém jitrním světle blechy. Přiložil jsem si hřbet ruky k nosu a sevřel se mi žaludek, protože jsem na kůži cítil Cynethrythinu vůni.

Probouzet se na lodi je neskutečně krásné. Ano, všechno je vlhké, kosti si někdy stěžují na nepohodlí tvrdých žeber a prken lodi a často se cítíte jako zdupaná tráva, ale přesto na vás působí jakési zvláštní kouzlo, které se klene nad palubou jako neviditelný most do světa duchů. Muži hovoří tiše a všechny zvuky jsou tlumené, dokonce i naše budoucnost se zdá tichá, jako by norny ještě spaly nebo neměly dost světla, aby viděly pavučiny osudů našich životů dost zřetelně. A pokud jde o nás smrtelníky, probouzíme se do jasu nového dne, který ještě není ničím zkalený, a naše loď nás vybízí, abychom vypluli a dál se svobodně toulali po mořských cestách.

A tak jsme posnídali sýr, sušené tulení maso a zbytek chleba tvrdšího než vyschlé dubové dřevo a začali se připravovat na další plavbu proti proudu řeky. Každý předstíral, že má moc práce, aby se vyhnul nepříjemné povinnosti odpoutat lodě od kůlů zaražených v bahně, ale víc než svinování kožešin, svazování vlasů a vybírání uložených vesel jsme si těžko mohli vymyslet. Tentokrát ukázal Olaf na pět Norů. Zřejmě nechtěl wessexské muže znovu popudit, i když to, myslím, udělal spíš proto, aby se nám pomstil za včerejší posměšky. A já jsem měl tu smůlu, že jsem byl jedním z těch pěti.

Sklouzli jsme z lodi do mazlavého bahna a brodili se jím ke kůlům. Bylo to nepříjemné, ale někdo to udělat musel, a nakonec jsme obě lodi odpoutali. Když jsme skončili, měli jsme na sobě snad sedm vrstev páchnoucí kaše, která na nás ulpívala jako zlé svědomí. Cynethryth to celé sledovala z přídě *Serpenta*, a když jsem nedůtklivě vyštěkl na Bjorna, ať mi hodí lano, abych se na něj mohl pověsit a vymáchat se v říční vodě, zahihňala se, a to mě popudilo ještě víc. Potom Bram vytáhl kotvu obalenou bahnem a my jsme nasadili vesla, zčeřili jimi klidnou hladinu a vyrazili směrem k slunci, které na svém zlatém válečném voze pomalu, ale neúprosně stoupalo na kalnou oblohu. A s ním se zlepšovala i má nálada. Ranní pobyt ve vodě mi sice smyl z rukou vůni Cynethryth, ale také ze mě odplavil mrzutost, a když mi oschly vlasy a veslování mi zahřálo svaly, měl jsem pocit, že svět je v nejlepším pořádku. Přesto jsem si pamatoval, že se už nemám Strýci smát.

Fjord-Elk v naší brázdě klouzal hladce jako horká čepel lojem a jeho vesla se nořila do vody v dokonalejší jednotě než naše, protože neměli na lavicích nezkušené Angličany. U kříže na přídi stál kapitán Bragi přezdívaný Vejce, protože neměl na těle od hlavy až k patě jediný chlup. Sigurd jmenoval Bragiho kapitánem po tom, co ho bývalý kapitán Glum zradil, a podle toho, co jsem viděl, si to Bragi svými zkušenostmi a znalostí lodi zasloužil. Jeho bratr Kjar zase nahradil u kormidla Glumova bratrance Thorgilse, který byl zabit spolu s Glumem a obrovitým Thorleikem před pastýřskou chýší ve waleských horách. Kjara jsem moc dobře neznal, ale když stál na zádi *Fjord-Elka* a pevně svíral v rukou páku kormidelního vesla, téměř se nadouval hrdostí.

I v pošmourný den, jako byl ten dnešní, se krajina kolem řeky zdála plná barev a neustále se měnila. Minuli jsme zářivé vápencové útesy a údolí, v nichž se na šfavnatých zelených loukách spokojeně pásli dobytek. Pak jsme zase proplouvali mezi nekonečnými poli žlutavého zralého lnu, ale ta po nějaké době ustoupila listnatým a jehličnatým lesům, z nichž se k nám neslo přes vodu chrochtání kanců ryjících v zemi. Když se člověk díval dlouho a pozorně, mohl uvidět i vysokou zvěř a v jednu chvíli vykřikl Bothvar, že zahlédl, jak po břehu uhání velký stříbrošedý vlk. Když jsme se tam však podívali, byl už pryč.

„Co tak ulovit si trochu toho Charlemagnova čerstvého masa, který tu pobíhá?“ zvolal Bram. „Kdo nám v tom může zabránit?“ Všichni soudili, že nám v tom nemůže zabránit nikdo, a tak jsme o chvíli později uvázali loď u skupinky vrb a pak jsme zabili čtyři prasata, jednoho starého kance a tři vodní slípky. Bjorn a Bjarni vzali kůže a kopí a postavili na břehu udící stan. V něm rozvěsili nad doutnajícím dubovým a jabloňovým dřevem kusy masa a pak se vrátili k nám a k velkému ohni, nad nímž se už opékal kanec a tři slípky, které Cynethryth a Egfrith oškubali a vykuchali, nacpali cibulí a pomazali wessexským máslem, koriandrem a solí. Z pečínek se linula taková vůně, že se nám v ústech sbíhaly sliny, a když Yrsa a brunátný Hastein obcházel všechny s měchy s medovinou a nalévali pěnivou tekutinu do rohů a pohárků, zdálo se nám, že jsme se ocitli ve Valhalle.

„Tahle země se mně začíná líbit,“ zamumlal Bram plnými ústy a utřel si hřbetem ruky ze rtů mastnotu. „Je tu víc zvířet než lidí, takže jídla nadbytek.“

„A nikdo ho nehlídá,“ dodal Svein a vstrčil si mezerou ve vousu do úst další kus masa. Pro Nory byly maso a medovina stejně skvělé věci jako zlato a ženy, ne-li skvělejší. „Nevěděl jsem, že Frankové jsou tak přejícný,“ poznamenal Svein a spokojeně si olízl prsty. „Ani nemusíme zahánět pasáčky vepřů, takže lovit tady je úplná zábava.“

Floki povzdechl a zakroutil hlavou. „Proč myslíš, že to tak je, ty skopová hlavo?“ zeptal se.

Svein zvedl nohu slípky jako válečnou kořist a zakousl se do ní.

„Třeba jim ten jejich Bílej Kristus řekl, aby nás, ubohý pohany, nakrmili?“ zamumlal, zatímco se ostatní usmívali. Dokonce i Wessexští, kteří nerozuměli, co říkáme, se zdáli spokojení. Samozřejmě až na Ealdreda. Ten sice jedl s nimi, ale tvářil se, jako by k nim nepatřil.

„Tohle maso nebylo v ohradě a ten, komu patřilo, nejspíš věřil, že mu ho nikdo neukradne,“ mudroval Floki. „Tady nejseš na severu, Sveine. Tady maj zákony a ten jejich král drží své Franky v poslušnosti.“ Vytáhl si z úst kousek kosti a v záři ohně si ji prohlížel. „Zkrátka to tady má pevně v rukou,“ dodal a hodil kost do ohně.

Svein pokrčil rameny, jako by mu to bylo jedno, ale nám

ostatním dal Floki námět k přemýšlení. Samozřejmě se mohl mylit. Možná pasáček vepřů onemocněl a nemohl se ten den o své stádečko starat. Anebo kusy, které jsme dnes viděli, utekly z nějaké blízké ohrady. Přesto jsme cítili, že to, co Floki řekl, je zřejmě pravda. Byl sice mudrlant, ale měl zvláštní nadání vyčenichat mnohem dřív než ostatní, jak se věci mají. Už ty strážní lodě a věže, které jsme viděli na pobřežních útesech, naznačovaly, že francký panovník je muž, jenž nejen ví, jak držet svého koně na uzdě, ale také, jak ho řídit.

Tu noc zůstala polovina z nás na palubě, ale všichni jsme spali s jedním okem otevřeným. Ráno jsme opět vypluli s plnými břichy a podpalubím nacpaným nejlepšími kusy uzeného vepřového masa, jímž jsme si posílili svaly, takže jsme znovu vzali za vesla, až za nimi zůstávala na hladině Sicauny zvržená kola. Občas jsme zahlédli nějakou loď, která plula po proudu a ze všech sil se snažila minout nás v co největší vzdálenosti. Jedna, podle pohledu nová, s nákladem tří tučných krav a spoustou beček, se málem otírala o břeh, jak se nám její šestičlenná posádka snažila vyhnout. Pak se ale její kýl zabořil do bahnité mělčiny a loď se zarazila tak prudce, že všichni, muži i zvířata, popadali. Z lodi se ozývaly výkřiky, klení a bučení a my jsme kolem toho zmatku propluli a nechávali za sebou pouze zvrženou brázdu na hladině a chechtot.

Jiné lodě jsme však minuli klidně. Mávali jsme na ně a otec Egfrith volal na jejich posádky požehnání svého boha stejně radostně a přirozeně, jako by jim házel jablka. Někdy nám z lodí opatrně odpovídali, ale většinou se na nás dívali podmračeně a bylo vidět, že se nás bojí a mnichovi nerozumí.

„A to jsem jim žehnal svou krásnou latinou,“ stěžoval si Egfrith později odpoledne po tom, co na nás tři staří rybáři zírali s očima vytřeštěnýma strachem a s pootevřenými ústy. Bylo nad slunce jasné, že mnichovi nerozumí jediné slovo. „Jazyk nikoho menšího než papeže Lva, Bůh ochraňuj Jeho Svatost. Jenže pro tyhle lidi je to marná snaha,“ mumlal si pro sebe Egfrith, zatímco my jsme mávali a křičeli na další loď. „Stejně marná jako napájet Nory dobrým vínem. *Dominus illuminatio mea! Dominus vobiscum!*“ zkoušel to mnich znovu, ale pak opět zakroutil lysou hlavou. „To bych mohl klidně kejhat jako husa a pro tyhle nevzdělance by to vyšlo nastejno.“ Pohlédl na mě, jako by u mě hledal podporu, ale když poznal, že se

ode mě ničeho nedočká, jenom rezignovaně zakoulel očima.

„To jim sotva můžeš zazlívát, že ti nerozuměj, mnichu,“ zavolal jsem na něj z veslařské lavice mezi dvěma rázy. „Tyhle lidi se nikdy nesetkali s mluvící lasičkou.“ Penda se zasmál a Egfrith se na mě zamračil. Ani já jsem se neubránil smíchu, ale Cynethryth na mě vrhla šířavý pohled, a tak jsem se zatvářil provinile, anebo jsem se o to aspoň snažil.

Za soumraku se mrak odsunul pryč k jihu, a když později modrá obloha ztemněla, začaly se objevovat hvězdy, které zářily a poblikávaly jako drobné uhlíky dávno uhaslého ohně. Nad obzorem visel neuvěřitelně jasný měsíc a zaléval řeku a okolní krajinu chladným stříbřitým světlem. To jsme už přirazili k mělčině a vpluli do rákosí, kde bahenní slípky a divoké kachny chránily mávajícími křídly a podrážděným kvokáním svá hnízda. Pryč byla poloslaná přílivová voda v blízkosti ústí, v níž žily sladkovodní i mořské ryby. Pryč byly břehy zaplavované přílivem, na nichž husy a brodiví ptáci uždibují vodní rostliny, a pryč byly také břehule, které jsme vídali v několika posledních dnech, jak opouštějí své nory a odlétají před nastávající zimou na jih. Tady, uprostřed toku Sicauny, plynula voda klidněji, takže se nám veslovalo lépe, i když jsme pořád doufali, že se změní vítr a umožní nám složit vesla do lodi a vytáhnout plachtu. Uvidíme zítra.

Přídě obou lodí jsme uvázali ke spleti starých kořenů, vymletých neustále proudící vodou, a ze zádí jsme spustili kotvy. Ti, co strávili předchozí noc na pevnině, zůstali tentokrát na lodi. Sigurd se bolestně poučil na anglickém pobřeží, když na nás Ealdred zaútočil nejen z pevniny, ale také z moře malými rybářskými loďkami plnými bojovníků s mávajícími hořícími větvemi. Od té doby jsme pořád nechávali na palubě dost mužů na to, aby dokázali v případě ohrožení sednout k veslům a okamžitě dostat loď mimo nebezpečí. Ti na pevnině se pak vždycky mohli rozběhnout podél břehu nebo pobřeží a setkat se s loděmi někde dál, když už by nebezpečí pominulo. Bylo to chytré řešení, a třebaže musela polovina z nás strávit noc mezi tvrdým dubovým žebrovičím lodi a truhlicemi, moc nám to nevadilo. Jizvy po ohni, které byly na *Serpentovi* patrné, nám stále připomínaly, jak blízko jsme tehdy byli tomu, abychom o loď navždy přišli, takže jsme nyní cítili dvojnásobnou povinnost držet ji

v bezpečí.

Někdo z nás si všiml, že nad jihovýchodním obzorem vystupuje lehká oranžová zář, a to nemohlo znamenat nic jiného, než že někde dál ve vnitrozemí je město nebo aspoň vesnice. Možná už o nás lidé, kteří tam žijí, vědí a zapálili ohně, abychom se k nim nemohli nepozorovaně přiblížit. Anebo to jsou ohně nějaké slavnosti nebo svatebního či pohřebního rituálu. V každém případě jsme je chtěli nechat na pokoji, pokud oni nechají na pokoji nás.

Ealdred a ostatní Wessexští byli na pevnině, i když ealdormana drželi Norové stranou od ostatních, aby se mezi ním a jeho krajany přerušily všechny vazby. Penda a já jsme se uvelebili v kůžích na zádi *Serpenta*, hráli jsme tafl a popíjeli medovinu. Ostatní, kteří byli na palubě s námi, už zabrali většinu vzácného místa a spali nebo spolu tiše mluvili, případně dělali to, co potřebovali a na co neměli kvůli veslování čas. Cynethryth seděla s otcem Egfrithem za námi na bojové plošině a mně bylo divné, proč jsou tak tiší, až jsem si uvědomil, že chytají ryby. Kamenná závaží držela jejich šňůry kolmo ke dnu, přesto navzdory své tiché trpělivosti nechytily víc než jakousi hubenou rybičku.

„Poděkovala ti aspoň za to, že jsi zachránil toho bastarda jejího otce?“ zeptal se Penda a ukázal za mě. Se svými ježatými vlasy, zjizvenou tváří a divokýma očima vypadal jako barbar, dokonce i v klidnou noc jako byla tahle, a při taflu. „Myslím, jestli ti za to dala nějakou menší odměnu,“ upřesnil s laškovně zdviženým obočím. „Třeba že ti nabídla svou sladkou lasturku.“

Vrhl jsem na něj káravý pohled, vylekaný tím, že to Cynethryth mohla zaslechnout, ale on se jen zazubil.

„Mysli na kostky a rybaření nech jim,“ zamumlal jsem a posunul jsem mušli hřebenatky přes jednu z Pendových tmavomodrých mušlí slávky. „Vsadím se, že tebe by porazil snad i Svein.“

Penda se zamračil. „Ty nad tím tak dlouho mudruješ, že vždycky málem usnu, než na mě přijde řada. Hrát s tebou je stejná zábava jako pozorovat, jak rostou stromy.“

„To je ono, Cynethryth!“ zvolal jsem náhle, když jsem se náhodou otočil a uviděl jsem, že rychle vytahuje šňůru. „Výborně, děvče, ale ať se ti neutrhne z háčku,“ přidal se otec Egfrith vzrušeně. Cynethryth zírala napjatě na šňůru a kousala se do rtu.

„Ať je to co je, bude to pořádněj kousek,“ poznamenal Penda a já jsem přikývl, i když ani jednoho z nás nenapadlo jí pomoci. „Nebo nějaká francká bota,“ dodal Agličan.

A pak Cynethryth úlovek s radostným výkřikem vytáhla a hodila na palubu. „Štika!“ zvolal nadšeně Egfrith a poklekl k šedozeleň skvrnitě rybě, aby jí vytáhl háček. „Člověk si musí dát pozor, ta potvora má pořádně ostré zuby.“

„*Gaddr*“ zvolal Yrsa, přezdívaný Prasečí rypák, uznale ze své truhlice.

Na štiku se přišlo podívat několik dalších Norů, aby si taky užili vzrušení z úlovku, a začali se dohadovat, jak *gaddr* chutná v porovnání s jinými říčními rybami, jako je plotice, okoun, cejn nebo červenopeřice.

„Dlouhá jako má ruka,“ řekl jsem obdivně.

„A skoro tak dlouhá jako ten můj v kalhotách!“ prohlásil Ingolf a ukázal nám všem kolem v úsměvu víc mezer než zubů.

„Ale zato mnohem pěknější,“ reagoval Hastein a plácl Ingolfa po zádech.

„Výborně, děvče, zítra si na ní pochutnáme,“ pochválil Cynethryth Penda.

„Už jsem si začal říkat, že všechny ryby tam dole asi spěj, Cynethryth,“ pokusil jsem se o žert, zatímco Egfrith zvedl štiku za žábry, jako by ji ulovil on.

„Myslíš, že jsem nikdy předtím nechytala ryby, Havrane?“ odpověděla Cynethryth a pohlédla na mě s vyzývavě zdviženým obočím. „Ale ne, jenom jsem chtěl...“

„Vrať se radši k té vaší hře, chlapečku, a práci nech na nás,“ usadil mě Egfrith a zazubil se jako kolčava. Měl jsem sto chutí mu jednu vrazit, ale pak jsem ho raději poslechl a vrátil se s Pendou k taflu. „A ty, Pendo, si raději vychytej blechy, co ti skácou v kalhotách, aby tě tam nesvrbělo,“ zavolala Cynethryth, když už jsem promýšlel další tah. „Havran ode mě žádnou odměnu nedostal.“

TŘINÁCTÁ KAPITOLA

Probudilo mě klení. Cynethryth vedle mě se také pohnula a oba jsme se v kožešinách posadili. Protřel jsem si oči, abych viděl, co se děje, ale vzápětí jsem se uklidnil, protože Ingolfovy nadávky doprovázel smích ostatní mužů. Ingolf seděl uprostřed lodi, smetal si rukou cosi z kalhot a klel takovými slovy, že by se při nich červenal i sám Thor. Teprve teď jsem pochopil, že se Ingolf pomočil, protože měl nohavici celou mokrou. Zřejmě močil přes okraj lodi do vody, ale vítr zařídil, že to dopadlo jinak, než Ingolf chtěl.

„Poděkuj za to Njördovi,“ prohlásil Yrsa, protáhl se a hlasitě si ulevil.

„Za co? Za to, že jsem se pochcal?“ zeptal se Ingolf a ukázal mu velkou temnou skvrnu na levém stehně.

„Ne, ty hlavo skopová,“ odpověděl Yrsa. „Nebo vlastně ano. Copak jsi nepoznal, že se změnil vítr? Konečně vane od jihozápadu.“ Natáhl se a dotkl se jednoho z uložených vesel. „A to znamená, že tyhle klacky můžou odpočívat.“ Hlasitě zívł a spokojeně se usmál. „Bejt sebou, Havrane, zůstal bych v tom svém kutlochu celý den,“ dodal a zašilhal po Cynethryth.

„A já bejt sebou, Yrso, uvázal bych si na krk kámen a skočil do vody,“ odpověděl jsem mrzutě, protože jsem si začínal uvědomovat, že není lehké mít s sebou na lodi plné bojovníků ženu, do níž je člověk zamilovaný. Ale v každém případě měl Yrsa pravdu. Vítr se skutečně změnil a pomyšlení, že nebudeme muset veslovat, dodalo všem dobrou náladu, zvlášť když se ještě ukázalo, že Cynethryth a Egfrith chytili dvě velké štiky a tři okouny. Všechny ryby pak vykuchali a nakrájeli na kusy a spolu s listy křenu a zbylým tvrdým

chlebem z nich uvařili skvělé jídlo. Bjarni ulovil v rákosí lukem dvě kačeny a ty uvařil v jiném kotlíku spolu s česnekem a kostmi zajíce, které schoval Yrsa od předchozího jídla. Nevím, co jedli na *Fjord-Elkovi*, ale z pachu, jenž se odtud šířil, se mi sliny nesbíhaly ani trochu, takže jsem byl vděčný za Cynethrythino štěstí při lovu ryb a za Bjarniho lukostřelecké umění. Přesto museli být i na *Fjord-Elkovi* stejně jako my šťastní, že mohou vařit na palubě, protože Sigurd mimořádně dovolil rozdělat na zátěžových kamenech oheň.

„Voda tady plyne, jako když teče mlíko. A víš, proč, chlapče?“ zeptal se Olaf předchozí večer, když spouštěl do řeky kotvu a nechal dlaněmi klouzat lano pokryté vodním slizem a blátem.

„Protože je tady mělko?“ hádal jsem.

Olaf zavrtěl hlavou. „Je tu dost hluboko, aby se tady potopil kámen velké tak, jako seš vysokej, chlapče,“ řekl a zkontroloval uzel na uvazovacím lanu *Serpenta*. „Ne. Řeka tady plyne pomalu, protože její horní část je jen osm délek kopí nad úrovní moře, takže nemusí překonávat velké výškové rozdíly. U nás je to jinak. Naše řeky se ženou dolů rychleji než Sleipnir. Zkrátka když se u nás pustíš po řece dolů, ani se nestačíš rozhlídnout, kde právě seš, a už si z oka vytíráš rací hovínko.“

A právě proto, že řeka byla tak klidná, dovolil nám Sigurd to ráno, abychom zavěsili kotlíky nad malé ohničky rozdělané na slizkých zátěžových kamenech, i když jsme museli mít po ruce vědra s vodou a potom všechno spláchnout do řeky. Po snídani jsme vytáhli kotvy, napnuli plachty a využili větru, který Ingolfovi tak pokazil začátek dne. Pluli jsme pomalu, zatímco slunce nad východním obzorem stoupalo, zlatilo řeku a hřálo nás do tváří, protože jsme neveslovali a seděli jsme obráceni čelem k přídi a k jednoduchému křesťanskému kříži, který se tam stále tyčil. Čistili jsme si drátěné košile, helmice a meče a oškrabávali ze zbraní a zbroje malé skvrnky rzi, které se na nich utvořily během dnů strávených na vlhkém slaném vzduchu. Muži spolu mluvili o svých rodinách a příbuzných doma v Norsku a já jsem většinou jen poslouchal, protože jsem neměl nikoho, o kom bych jim mohl říct. Anebo pokud měl, nevěděl jsem, kdo ti lidé jsou a kde žijí. Jediné, co jsem věděl a o co jsem se teď staral, bylo, že pluju po velké řece do středu francké říše. Má paměť byla jako temný prázdný sud, protože

před dvěma lety mi něčí úder rozbil hlavu a prasklinou v ní mi všechny předchozí zkušenosti a vzpomínky unikly. Probral jsem se v domě starého tesaře a řezbáře Ealhstana a ten mě krmil a ošetřoval a později udělal svým učněm. Jenže teď mě větry osudu zavály někam úplně jinam a každý den, který jsem strávil na palubě *Serpenta*, se kořeny mé duše zapouštěly hlouběji do jeho trupu. I když jsem to nikdy nedovedl vysvětlit, věděl jsem, že příběhy mých předků jsou vepsány do složitých vzorů, jimiž byly vyzdobeny přední i zadní vaz *Serpenta* a natažený krk Jormunganda. Představoval jsem si, že můj otec, pokud je ještě živ, je pán moře jako Sigurd. Jak to tedy se mnou bylo? Spláchla mě nějaká vlna v bouři z paluby lodi u wessexského pobřeží, a když mě pak moře vyhodilo na pevninu, udeřil jsem se o nějaké skalisko a ztratil jsem vědomí i paměť? Nebo mě na pevnině srazil anglický kyj, když jsem s vikinskými nájezdníky vypaloval nějakou vesnici či klášter, a nechali mě tam, abych zemřel? Možná jsem se probral dávno předtím a bezcílně jsem bloudil neznámou krajinou, než mě vědomí opustilo podruhé někde v blízkosti vesnice Abbotsend. Zřejmě je mi souzeno, abych se nikdy nedozvěděl, jak to bylo, ale rozhodně jsem se nevzpíral svému srdci, když tak ochotně tlouklo v rytmu rázů norských vesel.

Kolem poledne vítr zeslábl natolik, že nestačil překonat proud Sicauny v jeho neúprosném směřování k moři, a tak jsme opět museli zasednout k veslům. V následujících třech dnech jsme se plavili po řece směrem k jihu a míjeli jsme průseky v nízkém podrostu olší a vrbiček, za nimiž se ve větru vlnila pole pšenice a ječmene jako zlatý oceán. Nikdy jsme však nepřirazili ke břehu v blízkosti vesnice nebo osady, jejíž obyvatelé na nás zírali ze břehů a nízkých kopců, jako bychom byli vetřelci se zelenou kůží, kteří se vynořili z jejich pekla.

„Vypadaj stejně zmateně, jako když si Svein počítá prsty na nohách,“ prohlásil Knut od kormidelní páky. „Dva pohanský *snekkary* s křesťanským křížem na přídí. Chudáci nevěděj, jestli se maj začít modlit, nebo se dát na útěk.“ Nikde jsme také nezůstávali tak dlouho, aby nás mohli místní lidé najít, a veslovali jsme dál, až se kříže na našich přídích obrátily k severovýchodu. A o dva dny později jsme dopluli do Paříže. Nevím, co jsem očekával, ale určitě ne to, co jsem uviděl. Připluli jsme k místu, kde se řeka rozšířila a její tok se rozdělil kolem nízkého ostrova, na němž, jak nám řekl

Egfrith, žil kdysi kmen Galů, válečníků, kteří bojovali s nejvyšším římským vojevůdcem Juliem Caesarem.

„Tvému jarlovi by se Julius Caesar líbil,“ prohlásil Egfrith a ani se nesnažil potlačit úšklebek. „Uctíval pohanské bohy a kam přitáhl, tam pobíjel nepřátele po tisících.“

„Vsadil bych se, že nezemřel na slavníku,“ poznamenal Olaf s obdivným úsměvem.

„Neměl čas umírat, Strýci,“ řekl jsem, „byl příliš zaměstnanej pobíjením křesťanů.“

Ted' se zase usmál Egfrith a v očích mu zajiskřila zlomyslná světélka. „Zabil ho jeho přítel, když Caesar debatoval o římských zákonech.“

„O zákonech?“ opakoval Olaf a odplivl si přes okraj lodi do vody. „K čemu je to dobrý?“

Na Sigurdův příkaz otočil Knut kormidelní pákou tak, abychom vpluli do levého, širšího ramene řeky. Sigurd se tak rozhodl proto, abychom měli víc prostoru k manévrování, kdyby toho bylo třeba, a všichni jsme se pak soustředili na to, abychom veslovali v dokonalém souladu a plynulém rytmu jako vždy, když jsme chtěli udělat dojem. Bahnité břehy ostrova mírně stoupaly k travnatému, uměle navršenému valu, na němž stála palisáda z hladkých kůlů otesaných do špičky. Tenhle obranný val přerušovaly v pravidelných odstupech dřevěné lávky, po nichž se dalo vstoupit od okraje vody přímo do města. Lávek bylo hodně a mě napadlo, že zdejší Frankové musejí být buď líní, nebo hloupí, když dávají přednost pohodlí před pevností obrany svého města. A bylo to rušné místo. Posádky tuctů člunů, loďek a břichatých obchodních lodí veslovaly ke břehu, uvazovaly svá plavidla ke kůlům vyčnívajícím z vody a vzhlížely v očekávání k městu, v němž chtěly nabízet své zboží. Než jsme se k němu přiblížili na dostřel šípem, byl den jasný, ale teď už oblohu halily šmouhy šedočerného a místy i žlutavého kouře z domácích ohnišť, který se jen pomalu táhl k východu, jako by byl pro vítr příliš těžký.

Sem tam se za palisádou zvedaly úseky bílých kamenných zdí s polorozpadlými baštami, i když těch nebylo tolik, aby měly při obraně velký význam. Egfrith řekl, že to jsou zbytky římských hradeb, které kdysi chránily Paříž před nepřáteli Římanů, třebaže

dnes by stěží ochránily město před smečkou prašivých psů. Nebo před námi, pomyslel jsem si chmurně, když jsem si vzpomněl, jak Sigurdova vlčí smečka vyplenila a vypálila Abbotsend.

„Podívejte se na ně, jsou jako prchající krysy!“ zvolal Bram a ukázal na Franky, kteří nás uviděli a v panice se snažili co nejdřív dostat ze břehů do bezpečí.

„Zdá se, že maj z křesťanskýho kříže strach, mnichu,“ řekl jsem Egrithovi, stojícímu vedle Sigurda u paty stěže.

„Ani kříže nedokážou rozptýlit mlhu hříchu, která tyhle lodě obklopuje,“ odpověděl Egrith. „Vy pohanské svině byste si mohli vzít Kristovy sandály a jeho tuniku a stejně byste nebyli o nic míň barbarští a vzdálení od Všemohoucího.“ Doufal jsem, že se Sigurd mnicha chopí a hodí ho přes palubu, jako když se vychrstne vědro chcanek, ale zdálo se, že jarl nebere mnichovo skřehotání na vědomí. Ve skutečnosti byl Sigurd pořád ještě slabý a z některých jeho ran stále prosakoval do plátna obvazů páchnoucí žlutavý hnís. Také jsem si všiml, že je přihrbený a hubenější, než jak jsem ho vídal dřív.

„Přirazíme tamhle, Strýci,“ řekl a ukázal na místo, kde byl břeh nejužší, pouze na délku kopí od obranného valu, a kde také nestály žádné lodě, protože tam nebyly uvazovací kůly. Pohlédl jsem na palisádu a uvědomil jsem si, že tři sta kroků na obě strany není jediná brána. Ale právě proto si to místo Sigurd vybral, protože odsud jsme mohli na dálku vidět, kdyby se k nám někdo blížil, a měli bychom čas se připravit.

„Chytřej bastard,“ zamumlal Penda. Po několika dalších rázech najela před *Serpenta* na bahnitý břeh. Rychle jsme vytáhli a uložili vesla, nasadili si helmice, chopili se štítů a kopí a vyskákali jsme z přídě do bahna. Neobtěžovali jsme se s drátěnými košilemi, protože i když jsme chtěli být připraveni na případný boj, drátěná zbroj by všem oznamovala jasněji než válečný roh, že jsme připravlili loupit a zabíjet. Stáli jsme tam tedy jen tak, v hloučku, a obhlíželi jsme palisádu a břehy. Proklínal jsem se za to, že jsem během plavby marnil čas čistěním starých sešlapaných bot, neboť teď jsem je měl obalené blátem a nohy mně v nich čvachtaly.

Wiglaf spolu s Wessexskými zarazil sekerami do bahna naše uvazovací kůly, k nimž jsme potom obě lodě přivázali. Sigurd chvíli visel na přídě *Serpenta*, pak ztěžka zuchl do vody, a když se chtěl

zvednout, uklouzl. Nebyl jsem sám, kdo přitom předstíral, že se dívá jinam.

„Mějte toho mizeru pořád na očích,“ řekl Sigurd Flokimu, který seskočil na břeh za Ealdredem a s úšklebkem strkal ealdormana před sebou. Myslel jsem, že se Floki šklebí odporem k Ealdredovi, ale vzápětí jsem pochopil, že je to kvůli něčemu jinému. Vcelku příjemný pach kouře z městských ohnišť totiž překrýval silný puch lidských výkalů, a to byl zřejmě pravý důvod, proč byl tenhle úsek tak opuštěný. Padesát kroků od nás na sever stékala z hliněného valu do Sicauny lesknoucí se strouha svinstva, takže se skoro dalo říct, že jsme zakotvili v řece franckých hoven.

„Vítejte v Paříži,“ zvolal Olaf, zachrchlal a odplivl si do bahna.

Dal jsem své kopí Bjornovi a začal jsem se brodit zpátky k lodi, abych pomohl Cynethryth. Natáhl jsem k ní ruku, ale ona jen odmítavě mávla rukou a bosá skočila do bahna. „Možná jsi měl pomoci spíš svému jarlovi,“ řekla.

„Cynethryth!“ sykl jsem. Našpulila rty, takže jsem se musel přemáhat, abych ji na ně nepolíbil. Místo toho jsem se otočil, protože někdo křikl, že se blíží Frankové.

Byli tři – dva ozbrojenci a úředník, zřejmě nějaký správce, ve vysokých botách, v příliš velkém hermelínovém plášti a kuželovitém klobouku z krysí kožešiny. Stačilo se na něj jen podívat a člověk hned věděl, že je to nafoukaný otrava. Zalitoval jsem ozbrojence, kteří ho doprovázeli. Čvachtali blátem, občas se zabořili až do půli lýtek, ale přesto se snažili držet s důležitým úředníkem krok.

Ten na nás už z dálky vychrlil proud nesrozumitelných slov, ale pak jsem přece jen zaslechl cosi, co se podobalo angličtině. „Kdo jste? Co tady děláte?“ Sigurd čekal, až Frankové dojdou k nám. Hermelínový plášť na nás upíral zlovolný pohled a oba ozbrojenci se zašklebili, jako by teprve teď ucítili smrad, který nás obklopoval.

Sigurd se podíval na Ealdreda a čekal, že začne hrát svou roli, jako předtím při setkání s pobřežní stráží v ústí řeky. Ealdred však mlčel a jenom se škrábal na bradě. Zřejmě uvažoval, jak odpovědět. Cynethryth na něho pohlédla.

„Tak kdo jste?“ vyštěkl znovu Hermelínový plášť a díval se na Ealdreda. Sigurd se zamračil a naznačil Ealdredovi, aby odpověděl. Ten nepatrně pohnul koutky úst v náznaku úsměvu.

„Jsem ealdorman Ealdred z wessexského království v Anglii,“ odpověděl konečně a já jsem s úlevou vydechl. „Připlul jsem, abych se setkal s císařem,“ dodal Ealdred povýšeně a pohlédl přitom s pohrdlivým úšklebkem na palisádu.

„S císařem?“ opakoval Hermelínový plášť a málem se zasmál. „To si myslíš, že císař žije tady, v téhle páchnoucí díře plné hoven? Císař sem přichází jen tehdy, když chce další zlato na své kostely. Ostatně kdo by mu mohl vyčítat, že zase odjede dřív, než jeho zadek stačí zahřát císařský trůn? Svůj palác má v Aix-la-Chapelle, to je daleko odtud na severovýchod. Ale tam nemůžete, dokud nezaplatíte přístavní daň,“ prohlásil a usmál se na jednoho ze svých mužů. Pak se zamračil, krátce se podíval na naše lodě a opět sklouzl pohledem k nám, přesněji k Sigurdovi. „Ti muži jsou pohané,“ řekl Ealdredovi. „Cítím to z nich. A ty lodě jsou taky pohanské,“ dodal a ukázal na *Serpenta* a *Fjord-Elka*. Oba ozbrojenci se na sebe neklidně podívali. „A ty nejsi žádný ealdorman,“ obvinil Ealdreda. Ten pouze pokrčil rameny a pohlédl na Sigurda.

Ve městě se rozezněl zvon. Zvedl jsem oči k zakouřené obloze, po níž přeletělo hejno vran a zmizelo za palisádou. Napadlo mě, že Hermelínový plášť už na tomhle světě dlouho nepobude.

„Jsme křesťané,“ ozval se Egfrith co nejpresvědčivěji a pokřičoval se, jako by od sebe chtěl odvrátit zlo Frankova obvinění.

„Jste pohané!“ trval na svém Hermelínový plášť a namířil prstem na Sigurda. Jenže to bylo to nejhlupejší, co mohl udělat. Oba ozbrojenci po jeho boku znovu neklidně přešlápli z nohy na nohu. Museli tušit, že k něčemu dojde, protože křečovitě svírali kopí a zatínali zuby. „Jste Dánové,“ prohlásil Hermelínový plášť. „Říkám vám, že to poznám.“ Egfrith se na Sigurda podíval, jako by chtěl říct, že přesně tohle čekal. Jenže Sigurd se už rozhodl. Dvěma kroky byl u správce, chytil ho za hlavu a vrazil mu prsty do očí. Ozbrojenci se obrátili, dali se na útěk a svého křičícího pána nechali jeho osudu. Sigurd si muže přitiskl k hrudi, otočil mu hlavu na bok a prudce jí trhl. Ozvalo se ostré křupnutí. Sigurd muže pustil a ten padl tváří do bláta. My ostatní jsme jen stáli, zatímco Floki se už pustil za prchajícími ozbrojenci.

„Běžte po nich,“ řekl Olaf Bjornovi a Bjarnimu. Ti se na sebe podívali, odhodili štíty a jako lovečtí ohaři vyrazili blátem za Flokim

a oběma Franky.

„Ty jsi zešlél!“ vykřikl Egfrith a znovu se pokřižoval. „Dočista zešlél!“

Sigurd pokrčil rameny. „Kdybych nechal toho mizeru vykřikovat, že jsme Dánové, moc daleko bychom se nedostali,“ řekl. „Navíc nás urazil, protože nejsme o nic víc Dánové, než byl on.“

„A za co myslíš, že tě budou považovat teď?“ zeptal se Egfrith.

Sigurd povzdychl, jako by ho už tyhle řeči unavovaly nebo nudily. „Teď se už nedozvědí, co jsme, mnichu,“ odpověděl. A byla to pravda, aspoň prozatím, protože nikdo z nás nemohl vědět, jak dlouho to vydrží. Rozhlédl jsem se kolem sebe. Nikoho nebylo vidět, takže jsme mohli doufat, že také nikdo neviděl, co se tady událo. Floki a Bjorn se už vraceli a každý za sebou táhl blátem jednu mrtvolu, jako by vlekli pytle s koňským trusem.

Ealdred se ušklíbl a také starý Asgot se zazubil. Zřejmě si myslel, že mu nyní Sigurd Ealdreda dá a on ho zase s pomocí svého obětího nože předá otci veškerenstva.

„Zpátky na loď,“ rozhodl Sigurd. „Tady už nic nevyřešíme a bojovat v tomhle taky nemůžeme,“ ukázal nohou na bláto kolem sebe. Nikdo proti tomu nic nenamítl, a tak jsme vytáhli uvazovací kůly a vyškrábali se na loď.

„Nechte mě s Egfrithem tady,“ řekl jsem náhle a sám sebe jsem tím překvapil. Něco mi však říkalo, že to má smysl. „Zajdeme do města, porozhlédneme se tam a pokusíme se zjistit, co potřebujeme vědět.“ Většina Norů se dál připravovala k odplutí, ale Sigurd a Olaf se zastavili a chvíli na mě hleděli. Také Cynethryth na mě zírala.

„A co když někdo viděl, jak jsme toho správce zabili, Havrane?“ zeptal se Olaf a ukázal k městským valům. Všichni už byli na palubě kromě těch, kteří měli nejdříve pomoci veslařům dostat loď ze zajetí bahna a teprve pak vylézt po lanech nahoru.

„Neviděl, Strýci,“ odpověděl jsem, třebaže jsem si tím vůbec nebyl jistý. „A i kdyby, přece z toho nebudou vinit křesťanskýho mnicha.“ Když jsem to zopakoval anglicky otci Egfrithovi, musel připustit, že je to pravda. Myslím, že stejně jako já dychtil porozhlédnout se po tomhle franckém městě. Přikývl, ale přesto na něm bylo vidět, že je smrtí správce stále ještě ořesený.

„Já půjdu s nima, Sigurde,“ prohlásil Penda, a aniž čekal na

jarlův souhlas, seskočil z přídě *Serpenta* do vody. Pak plácl Egfritha po zádech a zašklebil se jako sám ďábel.

Sigurd pohlédl na Olafa, ale ten jenom pokrčil rameny a poškrábal se v rozsochatém vousu. „Poplujeme proti proudu a najdeme nějaké klidné místo,“ řekl Sigurd. „Ale vy buďte pozíttí při východu slunce tady. Připlujeme pro vás.“

Podíval jsem se na Cynethryth a bezděčně jsem se dotkl havraního pera, které mi kdysi vetkla do vlasů. Pomyslel jsem si, že musím být hlupák, když ji opouštím a chystám se jít do města, v němž žije víc lidí, než jsem kdy viděl. A všichni jsou křesťané.

„Dej na otce Egfritha pozor, Havrane,“ řekla Cynethryth. Její pleť, dříve bílá jako padlý sníh, byla nyní opálená a ošlehaná větrem, ale já jsem v ní stále viděl tu nejkrásnější bytost, na které kdy spočinuly mé oči.

„Ano, dám,“ slíbil jsem, i když jsem chtěl říct něco víc. „A já zase budu dávat pozor na ně oba, lady,“ dodal Penda s uctivým kývnutí hlavou.

„Vezmi si tohle, Havrane,“ řekl Sigurd a hodil mi černou poutnickou mošnu. Když jsem ji chytil, zacinkalo to v ní. Teprve pak jsem poznal, že to není mošna, ale klobouk z krysí kožešiny, svázaný koženým řemínkem. Vzpomněl jsem si, že ho měl na hlavě Hermelínový plášť, když mu Sigurd zlomil vaz. Teď v něm však nebyla správčova hlava, ale sekané stříbro. Taky dobře, pomyslel jsem si, a sledoval jsem, jak posádky *Serpenta* a *Fjord-Elka* zkušeně veslují dozadu a vplouvají do proudu Sicauny. Protože jsem byl v Paříži.

ČTRNÁCTÁ KAPITOLA

Všichni tři jsme potom vyrazili podél břehu a obhlíželi opevnění, jestli někde nenastal podezřelý ruch, který by mohl znamenat, že Frankové viděli, co se stalo s jejich správcem.

„Možná to berou tak, že jsme jim prokázali dobrou službu,“ nadhodil Penda. „Pochybuj, že maj tyhle bastardy radši než my.“ Každý náš krok provázelo čvachtnutí a pak zvuk boty vytahované z bláta. „Kdyby něco viděli, už by po nás šli,“ dodal wessexský bojovník. „Myslím, že na té palisádě nemaj žádněj vnitřní ochoz. Jinak by už na ní vykukovaly stráž.“

„Vůbec po nás nemusejí jít, aspoň ne do tohohle svinstva,“ řekl Egfrith. „Kdyby viděli, jak tvůj jarl zakroutil tomu nešťastníkovi krkem jako vykrmené huse, stačí jim, aby si na nás počkali. Vidí, že se chystáme do města.“ Podívali jsme se s Pendou na sebe a oběma nám bylo jasné, že mnich má pravdu. Šli jsme dobrovolně do cizího města proti většímu počtu kopí, než má ježek bodlin.

Všiml jsem si, že nedaleko přirazila ke břehu rybářská loďka a vystoupili z ní muž se synem, oba bosí jako Egfrith. Museli to být otec a syn, protože chlapec měl na tváři a na čele stejnou narudlou skvrnu jako muž. Uvázali loďku a vynesli z ní rákosový koš plný pražem a plotic. Stříbřité ocasy bezmocně plácaly, ale otec a syn se i přes bohatý úlovek tvářili jako mniši vedle pěkné děvky. Možná skvrny na jejich tvářích vyvolávaly stejnou nenávist nebo strach druhých jako mé krvavé oko, a tím je poznamenaly. Aspoň však nehladoví, pomyslel jsem si, když přecházeli před námi, aniž dali jakkoli najevo, že nás, ale i požehnání otce Egfritha berou na vědomí.

Stoupali jsme vzhůru po trávě mezi prkny, protože ta byla kluzká vlhkostí a mechem. Pak jsme prošli bránou a už podruhé ten den si můj nos přál být někde jinde. Na otevřeném moři nebo na volné řece nás nikdy žádný špatný vzduch neobklopoval tak dlouho, aby nám to znepríjemňovalo život, dokonce ani Bramovy pšouky ne. Ale tady, v prostoru uzavřeném valy a zdmi, nám ze všeho toho zápachu a kouře slzely oči a člověk měl chuť strčit si do nosních dírek mátové listy stočené do ruličky. Lidské i zvířecí výkaly, kouř z ohnišť, pachy sýrů, koření, potu, ryb, vlhké vlny, mokré lepenice a slámy, syrového masa a zvětralé moči z koželužen, to všechno vytvářelo tak silnou směs pachů, že by se snad dala žvýkat.

Náhle jsem si uvědomil, proč proti nám nevyrazili z města ozbrojení muži jako voda z dřevěného vědra, aby pomstili svého správce; byli příliš zaměstnaní stovkami jiných věcí, než aby si všimli, co se děje nedaleko městské stoky za severní palisádou.

Město se jen hemžilo obchodníky a řemeslníky, rybáři, žebráky a děvkami. Proti nám se potácel opilec s tvářicí podobanou od neštovic, vrazil do mě, a když jsem ho znechuceně odstrčil, zahrnul mě blábolivými nadávkami.

„Nechceš, abych ti to nesl já?“ zeptal se Penda a ukázal na svázaný klobouk plný stříbra, který jsem svíral v ruce.

„Není třeba, u mě je to v bezpečí,“ odpověděl jsem, ale přesto jsem klobouk z krysí kožešiny sevřel pevněji. Bylo v něm dost stříbra na to, abych za ně koupil dobrý meč, a zasloužil si pořádnou nakládačku, kdybych ho ztratil.

„Tolik duší,“ povzdechl Egfrith, jako by byl za ně všechny zodpovědný nebo je všechny litoval. Pultry ve stáncích obchodníků se prohýbaly pod množstvím nejružnějšího zboží. Viděl jsem vyložené bobří, vydrí, kuní, liščí a medvědí kožešiny, hrnčářské výrobky, předměty ze skla a kovu, ale i z jelení parožiny, jako hřebeny nebo jílcce nožů a mečů, dále ozdobné spony všech možných tvarů, náhrdelníky, náramky, prsteny a další šperky ze zlata a stříbra zdobené jantarem a jinými drahými kameny a vedle toho stánky s masem a zeleninou, bylinami, kořením a zlatavým medem. Cítil jsem, že se mi z toho kotle pachů, hluku a lidského hemžení točí hlava. Penda se už bavil s jakousi tmavovlasou děvkou, která se snažila načervenenými tvářemi a obnaženými prsy odpoutat

pozornost případných zákazníků od toho, že má jen jeden zub. U Pendy se jí to podařilo, protože potěžkal v každé ruce její prs a našpulil rty, jako by to byly pytlíky s moukou a on zvažoval jejich cenu. Otec Egfrith byl příliš zaměstnaný snahou zapůsobit svou latinou na bohatě oblečeného koňského handlíře, než aby wessexského bojovníka pokáral.

„Kde, u chlupatýho Odinova zadku, začít?“ řekl jsem a dál jsem se snažil najít cestu ruchem a hemžením davu.

„Copak jsi nechal všechen rozum mezi nohama tý svý holky, chlapče?“ zeptal se Penda a poslal plácnutím po zadku jednozubou děvku, aby si šla po svých. Za to si vykoledoval, že na něj vztekle plivla a cosi vykřikla. „Kde myslíš, že bychom měli začít, ty skopová hlavo?“ zazubil se wessexský bojovník. „Samozřejmě že v krčmě. Už tak je zlý, že neumíme řeč těchhle lidí, a ještě horší by bylo, kdybychom se s nima snažili mluvit jazyky tvrdými a vyschlými jako herinky.“

Podíval jsem se na Egfritha, který už poznal, že u koňského handlíře nenajde o nic větší horlivost vyslechnout slovo boží než u Pendy, a vzdal to s ním.

„Souhlasím,“ řekl hlasitě, aby ho bylo v ruchu kolem slyšet. „Kapka vína neuškodí, naopak nám může vnuknout dobrý nápad.“

„Vína?“ opakoval jsem. Už jsem samozřejmě o víně slyšel, ale dosud jsem nic takového neokusil. „To je nápoj bohatých?“

Ale Egfrith i Penda se už obrátili a razili si cestu davem. Lidé před Pendou bezděčně ustupovali, neboť poznali, že je to každým coulem bojovník, a šel z něj strach, zatímco mnich se mezi nimi musel proplétat jako lasička polem vzrostlého ječmene. A já jsem je následoval s kloboukem se Sigurdovým stříbrem, který jsem svíral, jako by to byla jedna ze vzácných železných rukavic mocného Thora.

Kromě davu lidí jsme se také museli prodrat stádečkem vepřů, jež hnali pod řeznický nůž. Byli tlustí z pastvy na bukvicích, žaludech a dalších lesních plodech a slibovali skvělé jídlo, i když při pohledu na ty ošklivé tvory s vyvalenýma očima, obalené blátem, by člověk řekl, že je někdo vypustil ze samotného páchnoucího pekla.

Jinde drželi tři muži starého koně, jemuž se jakási tlustá žena chystala proříznout tepny na krku, a zatímco opodál si řezník brousil

nůž, jeho dva psi trpělivě čekali na to, co na ně z porážky zbude. Nastala roční doba, kdy se každý musel rozhodnout, které domácí zvíře se vyplatí nechat v nadcházejících zimních měsících naživu a které by spotřebovalo víc žrádla, než by pak přineslo užitku. Takže staré nebo nemocné kusy se brzy ocitnou rozporcované v kotlících a jejich krev, zvětralá i čerstvá, jen přispívala ke všem pachům, které naplňovaly dusný vzduch města.

Šli jsme po chodníku ze ztrouchnivělého dřeva mezi hustě stěsnanými domy. Některé měly zdi z propletených tyčí a větví spojených mazaninou, jiné dřevěné se spárami utěsněnými hlínou a ze všech unikal starými doškovými střechami žlutohnědý kouř. V blátě seděl šedovlasý bojovník a natahoval ke kolemjdoucím miskou, v níž měl tři malé stříbrné mince. Levá noha mu končila pod kolenem, kde měl kalhoty ustřižené a podvázané, a na mokvající ráně na krku se mu hemžily mouchy. Vypadal jako ubožák, kterého život srazil až na samé dno bídy a utrpení. Naleštěný stříbrný náramek na paži však svědčil o tom, že mu hrdost nedovolila ho prodat, aby měl na jídlo, i když v očích mu už hrdost nezbyla žádná. Penda vylovil minci a upustil ji do misky. Muž ji s kývnutím přijal, ale hned ji schoval a nechal v misce zase jen ty tři.

„Kdysi to možná byl obávaný bojovník,“ zamumlal Penda a vykročil dál, zatímco Egfrith udělal nad starým vojákem znamení kříže a pak spěchal za námi. Šli jsme uličkou, která zahýbala doprava, minuli jsme dílničku ševce, jemuž jsem slíbil, že k němu později zajdu, a ohyzdnou ženskou nabízející houfek mladých dívek. Vypadaly, že mají pro strach uděláno, protože po nás chňapaly a snažily se nás přimět, abychom si sáhli na jejich nezralá nadra, a strkaly nám ruce do svých klínů. Měl jsem pocit, že mi z toho bude zle.

„Panenko Maria, matko boží!“ zvolal otec Egfrith a zvedl ruce, aby jeho chytat nemohly, jako by ty dívky byly nevěstky samotného Satana. A možná jimi byly, i když se ode mě odtahovaly, jakmile uviděly mé krvavé oko. Spěchali jsme dál kolem řady hlučných obchodníků s rybami, pak jsme obešli hromádku ztuhlých zvratků, a když jsem zvedl oči vzhůru, uviděl jsem, že z okraje střechy příkrčeného dřevěného domu visí zavěšený soudek a zevnitř se line kouř z kuchyňského ohně a ozývají se opilecké hlasy. Zamířili jsme

k sudu s dešťovou vodou u vchodu, abychom si opláchli ruce, ale voda měla podezřelou barvu, a tak jsme do ní nestrčili ani prst a vešli jsme do temné místnosti plné mužů, v níž to páchlo potem, starou medovinou, vyčpělým pivem a čadícími svíčkami ze skopového loje. Pendovy lokty nám uvolnily cestu k dubovému stolu, za nímž seděl hospodský, vysoký hubený muž s nosem jako zobák. Přivítal nás kývnutím a hned začal nalévat do tří kožených korbělů pivo.

„Dbej na to, aby nám nevyschlo v hrdle, Franku,“ řekl Penda, když jsem podal hospodskému stříbrný prsten. Ten do kovu kousl, pak spokojeně přikývl a zazubil se na mě.

„Až je vypijete, naleju vám znovu,“ řekl anglicky s těžkým cizím přízvukem a už se obrátil k hlučnému hloučku rybářů, z nichž se šířil pach herinků a sem tam se jim na oblečení zaleskly přilepené rybí šupiny.

Nad stolem hospodského visely temně červené kusy sušeného masa, z nichž některé už byly částečně okrájené až na kost.

Penda se zhluboka napil a utřel si hřbetem ruky pěnu z úst. „Ach!“ vzdychl spokojeně. „Konečně pořádný pití!“ A měl pravdu, protože to bylo dobré pivo. „Hodně chmele, ale ne moc myrty. Nejlepší pivo, jaký jsme mohli objevit.“

„A bezpečnější pití než Bramova medovina,“ dodal jsem. Kolem mě se snažila protáhnout hezká dívka, která tu obsluhovala, a tak jsem couvl a přitom jsem stoupl jednomu muži na nohu.

„*Fils à putain!*“ zavrčel na mě výhružně, ale pak uviděl mé krvavé oko, a když mu ještě sklouzl pohled na Pendu, usoudil, že udělá nejlíp, když se otočí ke svým kamarádům a bude se tvářit, jako by se nic nestalo.

„Líbí se mi tady, mnichu,“ řekl jsem, užaslý nad halasem tolika mužů, kteří všichni mluvili a gestikulovali, takže místnost naplňoval hluk podobný hukotu mořských vln, jež se tříští na útesech. Otec Egfrith mě však neslyšel, protože se už prodíral k hospodskému s prázdným korbelem v ruce.

„Myslím, že jemu se tady taky líbí, Havrane,“ řekl Penda a vesele se zašklebil. Po chvíli se mnich vrátil s koženým měchem plným vína. Tvářil se vážně, jako by nenesl měch, ale nemluvně, které se chystá pokřtít, a když jsme dopili, nalil nám do korbělů jakousi červenou tekutinu. Okusil jsem ji a v tu chvíli se mi zdálo, že mě

správcovi ozbrojenci na břehu řeky zabili a ocitl jsem se v Odinově hodovní síni ve Valhalle, kde popíjím božský nápoj ve společnosti samotného otce veškerenstva. Byl sice řídký jako voda, ale měl silnou ovocnou chuť, která mi zahřála žaludek, zamlžila mi mysl a způsobila, že jsem se začal přihloupě usmívat. A než jsem si to stačil uvědomit, pili jsme už z druhého měchu.

„Teď už vím, proč duchovní přijímaj Tělo Páně, otče,“ řekl Penda. „Ostříhej mně vlasy a navleč sukni, jestli to znamená, že budu celý den popíjet. To je Kristova krev, Havrane. Je to tak, otče?“

Opatrně jsem se napil, chvíli jsem se na své víno díval a pak jsem pohlédl na Egfritha. Ten s vážným výrazem přikývl. „V ten večer, kdy byl Pán Ježíš zrazen, vzal chléb, pomodlil se před jídlem a pak řekl: ‚Toto jest mé tělo, které se za vás vydává. To činite na mou památku.‘ A stejně tak vzal po večeři pohár a řekl: ‚Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví. To činite, kdykoli budete pít, na mou památku.‘ Takhle to zapsal apoštol Pavel, a proto je to velký dar přijímat svátost oltářní.“ Pohlédl na mě a zamračil se. „Tys tohle nevěděl, Havrane? Měli jste vůbec v Abbotsendu kostel?“

„Měli,“ odpověděl jsem. „Ale otec Wulfweard mi řekl, abych se od něj držel dál, a já jsem ho rád poslechl.“

Egfrith jen pokrčil rameny a znovu se pořádně napil, jako by měl opravdu v břiše oheň, který je třeba uhasit. Já jsem však ztratil na víno chuť a držel jsem svůj korbél co nejdál od sebe. „Nemusíš se toho bát, ty černá pohanská duše,“ řekl Egfrith a znovu si dolil. „Tohle víno není požehnané, ledaže by byl hospodský jeden ze služebníků Pána, takže to, co piješ, není nic než víno. Není v něm ani kapka Kristovy krve.“ Přičichl k svému korbělu, zvedl ho proti mně na pozdrav a znovu se napil.

Ale ani tohle vysvětlení mě už neuklidnilo, a tak jsem vylil zbytek svého vína do Pendova korbělu. Wessexský bojovník zamlaskal a řekl mi, abych si aspoň zašel pro další pivo. Pomyslel jsem si, že Bílý Kristus musí být neuvěřitelný obr, v jehož žilách koluje víc krve, než je vody v oceánech, jesdiže ji jeho uctívači pijí tak dychtivě jako otec Egfrith.

Ještě před západem slunce nastal v krčmě náhlý ruch, když dovnitř vrazil nějaký městský hodnostář s několika ozbrojenými muži a začal se místních mužů vyptávat.

„Někdo zabil správce Radulfa,“ řekl hospodský, když jsem se ho zeptal, co se děje. Pořád se však na mě usmíval a byl ochotný nalévat nám dál. Uvažoval jsem, kolik vína a piva jsme si tím stříbrným prstenem zaplatili. „Našli ho rybáři spolu s Bernartem a Arthmaelem zpola pohřbené v bahně za severní palisádou. Bůhví, co tam dělali. Je to škoda. Bernart byl jeden z mých nejlepších hostů,“ dodal a smutně zakroutil hlavou.

„Ještě si dáme trochu toho masa,“ ukázal jsem na kusy zavěšené nad ním. Hospodský jeden svěsil, vzal nůž a začal krájet plátky a klást je na servírovací prkénko. „Proč by někdo zabíjel správce?“ zeptal jsem se a cítil jsem, jak se mi při pohledu na maso sbíhají sliny. Hospodský pokrčil rameny.

„Byl to dotěrnejší parchant,“ řekl, vytáhl zpod stolu kus sýra a přidal ho k masu, „ale jinak celkem slušnější chlápek. Taky toho tady vypil dost. Ostatně všichni tři sem chodili.“ Znovu pokrčil rameny a s hrdým výrazem mi podal prkénko. „Ale to víš, daně a poplatky neplatí nikdo rád,“ dodal.

Když se hodnostář s ozbrojenci dostal až k nám, předstírali jsme, že jsme namol opilí. Anebo jsme možná opravdu namol opilí byli. V každém případě si muž uvědomil, že by se dozvěděl víc od kukačky než od nás, a když viděl, že Egfrith je mnich, nechal nás a pokračoval dál. Jak se ukázalo, další kousek stříbra velikosti mého palce nám stačil zajistit místo na podlaze v zadní části hospody a k tomu několik hrstí čerstvé slámy a tolik piva, kolik dokážeme vypít do rána. A také jméno rybáře, který umí trochu anglicky a bude nám ochotný říct, co potřebujeme vědět. Jmenoval se Winigis a hospodský řekl, že ho najdeme za svítání u přístavní hráze na jihozápadní straně ostrova, kde mohou kotvit lodě z druhé strany řeky, aniž by se posádky musely brodit v bahně.

Ještě před svítáním nás tedy Egfrith probudil. Zdálo se mi, že má hlava je kovadlina, do které celou noc bušil Völund svým kladivem, a v ústech jsem měl chuť, jako bych snědl k večeři koule mrtvého psa. Když jsem si však opláchl obličej chladnou vodou z vědra, které nechal hospodský večer vedle mě, a dal si pořádný hlt piva, cítil jsem se dostatečně svěží, abych mohl vyjít s Pendou a Egfrithem do pařížského rána. Východní obloha se už barvila doruda, ale na západě byla pořád černá. Po celém městě kokrhali kohouti, jako by

dnešní ráno mělo být v jejich životě první a poslední, a tak svou povinnost plnili se svéhlavou hrdostí. A přesto budou vítat všechna příští rána stejně. „Kdybych neměl na práci nic jiného než šoustat a kokrhát, taky bych byl v obojím dobru,“ prohlásil Penda a přejížděl si rukou po zadní části hlavy.

Šli jsme ulicemi a byli jsme vděční za to, že jsou pořád ještě prázdné, i když první obchodníci už stavěli stánky a vykládali na pulty své zboží.

„Musím se přiznat, že jsem se už v životě cítil líp,“ řekl Penda, když jsme se seřadili za hradbou lískových keřů a močili do strouhy, jež procházela vnitřním náspem opevnění ven. „Taky jsi už vypadal líp, ale zase ne o moc,“ poznamenal jsem. Ani Egfrith nebyl ve své kůži, i když prohlásil, že za to může víno z posledního měchu, které muselo být špatné. „Anebo mi nesesl ten sýr,“ dodal s vážnou tváří.

„Ty taky nevypadáš svěže a krásně jako Baldr, chlapče,“ zabručel Penda. „Či to byl vlastně nápad, vypít všechno, co v Paříži teče?“

„Nedívej se na mě,“ odpověděl jsem. „Dívej se na tady na toho muže, co nemá boty a chodí bosý.“ To mi připomnělo, že po setkání s Winigisem musím navštívit ševce.

Egfrith si ulevil táhlým pšouknutím, za které by se nemusel stydět žádný Nor. „Ach bože!“ vydechl úlevou, spustil sukni kutny a opět zahalil své tenké bílé nohy.

„To byla modlitba, kterou umíme i bez tebe, Egfrithe,“ ušklíbl se Penda a ucpal si dvěma prsty nos.

Rybáře Winigise jsme našli, jak prodává svůj ranní úlovek štik, okounů, tloušťu a kaprů. U přístavní hráze už panoval čilý ruch, loďky připlouvaly a odplouvaly a rybáři vykřikovali jeden přes druhého, aby přilákali zákazníky. Nedaleko nich už klečeli jejich pomocníci a opravovali poškozené sítě nebo vylévali z loďek vodu.

Když Winigis uviděl, že míříme po hrázi k němu, rozzářil se a rozpráhl ruce nad svým úlovkem, který se plácal v koších na stole ze tří hrubých prken, položených na dvou starých kmenech. Začal také něco drmolit, ale nerozuměli jsme mu ani slovo, a tak ho Egfrith gestem zarazil a poradil mu, aby si svou tirádu schoval pro jiné zákazníky.

„Prý umíš anglicky,“ řekl mu, zatímco Penda vytáhl z koše buclatého tlouště a prohlížel si ho. Winigis sraštil čelo.

„Umím, ale jen trochu,“ ukázal dvěma prsty.

„Chvála Bohu všemohoucímu,“ odpověděl Egfrith a zvedl ruce k obloze, jako by ho právě jeho bůh odměnil za oddanost. „V tom případě jsme našli, co potřebujeme.“

„Aix-la-Chapelle,“ řekl jsem a rozhlédl jsem se, jestli nás někdo nemůže slyšet. „Znáš to místo?“ Nad hlavou nám křičeli racci. Voda, která se ještě před chvílí zdála tmavá a studená, nyní začínala zrcadlit jasnící se oblohu a její hladina se chvěla zlatými, oranžovými a červenými odlesky. Přesto šel od řeky chlad a já jsem si zimomřivě dýchal do dlaní.

„Byl jsem tam, ale jen jednou,“ řekl Winigis opatrně. „Takže jste si nepřišli koupit ryby?“ zeptal se a vzal Pendovi tlouště. Penda si cichl k rukám a utřel si je do kalhot.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou. „Nechceme ryby, chceme se dostat do Aix-la-Chapelle.“

„Máme tam jisté jednání s císařem,“ dodal hrdě Egfrith.

Winigis pokrčil rameny. „Nevím, co to má společného se mnou. Já jsem rybář a vy mi překážíte v obchodech, tak se laskavě posuňte dál,“ řekl a podíval se na mě. Chvíli předtím si přišly jeho ryby prohlížet dvě ženy a porovnávaly je s úlovkem Winigisova souseda. Penda se k nim však obrátil a usmál se na ně tak, že obě zrudly a rychle odešly. Winigis začal být neklidný, dokonce si sundal klobouk, chvíli tékal pohledem mezi námi a pak se obrátil na Egfritha. „Nechte mě, prosím, na pokoji,“ řekl. „Jsem jen obyčejnej člověk, rybář.“

„Máš nějakýho učeně nebo otroka?“ zeptal jsem se. Přikývl a obrátil se k Egfrithovi, jako by chtěl říct: No a co? „Takže se o tvou loď postará, než se vrátíš, ne?“ řekl jsem.

„Než se vrátím?“ pohlédl na mě znepokojeně. „O čem to mluvíš? A co to máš s okem?“

Jen jsem se usmál. „Dovedeš nás do Aix-la-Chapelle, Winigisi, a na oplátku ti můj pán dá všechno, co tady držím,“ řekl jsem a zvedl jsem klobouk se stříbrem.

Winigisova tvář podobaná od neštovic zrudla a jeho neklid ještě vzrostl. U stánků ostatních rybářů se už živě obchodovalo.

„Nic nechci,“ vyrazil ze sebe nerudně a rozhlédl se, jako by žádal o pomoc. Zřejmě hledal správce Radulfa.

Zdalo se mi, že naše jednání nesměřuje ke zdárnému konci, a tak jsem jednou rukou shodil koš ryb z pultu do bláta a druhou vysypal obsah klobouku na mokrá prkna. Sekané stříbro, prsteny a ozdobné spony se blýskaly v ranním světle a rybář Winigis na to zíral s otevřenými ústy a očima velkýma jako mince. „Já myslím, že budeš chtít,“ řekl jsem a tvář se mi roztáhla do úsměvu.

PATNÁCTÁ KAPITOLA

Dohodli jsme se s Winigisem, že se druhý den ráno setkáme na severním břehu, kde výkaly jeho spoluobčanů stékaly do Sicauny. Bylo vidět, že se zarazil, když jsem mu řekl, jaké místo jsme si pro setkání vybrali, ale pohled na všechno to stříbro mu svázal jazyk, takže jen přikývl a už se na víc neptal. Nechali jsme ho tedy sbírat ryby z bláta a po zbytek dne jsme chodili po městě.

Zjistili jsme, že východní strana ostrova je z větší části vyhrazená Bílému Kristu, a Egfrith se nás snažil přesvědčit, abychom některý z těch kostelů nebo klášterů navštívili. Mě k tomu však nepřemluvil, a protože jsem měl všechno naše stříbro a Penda mě nechtěl nechat samotného, musel Egfrith navštívit příbytky svého boha sám. Penda se mnou také zašel k ševci, u něhož jsem si koupil pár bot, které mi sahaly do půli lýtek a měly podrážku z tlusté kůže. Na oplátku jsem musel zajít s Pendou do hospody, v níž jsme strávili noc, aby si tam vybral děvku. Hospodský s nosem jako skoba nám jich sehnal sedm a Penda dlouho váhal, než se nakonec rozhodl pro kostnatou holku se světlou pletí. Podezíral jsem ho, že si ji vybral kvůli rudým vlasům, jimiž se podobala dívce jeho snů ve Wessexu. Já jsem se spokojil s měchem vína. Tentokrát mi nemohl kazit chuť Egfrith řečmi o Kristově krvi, a když jsem měl polovinu měchu v sobě, bylo mi už jedno, jestli je v něm krev Kristova, Odinova nebo moje.

„Proč si nevezmeš taky nějakou?“ zeptal se mě hospodský, když přede mě postavil misku s hustou polévkou a ukázal na pobledlou děvku. Skoro se zdálo, že ho můj nezáměr urazil. „Neříkej, že jsi na chlapečky. Nevypadáš jako Řek,“ dodal a poškrábal se na podobaném krku. „Ale i to by se dalo zařídit.“

„Na Havrana čeká jedna hubená holka,“ zahuhlal Penda s obličejem ponořeným mezi velká zrzčina ňadra. „Krásná jako slunce, a navíc dobrý děvče, moc dobrý, ne jako tyhle páchnoucí ovce.“ Zrzka pokračovala v cukrování, takže nerozuměla anglicky ani slovo.

„Ale ta hubená tady teď není,“ řekl hospodský a podal dvěma hrubě vyhlížejícím Frankům, ozbrojeným meči a dlouhými noži, korbely piva. „To není hanba prohrábnout občas oheň, aby se člověk zahřál, když je daleko od svého domovského krbu.“

„Takový prohrabávání je nebezpečný,“ řekl jsem. Foukal jsem na plnou lžici a uvažoval přitom, z jakého zvířete je polévka uvařená, neboť se mi zdálo, že maso má nezvyklou popelavou barvu. Chutnala však skvěle. Hospodský pokrčil rameny a nechal mě jíst, pít a obdivovat nové boty. A také dělat, že neslyším, jak za mnou Penda funí a šustí slámou.

Dorůstající měsíc stříbřil Sicaunu a pařížské střechy, kouř, který z těch střech stoupal, zářil žlutě a opuštěné blátivé ulice a dřevěné chodníky se leskly. Už jsem skoro spal, když se Egfrith vrátil, ale to mu nezabránilo, aby začal vzrušeně mlít o kostelu svaté Geneviève a o jeho převzácných relikviích, jako je kousek dřeva z pravého kříže, na kterém zemřel Bílý Kristus. Pak navštívil jakýsi starý klášter a modlil se tam s bratry a dělal kdovíco ještě, ale to už jsem si přetáhl přes hlavu plášť a snažil se ho neposlouchat, i když k mým uším dál doléhalo jeho tlumené brebentění.

Ráno jsme našli ženu, která prodávala čerstvě upečené chleby z ječné a pšeničné mouky. Skoupili jsme všechno, co měla, nastrkali bochníky do tří velkých pytlů a do čtvrtého pak dali sušené maso od hospodského. Potom jsem si stáhl své nové boty, pevně jsem je svázal a pověsil si je na krk a pak jsme vyšli severozápadní bránou z města a pokračovali blátem k místu, kde na nás čekal Winigis. Měl na sobě dlouhou hrubě tkanou vlněnou kytlici a místo pláště mu až pod zadek splývala z ramen voskovaná kůže. V jedné ruce držel

klobouk také z voskované kůže a v druhé vak z vlny napuštěné olejem, v němž měl věci, které považoval za potřebné na cestu. A potom jsme všichni čtyři čekali. Penda vzpomínal na to, jak si užil s děvkou, Egfrith pokračoval v brebentění o pařížských kostelech, Winigis nám kladl otázky, na které mu nikdo neodpovídal, a já jsem upíral pohled na řeku a vyhlížel jsem, kdy se objeví *Serpent* a *Fjord-Elk*.

Naštěstí jsme nemuseli čekat dlouho. *Serpent* se vynořil z mlhy podobně, jako jsem ho poprvé uviděl ze skalisek na pobřeží u Abbotsendu. Tehdy mě při pohledu na něj sevřel strach, ale teď, přestože se nad ním stále vypínal Kristův kříž, byla jeho ladná labutí přídě pro mé oči jako osvěžující nápoj a pravidelné šplouchání jeho vesel ve mně vyvolávalo vzrušení i pohnutí zároveň. Olaf nám zamával na pozdrav a Knut obrátil loď ke břehu, takže když se k nám blížila, vypadala její vesla jako bijící orlí křídla.

„Nikdy bych nevěřil, že budu šťastím bez sebe, když uvidím vikingskou loď,“ řekl Penda s levou rukou na jílci meče u boku.

„Vy patříte k nim?“ zeptal se Winigis a na tváři se mu opět objevil strach. Podíval se na Egfritha, který se snažil potlačit úšklebek.

„Jmenuje se *Serpent*. A ta druhá *Fjord-Elk*“ řekl jsem hrdě, když se z mlžného šera vynořila Sigurdova druhá loď.

„*Serpent*?“ opakoval Winigis a pohlédl zpátky k městským valům. „To není křesťanský jméno.“ Nervózně si olízl rty a mačkal klobouk, který držel v ruce.

„*Fjord-Elk* taky ne,“ řekl jsem, aniž jsem odtrhl oči od *Serpenta*. Loď zpomalila a její kýl se pomalu nořil do bahna u břehu. Olaf stál na přídi a držel se kříže. „A ke všemu ani muži na nich nejsou křesťani, ale zlí pohaní, Winigisi,“ dodal jsem. Z paluby *Serpenta* už vyhodili dvě lana pro Egfritha a Winigise. „Alespoň většina z nich.“ Frank v hrůze o krok ustoupil. Hodil jsem mu klobouk z krysí kožešiny plný stříbra a on ho chytil a s vytřeštěnýma očima si ho přitiskl k hrudi. Ani se nepokusil rozvázat řemínek a podívat se, co v něm je. „A teď vylez na palubu, Winigisi,“ řekl jsem. Frank znovu nejistě pohlédl na otce Egfritha. Ten přikývl a vstoupil do kalné vody. Winigis si nasadil klobouk, nacpal stříbro do olejovaného vaku a vydal se za Egfrithem, zatímco Bjarni, Bjorn, Osk, Hedin a tři

Wessexští seskočili do vody, aby pomohli Pendovi a mně odstrčit loď zpátky do proudu.

„Tak, chlapče, kdo to je?“ zeptal se mě Olaf a zkoumavě si vystrašeného Franka prohlížel, zatímco jsem si bral své veslo a prostrkával ho otvorem u své cestovní truhlice. Cynethryth se na mě usmívala a zelené oči jí zářily. Cítil jsem, jak se mi dme hrud’.

„Rybář, Strýci,“ odpověděl jsem. To už jsem se přizpůsobil rytmu ostatních a lopatky našich vesel se zařezávaly do Sicauny s přesností, s jakou mávají křídly ptáci v táhnoucím hejnu. „Dovede nás do Aix-la-Chapelle k jejich císaři.“

„Myslíš?“ zamumlal Olaf, zatímco Sigurd už začal Winigise vyslychat. Přestože nebylo nijak velké chladno, ovinul si Frank plášť kolem ramen a jednou rukou si ho držel u krku. „A za odměnu jsi mu slíbil všechno stříbro, co ti Sigurd dal? Všechno do posledního kousku?“ pokračoval Olaf se zvednutým obočím, jako by se mu to pranic nelíbilo.

„Ano, Strýci, kromě toho stříbra, za který jsme nakoupili chleba a maso,“ odpověděl jsem, ale stále jsem se přitom díval na Cynethryth. „Jinak všechno do posledního kousku.“

„Takže ty nový boty jsi asi našel, co?“ bručel Olaf, ale já jsem se usmíval na Cynethryth a představoval jsem si, co bych s ní dělal, kdybychom mohli být spolu.

„Jasně že našel,“ řekl jsem a snažil jsem se zůstat vážný. „Jo, Strýci, někdo se prostě dovede narodit jako šťastlivec.“

Veslovali jsme proti proudu a pozorovali jsme přitom pařížský pevnostní ostrov, který ubíhal po kormidelní straně lodi. Na břehu na levoboční straně káceli nějací muži stromy a poražené kmeny hned odtahovala volská spřežení. Otec Egfrith prohlásil, že to je jen začátek. Za pár let prý bude mýtina plná chýší, obloha nad ní žlutá kouřem z kuchyňských ohnišť a zvuky kostelního zvonu se budou slévat s vyzváněním jiných nových kostelů k velké oslavné písni na počest Pána. Protože Paříž je bašta pravé víry, která rozkvete jako růže, až další boží děti půjdou za světlem slova božího, a brzy se křesťanský západ setká s křesťanským východem, takže temnota bude přetrvávat jenom na okrajích světa. „Na okrajích světa a ve vašich srdcích,“ dodal a bezděčně se dotkl jizvy po Glumově meči na hlavě s tonzurou. „I když se budu dál ze všech sil snažit, abych vás

odvrátil od cesty k satanovi. S tím mi pomáhěj Bůh.“

Většina Norů si už na tyhle jeho řeči zvykla a nevěnovala jim pozornost. Dokonce se zdálo, že ani starý Asgot už tak neusiluje o to, aby mu podřízl hubený krk, i když pořád mezi námi bylo dost těch, kteří doufali, že až se jednou ráno probudí, bude Egfrith mrtvý. Jenže Asgota stále zaměstnávala péče o Sigurda, jemuž přikládal hojivé placky, připravoval pro něj lektvary a mumlal kouzla, zvlášť když následující den po tom, co jsme vzali na palubu Winigise, se Sigurdovi znovu přitížilo. Bylo pozdě odpoledne a právě jsme pluli temným úsekem řeky zastíněným hustým listnatým lesem, když se Sigurd zapotácel, zhroutil se k patě stěžně a pak kopal nohama a z úst mu šla pěna, jako když se zatřepe medovinou.

„Veslujte dál, zkurvysyni!“ vyštěkl Olaf, protože řeka byla v těch místech úzká a museli jsme překonávat silný proud. „Každýho, koho uvidím se zdviženým veslem, přetrhnu jako hada!“ Já jsem však věděl, co bylo skutečnou příčinou Olafova výbuchu. Nechtěl, abychom viděli Sigurda v takovém stavu. A taky měl strach, co bude dál. Proto jsme veslovali a Olaf, Egfrith a Cynethryth udělali na bojové plošině na zádi z kůží zástěnu a tam položili jarla jako mrtvého bojovníka do hliněné mohyly.

Dokonce i Egfrith se za něj modlil a prosil svého boha, aby ho uzdravil, protože Sigurd byl kořen, prostřednictvím kterého mohl spasit duše ostatních Norů. Kdyby on zachránil kořen, zachránil by Kristus celý strom. Asgot řekl, že musíme přirazit ke břehu, aby mohl nasbírat byliny a léčivé prostředky, a tu noc jsme tedy procházeli lesem s pochodněmi a hledali, co *godi* potřeboval, aniž jsme se starali, že se tím můžeme vystavit nebezpečí.

Do svítání jsme našli všechno kromě jitrocele, ale Asgot prohlásil, že bez jitrocele Sigurd zemře. Znovu jsme se tedy vypravili do lesa, ale ani pak jsme jitrocel nenašli. Vyčerpaní a plni obav z nejhoršího jsme potom sledovali *godiho*, jak připravuje léčivý odvar. Vzal hrst drnavce, dvě hrsti květů plané jabloně a kořeny šťovíku, i když jen z rostlin, které jsme našli plavat v jezírkách a bahnitých tůňkách. K nim přidal vaječnou skořápku plnou čistého medu a trochu másla, utřel to do směsi a tu potom dal rozehrát. Když zchladla, rozehrál ji znovu a potom ještě jednou a odříkával nad ní staré kouzelné formule. Pak zmizel ve stanu, v němž ležel Sigurd, a

musím se přiznat, že nevím, jestli tou směsí natíral Sigurdovy rány, nebo ji rozpustil a dal mu ji vypít, ale kvůli jarlovi jsem doufal, že udělal to první.

„Myslím, že by ses měl připravit, Havrane,“ řekla Cynethryth tiše tu noc, když jsme se konečně uložili na hustých kožešinách mezi dubovým žebrovím *Serpenta* ke spánku.

„Na co?“ zeptal jsem se, třebaže jsem dobře věděl, co tím myslí. Pohladila mě po tváři a smutně se usmála a já jsem se radši díval na hladinu řeky postříbřenou měsíčním světlem. Nad rákosím u břehu se míhali netopýři a kdesi vyštěkla liška, ale jinak bylo ticho, v němž se ozýval pouze šum toku řeky. „Uzdraví se, Cynethryth,“ řekl jsem po nějaké době. „Podívej se na Flokiho.“ Černovlasý bojovník stál na přídi opřený o bečku vody na pití a ostřil si brusným kamenem dlouhý nůž. „Vypadá docela dobře, ne?“

„Co s tím má společného Floki?“ nechápala. Rozplétala si zlatavé vrkoče a občas zkřivila tvář, protože některé prameny měla splepené.

„Kdyby si norny přišly pro Sigurda, musely by s sebou vzít taky Flokiho,“ řekl jsem. „Je jejich osudem, aby přešli přes Bifröst spolu a spolu vstoupili bránou Asgardu. A možná je to souzeno i mně.“

„A ty něčemu takovému věříš?“ zeptala se. Nebyl v tom posměch, jenom smutek. „Ty opravdu věříš, že všechno v našich životech je předurčené? Že s tím nemůžeme nic dělat? Že máme před sebou cestu, po které musíme jít, a nic jiného nám nezbyvá?“

„Ano, věřím tomu, protože to je pravda,“ odpověděl jsem a dotkl se Odinova amuletu na krku. „A Sigurd bude žít.“

Nevím, jestli to bylo Asgotovými kouzly nebo Egfrithovými modlitbami či přičiněním samotného otce veškerenstva, ale Sigurd skutečně žil. Tři dny ležel ve své mohyle z plátna a kůží a duch jeho života bojoval v temné a zoufalé bitvě se smrtí, ale čtvrtý den za východu slunce vstal a vyšel ven. Mezi muži se ozvalo mumlání užaslých hlasů. Sigurdovy vlasy už nebyly zplihlé a matné, ale zlatavé jako slunce a zářily leskem. Po smrtelné bledosti nezbylo ani památky a vous měl spletený do dvou silných copů, které se zdály tak pevné, že by se na ně mohla uvázat dračí loď. Nehrbil se, ale stál zpříma, vysoký a silný jako dub, a když se třikrát zhluboka nadechl, zavřel oči rozkoší, jako by dýchal poprvé v životě.

„V tom je vůle Odinova,“ zamumlal Bram. „Co jinýho?“ A

neozval se jediný hlas, který by s tím nesouhlasil. Pohlédl jsem na Flokiho a ten se usmíval jako vlk.

„Ale to není možný,“ ozval se přece jen kdosi.

„Ať mě srazí Thorovo kladivo, jestli nevypadá silnější než kdy jindy!“ zvolal Olaf. „Jako pravej syn hromu!“ Pak jsem postřehl, že si Asgot vyměnil pohled s Cynethryth, a věděl jsem, že ti dva byli většinu noci se Sigurdem. Že by mu vtírali do tváří šťávu z vymačkaných ostružin spolu s práškem z páleného jílu, aby zakryli jeho smrtelnou bledost, a tmavé kruhy pod očima mu rozjasnili drcenou křídou? Možná.

„Mám hlad, že bych snědl trollovy kalhoty,“ prohlásil Sigurd, přehodil si přes ramena zelený plášť a sepnul ho stříbrnou sponou ve tvaru vlčí hlavy. „Co musí dělat jarl na své lodi, aby dostal něco k jídlu?“ zvolal a muži se smáli a plácali se po zádech a já jsem se smál s nimi. Protože náš jarl se vrátil. A s ním budeme všichni bohatí.

ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA

Za Paříží se Sicauna rozdělila a na Winigisovu radu jsme se pustili dál levým přítokem směrem k vycházejícímu slunci. Po sedm dní jsme pak veslovali proti proudu řeky, kterou Frankové nazývají Marna – toku, jenž se vine v nesčetných zákrutech jako střeva v lidských útrobách širokými prázdnými údolími na východ. Dny se krátily, ale i v pozdních odpoledních, kdy se po obloze proháněl hladový vlk Skol, nás slunce stále hřálo do tváří. „Jednoho dne, až nás všechny zasáhne zánik bohů, dostihne Skol slunce, chňapne po něm svými čelistmi a spolkně ho jako zajíce,“ varoval nás Asgot. Já jsem si však myslel, že na tom nezáleží, protože až nastane Ragnarök, budeme všichni, nebo aspoň ti šťastní z nás, slavně mrtví a budeme bojovat po boku bohů v posledním zoufalém boji proti mrazivým obrům. A z toho, co jsem slýchal, to bude boj, v němž nemůžeme vyhrát, a tak už nebude pranic záležet na tom, jestli se svět ponoří do temnoty.

Občas nám v některém ze zákrutů řeky zafoukal vítr zezadu a pak jsme mohli vytáhnout plachtu a dopřát našim zádům, pažím i nohám odpočinek. Většinu času jsme však museli proti proudu veslovat. Byla to těžká dřina, ale přispívala k tomu, že se naše těla zpevňovala a svaly nám sílily jako čepele mečů vykované ze železa a oceli.

Cynethryth a otec Egfrith měli skoro pořád rybářské šňůry ve vodě. Ti dva samozřejmě neveslovali, ale zdálo se, že se chtějí na naší plavbě podílet aspoň tak, že nás budou zásobovat čerstvými rybami. A za to jsme jim byli vděční. V Marně se to jen hemžilo lososy. Shlukovali se v temných hejnech a Cynethryth s Egfrithem někdy odložili šňůry, hodili ze zádě *Serpenta* do vody síť a pak už

jen vytahovali na palubu plácající se ryby. Jednou však nechtěně vytáhli v síti tvora s lesklým kaštanově hnědým kožichem. Byla to vydra. Vodní šelma lovila v hejnu lososů, a když se ocitla v síti s rybami, snažila se ji rozhrizat a dostat se na svobodu. A starý Asgot se smál a tančil po palubě jako posedlý, až mu kosti zapletené v šedivých vlasech chřestily.

„Dočkáme se většího bohatství, než o jakém jsme kdy snili!“ vykřikoval, přesvědčený o tom, že vydřina smůla je pro nás šťastným znamením. „Budeme bohatší než králové,“ pokračoval nadšeně. „Bohatství, jaké jsme si ani nedovedli představit, bude naše!“ Cynethryth ubohou vydru litovala a chtěla ji pustit, ale *godi* se jen ušklíbl, vytrhl jí síť z rukou a začal vodního tvora ubíjet násadou kopí. Když však chtěl vydru ze sítě vyprostit, ukázalo se, že ještě není mrtvá, a v zoufalém zápase o život ho kousla do ruky mezi palec a ukazovák. Asgot zaječel jako píchnuté prase a na palubu vystříkla krev, ale my ostatní jsme se smáli a sledovali jsme, jak *godi* dobývá syčícího vodního tvora obětním nožem.

„Jen se smějte, mizerové,“ prskal Asgot a zahrozil nám prstem, „ale to znamená, že budeme taky zpola mrtví, než se toho královského bohatství jenom dotkneme.“ A to stačilo, abychom zmlkli.

Dny ubíhaly stejně pomalu jako plynula voda v řece, jejíž tok se konečně narovnal a my jsme po něm pluli k jihu. Protože vítr foukal většinou ze severu, mohli jsme často složit vesla a vytáhnout plachtu. Plavba po řece se však nedá srovnat s plavbou po moři. Možná je bezpečnější než se plavit nekonečnými rozlohami oceánu proti valícím se bělovlasým Rániným dcerám, ale mě nebezpečí moře nikdy moc neznepokojovalo. Naopak na řece jsem si připadal jako uzavřený ve vinné láhvi. Jak by Cynethryth řekla o našich pohanských bozích a naší víře v ně, člověk je na cestě a nemá jinou možnost, než po ní pokračovat. Jistě, můžete loď otočit, pokud je řeka dost široká, můžete se vrátit stejnou cestou, kterou jste připluli, ale je to nudná volba, protože budete oživovat, co už bylo. Navíc plout po řece v nepřátelské zemi může být nebezpečnější než cokoli jiného, a o tom jsme se měli brzy přesvědčit.

Sigurd přes všechnu snahu stále nebyl zcela ve své kůži, i když nás vždy potěšilo, když jsme viděli, jak se směje s Olafem nebo stojí

s Kmitem vedle kormidla či na přídi s Winigisem a vyptává se našeho průvodce, který pán vlastní půdu, kolem níž jsme právě proplouvali, nebo jak dostat *Serpenta* a *Fjord-Elka* přes tři míle souše, abychom obě lodi znovu spustili na jinou řeku a po ní pokračovali k severu. „To nejde,“ prohlásil Floki a měřil si Winigise podezíravým pohledem. Tichý a bázlivý Winigis hleděl zpod střechy svého klobouku a svíral oběma rukama okraj lodi.

„Ten Frank mi dal své slovo, že je to možné,“ odpověděl Sigurd. „A protože jsem mu řekl, že mu vyrvu srdce z těla, jestli se mýlí, tak mu věřím a myslím si, že brzy budeme v Aix-la-Chapelle.“

O tři dny později, když jsme minuli několik malých plavidel, která směřovala k Sicauně, jsme připluli do místa, kde se dalo ve vířivých proudech Marny těžko veslovat. Ve vzduchu se to stále jen hemžilo pošvatkami a konipasy, kteří se kolem nás míhali jako šípy se žlutým opeřením. Následující den se řeka narovнала a už mnohem mělčí se vinula mezi balvany pokrytými mechem a mezi březovými lesíky. Na větvích seděli sokoli, nehybní, jako by byli mrtví, ale pozorní a čekající na kořist. Černé potápky poletovaly s hmyzem v zobáku nebo se u břehu vrhaly do vody, aby se vzápětí vynořily s malou rybkou. Tady také kladli jikry lososi a mořští pstruzi a zdálo se, že dál se už nedostaneme.

Jenže Winigis nás nutil pokračovat, a tak jsme pomalu veslovali. Nikdo nic neříkal, jenom jsme sebou trhli pokaždé, když jsme ucítili, že se kýl lodi zadrhl o říční dno. „Takhle velký loď tu proplouvaj málokdy,“ vysvětloval nervózně Winigis mračícímu se Sigurdovi, když trup *Serpenta* znovu zaskřípal o dno. A pak, hned za zákrutem, v němž už na vnější straně oblouku probleskovaly na dně oblázky, jsme uviděli cestu do Aix-la-Chapelle.

„Všichni ven!“ zvolal Olaf, nervózní z toho, že beznadějně uvízneme v bahně. To už jsme vpluli do kanálu vykopaného v břehu a širokého jen tak, aby se do něj *Serpent* vešel, a já jsem okamžitě poznal, že je to místo, kde se po léta vytahují lodě na pevninu. Cesta, nebo spíš dráha, po níž posádky vlečou lodě po zemi, vedla do lesního průseku. Vzduch páchl bahnem a vlhkostí a hlasy mužů zněly tlumeně. Všude bylo vidět pařezy a kmeny obrostlé mechem, které tam musely ležet už dlouho, a z lesa zůstaly pouze vytáhlé břízky a mladé stromky, i když již znovu pomalu houstl.

Bylo už pozdní odpoledne, a tak jsme sebou museli hodit. *Fjord-Elk* trpělivě čekal se složenými vesly o něco dál po proudu v hlubší vodě a Bragi a skupina mužů už omotali jeho uvazovací lana kolem dvou balvanů. Zbývající muži posádky *Fjord-Elka* se vydali po břehu za námi, aby nám pomohli se *Serpentem*.

„Posádka *Fjord-Elka* vyloží zátěžové kameny,“ řekl Sigurd a z hloučku Bragiho mužů se ozvaly povzdechy, „a posádka *Serpenta* bude kácet stromy,“ dodal jarl. Také mezi námi se ozvalo brblání, neboť jsme věděli, že nás čeká něco víc než jen porážet jasany a duby. „Chci, aby si každý připravil pevný hladký kůl, který se bude moct válet, nebo jinak loď ponese.“

„A co tak použít tyhle?“ zeptal se Ingolf a ukázal na velkou hromadu oloupaných kůlů zbylých zřejmě po posádce, která někdy před námi přepravila svou loď z opačného směru. Sigurd přistoupil k hromadě, vytáhl meč a do jednoho kůlu sekl. Už z pouhého zvuku bylo zřejmé, že je ztrouchnivělý. Sigurd setřel z čepele zbytek vlhkého dřeva a zastrčil meč do pochvy.

„Dejte se do práce,“ řekl. A tak nám nezbylo než poslechnout.

Museli jsme jít kus dál, abychom našli pěkné rovné kmeny, a já jsem si říkal, co bude dělat nějaká posádka třeba za deset let, až nebude na míle daleko jediný vhodný strom. Ale to nebyl náš problém. Vytáhli jsme dlouhé sekery a začali jsme sekat a porážet kmeny čistit od větví. Pak jsme z nich jednoručními sekerami a dlouhými noži sedřeli kůru, až jsme měli hladké rovné kůly, dvakrát tak dlouhé, než jak jsme byli vysocí, z nichž by se dala postavit pevná palisáda. Ale naše kůly nebyly na palisádu. To jsme už samozřejmě věděli, k čemu nám budou: že je položíme na bláto a loď po nich povalíme.

Tu noc se mi zdálo, že porážím olše a jilmy pro Ealhstana, mého pěstouna v Abbotsendu. Byl to klidný sen plný pohody a kupodivu jsem v něm já rozhodoval, co se bude dít, na rozdíl od většiny snů, které vás bezohledně vláčí a nejste schopni se jim bránit. Sekal jsem dřevo po vláknech Ealhstanovou teslicí a štípal ho na prkna, pak jsem odstoupil, abych si prohlédl svou práci, ale žádná prkna jsem neviděl. Tak to ve snech bývá. Přistoupil jsem tedy blíž a náhle se mi rozbušilo srdce. Teprve teď jsem zjistil, že výsledkem mé práce je rakev. Pomalu a se strachem jsem zvedl víko a pak jsem se dal ve

snu do pláče. Protože v rakvi, kterou jsem stloukl, ležel starý Ealhstan s dlouhými bílými vlasy a se sepnutýma rukama a upíral na mě žluté oči. Jednou jsem slyšel, jak Egfrith říká *in somnis Veritas*. Ve snech je pravda. A v tomhle měl mnich skutečně pravdu, protože jsem svého starého přítele nedokázal ochránit a jeho smrt mě dodnes tížila jako těžko snesitelné břímě.

Následující den ráno jsme vytáhli *Serpenta* na souš. Bez zátěžových kamenů se loď zdála překvapivě lehká, dokonce i s nákladem stříbra, zbraní, kožešin, jantaru a dalšího zboží. Pak přišel na řadu *Fjord-Elk* a Bragi a jeho kormidelník Kjar s ním připluli až k místu, kde jsme vytáhli *Serpenta*. Také z druhé naší lodi jsme vyložili zátěžové kameny, takže po nás zbyly dvě velké hromady hladkých valounů, které se později určitě budou někomu hodit. Ode dne, kdy jsme opustili s Winigisem na palubě Paříž, nás Sigurd nutil házet všechny vnitřnosti z chycených ryb do sudu. Ten byl teď plný páchnoucího svinstva, z něhož se člověku dělalo zle, a kolem sudu se neustále rojily mouchy, i když byl zakrytý víkem. Sigurd nyní s úšklebkem nabral hrst toho slizkého svinstva a pomazal jím kůly, které jsme rozložili podél dráhy v délce asi dvakrát větší než délka *Serpenta*.

„Teď jsou kluzké jako Ealdred a stejně jako on páchnou,“ prohlásil Sigurd, přičichl k rukám a pak je zvedl, aby je všichni viděli. Dokonce i Wessexští se tomu zasmáli, samozřejmě kromě samotného Ealdreda, který po svých někdejších bojovnících šlehl nenávisným pohledem.

Wessexští se už od nás zbývajících skoro nelišili, i když se často modlili a stále se drželi spolu. Nedělali nám však nejmenší problémy, zřejmě v naději, že se dočkají podílu na bohatství, jež získáme, až prodáme křesťanskou posvátnou knihu. Přestože s ní nikdo z nás nechtěl mít nic společného – samozřejmě kromě stříbra, které nám vynese –, nosil ji otec Egfrith pečlivě schovanou v malém vaku z olejovaného plátna, pověšeném na zádech.

My ze *Serpenta* jsme svázali uvazovací lana do dvou lan tak, abychom je mohli ovinout kolem trupu lodi a zbylo na nich dost místa pro muže, kteří za ně měli táhnout. Posádka *Fjord-Elka* udělala totéž a my jsme zaujali svá místa; část nás tlačila zezadu, část táhla za lana a další brali ve dvojicích kůly, přes něž se už převálil i *Fjord-*

Elk, a kladli je před *Serpenta*. To poslední byla nejnamáhavější práce, jak jsem zjistil, protože jsme se ve všech činnostech střídali a po téhle jsem sotva cítil nohy. Naopak nejsnadnější bylo tlačit zezadu, přitom si člověk mohl trochu odpočinout tím, že se opřel do trupu lodi a předstíral, že tlačí. A takhle jsme se začali po přepravní dráze posouvat na severovýchod a naše *snekkary* – i když jejich hrdé hlavy byly schované a nahrazené kříži – se ztěžka posouvaly po zemi v smutném kontrastu s tím, jak lehce se plaví po mořích a řekách. Sigurdovy páchnoucí rybí vnitřnosti skutečně pomohly k tomu, aby lodě klouzaly, ale kůly, které jsme nasekali, se často nechťely valit. Přesto se po nich lodě sunuly a my jsme se plahočili kolem nich.

Postupovali jsme zoufale pomalu. Člověk snadno ujede patnáct mil za den a na koni ujede za stejnou dobu třicet mil, ale vléct loď po blátě, i když téměř po rovině, je zoufalá lopota a jen díky tomu, že jsme byli tvrdí muži zvyklí na dřinu u vesel, se nám podařilo posunout se za den o pět mil. Drobné mžení, jež se to odpoledne spustilo, se k večeru změnilo ve vytrvalý liják, který nás promočil na kůži, takže jsme se chvěli chladem a vyčerpáním. Také přepravní dráha začala být bahnitá, navíc jsme ji čvachtáním kolem *Serpenta* ještě rozdupávali a ti, co se pachtili s *Fjord-Elkem*, to měli ještě těžší. Slyšel jsem, jak kloužou, padají do bláta a klejí přitom.

„Chudáci,“ řekl Penda, když jsme se opět opřeli do trupu *Serpenta* a cítili jsme ucpávky z dehtovaných provazů a nasmlené plaňky obšívky.

„Jestli je ti jich tak líto, proč se přitom usmíváš?“ zeptal jsem se ho, ale znovu jsem se opřel ramenem do lodi, protože kolem procházel Olaf, aby se podíval, jak postupují s *Fjord-Elkem*.

„Pořádně, Havrane!“ zavolal na mě Olaf. „Pořádně zaber, nebo aspoň požádej některýho z těch svých přátel tam, aby se zvedl a trochu nám pomohl,“ ukázal mezerou mezi stromy na oblohu zataženou těžkými šedými mraky. Zřejmě tím myslel Odinovy havrany.

„Bez toho kříže by byl *Serpent* lehčí, Strýci,“ ozval se Bram, celý rudý námahou, jak tahal za lano.

„A bez tvých tajných zásob medoviny by se odlehčil ještě víc, Brame,“ odpověděl Olaf, a když jsme viděli, jak se Bram zhrozil toho, že Olaf prozradil jeho největší tajemství, všichni kolem jsme se

přes bláto a únavu ohýbali smíchem.

„Ale Strýci, ty Bramovy zásoby už nejsou zdaleka tak těžký jako dřív,“ křikl jsem a znovu se ozval chechtot, zatímco Bramovi docházelo, že o jeho zásobách vědí všichni a pomáhají mu s nimi.

Už se začínalo stmívat, když jsme konečně dorazili na konec dráhy. Pršelo čím dál víc a vítr nám srážel na hlavy listí a drobné suché větvičky. Silnější větve se o sebe třely a vrzaly a spolu se skučením větru to dělalo dojem, jako by celý les sténal a protestoval proti nám. Už jsme byli blízko řeky, ale ještě jsme ji kvůli větru a dešti neslyšeli. A když jsme konečně zaslechli hukot jejího toku, plácali jsme se po ramenou a setřásali vodu s vlasů a vousů, neboť jsme věděli, že se konečně dočkáme odpočinku a trochu teplého jídla. Snesli jsme z lodí kotlíky, natáhli mezi stromy náhradní plachty a pak už jsme rozdělali ohně. Někteří z nás ještě došli k řece, kde našli hromady kamenů, které tam zanechaly posádky jiných lodí, takže jsme měli zajištěnou zátěž, až budeme spouštět loď na vodu. A pak, když jsme prohlédli okolí, jestli nám nehrozí nějaké nebezpečí, jsme se konečně uložili na noc. Ležel jsem vedle Cynethryth, hráli jsme se pod dvěma suchými kožešinami a doufali jsme, že na nás ve spánku nespadne nějaká silná větev.

„Tahle řeka se dál na severu vlévá do jiné a ta už nás donese do Aix-la-Chapelle,“ řekl Winigis Sigurdovi a Olafovi druhý den ráno, když jsme nakládali do *Serpenta* zátěžové kameny. Samotné spuštění lodí na vodu šlo snadno, protože řeka byla široká a dostatečně hluboká. Déšť k ránu ustal, ale vítr foukal v nepříjemných poryvech dál.

„Bude na nás tvůj císař čekat na břehu s bečkou piva a pečeným kancem?“ zeptal se Olaf Winigise a zamlaskal, jako by se už nemohl dočkat.

„Myslím, že na nás bude čekat, ale spíš s meči a kopími a tisícem mužů, aby nás pobil,“ odpověděl Frank.

„Ale vždyť jsme křesťané,“ namítl Sigurd a ukázal na kříž na přídi *Serpenta*. Zavál další prudký poryv větru, v lese zapraskalo a na zem padla zlomená suchá větev.

Winigis zakroutil hlavou, sundal si klobouk a vytřepal z něj vodu. „Říká se, že císař není žádný hlupák. Určitě bude vědět, co jste zač. Ale já už bych se mohl vrátit domů, když jsem vám ukázal cestu,

ne?“ dodal, třebaže z jeho hlasu bylo zřejmé, že v to moc nedoufá.

Sigurd mu položil ruku kolem ramen. „Poplujeme dál spolu, Winigisi,“ řekl a zazubil se na něj. „Přece bych ti nemohl odepřít, abys ještě jednou navštívil císařovo město. Jenom nás doprovodíš do Aix-la-Chapelle a pak si budeš moci jít, kam tě oči povedou a nohy ponesou.“ Winigis se podíval na otce Egfritha, ale žádné uklidnění v jeho lasiččích očích nenašel.

„*Fiat voluntas Dei*,“ řekl Egfrith a pokrčil drobnými rameny. „Staň se vůle boží.“ Já jsem však doufal, že Egfrithův bůh bude mít na práci jiné věci, než aby se o nás zajímal, neboť jsem slyšel, že Charlemagne je Kristův bojovník, a to z nás dělalo jeho nepřátele.

SEDMNÁCTÁ KAPITOLA

Winigis nám řekl, že ta řeka se jmenuje Máza, a tentokrát jsme pluli po proudu, takže jsme mohli nechat vesla vytažená a uložená na palubě. Aspoň že tak, pomyslel jsem si, protože jsme byli unavení, zvlášť když jsme strávili většinu rána namáhavým nakládáním zátěžových kamenů. Plachty jsme tedy měli napnuté a teď se ve větru plácaly a sušily se, i když z nich stále stříkala voda a obšťastňovala muže na závětrné straně vydatnými sprškami. Ti na to však nedbali, protože jsme všichni věnovali pozornost jiným věcem. Jakmile jsme totiž opustili poměrně rovinaté zalesněné břehy horního toku řeky, ráz krajiny se změnil. Na obou stranách vyrostly strmé kopce, které lemovaly tok jako zubaté hřbety dvou obrovitých draků. Byly porostlé smíšenými lesy, v nichž se mezi temně zelenými jehličnatými stromy objevovaly buky, duby a jasany, jejichž listí se už začínalo zbarvovat dohněda a dooranžova. A to také vytvářelo dojem skvrnitě dračí kůže. Kromě ojedinělých šmouh kouře, které sem tam stoupaly z lesa, jsme nikde neviděli žádné známky lidské přítomnosti. Krajina byla divoká, rozlehlá a bohatá a zdála se nám jako stvořená k osídlení.

„Je to tady skoro jako u našich fjordů, co?“ křikl Bram ze své cestovní truhlice. Využil příležitosti upít trochu ze svých zásob medoviny, aby z ní měl něco sám, než se jednoho dne probudí a zjistí, že už je všechna pryč.

„Jo,“ souhlasil Halfdan. „Ještě kdyby se tady daly chytit tresky. Z těch věčných lososů se mi už začíná obracet žaludek.“

„Slyšelas to, Cynethryth?“ řekl jsem anglicky. „Halfdanovi je už z tvých lososů zle a chtěl by, abys mu chytila v řece mořskou rybu.“ Olaf se zasmál a přeložil to Halfdanovi. Ten zrudl a rozpačitě zamumlal, že to tak nemyslel.

„Tak mu řekni, že si ji může chytit sám, ale jestli chce chytit tresku, musí mít hrozně dlouhou šňůru,“ odpověděla Cynethryth. „A když už bude v tom, mohl by mi taky chytit něco nového na sebe.“ Přeložil jsem mu to, a zatímco se muži smáli, Aslak dal Halfdanovi pohlavek, aby ze sebe nedělal hlupáka. Halfdan se pak zakabonil a mlčel, až mi ho bylo skoro líto. Ale ne zase moc, protože jsme byli zvyklí dělat si jeden z druhého legraci, takže na každého někdy došlo. Tak to mezi bojovníky obvykle chodí.

Každou noc odešla polovina z nás na souš a polovina zůstala na lodi, přičemž ti první měli za úkol ulovit nějakou zvěř, zajíce, lišku, jelena nebo i kance. Cvičili také se zbraněmi, protože jsme už nějakou dobu nebojovali a báli jsme se, že bychom mohli ztratit tvrdost, kterou člověk v boji získává a v době míru zase ztrácí. Po pěti dnech plavby po řece Máze jsme minuli válečnou loď, která mířila proti proudu. Byla to pěkná loď, třebaže ne tak štíhlá a rychlá jako *Serpent* nebo *Fjord-Elk*, ale dost široká a dlouhá, aby dopravila sto mužů k boji. V ten den jich ale nebylo na palubě víc než sedmdesát. Řady jejích vesel se nořily do vody rychle a jednotně, i když měli vytaženou plachtu; a že to byla plachta pořádně velká, z nové bílé tkaniny, na níž se skvěl velký červený kříž. Jakmile ji Olaf zahlédl, Egfrith hned spěchal na příď *Serpenta*, aby podpořil naši lest, a udělal směrem ke kapitánovi francké lodi znamení kříže. Frankové na palubě se však netvářili ani trochu přátelsky a navzdory Egfrithově snaze na nás upírali zlobné pohledy.

„Jednou budu mít na plachtě vlčí hlavu,“ řekl Sigurd, jako by Frankům záviděl. „Na všech plachtách všech svých lodí. A zaplatím za to stříbrem toho křesťanského krále.“ To už nás francká loď minula, ale červený kříž na její plachtě byl stále vidět z návětrné strany jako velká růžová skvrna. „Ale musím přiznat, že v tom symbolu je síla,“ dodal jarl, když hleděl za lodí. „Cítím to.“

„Ale ne tak velká, aby prohlédla naši lest, jarle,“ řekl jsem. Sigurd lhostejně přikývl. „Tvá vlčí hlava bude zmrazovat nepřítelům krev a až ji uviděj, podělej se strachy,“ dodal jsem. Sigurd si kousal ret, ponořený ve svých myšlenkách.

„Jednoho dne budeš možná mít svůj vlastní znak, Havrane,“ řekl po chvíli. „Černého havrana s velkými rozepjatými křídly. A z toho se zase podělám strachy já.“

Zazubil se na mě a já jsem mu odpověděl stejně, protože jsem to bral jako žert. Abych mohl mít vlastní znak, musel bych být jarl, a to už jsem si dovedl spíš představit Flokiho v kutně křesťanského mnicha a s tonzurou na hlavě, jak plive na Odinovo jediné oko.

Na stráních kopců podél břehů jsme viděli pastýře se stády a shluky chýší zahalené kouřem. A viděli jsme také pobožené domy z bílého kamene podobné starým kostrám vyběleným sluncem. Jednou jsme na západním břehu zahlédli kostel nebo klášter a Norové byli v pokušení ho navštívit. Všichni si ale uvědomili, že jdeme po větší rybě, než je tahle, takže se Sigurdovi vlci spokojili s tím, že si to místo dychtivě prohlíželi a představovali si všechno stříbro a poklady, které se uvnitř skrývají. Dál po proudu se zalesněné kopce snižovaly, až nakonec přešly do nedohledné, mírně zvlněné krajiny. O tři dny později jsme vpluli do jiné řeky, která se do naší vlévala a přitékala od východu, a po dalších dvou dnech jsme zamířili opět po jiné řece k severu. Ta nás dovedla k místu, kde se na obou březích rozkládalo město. Mysleli jsme si, že to už musí být Aix-la-Chapelle, ale Winigis nám vysvědlil, že jsme mezi dvěma městy: to na západním břehu se jmenuje Tongeren a na východním Le Gi. Tenhle úsek řeky se hemžil loděmi všech velikostí a tvarů, a tak jsme stáhli plachtu a chopili se vesel, abychom se mezi nimi snadněji propletli. Kupci volali jeden na druhého pozdravy a vyměňovali si zprávy a nad připlouvajícími a odplouvajícími rybářskými loděmi a čluny vzrušeně přelétávali křičící raccí. Vzduchem zamlženým kouřem k nám ze západního břehu, kde se stavěl kostel, doléhaly úderý seker tesařů. Kousek od nich postávala skupinka mnichů, a když k nám vítr chvillemi donesl truchlivé zvuky jejich zpěvu, zaleskla se v Egfritově oku slza.

„Já tě chápu, mnichu,“ řekl jsem. „Při tom zpěvu se ti scvrkávají koule a svěšují uši.“ On mě však nevnímal, příliš soustředěný na

žalmy, které k nám doléhaly, když jsme veslovali kolem. Ostatní plavidla nám uvolňovala cestu; zřejmě nás jejich posádky považovaly za císařovy lodě nebo před námi uhýbaly jen proto, že ze *Serpenta* a *Fjord-Elka* šel i přes kříže na předních strach. V každém případě se nás nikdo nepokusil zastavit. Nechtěli jsme provokovat norny tím, že bychom se tam zdržovali, a v poledne jsme už míjeli další město jménem Maastricht, které, jak nám řekl Winigis, se kdysi pyšnilo velkým kamenným mostem postaveným přes řeku Mázu Římány v době císaře Augusta. Jenže teď už byl most zbořený a poslední z jeho otesaných kvádrů sloužil Kristu jako základ pro dům jeho otce uprostřed města.

„Celá tahle země páchne Bílým Kristem,“ prohlásil Floki, když jsem Winigisovo vysvětlení přeložil.

„Měli bysme to tady vypálit,“ navrhl Svein po dalším rázu vesel. Řeka zde byla tak široká, že se valila pomalu, a protože vítr téměř ustal, museli jsme veslovat. „Kdybysme tohle místo spálili do základů, aspoň by se to Kristovo svinstvo tak nešířilo,“ dodal.

„Na to nás není dost, ty troubo,“ ozval se Olaf, který stál za námi s rukama založenýma v bok. „A taky dům z kamene nemůžeš spálit jako nějakou chatrč. Ale jednou se sem vrátíme a naplníme naše truhlice jejich bohatstvím. Do té doby ať se tady modlí k tomu svému slabošskému bohu. Ať klidně měknou jako hniјící jablko, o to snadnější pro nás bude rozšlápnout je na kaši.“ Muži u vesel se rozesmáli, a dokonce i Egfrith se usmál, i když neuměl ani slovo norský a myslel si, že mezi sebou jenom v dobré náladě žertujeme.

Následující ráno jsme vpluli do širokého údolí obklopeného zalesněnými vrchy. Řeka se zde stáčela v četných zákrutech a její tok se zpomalil. Na východním břehu byla na mohutných dubových pilířích zbudovaná přístavní hráz dlouhá asi jako pět délek *Serpenta*.

„Tahle řeka se tady jmenuje Wurm,“ řekl Winigis Sigurdovi. Sigurd se zamračil. „Myslel jsem, že pořád plujeme po Máze.“

„Pluli jsme po Máze a teď plujeme po Wurmu,“ odpověděl Winigis nedůtklivě.

Přístaviště se nacházelo v menším zálivu, aby byly lodě, které k němu přirazí, chráněné. Na jeho horním konci vystupovalo krátké molo a vytvářelo vlnolam, který také přispíval k ochraně zakotvených lodí, dokonce i před řekou rozvodněnou silnými dešti

nebo na jaře tajícím sněhem. „Tohle je Aix-la-Chapelle,“ řekl Winigis a Sigurd křikl na Knuta, aby zamířil do přístaviště. Po celé délce kotvily uvázané lodě, ale jedna z nich, bachraté obchodní plavidlo naložené balíky oděvů, se právě chystala odplout, a jakmile od hráze odrazila, zaujal její místo *Serpent*. A když jsme ho zajistili, uvázal se k němu těsně trup k trupu *Fjord-Elk*.

„Podívejte,“ řekl Bram a ukázal na tři krátké, úzké lodě s vysokou přídí, zakotvené těsně vedle sebe. Jejich pravé galionové hlavy byly sejmuté, ale podle řezeb na horním pásu obšívky se nám zdálo, že jsou norské.

„To by mohly být *Serpentovy* a *Fjord-Elkovy* děti,“ poznamenal jsem a usmál jsem se, protože byly jen asi poloviční délky než naše lodě.

„Jednu bych si mohl vzít domů pro ženu,“ řekl Bram. „Veslovala by na ní do fjordu na ryby.“

Na hrázi se shromáždil dav lidí zvědavých na to, co jsme zač. Otec Egfrith je všechny pozdravil a udělal směrem k nim znamení kříže, i když mu zřejmě nerozuměli o nic víc než my jim.

„Winigisi, pověz jim, že ealdorman Ealdred z Wessexu v Anglii připlul, aby složil poklonu jejich císaři,“ řekl Sigurd a ukázal na Ealdreda, jenž bez nadšení leštil stříbrnou a bronzovou sponu, kterou mu Sigurd poručil nosit. Na hrudi mu visel dřevěný kříž s Bílým Kristem posázený rubíny a jeho plášť byl ze sytě zeleného plátna s límcem lemovaným bílou hermelínovou kožešinou. Dokonce si oholil tvář. Kníř si však nechal a natřel si ho tulením tukem, takže mu pod bradou visely dva tlusté lesknoucí se provazce.

„Ten bastard vypadá znovu jako pán,“ poznamenal Penda.

„Doufám, že si ještě pamatuje, jak se má jako pán chovat,“ řekl jsem a uvědomil jsem si, že někteří Frankové na molu se vzájemně upozorňují na mé krvavé oko.

„Na co, hrome, vy troubové, civíte?“ křikl směrem k nim Penda. Zvedli ruce na znamení, že mu nerozumí, zakroutili hlavami a začali se trousit pryč. „Asi by sis měl to oko zakrýt, chlapče,“ řekl Penda a měl pravdu, protože jsme žádnou zvláštní pozornost nepotřebovali. Vzal jsem tedy pruh čistého plátna a ovázal si ho přes oko kolem hlavy.

„A víš, že jsi takhle hezčí, Havrane?“ prohlásila Cynethryth a v

koutcích úst jí zahrál škádlivý úsměv.

„Jenže to moc nevypovídá o jeho zbytku,“ ozval se znovu Penda, zakýval malíčkem a ukázal na můj rozkrok. Chtěl jsem mu dát pohlavek, ale Cynethryth to udělala za mě. Penda se zazubil jako ďábel se zjizvenou tváří.

„Havrane, pojď sem, chlapče!“ zavolal na mě Egfrith, který stál s Ealdredem, Olafem a Sigurdem na přídi. Zbývající muži už uvázali loď a nyní vystupovali na molo, navlékali si drátěné košile, připravovali si zbraně a močili, kde se dalo. „Hod' sebou, chlapče, čeká nás práce,“ pobídl mě mnich a netrpělivě tleskl. Šel jsem, a protože Penda si nechtěl nechat ujít žádnou zábavu, v níž bych mohl hrát nějakou roli, šel se mnou.

„Winigis tvrdí, že císařův palác je pár mil na východ odtud,“ řekl Sigurd a ukázal ke vzdálené skupině oranžově zbarvených dubů a jilmů na konci travnaté pláně. Podél břehu řeky stálo několik dřevěných chýší a na západě se táhlo strniště po sklizeném obilí, na němž se nerušeně popásali bažanti. Většina místních lidí se zřejmě zalekla pohledu na naše drátěné košile, helmice, meče, kopí a sekery a odešla, ale pár jich zůstalo, jako by čekali na příležitost promluvit s Ealdredem nebo se Sigurdem. „Nemůžeme vtrhnout do císařova sídla jako medvěd do jeskyně,“ pokračoval Sigurd anglicky. „S takovými, jako jsme my, tenhle panovník jednat nebude. Proto za ním půjde Ealdred.“ Pohlédl na ealdormana, jehož tvář byla bledá, i když oči mu zářily živě. „Půjde za ním a řekne mu o té Kristově knize. Po tom, co jsem viděl na vlastní oči a co řekl Egfrith, soudím, že ji Charlemagne bude chtít. A bude ji chtít víc, než chce jídlo, pivo nebo ženu ve své posteli. Bude se divit, jak bez ní mohl žít, a bude ochotný dát za ni cokoliv. A my zase chceme stříbro a bohatství – tolik stříbra a bohatství, že by nám ho záviděl i drak Fáfnir.“ Olaf se při těch slovech radostně zazubil. *Jenže Fáfnirovo bohatství bylo prokleté*, pomyslel jsem si, i když jsem neřekl nic. A co víc, bojovník, který draka zabil a bohatství mu ukradl, na tu kletbu zemřel. A k tomu se ještě jmenoval Sigurd. „Egfrith a Cynethryth půjdou taky a společně se budou snažit císaře přesvědčit, aby nám věřil a uzavřel s námi dohodu,“ dodal jarl.

„A ty Ealdredovi věříš, jarle? Nebo Egfrithovi, když na to přijde?“ zeptal jsem se Sigurda norský. „Ti dva nás zradí. Poštvou na

nás křesťany, jako to už udělali předtím.“

„Nevěřím jim, ale věřím tobě, Havrane. A ty půjdeš s nimi,“ odpověděl Sigurd anglicky a obrátil se k Ealdredovi. Zlatavý pletenec vousu měl v úrovni ealdormanova zahnutého nosu. „Poslouchej mě, Angličane,“ řekl mu tvrdým hlasem. „Přiměješ císaře, aby po té knize zatoužil a chtěl ji získat. Jestli se ti to nepodaří nebo jestli nás zradíš...,“ Sigurd se zaskřípěním vytáhl meč a podržel si ho před hrudí, „přísahám při meči svého otce, že po tobě půjdu a ztrestám tě. Ať zalezeš do jakékoliv díry, vytáhnu tě z ní, a ani smrt tě nezachrání. Dostanu tě a budu z tebe ořezávat kousky masa, ale nenechám tě zemřít. Budu ti drásat tělo a rány ti spalovat ohněm, abys nemohl vykrváct, a když zešílíš bolestí a hladem a zoufalstvím, začneš jíst zkažené maso z vlastního těla a stále nebudeš umírat. Sníš svůj vlastní úd, zhltněš své koule i jazyk a pak, Ealdrede, nechám tvou dceru, aby se na tebe dívala. A jestli v tvé zkažené duši zůstane aspoň trochu cti, konečně v nezměrné hanbě zemřeš.“

Litoval jsem Ealdreda, dokonce i po tom všem, co nám udělal, neboť jsem věděl, že Sigurd myslí každé své slovo vážně. Za sebou jsem cítil Pendu a věděl jsem, co chce. „A může se mnou jít Penda, jarle?“ zeptal jsem se. „Čím víc bude Wessexských, tím snáz je přesvědčíme, že jsme křesťani.“

„Má pravdu, Sigurde,“ řekl Olaf. „A Angličan bude Havranovi dobřej, kdyby k něčemu došlo.“

Sigurd chvíli uvažoval a pak naklonil hlavu na stranu. „A půjde s nimi i Floki,“ rozhodl nakonec a zavolal Flokiho. „Jestli se k nám císař zachová nepřátelsky, podřízne mu Floki hrdlo.“ Floki jen přikývl, jako by dostal za úkol posbírat dřevo na oheň.

A tak jsme se připravili na cestu. Frankové, kteří čekali, aby si mohli promluvit s Ealdredem a Sigurdem, byli kupci cítící peníze a možnost obchodu, a to jim dávalo dost odvahy, aby zůstali, zatímco ostatní raději zmizeli. Od jednoho z nich pak Sigurd koupil sedm koní s tím, že je kupec odkoupí zpátky, až se delegace k císaři vrátí. Jiný Frank prodal Olafovi čtyři soudky medoviny, dvě kola sýra a čerstvé máslo a slíbil, že se večer vrátí a přivede ženy, jež dokážou pobavit muže s velkými koulemi, kteří strávili dlouhý čas na moři.

Pokud šlo o nás sedm, před námi byla široká pláň a bahnitá cesta

do Aix-la-Chapelle. Odpoledne hrozil déšť, proto jsme si vzali kůže napuštěné olejem, stočili je a přivázali na boky koní spolu s drátěnými košilemi, zbraněmi a nějakým jídlem. Egfrith neochotně souhlasil s tím, že nechá evangeliář svatého Jeronýma na lodi, protože jsme nechtěli riskovat, že by nám ho císař vzal a nic nám za něj nedal nebo že by nás cestou okradli zloději. Ukryl knihu v podpalubí *Serpenta* a zdál se bez ní jako tělo bez duše. A pak jsme už vsedli na koně a za výkřiků našich druhů „Ať vás chrání Odinovo štěstí!“ nebo „Přivezte nám bohatství!“, ale také „Havran na tom šimlovi jede jako pytel kamení na koze!“ jsme vyrazili na cestu.

Bjorn se smál jako malý kluk. „Havrane, řekni králi Franků, že se Bjorn a Bjarni od Haraldova fjordu těší na nějakou hnědovlasou krásku a soudek vína pro každého,“ zavolal za mnou. „A jestli nám je přivede a složí nám poklony, pak se možná uvolíme s ním obchodovat,“ dodal.

Se smíchem, který nás vyprovázel, jsme tedy vyjeli, abychom se setkali s franckým panovníkem.

OSMNÁCTÁ KAPITOLA

Nízko nad zemí visel šedý mrak a vítr od severu hnal další těžkou masu mraků přes pláň k jižnímu obzoru. Západně od dubových lesů vylétlo z šedé oblohy hejno vran a vrhlo se dolů. Jejich krákání doléhalo až k nám. Další hejno vran přilétalo od východu ke skupině olší, v níž se to už teď těmito ptáky jen černalo, a já jsem sledoval, jak si nacházejí volná místa na větvích a usazují se vedle svých druhů.

Abychom udělali dobrý dojem, dal Sigurd Ealdredovi nejlepšího koně, černého temperamentního hřebce. Ostatně ealdorman byl teď naším pánem, takže měl právo jet na koni, kterého lidé jeho postavení pokládají za stejně cenného, ne-li cennějšího, než je běžný jezdec. Já jsem jel na staré odřené klisně a koně ostatních nebyli o moc lepší, a to znamenalo, že Ealdred mohl být navzdory Sigurdově hrozbě v pokušení nám ujet. Proto jsme se Floki, Penda a já drželi pořád těsně za ním, jako bychom chtěli počítat blechy na zadku jeho hřebce, a Floki s sebou vzal dvě vrhací sekery, jimiž málokdy minul cíl. Stačilo, aby Ealdred jedinkrát kopl patami koně do slabin, a měl by sekeru zařátou mezi lopatkami.

„Dříve se Aix-la-Chapelle jmenovalo Aquisgranum,“ řekl Egfrith po chvíli ticha, když jsme všichni přemýšleli, jak se asi budou v příštích dnech odvíjet vlákna našich osudů. „Samozřejmě v dobách, kdy tu byli Římané,“ pokračoval. „Myslím, že to jméno je odvozené od keltského boha vody a zdraví, protože vyjadřuje, že tady ze země vyvěrala horká voda a lidé se v těch jezírkách koupali. I když se mi nechce věřit, že by se k nim byl jen jeden Kelt přiblížil, protože ať se jejich bůh jmenuje jakkoli, byli to a pořád jsou špinaví necivilizovaní

divoši. Říká se, že císař se v těch horkých pramenech koupe každý den, takže jeho tělo musí být čisté stejně jako jeho duše.“

„Možná nám císař dovolí, abychom si v tý jeho vzácný vodě umyli zadky, co říkáš, koníku?“ zasmál se Penda a podrbl svého hnědáka mezi ušima.

„Jo, a navěky si své jezírko poskvínil vaší špínou,“ poznamenal pohrdlivě Egfrith. „Bůh je mi svědkem, že vás, špinavé tvory, Charlemagne nepustí ani do blízkosti svých pramenů. Ale já a Cynethryth se té pocty jistě dočkáme a Ealdred jako křesťanský velmož samozřejmě taky.“

„Až ten tvůj Bílý Kristus promění vodu ve víno, pak mě to bude zajímat, mnichu,“ řekl jsem a trochu jsem zvolnil, abych nemusel jeho řeči poslouchat. Jenže když jsem se ocitl sám, začal v mé mysli vrtat červ pochybností. Proč vlastně Egfrith souhlasil s tím, že nám pomůže evangeliář svatého Jeronýma prodat, když sám jednou prohlásil, že s takovou posvátnou vzácností nikdo obchodovat nemůže? Dokonce ani francký panovník. Přesto s námi teď jede, aby nám s prodejem pomohl. Brzy jsem na to však přestal myslet, protože můj provazec k měření hloubky nebyl tak dlouhý, abych jím mohl zkoumat pohnutky člověka, který slouží bohu, jenž nechal svého syna trpět a dopustil, aby ho přibili na kříž. Jenže o Egfrithových pohnutkách nemělo smysl uvažovat, protože mnich zanesl svůj mozek modlitbami a nesmysly a krví Bílého Krista, která zahřívá břicho, a podle mě nebyl ničeho rozumného schopen.

Překonali jsme rozlehlou travnatou pláň a cesta pokračovala dál starým lesem s nesčetnými obrovskými jasany, tichými a věčnými, a my jsme vzhlíželi k jejich korunám s úžasem, neboť se nám zdálo, že jejich nejvyšší větve mizí kdesi na obloze. Byly to stromy, které by odolaly i těm nejbouřlivějším Njördovým větrům.

„Z těch by byly dobrý kopí,“ poznamenal Penda. „Rovný jako sluneční paprsky.“

„Takovej je světověj strom Yggdrasil,“ řekl Floki, „ale ten je ještě větší, protože jeho větve držej celej svět.“ Když jsem to překládal ostatním, sledoval mě temnýma vážnýma očima. „Na něm visel otec veškerenstva Odin devět dní a devět nocí přibítej kopím, aby získal moudrost,“ pokračoval. „Myslím, že tady měl to kopí vražený,“ ukázal na pravou stranu hrudi. Právě když jsem to

zopakoval anglicky, všiml jsem si, že Egfrith svažtil čelo, a to ve mně vyvolalo pokušení, kterému jsem nedokázal odolat.

„Myslím, že Krista pověsili na strom bolesti, ne, mnichu?“ řekl jsem.

„Ano, mladý muži. Náš Pán a Spasitel trpěl na kříži kvůli našim hříchům.“

„A jakýsi voják, mám dojem, že římskej, ho probodl kopím, když tam visel, ne?“

„To je taky pravda,“ připustil Egfrith, „i když ten mladý voják se možná spíš snažil ukončit trápení našeho drahého Pána, než mu ublížit.“

„A je taky pravda, že Kristus před smrtí naříkal?“

„Ano, je,“ přikývl vážně Egfrith a pak na mě pohlédl a přimhouřil oči. „Ale k tomu by byl, myslím, dohnán každý člověk.“

„Ano,“ připustil jsem zase já. „Protože Odin taky naříkal, než zemřel. Ale pak se samozřejmě vrátil zpátky do života. Kristus se taky vrátil do života, otče?“ Postřehl jsem, že mě Cynethryth zpražila pohledem.

„Přece víš, že ano,“ odpověděl Egfrith popuzeně.

„Floki říká, že Odin taky uspořádal obrovskou hostinu z několika bochníků chleba a vědra ryb,“ řekl jsem. Floki sice nic takového neřekl, ale to nemohl Egfrith vědět. „Zdá se mi, že vy křesťani jste všechny své příběhy přebrali od norských skaldů.“ Penda se zazubil, ale Ealdred se ušklíbl, jako by mu někdo rozmazal pod nosem psí hovno.

„Jsi pomýlený a zlý mladý muž, který je bezednému peklu blíž, než si myslí, Havrane,“ prohlásil Egfrith a smutně zakroutil hlavou. „A pokud jde o ty příběhy, vy jste je přebrali nám, ne my vám.“

„Přestaň otce Egfritha popouzet, Havrane,“ ozvala se Cynethryth. „A ty, otče, si ho nevšímej. Někdy si říkám, jestli není v tom jeho velkém těle prostoduché dítě.“

Mnich se však stále mračil a vydrželo mu to až do doby, kdy jsme přijeli na mýtinu, kde byly jasany a duby před léty vykáceny. Ze shluků keřů bezu, jejichž černé bobule už ptáci ozobali, vyrůstaly vysoké rovné břízy. Cynethryth využila příležitosti a odskočila si do houští, zatímco Egfrith zahlédl ve spleti kapradí a trnitých keřů polámaný vůz, zřejmě používaný ke svážení kmenů poražených

stromů. Nejspíš tu ležel už spoustu let a nezdálo se, že by šel opravit. Proto ho asi nechali tady, když bylo jeho pravé kolo zlomené.

„Pán často nachází uplatnění i pro nejprostší z věcí, které stvořil,“ zamumlal mnich, sesedl, cosi zvedl a strčil to do svého vaku. V tu chvíli jsem si ho nevšímal, protože Ealdred si potřeboval vyprázdnit útroby a teď byla řada na mně, abych šel s ním a hlídal ho, aby nám neuprchl.

Brzy jsme opět nasedli a pokračovali v cestě, a dokonce i Winigis se zdál vzrušený, když jsme vyjeli z lesa a v krvavě rudém světle soumraku jsme před sebou uviděli císařovo sídelní město Aix-la-Chapelle. Překročili jsme starý hraniční příkop, který byl nyní tak mělký, že největším problémem při jeho zdolávání bylo přimět koně, aby přestali ukusovat nepokosenou trávu. Zachutnala jim tak, že jsme je museli kopat patami a přemlouvat je, abychom je dostali na druhý břeh. Před námi, dobré tři výstřely z luku, se tyčila kamenná zeď vysoká jako tři muži nad sebou, která obklopovala město a nyní se ocitla ve stínu, protože slunce zašlo za dubový les za námi. Na louce ležela nízká vrstva mlhy, takže pasoucí se dobytek vypadal jako bez nohou. Z dřevěných domků, přitisknutých k vnější straně hradby, pronikala ven zář ohně a lákavý pocit tepla domova. Mlha se dokonce valila i proti hradbě a vracela se od jejího vrcholu jako tříšť z mořské vlny po nárazu na skalisko. K městské bráně směřovaly nesčetné blátivé stezky, po nichž přicházeli do města lidé, někteří se zvířaty, protože mlha povzbuzuje vlky, aby si došli pro ovci. To museli vědět i frančí psi, a zřejmě proto se neustále ozýval jejich štěkot. Vzduch páchl vlhkostí, zelení a kouřem z ohnišť, který se vinul mezi mlhou a lákavě voněl.

„Ve srovnání s tímhle městem vypadá Paříž jako žumpa,“ prohlásil Penda. Aix-la-Chapelle stálo na svahu, na jehož nejvyšším severním konci se tyčila obrovská kamenná budova.

„Paříž je žumpa,“ řekl jsem, abych popudil Egfritha, který si podle všeho myslel, že Paříž je světlo vystupující ze zadku jeho boha. „Podívejte na ten palác,“ ukázal jsem na dlouhou kamennou stavbu, jedinou budovu, kterou jsme viděli zřetelně, protože stála na vrcholu kopce. Zeptal jsem se Flokiho, jestli na svých cestách někdy viděl něco podobného. Floki zavrtěl hlavou, až se mu rozkývaly černé copy.

„V celým Norsku nic takovýho není,“ řekl. „To by skoro mohl být Bilskirnir.“

„Síň Hromovládného?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ přikývl vážně Floki, „síň samotného Thora.“

„Pak bysme měli být rádi, že to není Bilskirnir,“ řekl jsem. „Vsadím se, že Hromovládce by za knihu Egfrithova Bílého Krista nedal ani pšoukanec.“ Floki ohrnul ret a odplivl si a pak jsme pokračovali po cestě, jež vedla k bráně v městské zdi, kde se z mlhy tyčily dvě věže, podle vzhledu často opravované. Muž s kopím, který stál na vrcholu jedné z nich, zavolal cosi do města a za chvíli proti nám vyšlo šest ozbrojenců s kopími a meči a ve zbroji z tvrzené kůže.

„Mír s vámi, synové moji,“ pozdravil je Egfrith a udělal směrem k nim znamení kříže. Pak ukázal na Ealdreda, který shlížel dolů na Franky přes svůj dlouhý nos. „Můj pán Ealdred, wesexský ealdorman, připlul z Anglie, aby složil poklonu velkému císaři Charlemagnovi,“ řekl Egfrith. „Tohle jsou Ealdredovi muži,“ mávl rukou směrem k nám, „a tam ealdormanova dcera lady Cynethryth.“ Kdesi v krajině zahalené mlhou zavyl vlk a na děsivý zvuk, při němž běhal mráz po zádech, odpovědělo pronikavé krákání havranů a plácání jejich křídel, jak vzlétli k temnící se obloze. Rytmický skřípot a vrzání ohlásilo dalšího Franka, který vyjel z brány s ruční károu.

„Nikdo nesmí dovnitř se zbraněmi,“ prohlásil voják s krásnou přilbicí a krásným mečem, aniž dal jakkoli najevo, že by na něj Ealdredův titul udělal nějaký dojem. Jazyk, kterým promluvil, nebyla angličtina, ale podobal se jí tak, že jsme mu rozuměli. „Císařův palác je na vrcholu kopce, ale takové, jako jste vy, nepřijímá,“ pokračoval, když nově příchozí vzal naše zbraně a nedbale je naházel na káru. Penda a Floki si vyměnili pohledy a oba se zamračili nevolí, když viděli, jak neuctivě s jejich meči muž zachází, ale neprotestovali proti tomu. „Říká se, že sám papež musí čekat celou věčnost, než se císař uvolí ho přijmout,“ oznámil nám strážce a ukázal pár zkažených zubů. Pak sevřel ruku v pěst. „Však taky papež nevládne půlce světa jako náš pán,“ dodal.

„Trpělivost je dar boží a já nepochybuji, že Jeho Svatost papež Lev byl obšťastněn takovým přijetím,“ odpověděl Egfrith a ukázal na

káru, v níž muž odvážel naše zbraně, včetně krásného meče, který dal Sigurd Ealdredovi, aby udělal dojem odpovídající jeho úloze.

„To vypadá, že bych se taky mohl se svým mečem rozloučit,“ zabručel Penda. Bylo mi jasné, jak se cítí.

„Až odtud budete odjíždět, dostanete je zpátky,“ řekl strážce a podal Ealdredovi malé dřevěné kolečko.

„Ach, svatý Řehoř z Tours,“ řekl Egfrith, když si přečetl, co je na něm vyryté. „Na každém kotouči je jiný svatý, víte? To je úžasné!“ Strážce jen pokrčil rameny.

„Já se na to podívám, pane,“ řekl Penda a vzal si kolečko od Ealdreda. S tím nám oba strážci ustoupili z cesty a my jsme pomalu projeli bránou dovnitř.

Aix-la-Chapelle nepáchlo výkaly jako Paříž, ale mělo svůj vlastní pach, který jako by se vznášel nad městem a dusil ho – pach uctíváčů Bílého Krista. Byli všude: mniši, kněží, bosí poutníci s vousy až ke kolenům a pobledlé, utrápeně vypadající jeptišky. Dokonce i kočky a psi se potulovali po městě se ztrápenými výrazy tvorů, kteří vědí, že jejich duše jsou odsouzené k věčnému zatracení. I křesťan Ealdred ohrnul ret při pohledu na mnohé Kristovy stoupence. Byli tu však i vojáci, někteří z nich v drátěné košili a všichni ozbrojení kopími a meči, ale co je dělalo nápadnými a prozrazovalo císařovy muže, byl jejich oděv. Všichni měli neuvěřitelně bílé tuniky z jemného lněného plátna, jasně červené kalhoty vyšíváné zlatými nitěmi, nohy od kolen dolů ovinuté šarlatovým plátnem a přes ramena přehozené těžké pláště, které jim sahaly až k botám. Ty pláště byly buď modré, nebo zářivě bílé podle toho, jaké měl voják postavení. Aspoň tak nám to vysvětlil Egfrith. Dokonce i pochvy na meč měli potažené bílým voskovaným plátnem.

„To jsou fríský pláště,“ poznamenal závistivě Penda. „Nejlepší, jaký se dáj sehnat.“

„Jo, ty tě zahřejou i ve Fimbulvetru,“ souhlasil Floki, když jsem mu řekl, co Pendu zaujalo. Věděl jsem, že Fimbulvetr jsou tři po sobě následující nejstudenější zimy, které se spojí v jednu, aniž by je dělilo jiné roční období. A když k tomu dojde, je to jasná známka nastávajícího Ragnaröku.

Takhle oblečené muže jsem nikdy neviděl. „Chytřej způsob, jak zajistit, že člověka v boji nezabijou vlastní lidi, co, Floki?“ řekl jsem

norsky.

„A taky, jak se dostat tak blízko k císaři, aby mu mohl člověk podříznout hrdlo,“ odpověděl Floki a zvedl pravé obočí. Měl pravdu. Stačilo, aby si někdo opatřil od některého vojáka jeho oděv, a už by ho všichni považovali za člena císařovy stráže.

„To je úžasné!“ zvolala Cynethryth a já jsem doufal, že nemíní ty davy křesťanů všude kolem, ale něco, čeho jsem si nevšiml, nebo možná domy kolem nás. A musel jsem připustit, že ty se zdály opravdu úžasné. Většinou dřevěné, ale mnohé i kamenné s doškovými střechami, nebo dokonce pokryté kameny tenkými jako rybí šupiny, které nepropouští déšť. Už jsem věděl, že takové střechy se dělaly ve starých dobách ještě před příchodem Římanů.

Kupci za pulty stánků smlouvali o cenách, bohatě oblečené ženy obhlížely ovoce a zeleninu, na pánvích syčelo maso, v kotlících bublaly vývary, z kováren se ozývaly údery kladiv, koně řehtali, děti pokřikovaly a křesťané se modlili. Bylo to město, z něhož šla hlava kolem.

Rozloučili jsme se s Winigisem, který sice toužil odejít se stříbrem, o něž se zasloužil, ale podle mě mohl být rád, že má úlovek, který si už chytil. Potom jsme předali koně dvěma umouněným stájníkům a pak jsme se už vydali po širokém dřevěném chodníku, jenž procházel středem města a vedl k velké budově na vrcholu svahu. Vzduch byl hustý kouřem ze stovek kuchyňských ohnišť a při každém vdechnutí jsme vnímali vůně nejrůznějších jídel. Někde syčela smažená cibule, jinde zase opékané makrely a z další kuchyně se linula vůně česneku.

„Proč si myslíš, že nás bude císař ochotný přijmout, mnichu?“ zeptal jsem se Egfritha, protože jsem předpokládal, že míříme do císařského paláce. „Slyšels přece, co říkal ten strážce. To nám spíš u dveří jeho paláce narostou vousy až do pasu, než bychom se dočkali konce jeho modliteb.“

„Ten pohan má pravdu, Egfrith,“ ozval se Ealdred, který si pozorně prohlížel všechno, kolem čeho jsme procházeli. „Jsem jen ealdorman, ne Jan Křtitel.“

V Egfrithově úsměvu se zaleskly žluté zuby a jediné, co mu chybělo, byly krysí vousy.

„Však nejdeme do císařova paláce,“ řekl přes ostré zvuky

kamenických dlát a údery kladiv nýtařů, protože všude kolem se stavělo. Skoro se zdálo, jako by ze starého města ze dřeva vyrůstalo nové z kamene.

„A kam tedy, otče?“ zeptal se Penda.

Ale Egfrith mu neodpověděl. Uvažoval jsem, že mu zakroutím hlavou, až bude kvičet jako píchnuté prase, jenže pak mě zaujal jakýsi hubený muž, kolem něhož se shluklo lidí jako much na psím hovně. Zdálo se, že mu z dlaní a bosých nohou teče krev. Někteří lidé kolem něj padali na kolena, jiní se křižovali a krvácející muž vypadal, že přijímá svůj osud s děsivým klidem.

„Otče, vidíš toho člověka?“ zeptala se Cynethryth s vytřeštěnými očima a zatahala mnicha za rukáv.

„Musíš se připravit, že ve městě, které si zvolil za své sídlo největší vládce křesťanského světa, uvidíš takové věci častěji, drahá, možná spatříš dokonce i zázraky,“ odpověděl Egfrith, aniž se zastavil. Šli jsme za ním do svahu kouřem tak hustým, že mě pálily oči a nutil mě ke kašli, a po celou dobu jsme museli odhánět slepé žebráky, otrhané děti a pouliční prodavače, kteří nám strkali své zboží až pod nos. Na druhou stranu jsme nepotkali jedinou děvku, jak s lítostí poznamenal Penda. A pak už náhle kolem nás nebyly žádné domy. Vyšli jsme na široké prostranství, kde vítr kouř rozfoukal a odhalil nám tak nejúžasnější pohled, jaký jsem kdy spatřil. Před námi se objevila dlouhá cesta lemovaná stovkami hladkých kamenných sloupů, stejně vysokých a stejného tvaru. Na jedné straně od ní se táhl rozlehlý travnatý prostor, který vypadal, jako by po něm nikdy nepřešla lidská ani zvířecí noha, a v jeho středu stála obrovská kamenná mísa podobná obří číši. A musela to být číše očarovaná nějakým kouzlem, protože z jejího středu neustále tryskal proud vody, i když jsem poblíž žádný pramen ani jezírko neviděl. Egfrith nám řekl, že se tomu říká fontána, ale dodal, že ani on něco takového nikdy neviděl. Voda, která stříkala do vzduchu a pak stékala přes okraje mísy, jiskřila a byla čistá jako z horského potůčku a já jsem bezděčně sáhl pod tuniku a dotkl se Odinova amuletu, neboť jsem nechápal, odkud se ta voda v míse bere. A stejně tak jsem nemohl uvěřit, že se nikdo nesnaží ji nějak shromažďovat. Kromě několika mnichů, kteří prošli podél sloupořadí, a skupiny mužů pokládajících na vzdáleném konci

travnatého prostoru kameny, bylo celé to místo až neskutečně tiché a klidné.

„Křesťanská kouzla,“ zasyčel na mě Floki norsky. Teď už jsem však necívil na fontánu, protože mě zaujal jiný pohled, jaký se mi častokrát objevoval v mysli, když jsem si představoval paláce bohů v Asgardu. A přesto zázrak, na který jsem nyní zíral, zbudovali křesťané, ne naši bohové.

„Kostel blahoslavené Panny Marie!“ vydechl Egfrith a užasle rozpráhl paže. „Podívejte se na tu krásu!“

„Zdá se, že císař musí být bohatší než všichni angličtí králové a velmožové dohromady,“ řekl Ealdred a zamyšleně si hladil knír.

„Ale ty z jeho bohatství nedostaneš ani jedinou stříbrnou minci, protože seš zrádnej padouch, kterej zabil vlastního syna,“ zavrčel na něj Penda, zatímco jsme následovali Egfritha k obrovským dveřím z bronzu na západní straně kostela. Byly tak těžké, že je mnich otevřel, teprve když mu Cynethryth pomohla. Zevnitř k nám dolehly smutné zvuky zpěvu křesťanských mnichů. Ealdred a Penda následovali Cynethryth dovnitř.

„Pojďme taky,“ řekl jsem Flokimu, který se stáhl zpátky, když se dveře za Ealdredem začaly zavírat. Ale Floki zavrtěl hlavou.

„Ne, Havrane,“ řekl. „To není nic pro mě.“ Viděl jsem, že pod tunikou svírá dlouhý nůž, který se mu podařilo ukrýt před strážci u brány, a teď se s jeho pomocí snaží odvrátit od sebe kouzla tohoto křesťanského místa.

Věděl jsem, že nemá cenu ho přemlouvat, a tak jsem se otočil a vešel do šestnáctistranného a poklady naplněného chrámu pána křesťanského světa, i když mi srdce bušilo a útroby se mi svíraly zvláštní bázní.

DEVATENÁCTÁ KAPITOLA

Ještě nikdy jsem se neocitl ani v blízkosti takové stavby, natož abych do ní vstoupil. Nikdo z nás nic takového neviděl a nezažil. Uvnitř blikalo zlatavé světlo z více svící, než je na obloze hvězd. Stáli jsme uprostřed obrovské kamenné síně ve tvaru sudu a já jsem měl pocit, jako bych se topil. Kolem mě se ozývaly hlasy snad většího množství mnichů, než jsem si myslel, že jich v celém křesťanském světě je, a ve vzduchu ztěžklém pachem vosku zněla nekonečná smutná píseň, která jako by svou monotónností bojovala s ostrými zvuky kladiv kameníků, pracujících kdesi v koutech nebo ve výšce na dřevěné konstrukci lešení, jež mi samo o sobě připadalo jako div. Nemohl jsem jinak než zaklonit hlavu a hledět do té závrtné výšky, až se mi málem zatočila hlava. Nad dlouhou řadou oken, jimiž dovnitř proudily poslední paprsky zapadajícího slunce, zářil a jiskřil obrovský obraz Bílého Krista.

„Pán Ježíš obklopen všemi obyvateli nebes, kteří mu nabízejí své koruny, protože on je král králů,“ prohlásil Egfrith hrdě.

Tohle byl jiný obraz než všechny ty, na nichž jsem viděl jejich boha přibitého na kříži. Tohle nebyl ten neduživec, zmučený, ztrápený a ubohý. Tenhle Kristus byl zlatý a hleděl zpříma jako někdo, kdo je silný a pevný. Tohle byl opravdu královský bůh, a to mi napovědělo mnoho o panovníkovi Franků. „To je to nejkrásnější, co jsem kdy viděla,“ zašeptala Cynethryth a já jsem se jen podívil, jak může považovat pouhý obraz, jemuž Egfrith říkal mozaika, za něco krásnějšího, než je *Serpent* nebo *Fjord-Elk*. Další mozaikové obrazy byly také na nižších zdech a všechny znázorňovaly scény z křesťanské knihy knih bible. Stál jsem tam, a když jsem si uvědomil

pohledy tolika mrtvých lidí, mimoděk jsem se přikrčil.

Před Egfrithem náhle stanul jakýsi mnich. Ani jsem neslyšel, jak se k nám přiblížil. Měl tonzuru jako Egfrith a na sobě hnědý mnišský hábit, ale na rozdíl od Egfritha byl tlustý a na brunátných tvářích měl několik velkých bradavic. Pohlédl nepřátelsky na mě a na Pendu, protože jsme nemuseli mít u boku meč, aby poznal, že jsme bojovníci, a pak začal s Egfrithem brebentit latinsky. Bylo jasné, že Egfrith představuje Ealdreda jako bohatého křesťanského velmože, neboť francký mnich si změřil Angličana chtivým pohledem. Egfrith otevřel malý vak zavěšený na rameni. Frank se znovu krátce podíval na mě a na Pendu, jako by náhle pochopil, proč mnich a anglický velmož s dcerou trpí tak hrubou společností. Pak se opět pohledem vrátil k Egfrithovi a sledoval, jak vytahuje z vaku tmavý kus dřeva velký jako pěst. V první chvíli jsem nepoznal, co to je, ale pak mi náhle blesklo hlavou, že to dřevo musí pocházet ze starého vozu s polámaným kolem, který jsme viděli cestou v lese. Netušil jsem a ani jsem si nedovedl představit, o co se Egfrith snaží a proč ten druhý mnich při pohledu na bezcenný kus dřeva slintá jako pes nad masitou kostí. Frank vytřeštil oči, že mu skoro vylézaly z důlků, a pak se odkolébal pryč, jen se za ním zavlnil kouř z nesčetných svící a vůně kadidla.

„Co to hraješ za hru?“ zasyčel jsem na mnicha. Než mi mohl odpovědět, vracel se tlustý Frank s dalším mnichem, bělovlasým mužem, který se nesl se zřejmým vědomím svého postavení. Odněkud se zvedl závan vzduchu a starému mnichovi zavlály kolem uší stříbrné vlasy. Začal s Egfrithem mluvit a přitom na něj zpod bílého obočí upíral ostré modré oči. Egfrith mu s téměř posvátnou úctou podal kus dřeva. Tlustý mnich udělal znamení kříže. Egfrith vážně přikývl a soustředil pozornost všech k Ealdredovi, jako bychom mu měli být vděční za to, že jsme se narodili s koulemi ve váčku. Opodál stáli dva další mniši celí zahalení v kutnách s kápí a tlustý mnich je kamsi poslal. Postavy v kutnách odcupitaly pryč, jen jim bosé nohy po chladné kamenné podlaze pleskaly. Bělovlasý mnich naklonil hlavu k Ealdredovi, jako by chtěl naznačit, že si uvědomuje závažnost okamžiku. Monotónní zpěv náhle utichl a bledé tváře mnichů zvědavě civěly na svého stříbrovlasého představeného, jenž odnášel kus dřeva pryč s takovou opatrností,

jako by nesl tchoře nebo tvora, který by ho mohl kousnout. K Egfrithovi přistoupil jiný mnich, tentokrát mladý, představil se mu, a než jsme si stačili uvědomit, co se děje, vedl nás ven. Našel jsem Flokiho, jak hází do fontány oblázky, ale teď se k nám připojil a následovali jsme mladého mnicha sloupořadím kolem zeleného keře cesmíny, ořezaného do tvaru kříže, ke krátké kamenné budově s novou doškovou střechou. Podlaha uvnitř byla vystlaná rohožemi z čerstvé rákosiny a podél stěn se táhly dvě řady vaků naplněných slámou. Místnost byla sice vcelku čistá, ale jinak mi připadala jako naprostý protiklad k okázalé nádheře chrámu.

„Opat svolil, že tady můžeme strávit noc,“ řekl Egfrith, zatímco mladý mnich pobíhal po místnosti a zapaloval svíce, které zde nebyly z vosku jako ty v chrámu, ale z loje. „Tady přespávají vzácní poutníci a hosté převorství,“ dodal Egfrith.

„Potom máme štěstí, že tady dnes nikdo není,“ poznamenala Cy-nethryth.

„Myslím, že štěstí s tím nemá co dělat, má drahá,“ řekl Egfrith a pohlédl na mladého mnicha, který upravoval slámu a kožešiny v jednom z vaků. Vedle mě Penda zkoušel svůj vak, jestli je dost pohodlný, a já jsem si vzpomněl na dva mnichy, kteří od nás v chrámu odběhli. Ať Egfrith udělal, co udělal, někoho kvůli tomu zřejmě vykážali na noc ven.

„Jestli se tě budu muset zeptat ještě jednou, mnichu, vytáhnu ti jazyk z pusy a přibiju ho na zeď,“ připomněl jsem Egfrithovi svou dřívější otázku.

„Věnoval opatovi velké bohatství,“ odpověděl mi místo mnicha Ealdred a přimhouřil jedno oko.

„Dal mu ztrouchnivělý kus dřeva z polámaného vozu,“ řekl jsem. Ealdred se zazubil a já jsem měl sto chutí vrazit mu ty zuby do hlavy, až by mu vylezly na druhé straně lebky.

„Máš pravdu,“ přikývl Egfrith. „Pro tebe a pro mě to byl jen kus starého dřeva, ale pro opata a mnichy chrámu Panny Marie a celého převorství je to teď fragment kříže, na němž zemřel náš spasitel Ježíš Kristus kvůli našim hříchům.“

Chvilí mi trvalo, než jsem si to srovnal v hlavě a připustil, že je to vůbec možné. „Oni tomu opravdu věří? Takové hovadině?“ Pohlédl jsem na Pendu a ten se tvářil stejně užasle jako já.

„Proč by nevěřili velmoži z Wessexu?“ zeptal se Egfrith. „Kdybychom se jim to snažili prodat, možná by neuvěřili, ale takhle... Je to dar a na oplátku se budou mniši modlit za Ealdredovu duši. Protože tohle město má požehnání z nebes a modlitby odsud doletí k uším Pána na rychlejších křídlech, než kdyby vyšly z úst mnichů v zemích, kde se sláva boží netěší takové vážnosti.“

„Začnou sem přicházet poutníci, aby na vlastní oči uviděli kousek pravýho kříže, a truhlice převorství se budou plnit stříbrem,“ řekl Penda.

Cynethryth se dívala na Egfritha, jako by tomu stále nemohla uvěřit, ale mnich jen pokrčil drobnými rameny. „Nemám z takového klamu radost, ale jsou k němu důvody,“ řekl licoměrně. Zavřel oči a zašeptal cosi svému bohu, pak oči otevřel a pohlédl na nás. „Brzy, možná už zítra ráno, všichni pochopíte.“

Měl pravdu. Druhý den ráno nám přinesli jídlo a pití a opat Adalgarius nám řekl, abychom čekali v poledne před dveřmi na západní straně chrámu Panny Marie, kde se s námi setká nějaký muž. To bylo všechno, i když nás ještě upozornil, abychom tam byli včas. Čekali jsme tedy na určeném místě, a když slunce dostoupilo vrcholu své denní dráhy, přišel k nám jakýsi mnich. Byl starý, celý scvrklý a drobnou tvář mu stínila odřená kápě. Řekl, že se jmenuje Ealhwine, a už z toho jména jsme poznali, že je Angličan.

„I když Frankové mi říkají Alcuin,“ dodal. „Mluvím jménem svého pána, římského císaře Carola.“ Myslel jsem, že římská říše se rozpadla v prach už před stovkami let, ale neřekl jsem nic, protože Alcuin pokračoval a představil se také jako opat kláštera svatého Martina z Tours, mistr dvorské školy a hlavní rádce samotného císaře. Měl jsem dojem, že kdyby se Egfrith neopřel o Cynethryth, asi by pod ním poklesla kolena a sedl by si na zadek.

„Všemohoucí Bůh je opravdu velkorysý, když mi umožnil setkat se s veleváženým Alcuinem z Yorku,“ vykoktal, když se vzpamatoval. „Tvoje sláva, bratře, se rozšířila do celého křesťanského světa.“ Díval jsem se na Egfritha a usoudil jsem, že teď pro změnu říká pravdu.

Alcuin jenom přikývl a jeho usazené oči spočinuly na okamžik na mně, než se znovu obrátily k Egfrithovi. Ten už mu představoval Ealdreda a jeho dceru. „Krásná mladá žena je budoucnost nás

všech,“ řekl Alcuin a usmál se na Cynethryth. Pak se obrátil zpátky k Ealdredovi. „Dal jsi nám opravdu vzácný dar, pane,“ řekl unaveným, stařecky rozechvělým hlasem. „Ze všech částí pravého kříže, roztroušených po celém křesťanském světě, je toto opravdu skvělý exemplář.“ Z výrazu Alcuinových očí jsem poznal, že zná pravdu a že není žádný hlupák. „Zvěst o tvé štědrosti už dolehla k císařovým uším a náš laskavý pán by ti rád poděkoval osobně, jestliže mě budeš následovat do paláce.“

„Bude to pro mě ta nejvyšší pocta,“ odpověděl Egfrith, přitiskl dlaně k sobě a zakroutil hlavou, jako by nemohl takovému štěstí uvěřit. Ealdred jen na znamení díků sklonil hlavu a já jsem pohlédl na Cynethryth. Ta se pousmála, neboť v tu chvíli nám bylo jasné, že Egfrith prokázal vychytralost a lstivost, za niž by se nemusel stydět ani sám Loki. Nebyli jsme v Aix-la-Chapelle ještě ani den, a už jsme měli zajištěné přijetí u císaře.

Vydali jsme se tedy do svahu směrem k paláci, který se tyčil na vrcholu jako Thorova síň Bilskirnir, a přitom jsme míjeli mnohé kamenné budovy, v nichž, jak nám Alcuin vysvětlil, bydlí dvorští úředníci a vysocí velmožové. Prošli jsme kolem skupiny císařových vojáků v modrých a bílých pláštích, z nichž někteří cvičili boj s mečem nebo kopím, a také kolem velkého houfu dětí sedících tiše před starým mnichem, který jim četl z nějaké velké knihy. Floki mě rýpl prstem do zad, aby mě upozornil na cosi, co vypadalo jako voják na koni, i když oba, muž i zvíře, byli nějakým mocným kouzlem proměněni v kámen. Než jsme si o tom mohli promluvit, otevřely se velké dveře paláce, vyšla z nich skupina vojáků, obklopila nás a vedla nás dovnitř. Dva mladí chlapci před námi podrželi mosazné mísy plné vody, v nichž jsme si opláchli ruce a tváře. Sem tam visely goblény a vytvářely mnoho oddělených cel. Každá byla dobře osvětlená svícemi a muži v nich hovořili tichými hlasy. V jedné se hrbili nad knihami tři mniši a něco škrábali na archy jemného pergamenu z teletiny, v jiné se zase skupina mužů v oděvech pokrytých šedým kamenným prachem dohadovala nad kresbou budovy, vyvedenou uhlem na velkém kusu bílého lněného plátna.

Následovali jsme Alcuina po dřevěném schodišti vzhůru a pak jsme vešli do rozlehlé síně, které dominovaly dva velké hodovní stoly z dubového dřeva, poznamenané nesčetnými nevázanými

hostinami. Podél delší strany stolů stály těžké stříbrné džbány vykládané zlatem, poháry, mísy a podnosy, jako by se zde chystali zasednout a hodovat samotní bohové, než je nějaká náhlá událost odvedla pryč. Na stěnách visely obrazy bojovníků ve staré zbroji a pod čepelemi zbraní těchto hrdinů trpěli, prosili o milost a umírali jejich nepřátelé, mezi nimi černoši nebo lidé s podivným tvarem očí a zbraněmi, které jsem nikdy neviděl.

„Jejich králové ale museli milovat boj,“ poznamenal Floki norský a já jsem mu rychle ukázal, aby mlčel. Kdybychom se prozradili, že jsme pohané, mohlo se všechno zhatit.

Na konci hodovní síně stál za velkým čtvercovým stolem z masivního stříbra trůn vytesaný z bílého kamene a na něm seděl sám císař. Seděl a sledoval nás, jak se váhavě šouráme v řadě před ním. Po obou stranách trůnu stáli dva ozbrojení bojovníci s tvrdými tvářemi, opření o kopí. Císař měl světlé vlasy, živé oči a dlouhý nos. Tvář mu nezdobil vous, ale dlouhý knír, a přestože seděl, bylo zřejmé, že je vysoký, má pevně stavěnou postavu a je to silný muž. Vyzařovala z něj však ještě i jiná síla než tělesná, jako by ho halil neviditelný plášť utkaný ze všech činů, triumfů i útrap jeho dlouhého života a odpuzoval od něho nevýznamné lidi, jako kůže napuštěná olejem odpuzuje déšť. Na sobě měl prostý oděv bohatého obchodníka nebo anglického théna: plátěnou košili a plátěné kalhoty, červenou pletenou tuniku lemovanou hedvábím a nízké boty z měkké kůže.

„*Karolus gratia Dei rex Francorum et Langobardorum ac patricius Romanorum*,“ oznámil unaveně Alcuin, jako by to říkal už po tisíci, a pokud šlo o císaře, zdálo se, že je svým formálním titulem stejně znuděný jako mnich. Pak Alcuin představil otce Egfritha a ealdormana Ealdreda, a když se dostal k tomu, že Ealdred věnoval chrámu Panny Marie kus dřeva z pravého kříže, na němž zemřel Kristus, císařovy bystré oči se zablýskly a upřely se na ealdormana.

Cítil jsem, že mi po zádech stéká stružka potu, a také v očích mě pátil pot. Zatínal jsem zuby, až mě bolela čelist, neboť jsem věděl, že si zahráváme s osudem. Stačilo, aby Ealdred řekl, kdo jsme, a požádal císaře o ochranu, a okamžitě bychom zemřeli. Ale i Floki to věděl, protože se téměř nepostřehnutelně přisunul blíž k Ealdredovi a ten, když ucítil Flokiho těsně vedle sebe, se pootočil.

„Takovým darem jsi mému chrámu prokázal velkou čest,“ řekl císař dobrou angličtinou. „My bratři ve víře máme povinnost chránit takové relikvie, Ealdrede. Můžeš si být jistý, že tak drahocenná památka zde bude uchovávána v bezpečí ještě dlouho po tom, co se naše křehká těla obrátí v prach a budou zapomenuta.“ Čekal jsem mohutný hlas, který dokáže vést tisíce mužů do boje nebo poslat další tisíce na smrt, nijak ale se nelišil od hlasu kteréhokoliv jiného muže. Ealdred uctivě sklonil hlavu.

„Uvažuji...“ ozval se Alcuin a zvedl huňaté šedivé obočí nad pravým okem, „že tě možná z daleké Anglie do našeho města přivádí ještě něco jiného než jen horlivost křesťana a dobročinnost hodná bohatého velmože.“ Měl jsem pocit, že starý mnich je zřejmě jedním z mála mužů u císařova dvora, který je zvyklý otevřeně říkat své mínění, kdykoliv se mu zachce, a císař jeho názory ctí.

Carolus se opřel, přiložil si ke rtům prst s prstenem, na okamžik se podíval na Cynethryth, ale pak se obrátil zpátky k Ealdredovi. „Je tedy skutečně ještě něco jiného, co tě sem přivedlo?“ zeptal se.

„Můj pane,“ začal Ealdred a vrhl krátký pohledl na Egfritha, který přikývl, „mám ve svém držení knihu, jež nemá sobě rovné. Je to nesmírně vzácný poklad, neboť jde o posvátný evangeliář svatého Jeronýma, po mnoho generací ztracený, ale nyní, z milosti všemohoucího Boha, znovu objevený.“

„Slyšel jsem o té knize,“ řekl Carolus a naklonil se v trůnu vyloženém kožešinami dopředu. „Můj starý učitel mi o ní vyprávěl, když jsem byl ještě chlapec.“

„Jeroným byl první mezi starými vykladači Písma svatého,“ řekl Alcuin. „Jeho znalost Písma byla svrchovaná. Jak ses, Ealdrede, dostal k vlastnictví této... vzácnosti?“

Ealdred slavnostně sepnul ruce. „Ta vzácná kniha se ocitla v ruce mého nepřítele mercijského krále Coenwulfa, jenž jí není hoden. Který poctivý křesťan by něco takového strpěl?“ zeptal se a rozpráhl ruce. „Považoval jsem tedy za svou povinnost se té knihy zmocnit a zachránit ji.“ Řekl to tak přesvědčivě, že jsem mu i já byl téměř ochotný věřit. Ten had klouzal a plazil se, jako by byl skutečně pokrytý slizem. „A pak, když jsem ji získal, začal jsem uvažovat, jak s ní nejlépe naložit, a dospěl jsem k přesvědčení, že by se měla ocitnout v bezpečí nějakého křesťanského pána, který ji dokáže

uchránit před hrabivými lidmi. Jenže já jsem jen ealdorman. Nejsem bohatý, můj králi. Nejsem schopen udržet takový poklad navždy v bezpečí před zlotřilci všeho druhu.“

„Takže mi tu knihu chceš prodat?“ zeptal se císař a luskl prsty na sluhu, který nalil do stříbrného poháru víno a podal mu ho.

„Velmi by to ulehčilo mému svědomí, kdybych věděl, že je v tvých bezpečných rukou, pane,“ odpověděl Ealdred a pohladil si dlouhý knír. „Angličtí králové mezi sebou bojují, jako když se rvou psi o kost. Nic tam není bezpečné.“

„A máš tu knihu tady?“ zeptal se císař a usrkl vína. Stále však upíral na Ealdreda pronikavý pohled. Alcuin stojící vedle něho se díval na mě – jedno oko měl zavřené, ale druhým mě pozorně sledoval a já jsem pocítil nutkavou potřebu vyprázdnit si útroby. Byl jsem si jistý, že ve mně starý mnich poznal pohana, a bál jsem se, že se už už chystá vyslovit to obvinění nahlas.

„Ne, pane. Je na lodi u přístavní hráze, kde ji střeží mí muži,“ odpověděl Ealdred. „Odpusť mi, ale neodvážil jsem se vézt ji s sebou. Jsem ve vaší zemi cizinec a jen hlupák by cestoval s takovým pokladem do neznáma.“

Císař přikývl. „Vím, že v tvém srdci sídlí dobročinnost, obezřelost a...“ na okamžik se odmlčel, „ctižádost,“ dodal a pousmál se, „stejně jako v srdci naší víry sídlí nejsvětější Trojice.“

„Děkuji, pane,“ uklonil se Ealdred. „Prokazuješ mně a lidu království wessexského čest.“ Krátce pohlédl na otce Egfritha a pak se vrátil k císaři. „Ta vzácná kníhaje tvoje, pane,“ řekl. „Samozřejmě za přijatelnou cenu. Ostatně během svého úsilí zachránit ji jsem o mnoho přišel.“

Císař se znovu opřel, ale stále upíral na Angličana před sebou zkoumavý pohled. „Potřebuji odcestovat do Paříže, abych dohlédl na práce, které začaly na mých pobřežních opevněních,“ řekl. „Jako by nestačilo, že se musím vypořádávat se Sasy na severu, útočí na mé pobřeží nájezdy bezbožných Dánů. Kéž by je a celou jejich pohanskou rasu vyhladil Pán z tohoto světa! Takže na cestě do Paříže se s tebou setkám na přístavní hrázi a prohlédnu si tu knihu. A jestli je to takový poklad, jak říkáš, jistě se dohodneme, za jakou cenu ji od tebe převezmu. Jsem přesvědčen, že mě neshledáš málo štedrým, Ealdrede.“ Ealdorman poklekl na jedno koleno a Egfrith na nás sykl,

abychom ho následovali. Poslechli jsme. „A teď mě opusťte,“ poručil císař a zamračil se, jako by ho náhle zasáhly bolesti a podrážděnost stáří. Pokud šlo o mě, přál jsem si být z toho místa obrovských kamenných budov a očarované vody pryč dřív, než bude naše lest odhalena. Otec Egfrith byl zklamaný, že neměl příležitost vyzkoušet horké prameny, o nichž nám vyprávěl, ale úspěch naší výpravy to víc než vynahradil – úspěch, za nějž jsme mohli děkovat především Egfrithově prohnanci. Vzali jsme si své koně, vyzvedli si u stráží zbraně a v době, kdy už bledé slunce putovalo po podzimní obloze k západu, jsme Aix-la-Chapelle opustili.

DVACÁTÁ KAPITOLA

Vrátili jsme se na říční přístavní hráz, ale tam nebylo po *Serpentovi* a *Fjord-Elkovi* ani vidu. Jenom Hastein a Yrsa na nás čekali. Seděli na malém molu a při světle ohně z praskajícího koše s dřevěným uhlím hráli tafl. Kousek od nich ležel na břiše muž a šňůrou spuštěnou do vody lovil kraby. Vedle něho spal s hlavou na předních tlapách jeho pes. Kromě Hasteina a Yrsy byli všichni ostatní Norové pryč.

„Přesunuli jsme se dál proti proudu,“ řekl Hastein a ukázal do tmy za pobřežními chýšemi a temnou hradbou dubů a jasanů za nimi.

„Asi na tři výstřely šípem od vody je tam město,“ dodal Yrsa a zazubil se, když strkal do kapsy mušle coby taflové kameny, zatímco Hastein stácel kožešiny. Navzdory naší předchozí opatrnosti se tedy ukázalo, že lákadlo obchodů, jídla, žen a jiných povyražení je pro Sigurdovy vlky příliš silné, aby mu odolali.

„Takže na co čekáme?“ zeptal se Penda, když jsem mu to vysvědlil anglicky. „Teď už všichni sedí někde v krčmě a užívají si. Nechci, aby na mě zůstala nějaká sůva, která je tak škaredá, že rozpláče i cibuli.“

„Pendo, ty jsi ale ošklivý chlap!“ napomenula ho Cynethryth.

„Snažím se, má lady.“

„Tak co, budeme se topit v bohatství?“ zeptal se Yrsa a usmíval se, jako by mu ke štěstí stačilo, že si právě vyšťoural malíčkem z nosu holuba.

„Vždyť už seš bohatěj, Yrso,“ řekl jsem. „Ale pokud nás císař nedá pobít, budeme ještě bohatší.“

Když jsem uviděl *Serpenta*, jako vždy se mi radostně rozbušilo srdce. Stál uvázaný přídí i zádí k vysokému molu a *Fjord-Elk* byl připoutaný k jeho kormidelní straně. Na obou lodích jsem viděl muže a další byli shromáždění na břehu pod přístřešky z kůží kolem ohňů, i když tam se žádné hýření neodbývalo, jak jsem čekal. Naopak, všichni byli tiší a brzy jsem pochopil, že s napětím čekají na nás, aby se dozvěděli, jak jsme dopadli u vládce Franků.

„Císař Carolus není žádnéj hlupák,“ řekl jsem Sigurdovi a vzápětí jsem svých slov litoval, protože byla nesmyslná. Samozřejmě že nemůže být hlupák, když vládne celé říši. „Nebýt Egfritha, ani bychom se k němu nedostali,“ přiznal jsem neochotně.

Sigurd pohlédl na mnicha. „Takže přijede?“ zeptal se. Seděl opřený o stočenou kožešinu a na pohublé tváři mu hrály stíny vrhané plameny. Olaf vedle něho chrápal, a jak říkal Floki, byly to zvuky, jaké vydává sob v říji. Už jsme pověděli Sigurdovi o všem, co se v Aix-la-Chapelle odehrálo, ale přesto se tvářil, jako by příliš nevěřil, že se císař Carolus přijede na evangeliář svatého Jeronýma podívat.

„Prý musí jet do Paříže a slíbil, že se tady zastaví cestou.“

„Do Paříže?“ opakoval Sigurd. Zřejmě nechápal, co má císař v té páchnoucí díře na práci.

„Staví tam opevnění proti nájezdům Dánů,“ řekl jsem a usmál jsem se přitom, i když to byl úsměv kormidelníka, který předstírá, že ho blížící se bouře nechává klidným.

„Musíš držet muže zkrátka, Sigurde,“ ozval se Egfrith, když viděl, jak kousek od nás spolu Svein a Bram zápasí a několik dalších Norů je povzbuzuje. „Ale jinak ti zaručuju, že jakmile císař ten evangeliář uvidí, *bude* ho chtít,“ pokračoval mnich. „Jestli všechno půjde tak, jak doufám, a modlím se za to, určitě ho koupí a štědře za něj zaplatí. Ale pokud zjistí, že jste Norové..., vezme vám tu knihu, jak mu bude kázat jeho povinnost křesťana, a nedá vám za ni nic.“

„Dost řečí,“ prohlásil Sigurd, dlouze zív, odstrčil srolovanou kožešinu a položil si na ni hlavu. „Vzbudte mě, až se tu ten císař objeví. Ale jestli mě vyrušíte z příjemného snu, uříznu vám kulky.“ Odebral jsem se do přístřešku, který připravila Cynethryth. Sigurd se

snažil dělat dojem, že nemá z císaře strach – konec konců nic jiného se od jarla očekávat nedalo –, ale on neviděl ten kamenný svět, který vládce Franků vybudoval a dál buduje. On se s ním nesetkal.

O dva dny později nás za svítání probudily výkřiky našich strážců. Císař Carolus byl tady. Rychle jsme si oblékli drátěné košile, nasadili na hlavy helmice a chopili se zbraní – ne proto, abychom se připravili k boji, ale protože jsme chtěli udělat na Franky dojem a předvést se. Bojovníci si potrpí na hrdost opěvovanou legendami a jsou ochotni dělat cokoli, jen aby na své přátele i nepřátele zapůsobili. A pohled na nás skutečně musel zapůsobit. Bylo nás víc než třicet a všichni jsme měli drátěné košile vycíděné pískem a v rukou jsme třímali kopí, sekery a meče. Ale pokud jsme si mysleli, že nad nás není, vydrželo nám to jen do chvíle, než jsme uviděli Franky. Vypadali úžasně a šel z nich strach. Utvořili jsme štítovou hradbu o dvou řadách se *Serpentem* a *Fjord-Elkem* za zády a s muži s luky na bocích. Takhle jsme čekali a sledovali, jak nepřátelé vystupují do jasu ranního slunce. Blížily se k nám dva zástupy vojáků zářících leskem, všichni v jednotné zbroji z malých železných destiček podobných rybím šupinám, a nad jejich hlavami se ve větru třepetaly korouhve.

„U Thorova hromu, přineste mi můj praporec!“ houkl Sigurd a zíral na ten neuvěřitelný obraz, jako by si nebyl jistý, jestli je to skutečnost, nebo se mu to jen zdá.

„Klid, chlapče, jen si nevykruť krk,“ ozval se vedle mě Penda, když viděl, o co se v tu chvíli starám. „Je vzadu s Egfrithem.“ Samozřejmě mýnil Cynethryth.

„Hrome, do čeho jsme se to dostali?“ zamumlal Olaf a narazil si helmici ještě níž, aby z jeho tváře byl vidět už jen vous. „Musí jich být aspoň pět set a každý z těch zkurvysynů má kopí dlouhý jako Thorův blesk.“ Zazněl válečný roh a oba francké zástupy se s cinkáním zbroje a dupotem bot přeskupily a během chvíle před námi stála štítová hradba o třech řadách dlouhá tak, že žádný z nás nikdy podobnou neviděl. A potom se hradba mužů a štítů rozdělila a mezerou proti nám vyjela skupina mužů na koních.

„Tamhle je,“ řekl Penda, „a nevypadá na nejlaskavějšího vládce pod sluncem.“ Wessexští kolem se zasmáli, a to bylo od mužů v první řadě štítové hradby povzbuzující. Sigurd jim prokázal velkou

čest, když je tam postavil, a oni to věděli. Stejně tak ale věděli, že pokud dojde k boji, zemřou jako první.

Císař Carolus zvedl ruku a muži v jeho štítové hradbě znehybněli jako kamenný jezdec, kterého jsme viděli v paláci v Aix-la-Chapelle.

„Není oblečeněj do boje, a to je dobrý znamení,“ zamumlal Penda. „Aspoň pro mě.“ Císař měl na sobě tuniku lemovanou hedvábím a krásný červený plášť, sepnutý u krku zlatou sponou. Kromě meče se zlatým jílcem v pochvě vykládané drahokamy však už žádnou jinou zbraň neměl.

„Od toho si moc neslibuj,“ řekl jsem a sevřel jsem zkřehlými prsty své kopí. „Má dost mužů na to, aby bojovali za něj.“

„Pane Ealdrede!“ zvolal císař. Spolu s několika Nory jsem se otočil, ale ealdormana jsem nikde neviděl. Čekali jsme, co bude dál. Náhle se do ticha ozvalo hlasité plácání křídel a ze skupiny jilmů s krákáním vzlétlo hejno havranů.

„Tady jsem, pane,“ ozval se konečně Ealdred a prošel naší štítovou hradbou. Byli s ním Egfrith a Sigurd, a i když by Sigurd zřejmě udělal líp, kdyby se neukazoval, jeho hrdost mu nedovolovala, aby zůstal stranou. Stál tedy za Ealdredem a s rukou položenou na jílcí otcova meče vypadal jako bůh boje Týr.

„Běž taky, Havrane,“ řekl Olaf. „Sigurd bude možná potřebovat tvůj jazyk, až Frankové uslyší, že je Nor.“ Vystoupil jsem tedy z řady a sklonil jsem před císařem hlavu, i když on stále upíral pohled na Sigurda. Alcuin seděl shrbený na koni po pravici svého pána a prohlížel si štítovou hradbu za mnou.

„Takovou přehlídku zbraní jsem nikdy neviděl, pane,“ řekl Ealdred. „Tvá armáda je velkolepá.“

Císař Carolus se usmál a poplácal svého černého hřebce po krku. Dokonce i jeho kůň vypadal mezi ostatními jako velmož mezi prostým lidem. „To je pouhý závan větru proti bouři, již jsem schopen vyvolat, když je třeba,“ odpověděl francký panovník. „Jediným slovem mohu přivést deset tisíc křesťanských bojovníků do kterékoliv části své říše. Ale v tyto dny, díky Bohu a mému meči,“ dotkl se zlaté hrušky jílce u boku, „mám málo nepřátel, kteří by měli dost odvahy nebo dost kopí postavit se mi na odpor a bojovat proti mně, i když neváhají útočit na bezbranné. Zabíjejí a pak prchají. Jako liška.“

Alcuin po jeho pravici unaveně přikývl. „Tam, kde by měly vyvěrat prameny spravedlnosti a napájet bystřiny boží lásky, rozšířily se hluboké bažiny zla,“ řekl a upíral přitom staré oči na mě. Náhle jsem si uvědomil, že nemám krvavé oko převázané pruhem plátna. „Lze pozorovat známky toho, že náš svět se nachází ve svých posledních dnech.“

„A o to naléhavěji nám to připomíná povinnost porazit všechny nepřátele Krista,“ prohlásil císař.

„Anebo je obrátit na pravou víru, pane,“ dodal otec Egfrith se zdviženým prstem a krátce přitom pohlédl na Sigurda.

Pocítil jsem hluboké znechucení, neboť v tu chvíli jsem si uvědomil, co je skutečným důvodem Egfrithovy ochoty pomoci nám prodat tu knihu. Dávno jsem věděl, že ten malý lasičkovitý tvor nemá na mysli nic jiného než obrátit Sigurda na křesťanství, ale teď jsem se bál, že by s tím mohl jarl na oplátku za Egfrithovu pomoc souhlasit.

„Ta kniha...,“ řekl císař, „chci si ji prohlédnout.“

„A máš dost stříbra, králi Franků?“ zeptal se vyzývavě Sigurd angličtinou se silným norským přízvukem a upřel na císaře zpod okraje helmice pohled číhajícího vlka. „Anebo jsi ho všechno utratil za svůj modrý plášť a zbroj z rybích šupin pro muže, kteří by udělali líp, kdyby obdělávali půdu?“

Cítil jsem, že se mi sevřel žaludek. Císař na Sigurda nasupeně pohlédl. Egfrith zbledl jako smrt a v tu chvíli jsem si myslel, že všichni zemřeme pod čepelemi franckých mečů a hroty jejich kopí. Carolus se však usmál a z koutků očí se mu rozběhly vějířovité vrásky vyryté tisíci takových úsměvů.

„A kdo jsi ty?“ zeptal se Sigurda, který vystoupil před Ealdreda.

„Sigurd, syn Haraldův,“ odpověděl jarl. „Ale říkají mi taky Sigurd Šťastný.“

„Ty jsi Dán?“ vyštěkl Carolus a jeho úsměv se změnil v grimasu.

„Nejsem Dán,“ odpověděl Sigurd.

„Sloužíš tedy ealdormanu Ealdredovi?“ ptal se dál císař.

Sigurd si odplivl a pak si utřel hřbetem ruky rty.

„Takže ne,“ řekl císař. „Myslel jsem si to. A to jsou tví muži, že?“ ukázal na nás. „A tvé lodě jsou uvázané tamhle?“

„Ano, jsou to mí muži a mé lodě,“ odpověděl Sigurd.

„Jsi tedy pohan?“ zeptal se císař a v jeho hlase znovu zazněla hrozba.

„Ten mnich,“ ukázal Sigurd na Egfritha, „by mě rád zavedl do řeky a strčil mi hlavu pod vodu. Zdá se, že je třeba člověka zcela utopit, aby se stal křesťanem.“

„A tys souhlasil, že se necháš pokřtít?“ zeptal se císař a pohlédl na Sigurda přimhouřenýma očima.

„Ještě jsem se nerozhodl,“ odpověděl jarl. „Ale možná.“

„Tady je ta kniha, císaři,“ ozval se znovu Egfrith a podával mu evangeliář. Francký vládce však ukázal, aby ji dal Alcuinovi. Stařec ji vzal a začal si ji dychtivě prohlížet, zatímco císař stále upíral pevný pohled na Sigurda.

„Je pravá, pane,“ řekl Alcuin nakonec a zakroutil hlavou, i když těžko říct, jestli úžasem nad tím, že se taková vzácnost dostala do jeho rukou, nebo hrůzou z toho, že až do této chvíle byla v rukou našich. „Ta kniha je nesmírně důležitá,“ dodal. Císař na něho vrhl nevlídný pohled. Alcuin byl možná skvělý myslitel, ale špatný obchodník, když takhle zvyšoval cenu. Stařec spíš vycítil, než postřehl císařovu nevoli a zvedl ruku na znamení, že uznává svou lehkomyšlnost, i když mně se zdálo, že jeho mysl je stále příliš zaujatá evangeliářem, než aby si z toho něco dělal.

„V tom případě ji chci,“ řekl císař a po těch slovech had Ealdred usoudil, že nastala chvíle, kdy by si mohl zachránit svou slizkou kůži.

„Vysvobod' mě, můj pane!“ vyhrkl náhle, prosmýkl se kolem Sigurda a padl před císařem na kolena. „Vysvobod' mě z rukou těchto mužů! Jsem křesťan, pane, a tihle pohané mě minulý týden zajali. Mě a mou dceru.“

„Bastard!“ zavrčel Penda.

Císař na Ealdreda pohlédl a mně se zdálo, že se v jeho očích mihl výraz znechucení. Jako zářivé světlo křesťanského světa však mohl takovou prosbu sotva odmítnout.

„Jsi pod mou ochranou, pane Ealdrede,“ řekl a ukázal Angličanovi, aby vstal. „A kde je tvá dcera?“

Ealdred se otočil a ukázal na štítovou hradbu, z níž mu Norové odpovídali pohledy, jež slibovaly smrt. „Je tam vzadu, mezi těmi pohany. Jmenuje se Cynethryth.“

„Pojď sem, Cynethryth!“ zvolal císař Carolus hlasem vládce velké říše. Ve štítové hradbě nastal pohyb, štíty o sebe zachrastily a mezerou, která se v jednom místě rozevřela, prošla dopředu Cynethryth.

„Ten slizký had je můj, císaři!“ prohlásil Sigurd, ale i jarl se zdál před množstvím Franků malý.

Císař ukázal Alcuinovi, aby vrátil knihu otci Egfrithovi. Ten uctivě kývl hlavou a s křesťanským pokladem v rukou ustoupil stranou. „Dostaneš své stříbro, Nore,“ řekl Carolus ledabyly. „Pojď blíž, děvče.“

Cynethryth popošla k nám a lehce se vládci Franků uklonila. Měla vlasy spletené do vrkoče, takže nemohla vypadat víc norský, i když Bram by určitě zabručel, že má příliš úzké boky a malý zadek.

„Teď už ti nic nehrozí, děvče,“ řekl císař, a třebaže byl starý, zazářily mu nad její krásou oči. „Tvé zajetí skončilo a jsi na svobodě.“

Cynethryth vrhla krátký pohled směrem ke mně. „Nejsem zajatcem těchto mužů, pane,“ řekla jistým hlasem. „Sama jsem se rozhodla plout s nimi. Možná jsou pohané, ale jsou to čestní muži.“ Pak ukázala na Ealdreda. „Ale tenhle člověk je nečestný a být sebou, nevěřila bych mu o nic víc než hadovi.“

Sotva to dořekla, vrhl se Ealdred k ní a udeřil ji dlaní přes tvář tak, že se zapotácěla. V šoku vytřeštila na otce oči plné rozhořčeného hněvu. Pak náhle vykřikla, vytáhla nůž na krájení jídla, bleskurychle jako jestřáb se vrhla na Ealdreda a vrazila mu čepel do oka. Ealdorman vyrazil strašlivý výkřik.

„To děvče je uhranuté!“ zvolal císař, i když se děsivé scény, která se před jeho očima odehrála, nezhrozil tak jako Alcuin. Zdálo se, že starý muž spadne z koně. „Ty ďáblice!“ vykřikl císař. „Ti bezbožníci zprznili tvou duši!“ Pak ale jako by se jeho výraz změnil z šoku ve zvědavost, naklonil se k Alcuinovi a něco se ho zeptal. Nerozuměl jsem co, protože se na něho obrátil franckým jazykem. „Ale my tu čaromoc nad tebou s boží pomocí zlomíme,“ řekl, když se opět narovnal. „Odstup od ní, chlapče, nebo oba na místě zemřete.“

Nepohnul jsem se, jenom jsem Cynethryth pevně sevřel.

„Poslechni, Havrane,“ ozval se Sigurd.

„Ale, jarle...“

„Řekl jsem, abys poslechl!“ vyšťekl Sigurd. Pustil jsem tedy Cynethryth. Dívka zůstala stát a dívala se na Ealdreda, který sebou zmítal na zemi jako ryba, pouze místo křiku už ze sebe vyrážel jenom podivné bublavé zvuky. Kromě Egfritha, který k umírajícímu Ealdredovi poklekl a drmolil modlitbu, se nikdo ani nepohnul, aby ealdormanovi pomohl, i když možná jen proto, že už mu žádné pomoci nebylo.

„Půjdeš se mnou, Cynethryth,“ řekl císař, „a dá-li Bůh, možná tě... vyléčíme,“ dodal po krátké odmlce. Jeho hřebec zařetal a jakoby varovně pohodil hlavou.

„Cynethryth zůstane s námi!“ prohlásil jsem pevně, i když jsem cítil, jak se mi chvěje ruka, v níž jsem držel kopí.

Císař na mě pohlédl z výšky přes svůj dlouhý nos a v očích mu zapláol oheň.

„Ty jsi ten, kdo pokřivil duši té dívky. Sám satan tě poznamenal jako jednoho ze svých pohůnků,“ ukázal na mé krvavé oko. „Věděl jsem to od první chvíle, kdy jsem tě uviděl. Ale tady už satan žádnou moc nemá, chlapče, a ty budeš držet jazyk za zuby, jestli si ho chceš zachovat.“

„Nebojím se nikoho,“ odpověděl jsem a vystrčil jsem vzdorně bradu. Ve skutečnosti jsem se bál sám sebe, abych se před všemi kolem nepomočil. Podíval jsem se na Sigurda a mohl bych přísahat, že jsem na jeho rtech postřehl náznak úsměvu. Věděl jsem, co to znamená. Usmívalo se v něm to, co milovalo chaos.

„Není třeba nechat se unášet prchlivostí k nerozumu,“ řekl Alcuin a trhl uzdou, aby uklidnil koně. „Jsou důležitější věci, jimž se musíme věnovat.“ Podíval se dolů na Ealdreda a udělal znamení kříže, neboť ealdorman už byl nade vši pochybnost mrtvý. Nožík, který mu zřejmě pronikl až do mozku, mu stále trčel z oka.

Císař se zhluboka nadechl a zavřel oči, a když je zase otevřel, byl oheň v nich pryč. „Vždy dokážeš nasadit uzdu mému hněvu, Alcuine,“ řekl, usmál se na starce a znovu se obrátil k Sigurdovi. „Než dospěje měsíc do úplňku, dám na tvou loď dopravit tři soudky stříbra.“

„Pět soudků,“ řekl Sigurd, jako by si neuvědomoval, že nejsme v pozici, která by nám umožňovala klást si podmínky.

Císař se zamračil. „Za pět soudků stříbra si mohu nechat postavit

další palác,“ řekl a zakroutil šedivějící hlavou.

„Pět soudků a já dovolím tomuhle mnichovi, aby mi smočil hlavu v tvé řece,“ prohlásil Sigurd tak hlasitě, aby to slyšeli všichni, a já jsem se otočil a uviděl jsem na Flokiho tváři výraz, který by dokázal zkysnout mléko. Takže přece jen rozumí trochu anglicky, pomyslel jsem si. Také Olaf se tvářil kysele, zato Wessexští zářili, protože jejich bývalý pán je už neděsil. Císař si však zřejmě uvědomil, že na Sigurdův návrh stojí za to přistoupit, obrátil se k Alcuinovi a přikývl.

„Dostaneš své stříbro, Sigurde Šťastný,“ řekl a otočil koně. „Přiveďte tu dívku!“ poručil dvěma svým mužům. Ti přikročili k Cynethryth a vzali ji každý z jedné strany za paži, zatímco císař se spolu s Alcuinem vrátil ke svému zářícímu vojsku. „A ať ti dá Bůh sílu, abys svůj úkol dokázal dovést do konce, otče Egfrith!“ zavolal císař. A Cynethryth se za mnou ani neohlédla.

Ealdred byl konečně mrtvý a já jsem toho nelitoval. Jeho smrt se chystala dlouho, i když si nikdo nedovedl představit, že k ní dojde rukou jeho vlastní dcery. Přesto jsem se cítil zle, neboť Sigurd souhlasil, že se nechá pokřtít a stane se křesťanem. Ještě víc mě však zdrtilo, že Cynethryth je pryč, třebaže kromě Pendy, který se o ni staral, protože měl rád jejího bratra, nikoho z ostatních její osud nezajímal. Všichni byli bez sebe radostí. Přežili setkání s křesťanským vládcem bez úhony, navíc byl císař ochotný dát jim ještě větší množství stříbra, než o jakém se jim snilo. A Norové sní o stříbře neustále. Zdálo se jim, že to nemohlo dopadnout lépe, a některým v jejich nadšení ani nevadilo, že se Sigurd nechá pokřtít.

„Na tom nezáleží,“ zamumlal Bram, zatímco žvýkal kus usušeného tuleního tuku. „Sigurd je vlk a vlkem zůstane. To, že si namočí hlavu ve francký řece, na tom nic nezmění.“ Zazubil se a spokojeně zamlaskal. „Jenže ten jejich vládce si myslí, že změní, a proto se z nás stanou boháči, chlapče.“

Některým, třeba Asgotovi, Flokimu nebo Olafovi, se to však vůbec nelíbilo, ale já jsem nepochyboval, že i oni se s tím vyrovnají a převládne u nich nadšení z toho, že jsme živí a brzy zbohatneme. Část mužů zůstala u lodí a my zbývající jsme se vydali do nejbližšího města, které se jmenovalo Vaals. Líbilo se mi mnohem víc než Aix-la-Chapelle, protože domy tam nebyly z chladného kamene, ale ze

dřevo a žili v něm obyčejní lidé, ne samí Kristovi sluhové. Bylo to poprvé po dlouhé době, kdy jsme měli příležitost utratit něco ze svého zaslouženého stříbra, a tak netrvalo dlouho, než jsme se všichni opili. A pokud šlo o francké děvky, objevily se večer a žádné ani za mák nezáleželo na tom, že jsme pohané. Viděly, že máme čím zaplatit, a tak se kolem nás rojily jako mouchy na syrovém mase. Já jsem nebyl schopen myslet na jinou ženu než na Cynethryth, ale ostatní takové zábrany, jež by jim nedovolovaly spustit kalhoty, neměli. Zůstal jsem tedy s Asgotem, který prohlásil, že je na rozkoše se ženami příliš starý. Jiní Norové si však užívali, jak se dalo, a brali, co jim přišlo pod ruku. Svein měl hned dvě ženy, každou na jednom kolenu, a jejich nahá řadra se v záři ohně leskla potem. Sigurd zase seděl v zadní části krčmy s černovlasou kráskou na klíně. Dokonce i Hedin s protáhlým ošklivým obličejem si nějakou děvku našel, a když jsem zahlédl, jak se jeho bílý zadek pohybuje nahoru a dolů jako lokty tlusté pradleny, stačilo to, aby mi pivo v korbeli zhořklo.

„Pozoruje nás,“ řekl Asgot a sledoval žlutýma očima pavouka, který se spouštěl na neviditelném vlákně z trámu.

„Kdo? Pavouk?“ zeptal jsem se.

„Císař, ty hlupáku,“ zasyčel Asgot.

„Přece odjel do Paříže,“ namítl jsem rozmrzelý z toho, že jsem zůstal se starým *godim*. Bylo pro mě těžké sedět vedle něho a nepřipomínat si, jak zabil Ealhstana. Tenkrát jsem na oplátku zabil Einara, jednoho z jeho přísluhovačů, ale Asgota jsem se nedotkl.

„Má víc očí než pes blech,“ řekl Asgot. Viděl jsem, že starý lišák má pravdu. V krčmě sedělo několik mužů, kteří z nás nespustili oči. Dokonce jim ani nevadilo, že o nich víme, protože když jsem zachytil pohled jednoho z nich, mladíka s krátkými černými vlasy, znechuceně se na mě ušklíbl. Dokonce se zdálo, že jsou spokojení, když nás vidí utrácet peníze, a ostatní Norové měli na práci jiné věci, než aby se o ně starali.

Později ten večer ke mně dohrával Bjarni a rozlil spoustu medoviny, protože za sebou táhl jakéhosi malého Franka.

„Tenhle chlápek nám udělá tetování,“ řekl. Hlava se mu kývala ze strany na stranu, jako by ji krk nemohl unést. „Hučí do mě, že to umí.“ Frank nejistě přikývl a hledal mezi norskými tvářemi aspoň jednu, která by se nepodobala oněm průhledným tvorům, jež

vyplavuje přiliv. Když žádnou takovou nenašel, znovu se obrátil ke mně a já jsem se podíval na Bjarniho.

„Jaký tetování?“ zeptal jsem se, protože se mi ta myšlenka vůbec nelíbila. Teď jsem neměl nejmenší chuť snášet bolest.

Bjarni se zapotácel, zakoulel očima a zahoupal se na patách. „Takový, co by nám připomínalo, kdo jsme,“ zamumlal. „A taky co jsme. Dostali jsme se tak daleko od domova, že bych to nerad zapomněl.“

„Myslím, že toho se nemusíš bát, Bjarni,“ řekl jsem. „Jsme vlci.“ Modré oči mu zazářily a zuby se zablýskly a já jsem náhle věděl, jaké znamení ten malý Frank vytetuje na mou kůži.

DVACÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

Frank nelhal, že tetovat umí, a s pomocí svého malého nožíku a misky jemného popela mi vykouznil na zádech krásnou modročernou vlčí hlavu. A když to viděli ostatní, nestačil chodit od jednoho k druhému a plnit jejich přání. Posledním jeho zákazníkem byl Sigurd a všichni jsme stáli kolem a sledovali jsme, jak se na jeho bílé kůži pomalu objevuje vlčí hlava s vyceněnými zuby. Když Frank skončil, otrásala se krčma U Kovářova psa nadšeným řevem a malý Frank musel pěkně zbohatnout. Ten večer jsme se tak opili, že jsme celý následující den prospali a probudili se, až když už byl čas na další pití. Sigurd stále ještě nebyl ve své kůži, ale zdálo se, že přece jen postupně nabývá sil a také čím dál méně trpěl horečkami, které ho dříve tak oslabovaly. To, že se zotavil z tolika poranění, bylo pro nás důkazem, že je mu otec veškerenstva stále nakloněný, i když teď už vypadal Sigurd jinak. Dříve zářil jako zlato, ale nyní byl poznamenaný jizvami jako štít po mnoha bojích. Na spánku měl zkrabatělou jizvu od železného lemu Maugerova štítu, která se objevila, kdykoliv si stáhl vlasy dozadu, a také pravou tvář mu hyzdila ošklivá jizva. Pod okem se mu modraly temné kruhy a lícní kosti mu ostře vyvstávaly. Všechny tyto pozůstatky boje s Maugerem však Sigurda poznamenaly ještě jakýmsi hlubším způsobem, takže se zdálo, jako by se víc podobal nám ostatním, mužům z masa, krve a kostí. A přesto z něj nyní šel ještě větší strach. Při pohledu na něj si člověk pomyslel, že jeho přezdívkou Sigurd Šťastný je lépe nechat minulosti, protože teď se k němu mnohem víc hodilo Sigurd Děsivý.

Měsíc dorostl do úplňku a začal ubývat, ale z císařova stříbra jsme stále neviděli ani zlomek. Jeho zvědové nás pořád sledovali, ale

my jsme si na ně už zvykli a ve Vaalsu jsme se zařídili jako doma. Popíjeli jsme, pořádali jsme zápasy mezi námi a wessexskými muži a vůbec jsme se chovali, jako by tam všechno patřilo nám, až nás nakonec začali mít hostinští dost, protože kamkoliv jsme přišli, jejich obvyklí hosté se vytráceli, jako mizí kočky, když se do síně vplíží psi. Jenom děvky s námi měly i nadále trpělivost, a tak se spíš omrzely ony nám než naopak. Ve městě však bylo mnoho dalších věcí, jež se daly koupit, od spon, přezek a vyčiněných kůží po pláště a výborné francké meče. A právě ty byly pro některé neodolatelným lákadlem. Ale mě nechávalo tohle všechno lhostejným a nebyl jsem schopen myslet na nic jiného než na Cynethryth. Myslel jsem na ni pořád, dokonce i ve spánku, protože se mi zjevovala ve snech.

Teprve když z měsíce zůstal už jen tenký srpek, splnil císař, co slíbil. Sigurda vyhledal v krčmě U Kovářova psa nějaký muž, který mu řekl, že stříbro bude v přístavní hrázi během dvou dnů a přijedou s ním i dva duchovní, aby byli svědky jeho křtu. Znovu jsem se toho zděsil, ale Sigurd jen pokrčil rameny a dolil si ze džbánu do korbelu pivo.

„Zvykl jsem si na to, jak páchnu, Havrane, ale za dva dny se vykoupu a potom budu nejen čistý, ale i tak bohatý, že si budu moci na severu koupit království,“ řekl, naklonil se ke mně a dolil mi pivo ze svého džbánu. „Vím, že nejsi žádný kupec, ale i ty musíš cítit, jak je tenhle obchod pro nás výhodný.“

„Já těm křesťanům nevěřím, jarle,“ odpověděl jsem a pohlédl jsem na otce Egfritha, který přinutil dva z Wessexských padnout na kolena a prosit o odpuštění za to, že „podlehli pokušení těla“, jak řekl on, nebo spíš že se zamilovali do franckých děvek, jak jsem to viděl já. Obě stály za mnichem s vlasy spletenými do copu a natrásaly před ním řádry a jeden z Wessexských zavřel oči a druhý se kousal do rtu, jak se zoufale snažili tvářit kající.

„Co když to jejich kouzlo na tebe bude mít nějaký vliv?“ zeptal jsem se. „Co když to z tebe udělá otroka jejich boha?“

„Pcha!“ mávl Sigurd rukou. „Bude to jen pár slov a voda, s čím na nás za dva dny vyrukují. A samozřejmě přivezou stříbro,“ dodal. „Na mladého vlka jsi moc starostlivý.“ Zamračil jsem se na něj, ale on mi oplatil úsměvem. „Někdy je třeba meč trochu namazat tukem, aby lehce vyklouzl z pochvy. Rozumíš mi? Až budeme mít stříbro,

sebereme se a odplujeme. Vytáhneme na *Serpentovi* plachtu a necháme Franky, ať se modlí k svému bohu, aby jim ještě hodně dlouho zachoval jejich krále naživu, protože až zemře, stane se tahle zem bohatou kořistí pro každého, komu se zachce si z ní kousek utrhnout. Má příliš mnoho řek,“ dodal skoro už jen jakoby pro sebe. „Příliš snadno se do ní proniká.“ Na chvíli se mi zadíval do očí a mé myšlenky se mi vysypaly z hlavy a padly mu k nohám jako runové kameny, jak se to dělo vždy pod jeho pohledem. „Mnichu!“ zavolal. „Pojď sem!“ Otec Egfrith rychle udělal nad klečícími wesexskými bojovníky znamení kříže a zamířil k nám.

„Pořád jsi rozhodnutý podstoupit obřad křtu, Sigurde?“ zeptal se a vrhl na mě podezřívavý pohled, jako by se bál, že jsem to jarlovi vymluvil.

Sigurd přikývl. „Půjdu do té tvé řeky, Egfrith,“ řekl a zvedl obočí, „ale předtím půjdeš ty tam, kam odvedli Cynethryth.“ Stáhl si z prstu kroužek z krouceného stříbra a podal ho mnichovi. „Vyhleďš ji a dáš jí tohle, od Havrana. Ale neřekneš jí, že pro ni ve dne v noci skučí jako štěně, které vzali od feny.“ Mrkl na mě a já jsem cítil, jak mi rudnou tváře. Také Egfrith přivřel jedno oko a přikývl. Pak schoval prsten do malé poutnické mošny a odešel. „A teď, chlapče, si pro lásku Thorovu užij trochu zábavy,“ řekl Sigurd. „Už celé dny se tváříš tak, že by to rozplakalo i slepého.“ Pokusil jsem se usmát. „Brame!“ zvolal Sigurd přes celou krčmu, „najdi pro Havrana nějakou pěknou štetku, se kterou by si mohl pohrát.“

Ráno o dva dny později přivezli císařovo stříbro. Doprovázelo ho na sto bojovníků ve zbroji z rybích šupin a v modrých pláštích císařské stráže. Přijel s nimi i císařův rádce Alcuin a s ním houf dalších duchovních. Později jsem se dozvěděl, že to byli biskup z Aix-la-Chapelle Borgon, arcijáhen, opat a převor. Všichni se tvářili hrozivě, i když nedokázali skrýt neklid z toho, že nás vidí v drátěných košilích, s meči a kopími, seřazené za hradbou z pomalovaných štítů, jejichž železné puklice, poznamenané údery zbraní, vypovídaly o našich dřívějších bojích. Byl s nimi i Egfrith. Zdálo se, že se mezi muži svého stavu cítí nesvůj, jako by ho od nich dlouhý pobyt mezi pohany odcizil. Hrozně jsem se chtěl dozvědět něco o Cynethryth, ale Egfrith neustále hovořil s ostatními duchovními a nedařilo se mi upoutat jeho pozornost. To už Alcuin

poručil ozbrojencům, aby vysypali obsah pěti soudků na velký kus plátna rozprostřeného do trávy. Z houfů přihlížejících Norů, Angličanů a Franků se ozvaly povzdechy a pak šum hlasů, když se na čisté plátno vyhrnul první blýskavý proud stříbra a pak další a další, až ho bylo tolik, že si takové množství nikdo ani nedokázal představit. Stáli jsme a zírali na to téměř bez dechu a s otevřenými ústy. Byly tam masivní stříbrné ingoty, sekané stříbro, náhrdelníky z krouceného kovu, náramky na paže, spony a přezky, prsteny a ozdobné jehlice, ale také stříbrné poháry a mýsy a vše v ranním světle neuvěřitelně zářilo a blýskalo se. Bylo to božské bohatství.

Na Sigurdův rozkaz vystoupil dopředu Olaf s evangeliářem svatého Jeronýma. Držel knihu co nejdál od sebe a podal ji Alcuinovi. Ten se neubrnil úsměvu, zatímco na Olafovi byla patrná úleva. A stejnou úlevu z toho, že jsme se konečně zbavili té křesťanské věci, kvůli níž bylo prolito tolik krve, jsem pocítil i já.

„Vypadals, jako bys dával tomu starýmu páprdovi kus hovna, Strýci,“ zasmál se Bram, když se Olaf vrátil a zaujal své místo v štítové hradbě.

„Ten jejich císař musel vyhrát spoustu bojů, že se mu podařilo shromáždit takovou kořist,“ poznamenal Olaf, aniž reagoval na Bramovu poznámku, a já jsem si náhle představil, že ty bílé budovy kolem císařova paláce jsou postavené z rozemletých kostí jeho poražených nepřátel.

„Kolik toho stříbra mu ještě muselo zůstat, když nám dal takovou spoustu za jakousi knihu, která není k ničemu dobrá?“ řekl Bjarni a zakroutil hlavou, jako by nedovedl pochopit, že je něco takového možné.

„To není jen za tu knihu, Bjarni,“ připomněl mu Olaf trpce, „ale taky za to, že se Sigurd skloní před jeho bohem.“ Téměř v odpovědi na to zvolal biskup Borgon mocným hlasem proud latinských slov a frančtí vojáci jako jeden muž padli s řinkotem zbroje a zbraní na kolena – všichni kromě jednoho. Ten stál po pravém Borgonově boku, v jedné ruce těžké kopí a v druhé krátkou sekeru. Měl oholenou tvář, ale z brady mu visel jako kus černého provazu spletený vous. Zdálo se, že se nemusí modlit, aby mohl střežit svého pána, a mě napadlo, že muž, který dá přednost další čepeli před štítem, musí být stejně nebezpečný jako dvouhlavý medvěd s

kocovinou.

„A je to tady,“ zabručel Bram ze svého místa v štítové hradbě. „Vzbudte mě někdo, až to skončí.“

„Otec veškerenstva si musí škubat vous, jestli se na tohle dívá,“ ozval se Hastein. Sigurd byl zřejmě spokojený s bohatstvím, které leželo na bílém plátně na zemi jako zhmotněný sen všech těch tisíců příběhů o plavbách, bojích, kořisti, smrti a slávě, jež se na severu vyprávějí u ohnišť. Stál před křesťanskými duchovními jako vlk mezi ovce.

„Havrane, přines mi roh Bramovy medoviny!“ křikl na mě norsky. Několik mužů kolem mě se zasmálo, zatímco Bram mumlavě zaklel. Přesto vytáhl zpod tuniky měch a nalil mi medoviny do rohu, který jsem mu nastavil.

„Je teplá, Brame,“ řekl jsem s úšklebkem a uvažoval jsem, jak se Bramovi podařilo dlouhý měch na svém chlupatém těle ukrýt.

„Je to jediný místo, kde je před vámi bezpečná, vy mizerové zlodějský,“ řekl vztekle. Donesl jsem medovinu Sigurdovi. Ten ji jediným douškem vypil, utřel si hřbetem ruky ústa a podíval se na Borgonova tělesného strážce. Všiml jsem si, že se jarlovi kolem jizvy na spánku perlí pot, takže byl nervóznější, než by si kdokoliv z nás myslel. Dobře věděl, že to není maličkost, pokleknout před Bílým Kristem. Muselo ho napadnout, jestli se na něj dívá svým jedním okem otec veškerenstva Odin, a pokud ano, co si o tom myslí.

Na ranní obloze, jež se jasnila do chladných zářivých odstínů modré, se hašteřili havrani a několik poštolek viselo ve vzduchu a vyhlíželo v dlouhé trávě hraboše.

„Tam, Sigurde, mezi rákosím, budeme chráněni před proudem,“ řekl otec Egfrith a ukázal kousek od místa, kde stály *Serpent* a *Fjord-Elk*. V náhlém závanu větru zavlály hábity duchovních a z nedalekého dubového lesíka k nám i přes šplouchání říčního toku dolehl šum korun stromů.

„Takže ten pohan rozumí anglicky, otče Egfrithe?“ zeptal se jeden z duchovních a pohlédl na Sigurda, jako se člověk dívá na koně, kterého se chystá koupit. Egfrith přikývl.

„Barbarský jazyk,“ řekl s křivým úsměvem malý kněz s tváří podobanou od neštovic, „ale skutečnost, že vůbec mluví,“ ukázal na Sigurda, „by měla znamenat, že se ho podaří zkrotit snadněji než tu

čubku, kterou dal císař abatyši Bertě.“ Egfrithovy oči šlehly směrem ke mně jako ještěřčin jazyk, ale hned se obrátily zpátky k Sigurdovi. „Prý z ní nedostali jediné slovo,“ dodal malý Kristův sluha po tom, co před sebou udělal znamení kříže.

„Pojď, Sigurde,“ řekl Egfrith. „Je čas, abys objevil pravou cestu a zakusil radost z toho, že se připojíš k stádu našeho pastýře.“ Horečně jsem uvažoval. Takže k tomu opravdu dojde? Je Sigurd skutečně rozhodnutý obrátit se zády ke svým bohům a sklonit se před Bílým Kristem? Při tom pomyšlení se mi sevřel žaludek.

„Podstoupí omývání hlavy ještě někdo další, Egfrith?“ zeptal se Kristův sluha v nejbohatším oděvu a pohlédl na Sigurdovy muže. Viděl však jen vousaté tváře s výrazy tvrdými jako kámen.

Egfrith se už chystal odpovědět, Sigurd ho však předešel. „Někteří z nich by raději rozdrtili tvé kosti do ovesné kaše,“ řekl. Kněz zkřivil tvář nevolí. Zaslechl jsem starého Asgota, jak mumlá své podivné modlitby k norským bohům a do poslední chvíle se snaží odvrátit osudové kouzlo, jímž se křesťané pokoušeli spoutat jeho jarla. Možná si Egfrithův bůh spokojeně mne ruce při pohledu na to, co se tu děje, neboť ví, že ostatní Norové jsou povinni svého vůdce následovat.

„Odlož oděv, Sigurde,“ řekl Egfrith s nervózním úsměvem. Sigurd pokynul Olafovi a ten poslal Bjorna, aby vzal jarlův plášť a meč. Pomohl jsem Sigurdovi vysoukat se z drátěné košile a Bjorn ji pak stočil a přehodil si ji přes rameno. Sigurd si potom svlékl tuniku a odhalil hrud' a ramena poznamenaná bílými jizvami, jež označují bojovníka jako runy vyryté do živých stromů. A každá z nich vyprávěla svůj příběh.

„Jestli se mě pokusí utopit, zabij ho, Havrane,“ řekl mi Sigurd s úsměvem a ukázal na Egfritha. Také mnich si svlékl svrchní oděv. Jeho tělo vypadalo vedle Sigurdova jako tělo dítěte. Další závan větru načechrál Sigurdovy zlaté vlasy a jarl se na chvíli podíval na oblohu. Přes chladnou prázdnotu táhlo jako šmouha černého kouře hejno skře-hotavých kavek a jejich divoké *jak-jak-jak-jak* mi znělo jako varování. Pak Sigurd opatrně vstoupil z měkké půdy na říčním břehu do vody mezi rákosím, ponořil se do ní po kolena a Egfrith ho následoval. Bylo vidět, že se mnich chvěje, když ho temná voda obemkla kolem pasu.

„Co je s Cynethryth?“ zavolal jsem na Egfritha přes hukot větru, ale zřejmě mě neslyšel, protože udělal další nejistý krok do řeky. „Co je s ní, Egfrith?“

„Později, Havrane,“ odbyl mě. Teď už mu chladná voda omývala hrud'. „Neruš boží dílo.“

„Kašlu na boží dílo!“ zařval jsem vztekle. „Řekni mi to teď.“

„Mlč, pohane!“ okřikl mě kněz s podobaným obličejem. „Nepřekážej boží vůli!“ dodal s očima planoucíma hněvem a záští.

Biskup Borgon mu položil ruku na rameno. „Klid, Arno,“ řekl mu a pak k němu pokračoval franckým jazykem. Nerozuměl jsem tomu, ale ukazoval na mě a zaslechl jsem jméno Cynethryth a po něm slovo *diabolus*. Od Egfritha jsem věděl, že to znamená ďábel. Biskup s vpadlými tvářemi si přitáhl plášť těsněji kolem útlých ramen, zatímco podobaný kněz naklonil hlavu a měřil si mě pohledem, z něhož se mi ježily chlupy na krku.

„Není divu, že se abatyše Berta snaží zbavit tu čubku satanova sémě,“ řekl kněz anglicky tak hlasitě, abych to slyšel. „Já bych na ni vzal lískový prut a z milosti boží z ní všechno to svinstvo vymrskal.“

Vyrazil jsem proti němu a v dalším okamžiku jsem mu svíral krk a tiskl ho tak, že jen chrupavky jeho hrdla mi bránily, aby se mé prsty nesetkaly s palcem.

„Ne, Havrane!“ zaslechl jsem mezi dalšími hlasy výkřik otce Egfritha, ale hněv ve mně bouřil tak, že jsem vrčel jako divá šelma a třásl jsem knězem a smýkal jím jako pes uloveným zajícem. Pak mě něco udeřilo ze strany do spánku, padl jsem na kolena a hlavou mi šlehly záblesky bílého světla. Ještě jsem stačil postřehnout, že se nade mnou tyčí mohutná postava Borgonova tělesného strážce. Nahmatal jsem nůž, vytrhl ho z pochvy a sekl jím do stehna pod suknicí jeho zbroje z kovových plíšků. Voják zařval bolestí a vzápětí mě udeřil násadou kopí do helmice a znovu mě srazil k zemi. Měl jsem pocit, jako by se obloha zhroutila a všechno plavalo v bolesti a víření modrých plášťů císařových vojáků, kteří se na mě vrhli. Zahlédl jsem, že proti mně máchla čepel meče, ale jiný meč ho srazil, a pak jsem postřehl Bjorna. Rozsekl jednomu Frankovi tvář napůl a mě zasáhl stříkanec krve. Pokusil jsem se vstát. Jiný Frank Źal Bjorna do zad, ten zařval hněvem, otočil se, uchopil jílec meče oběma rukama a vrazil ho hluboko do mužovy hrudi. Pak mě chytily

něčí ruce a znovu mě strhly dolů. Všude jsem viděl jen neurčité skvrny, jako bych byl pod vodou, ale přesto jsem rozeznal Sigurda, jak klouže a padá na blátě a zoufale se snaží dostat z řeky. Za ním se rákosím a bahnem jako šílený prodíral Egfrith.

„Thore!“ zvolal Bjorn, když se mu francká čepel zaryla do drátěné košile, vnikla do těla a na proražené kroužky se vyřinul proud krve.

„Bjorne!“ vykřikl jsem. Ještě se na mě stačil zazubit, ale pak jeden z mužů biskupa Borgona máchl krátkou sekerou a jedinou ranou uťal Bjornovi hlavu tak, že odletěla na zem a koulela se po trávě.

„Ne! Zadržte!“ křičel Sigurd na Nory, když se štítová hradba rozpadla a všichni se vrhli Bjornovi na pomoc, i když teď už mu žádné pomoci nebylo. „Vraťte se! Postavte štítovou hradbu!“ řval Sigurd, až se mu napínaly šlachy na krku, neboť věděl, že bez štítové hradby budeme za chvíli všichni mrtví jako Bjorn.

„Stříbro! Ke mně!“ houkl Olaf a houf bojovníků se vrhl k němu a kolem stříbra se semkla hradba štítů a kopí namířených proti Frankům. Ti se zarazili, jako by nevěděli, co dělat.

„Zadržte! Už žádný boj!“ křičel Alcuin a opakoval to franckým jazykem. Na hrdle jsem ucítil hrot nože v ruce jednoho z mužů, kteří mě drželi. „Jménem císaře, schovejte zbraně!“ volal Alcuin. Byl sice starý a chatrný, ale vojáci v modrých pláštích ho kupodivu poslechli. „Nepřišli jsme sem, abychom s těmi muži bojovali a zabíjeli se,“ pokračoval mnich naléhavě. „Neprolévejme krev v den svatého Kryšpína a jeho bratra Kryšpiniána. Buďme dnes všichni sobě bratři!“

„Ten ďábel se pokusil zabít kněze, sluhu božího!“ protestoval Borgon tak popuzeně, až mu odlétly sliny od úst, a ukázal na podobaného červa, kterého jsem nestačil dost rychle zardousit. Teď si držel krk a sípal a z koutků úst mu tekly sliny, zatímco se ho ostatní Kristovi sluhové snažili utěšit. Hlavní houf Sigurdových vlků nyní stál v pevné štítové hradbě zády k přístavní hrázi a k oběma našim lodím, ale Olaf a asi patnáct mužů, včetně Wessexských, jak jsem si všiml, zůstali nebezpečně opuštěni nad hromadou stříbra, která se blýskala na zemi. Uvědomil jsem si, že se kolem nich mohou Frankové sevřít jako voda kolem Egfrithova hubeného těla. Přesto

jsem nepochyboval, že Olaf a ostatní jsou připraveni raději zemřít, než by se stříbra vzdali. Vzpomněl jsem si, že slovo Odin znamená zuřivost, a náhle jsem věděl, že otec veškerenstva to všechno pozoruje a možná má celý ten chaos v rukou, pohybuje námi jako kameny v taflu a směje se, když vidí téct krev.

Egfrith stál polonahý za Sigurdem a chvěl se. Jarl už našel svůj meč a vykročil ke mně s hrotem čepele namířeným proti mužům, kteří mě stále drželi.

„Pusťte ho, nebo vás všechny na místě zabiju!“ zavrčel na ně. Vojáci se podívali na Alcuina, ale sevřeli mě ještě pevněji. Nůž z mého hrdla však zmizel. Proti Sigurdovi vystoupil Borgonův obrovitý strážce se zakrvácenou nohou a s oběma zbraněmi, sekerou i kopím, připravenými k útoku. Pak ale biskup něco zvolal a Frank se zastavil. Pohledy všech se obrátily k Alcuinovi. Stařec přikývl a Frankové mě pustili a odstoupili ode mě. Namáhavě jsem se zvedl, i když mi v hlavě po úderu pořád znělo a viděl jsem mlhavě. Sigurd pokynul Alcuinovi na znamení díky a zamířil k místu, kde ležela uťatá Bjornova hlava. Opatrně ji zvedl, přistoupil s ní k mrtvému Bjornovu tělu a přiložil hlavu k pahýlu krku. „To stříbro je moje,“ prohlásil směrem k franckým vojákům. „Je to cena za život muže, který se jmenoval Bjorn.“

„Všechno to bohatství za jediného muže?“ zeptal se Borgon.

„Ano, a já si ho cením ještě na víc,“ odpověděl Sigurd a na okamžik se setkal s Bjarniho pohledem. Bjornův bratr stál v štítové hradbě mezi Sveinem a Aslakem a jeho hezká tvář byla stažená bolestí. „Vezmi všechny své lidi, Alcuine, a odejděte odsud, než bude pozdě,“ řekl Sigurd. „Ten, kdo vztáhne ruku na vlčí tlamu, nesmí být překvapený, když už se s tou rukou neshledá.“

Alcuin sledoval, jak několik franckých vojáků táhne pryč dva své druhy, které stačil Bjorn zabít předtím, než padl sám a zaplatil nejvyšší cenu Odinovým služebním smrtí. Pak se Alcuin upřeně zahleděl na Sigurda a zdálo se, že se lehce chvěje, i když jistě ne strachem. „Odejdemo, pohane,“ řekl, „ale nepokládej to za slabost. Máš štěstí, že jsem tady byl dnes já, a ne císař, protože než by slunce dostoupilo poledního vrcholu, byla by tahle louka kluzká krví. A tebe by skolil on sám. Já jsem už starý a unavený vším tím zabíjením. Možná jím budeš jednou unavený i ty, i když se obávám, že tobě se

nepodaří zestárnout, Sigurde, syne Haraldův.“ Odmlčel se a ukázal na loď. „Odpluj, dokud je čas, a to stříbro si vezmi s sebou. To je zase naše cena za mír.“ Dal znamení vojákovi s chocholem na helmici, ten houkl rozkaz a Frankové se seřadili do dvou pochodových kolon o šíři osmi mužů. Na další rozkaz se k nám otočili zády a jednotně vykročili, až se mi zdálo, že se pod jejich botami chvěje zem.

Biskup Borgon se tvářil, jako by stále nemohl uvěřit, že odcházejí a nechávají všechno stříbro pohanům. Navíc aniž potrestali urážku jeho kněze, kterou nemohl pociťovat jinak než jako svou vlastní. A přesto bylo jasné, že ač stařec a nevoják, je to Alcuin, kdo velí za nepřítomnosti císaře jeho vojákům. Borgonův obrovitý strážce na mě upíral nenávidný pohled a já jsem mu odpovídal stejně svým krvavým okem.

„Otče Egfrith, pojď s námi!“ vyštěkl Borgon a kývl na wessexského kněze velitelským gestem. „Snažil ses, jak to šlo, ale víc jsi udělat nemohl. Jisté lidi nelze spasit a pro takové jako tihle jsou i brány nebeské zavřené.“

Wessexský bojovník Wiglaf dal Egfrithovi plášť. Mnich si ho přehodil přes ramena a sepnul si ho u krku. „Díky, biskupe, ale zůstanu s nimi..., s tvým laskavým svolením,“ řekl a lehce se uklonil. „Kurz mé plavby je vytyčen a ani nejsilnější vítr mě od něj nemůže odklonit. *Deus vult.*“

Borgon se zatvářil překvapeně. „Bůh si to žádá? Pak tě možná vyzbrojí i Jobovou trpělivostí,“ řekl, otočil se a se svým strážcem a ostatními duchovními se připojil k Alcuinovi a všichni pak vedli kolonu vojáků v modrých pláštích pryč.

„Co tvá hlava, chlapče?“ zeptal se Penda, když se štítová hradba rozešla a muži vytahovali měchy s medovinou, aby se napili a dopřáli napjatým nervům úlevu.

„Hlavně že ti pořád sedí na krku,“ poznamenal Svein a pohlédl na Bjarniho, klečícího u bratrovy mrtvoly. „Odin dnes získal dalšího skvělého bojovníka.“

„Bjorn mně zachránil život,“ řekl jsem.

Svein si pověsil velkou válečnou sekeru na rameno. „Zemřel správnou smrtí,“ prohlásil a odešel pomoci ostatním nasypat stříbro zpátky do soudků.

„Co je s Cynethryth, Egfrith?“ zeptal jsem se. „Kdybys mně odpověděl dřív, byl by Bjorn pořád naživu,“ dodal jsem, i když jsem si uvědomoval, že Bjorn zemřel mou vinou, protože jsem dovolil podřobanému franckému knězi, aby v mé duši vznítil oheň hněvu. Egfrith však obvinění neodmítl a upřel na mě oči plné lítosti. O to mň se mi líbily.

„Chtěl jsem ti to říct po obřadu křtu, Havrane. Na mou duši, že bych ti všechno řekl. Ale Kristus volal Sigurda a já jsem nemohl být k našemu Pánu hluchý.“ Na chvíli se odmlčel a zamračil se. „A kvůli tobě zůstává duše tvého jarla v temnotě.“

„Tak už konečně mluv, mnichu!“ vyštěkl jsem netrpělivě a dotkl se boule velikosti vejce na levé straně hlavy.

„Dobrá,“ povzdechl Egfrith. „Drží Cynethryth v ženském klášteře v Aix-la-Chapelle,“ řekl. „Abatyše ji tam podrobuje bití a obávám se, že možná ještě něčemu horšímu. Je přesvědčená, že Cynethrythina duše je nečistá. Že jí do ní někdo zasel sémě ďábla.“

„To asi já, že?“ zvolal jsem a znovu jsem cítil, že se ve mně vzdmáhá hněv.

„Podle abatyše to způsobilo, že žila mezi pohany mimo stín Pána,“ řekl Egfrith a dotkl se mé paže. „Modlil jsem se za ni, Havrane. Bolelo mě srdce, když jsem viděl, co s ní dělají. Ale abatyše je mocná žena a já jsem jen mnich. Dokonce i mě obvinila, že jsem poskvrněný pohanským hříchem,“ dodal a smutně zakroutil hlavou. „Je mi tě líto. Víím, že ti na Cynethryth záleží a že ses o ni svým způsobem staral.“

„Nech si svou lítost, mnichu,“ odpověděl jsem popuzeně. „Šetři si ji pro tu děvku abatyši a pro všechny další, který na Cynethryth vztáhly ruku.“

Zavál vítr a Egfrith se zachvěl, pak znovu zakroutil hlavou a odcházal ode mě. A já jsem stál s Bjarniho zaschlou krví na tváři a má duše se zmítala ve svém temném světě.

DVACÁTÁ DRUHÁ KAPITOLA

Ten večer jsme spálili Bjornovu mrtvolu na velké hranici, jejíž plameny pak ještě dlouho šlehaly na břehu řeky do tmy. Teď už jsme se neodvážili opustit loď a stříbro, které jsme do nich uložili, ale také jsme nechtěli utéct před Alcuinovou hrozbou jako zpráskaní psi. Druhý den ráno jsem zašel s Bjarnim do nedalekého dubového lesa, kde jsme našli balvan s jednou plochou stranou, a do ní pak Bjarni vytesal dlátem runový obrazec se slovy, která vypovídala o jeho bratrovi. Trvalo mu to celý den a ještě polovinu dne dalšího, ale když skončil, byl na své dílo právem pyšný. Na obrazci byl svinutý had a uvnitř po délce těla se táhla slova: *Toto vyryl Bjarni, syn Anundrův, na paměť Bjorna, který se plavil se Sigurdem a pobíjel jeho nepřátele. Setkáme se v Odínově hodovní síni, můj bratře.* Do vyrytých čar a křivek jsme vetřeli červenou hlínu z říčního břehu, a když se přišli podívat ostatní Norové, všichni se shodli, že je to krásný runový kámen, a pak se na památku svého druha opili.

„Bjornovo jméno teď bude žít navěky,“ prohlásil Sigurd a poplácal Bjarniho po rameni. „Starý Anundr bude hrdý, až se dozví, že jeho kámen je tak daleko od domova.“

„Byl to dobřej bratr,“ zamumlal Bjarni a obrátil do sebe další roh s medovinou. Pro mě ten kámen znamenal mocné kouzlo, protože bude vyprávět Bjarniho příběh až do konce světa. Dodnes na něj někdy pomyslím, jak tam leží v dubovém lese zpola zarostlý houštím a jeho červené runy jsou stejně zřetelné jako v den, kdy je tam Bjarni před mnoha a mnoha lety dlátem vytesal.

A my jsme byli bohatí. Bohatší, než kdokoli z nás doufal nebo si vůbec dovedl představit, a když jsme uložili soudky se stříbrem do

Serpenta, dřevo lodi zaskřípalo a trup se ponořil o poznání hloub. Uctili jsme Bjornovu památku a mnozí z nás si nyní zřejmě pomysleli, že je čas vyplout na moře a zamířit na sever, než se přihlásí zima. Udělali jsme dost pro to, aby starci, kteří kdysi pluli na svých lodích k dalekým pevninám, mohli u ohnišť vyprávět příběh Sigurdovy vlčí smečky a aby je mladí, dychtiví okusit, jak by mohla chutnat jejich vlastní sláva, poslouchali. Asgot byl šťastný jako sám ďábel. Tu noc, když jsme hodovali a cpali se pečeným masem, ukázal z druhé strany ohně na mě a zamlaskal jazykem, až mu na vous vytekla lesknoucí se mastná šťáva.

„Ty jsi čepel o dvou ostřích, Havrane,“ řekl a jeho žluté oči se zabodávaly do mé duše jako ostré hřeby. „Otec veškerenstva tebou vládne jako mečem, a když udeří, muži umírají. Dobří muži. Ale tvou zásluhou se jarl neoddal ukřižovanému bohu.“ Kolem se ozvalo souhlasné mumlání. Asgot pozvedl směrem ke mně roh s medovinou a já jsem pohlédl na Sigurda.

„Asgot má pravdu, Havrane,“ řekl jarl. „Otec veškerenstva nechtěl, abych se umýval v křesťanské řece.“ Podíval se na Egfritha a usmál se. „Anebo ukřižovaný bůh nechtěl ve své ovčí ohradě vlka.“ Egfrith byl skleslý a trpce zklamaný. Nacházel se tak blízko splnění toho, co si předsevzal, a přesto se mu nepodařilo velkého pohanského jarla chytit do osidel svého Bílého Krista. „Myslel jsem, že na tom nebude záležet, ale mýlil jsem se,“ dodal Sigurd.

„Kvůli mně taky zemřel Bjorn,“ řekl jsem.

„Ale můj bratr už popíjí ve Valhalle!“ zvolal Bjarni. „Nelituj ho, Havrane. Jen kdyby se i nám podařilo zemřít jako on.“

„Máme bohatství, o jakým se nikomu na severu ani nesní,“ řekl Olaf. „Bude zářit celý roky, osvětlovat dlouhý zimní měsíce a zahřívat naše starý kosti.“ Pozvedl k ostatním roh s medovinou. „Náš jarl pochopil, že musí říct ukřižovanému bohu, aby se šel bodnout!“ vykřikl rozjařeně a rozesmál se tak, jak jsem ho ještě od smrti jeho syna Erika u Ealdredovy síně neslyšel. „Byl to dobrý den,“ dodal a fukl svým rohem s medovinou do Sveinova rohu. Ale z mého pohledu ten den nebyl dobrý. Pořád jsem si musel připomínat, že kvůli mně zemřel skvělý přítel a že odešel do posmrtného života příliš brzy. A pak tu byla Cynethryth. Frankové ji bili a trýznili, protože jsem ďábel, který zkazil její duši jakýmsi zlým kouzlem.

„Neopij se, chlapče,“ ozvalo se za mnou. Obrátil jsem se, a i když se mi už točila hlava, uviděl jsem Pendu, jak se opírá o stočené kůže a přejíždí ostrím dlouhého nože po brusném kameni. „Potřebuju, abys měl zítra ráno čistou hlavu,“ dodal a plivl na kámen. „Něco spolu podniknem.“ Díval jsem se na něj, ale hlava se mi točila a cítil jsem se ze všeho tak mizerně, že mě vůbec nezajímalo, o čem mluví. „Slyšels mě, chlapče?“ ozval se znovu, ukázal nožem na mě a pak zkusil palcem ostří. „Už žádnou medovinu. Potřebuju tě střízlivýho.“

„Proč?“ zeptal jsem bez zájmu.

„Protože se zítra vypravíme vysvobodit Cynethryth,“ řekl. Náhle jsem cítil, že se mi ústa roztahují do úsměvu.

Plán byl jednoduchý. Až příliš jednoduchý, jak se mi zdálo. Přišel s ním druhý den ráno otec Egrith, což mě překvapilo, protože jsem si myslel, že je pořád příliš zatrpklý z neuskutečněného Sigurdova křtu, aby myslel na vysvobození Cynethryth. Když však slyšel, jak s Pendou mluvíme o tom, že odvedeme Cynethryth z kláštera, lasiččí očka mu živě zasvítla.

„Cynethryth je skvělé děvče,“ prohlásil. „Oblíbil jsem si ji už v jejích dětských letech, i když to, co udělala Ealdredovi, nebylo nejšťastnější.“ Povzdechl a smutně zakroutil hlavou. „Bude se muset snažit, aby jí Pán ten hrozný hřích odpustil. Ale i ona teď trpí. Kristus musí plakat, když vidí, jak se k ní Frankové chovají. Jsou přece přijatelnější způsoby, jak pečovat o její duši. A pokud jde o abatyši Bertu, je to stará zatrpklá babizna. Promiň mi to, Bože,“ zamumlal a pokřičoval se. „V tom, co dělá, se mýlí. Nemohu souhlasit s jejími metodami a jsem přesvědčen, že s nimi nesouhlasí ani náš nebeský Otec. Proto nemohu stát nečinně stranou, zatímco to ubohé dítě trpí.“

A tak nám Egrith řekl, že vezme nějaké stříbro, půjde do kláštera v Aix-la-Chapelle, koupí od správce dvě velké mnišské kutny s kápi a s nimi pak počká za soumraku na mě a na Pendu u hraničního příkopu mezi lesem a městem.

„Zaplatím správci tolik, aby se na nic neptal,“ prohlásil Egrith, jako by ani v nejmenším nepochyboval, že jeho plán vyjde. Potom ale na mě a na Pendu pohlédl s menší jistotou. „Takže pokud budete držet jazyk za zuby a kápi staženou do tváře, mohlo by se nám podařit dostat se do kláštera a odvést Cynethryth pryč.“

„Dokážeme to. Jenom nás dostaň dovnitř a zbytek nech na nás,“ řekl jsem a podíval se na Pendu. Ten se jen šelmovsky usmál.

„Chystáte se píchat klackem do vosího hnízda,“ varoval nás Olaf. Slunce rychle stoupalo a jeho paprsky prozařovaly mezi stromy lesa, takže se zdálo, jako by kmeny jasanů porostlé mechem svítily. Holubi tiše vrkali své vytrvalé písně, do nichž se jim pletlo pronikavé štěbetání drozdů a pěnkav. „Frankové budou vzteky plivat zuby, až zjistí, že jste jim ji vyfoukli,“ dodal Olaf. „Nezapomeňte, že nebejt Alcuina, tak by s náma ten jejich hubenej biskup bojoval.“

„Strýc má pravdu, Havrane,“ přidal se Sigurd. „Musíte sebou hodit. My budeme připraveni na lodích, abychom mohli okamžitě vyplout. Ale jestli vás v tom městě chytí, budete se o sebe muset postarat sami.“

„To je jasný,“ řekl jsem a Penda přikývl.

„Ale co kdybych vzal pár mužů a šel s nimi?“ navrhl Svein. „Počkáme na ně v lese, a kdyby tam k něčemu došlo, aspoň budem nablízku.“

„Máme jen šest dobrých koní, Sveine, a s tebou na hřbetě by se žádný nerozběhl rychleji než starý vůl,“ namítl Sigurd.

„Já půjdu s nima,“ nabídl se Floki a jeho výraz prozrazoval, že je odhodlaný ke všemu. „A Halldor taky,“ dodal. Flokiho bratranec Halldor byl posedlý zbraněmi, dokonce jim dával jména, a člověk si mohl být jistý, že jejich čepele jsou nejostřejší v celé vlčí smečce. S Flokiho návrhem bez váhání souhlasil a Floki pohlédl na Sigurda. „Počkáme na ně v lese, jak řekl Svein, ale budeme připravený pro případ, že by po nich Frankové šli.“

„Samozřejmě se budeme snažit dostat Cynethryth ven pěkně potichu, aniž by to jeptišky zpozorovaly,“ poznamenal Egfrith. Sigurd přikývl, ale jeho oči prozrazovaly, že o tom pochybuje.

„Díky, Floki, a tobě taky, Halldore,“ řekl jsem. „Zapalte pochoděň, abychom viděli, kde jste, až budeme mít Cynethryth. Ale nevycházejte z lesa. Jestli nás chytej, bude to už naše věc. Nechci, aby si Frankové mysleli, že to zorganizoval Sigurd.“

Floki pokýval hlavou. „Jenom se snažte, abyste s sebou nepřivedli celou armádu modrých plášťů,“ řekl.

Vsedli jsme tedy na koně a vyrazili směrem k městu. Za soumraku jsme dojeli na kraj lesa, odkud jsme viděli na Aix-la-

Chapelle, a tam jsme čekali pod havraním hnízdištěm v korunách jasanů a sledovali, jak otec Egfrith jede dál a jeho kůň švihá ocasem po hejnech much, které se za ním táhly.

Když se mnich vrátil, zářila jeho lasiččí očka pýchou, že to dokázal. A oprávněně, protože s sebou přivezl dvě nové hnědé mnišské kutny s kápí.

„Výborně, otče,“ pochválil ho Penda, a když si kutnu oblékl, zpod kápě se na něj zazubil. Musel si však kápi stáhnout hodně dolů, protože jakmile by někdo jen zahlédl jeho tvrdou zjizvenou tvář bojovníka, těžko by uvěřil, že patří pokornému mnichovi.

Floki si při pohledu na nás odplivl, ale Halldor se rozesmál. „Vypadáte jako praví Kristovi sluhové,“ řekl a pomohl nám kutny upravit, aby pěkně splývaly. „Až vás Kristovy nevěsty uviděj, zajistěj dveře zevnitř a přinutěj vás, abyste je obšťastňovali až do Ragnaröku.“

„Jestli mezi nima bude nějaká k světu, tak proč ne,“ odpověděl Penda a vysloužil si za to od Egfritha káravý pohled.

„*Cucullus non facit monachum*“ zamumlal mnich a zvedl obočí. „Kápě ještě nedělá mnicha.“

Nechali jsme drátěné košile v lese, protože bychom v nich vypadali příliš mohutní a i pod kutnou by mohlo být slyšet, jak jejich kroužky chrastí. Meče a dlouhé nože jsme si však vzali a doufali jsme, že jejich jílce nebudou pod vlněnou látkou patrné. A protože jsme byli prostí pokorní mniši, také koně jsme samozřejmě nechali u Flokiho a Halldora a pěšky jsme se vydali k městu, jehož hradby zářily v posledních paprscích zapadajícího slunce. I z dálky, když jsme už procházeli mezi chýšemi zahalenými kouřem, jsem stále slyšel skřehotání havranů v jejich hnízdišti v lese, hluchých jako krčma plná opilců.

„Můžu to mít takhle?“ zeptal se Penda a já jsem mu zkontroloval kápi. Městské hradby vystupovaly z krajiny, jako by chtěly zesměšnit drobné dřevěné chýše na jejich vnější straně i nás, pouhé smrtelníky z masa a kostí, tím, že budou stát ještě dlouho po tom, co se naše jména rozplynou jako kouř ve vichru a upadnou ve věčné zapomnění. Podobně jako Bjornův runový kámen, pomyslel jsem si.

„Je to památka na civilizaci v barbarském světě, Pendo,“ řekl Egfrith, když předtím udělil požehnání ženě, jež došla vedle cesty

kozu. Žena uctivě kývla hlavou.

„Ta civilizace, o který mluvíš, mnichu, bije mladý nevinný ženy,“ odpověděl jsem popuzeně a dotkl se přitom amuletu otce veškerenstva. Egfrith se už už chystal říct, že se provinila těžkým hříchem, když zabila Ealdreda, ale rozmyslel si to a raději mlčel.

Strážci u brány se nás tentokrát na nic neptali. Byli na mnichy zvyklí, ale jeden z nich přece jen zvedl oči a prohlédl si Pendu a mě od hlavy k patě. Chvilí jsem horečně uvažoval, jestli mám sáhnout po ukrytém meči, abych se mohl bránit dřív, než mnou projede jeho kopí, i když jsem stále nevěřil, že by k tomu mohlo dojít. Ale pak Egfrith vytáhl malý dřevěný křížek, přitiskl ho strážci na čelo a zadrmolil něco latinsky, a to změnilo mužovo podezření ve zmatek. Strnule Egfrithovi kývl na znamení díky a nám ukázal rukou, abychom šli. Po straně však cosi zamumlal druhému strážci, který se zatvářil pobaveně a byl zřejmě rád, že jemu se mnich nevěnoval.

„Benediktinští bratři obvykle nemívají ramena, na něž by se dalo nasadit jho,“ řekl tiše Egfrith, když jsme se ocitli uvnitř. Věděl jsem, co tím myslí. Po všem tom veslování a cvičení se zbraní jsem měl ramena stejně široká jako Norové, a možná ještě širší než někteří z nich, a někdy jsem si říkal, jestli můj otec, ať byl kdo byl, neměl také široká ramena a silné paže od toho, jak brázdil moře velrybí cestou. Ale i když jsem se cítil v kutně Kristova sluhy hrozně nápadný, nikdo z obyvatel si mě nevšímal. Obchodníci, děti a děvky nás nechávali na pokoji, takže jsme kráčeli po dřevěných lávkách přes bláto podél hradby na západ a vyhýbali se rušnému středu města. V očích mě štípal kouř z kuchyňských ohnišť. V jednu chvíli jsem ucítil lahodnou vůni jídla, až se mi seběhly sliny v ústech, ale v další už to zase překryl pach z nějaké stoky, takže jsem byl vděčný za kápi. Aspoň jsem se v ní mohl ukrýt před chaosem kolem nás a zůstat tak se svými myšlenkami. A ty se upíraly k Cynethryth.

Když jsme dorazili ke konventu svaté Godaberty, padal už na město stín. Plán za západní částí hradby stále ještě zaplavovaly paprsky zapadajícího slunce, ale do města už je městské valy nepustily, a tak se císařští vojáci shromažďovali kolem zářících ohňů v pánvích postavených na železných nohách. Plameny vrhaly poskakující stíny a přitahovaly stovky mûr, zatímco krysy a švábi prchali do tmy.

Konvent byl obehnaný vlastní zdí, i když se vápencové bloky místy drolily, takže by nebyl problém dostat se dovnitř, kdyby to nešlo jinak. K tomu jsem však příliš chuti neměl. V ulicích jsme všude potkávali strážce, a kdyby nás některá přistihla, jak přelézáme zeď, v mnišských kutnách místo drátěných košil bychom dlouho naživu nezůstali.

„Pořád mějte na paměti, že nesmíte mluvit a musíte mít skloněné hlavy,“ varoval nás naposledy Egfrith, když třikrát zabouchal na bránu. Po chvíli zabouchal znovu, tentokrát hlasitěji, pak uvnitř nastal ruch a po další chvíli někdo odsunul závoru. V okénku se objevila tvář a upřely se na nás podezíravě, možná dokonce hněvivě oči, následované ostrým přívalem slov ve francké řeči, z nichž jsem nepochopil zhora nic. Egfrith však klidně odpověděl latinsky a oči se rozšířily. „Jsi anglický mnich, že?“ prohlásila jeptiška a zahihňala se. Bylo překvapivé slyšet něco takového od Kristovy nevěsty. „Ten, který se snažil pokřtít pohanského jarla a málem se přitom utopil.“ Mluvila tak dobře anglicky, že mohla pocházet z Wessexu.

„To není pravda, že jsem se přitom málem utopil,“ ohradil se Egfrith. „Ujišťuju tě, sestro, že umím plavat jako ryba. Pustíš mě už konečně dovnitř?“

Oči v temném prostoru jejího čepce se podezíravě přimhouřily. „A co chceš sestrám v tuhle pozdní hodinu? Je večerní pobožnost, otče Egfritha, a sestry jsou na modlitbách.“

„Já dobře vím, jaká je hodina, sestro, ale poslal mě biskup Borgon. Myslí si, že bych mohl být velebné matce nápomocný.“

„Nápomocný?“ opakovala sestra podezíravým tónem. „A čím?“

„Nezdá se mi, že by to měla být tvoje starost, sestro, ale protože sdílíš s vepří sklon do všeho kolem sebe rýt, dopřeju ti aspoň jeden žalud. Dozvěděli jsme se, že ta dívka, Cynethryth..., že se odmítá podvolit.“

Jeptiška se zamračila. „Ta je ztracená jako mince spadlá na zem v krčmě,“ řekla. „Abatyše Berta prohlásila, že strávila tak dlouhou dobu mezi pohany, že se od ní Pán Bůh odvrátil. Dokonce abatyši udeřila,“ dodala jeptiška a v očích jí zazářil pobavený výraz. „Dovedeš si to představit, otče? Ale moc si tím nepomohla, protože pak jí sestry daly co proto.“ Už jsem se chystal vyrazit dveře a vtrhnout dovnitř, Penda mi však pevně sevřel paži.

„Ale přes veškerou snahu sester je to děvče pořád plné špatnosti a hříchu,“ povzdechl Egfrith a smutně zakroutil hlavou.

„Modlíme se za její duši, otče Egfrithe,“ odpověděla jeptiška.

Egfrith jí zakýval prstem před očima. „*Facta, non verba*“ řekl. „Někdy je třeba dát přednost činu před slovy, drahé dítě.“ Obrátil se a ukázal na nás. „Přivedl jsem bratry Leofmara a Gytha, kteří, jak vidíš, vládnu dostatečnou silou, aby vyhnali Satana z duše té dívky. Biskup Borgon soudí, že jsou schopni...,“ na okamžik se odmlčel, „působit na ni přesvědčivějším způsobem než vaše sestry, které jsou ve své podstatě příliš jemná a laskavá stvoření. A teď už nás pusť dovnitř, ať můžeme začít s naším dílem.“

Jeptiška pohlédla průzorem na Pendu a na mě a já jsem cítil, že mi po zádech stéká pot. Pak ale konečně odjistila bránu, která zaskřípala jakoby na protest proti tomu, že ji někdo otvírá v tak pozdní hodinu.

Vešli jsme do travnatého dvora, v němž tančily stíny od hořících pochodní. Kolem okraje trávníku se táhla dřevěná krytá chodba se sloupy z dubových trámů, do nichž byly umně vyryty tváře a kříže. Odněkud se ozývaly hlasy modlících se jeptišek tlumené kamennými stěnami a já jsem usoudil, že přicházejí z malého kostela na východní straně dvora. Ten obklopovaly další budovy různých velikostí, některé dřevěné, ale většinou kamenné, a jeptiška, která nás vpustila dovnitř, nám cestou s potěšením ukazovala kuchyň, sklepy, refektář, knihovnu, kapitolu, hospodářské budovy, pekárnou chleba a skladiště. V celém tom místě panoval klid a mír, ale na mě jako by všechno kolem padalo a tísnilo mě. Dokonce jsem měl pocit, že mi z hrubé mnišské kutny dýchá na krk Bílý Kristus.

„Tam,“ ukázala sestra za hospodářské budovy, „máme zelinářskou zahradu, obilná políčka, a dokonce sad.“

„Bezpečné útočiště ve světě hříchu, sestro,“ odpověděl Egfrith.

„Budete muset počkat v místnosti pro hosty, dokud abatýše Berta neskončí večerní pobožnost,“ řekla sestra Egfrithovi, ale dívala se přitom na mě. Držel jsem ruce sepnuté, hlavu skloněnou a ústa zavřená. Pak nás jeptiška zavedla ke kamennému domu s doškovou střechou, otevřela dveře a rychle nás vpustila dovnitř, jako by se náhle bála, že nás uvidí ostatní sestry. „Dám vám přinést víno a možná nějaký chléb, jestli jste hladoví.“

„Díky, sestro, a Bůh ti žehnej, dítě,“ řekl Egfrith.

Jeptiška odešla a Penda za ní zavřel dveře, takže jsme zůstali sami v temné místnosti osvětlené pouze několika nasládle vonícími svícemi z včelího vosku. Také se mi zdálo, že cítím čerstvě upečený chléb a slabou vůni fenyklu.

„Hrome, já sice nejsem vlk, ale stejně je to vzrušující být zavřenej v ohradě s tolika ovečkama,“ poznamenal Penda.

„Kde je Cynethryth?“ zeptal jsem se Egfritha a bezděčně jsem se dotkl jílce meče, který se mi rýsoval pod tlustou vlněnou kutnou.

Mnich hlasitě popotáhl. „Myslím, že ji drží v cele v dormitáři,“ řekl. „Takže to musíme stihnout ještě předtím, než skončí večerní pobožnost a sestry se odeberou na lůžka.“ Viděl jsem, že se mu na tonzuře perlí pot. „Jste připraveni?“ Pohlédl jsem na Pendu. Ten přikývl, otevřel dveře a vyšli jsme do křížové chodby osvětlené syčícími pochodněmi, abychom našli Cynethryth.

DVACÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA

Egfrith nás vedl dřevěnou křížovou chodbou, a i když jsme se snažili našlapovat opatrně, zdálo se mi, že naše kroky znějí příliš hlasitě. Minuli jsme páchnoucí latrínu a potom nemocnici, z níž se ozývalo tiché sténání doprovázené uklidňujícím domlouváním jiné ženy. Přes temný dvůr přelétlo pár vlaštovek a mezi dřevěnými oblouky ambitu se mihl netopýr.

„Tady,“ sykl Egfrith. Při pomyšlení, že brzy uvidím Cynethryth, se mi rozbušilo srdce a v ústech jsem cítil sucho. Budova dormitare stála vedle kamenného kostela. Teď už jsme uviděli modlící se jeptišky, a to znamenalo, že nám ještě pořád zbývá nějaký čas. Egfrith zvedl závoru a vešli jsme dovnitř. Zkřivil jsem tvář, když pod našimi kroky zavržaly dřevěné schody, ale brzy jsme přišli k dalším dveřím. Egfrith je opatrně otevřel a pak jsme jimi vstoupili do úzké chodby, která měla tak nízký strop, že jsme s Pendou museli sklonit hlavu. Po obou stranách chodby byly otevřené dveře do malých cel, a když jsme do nich nahlédli, viděli jsme v každé lůžko a stoličku a pak už jen pár osobních věcí jako dřevěný kříž, čepec a řeholní šat. Na konci chodby se objevily další schody, které vedly dolů do tmy, ale před nimi zbývala na pravé straně ještě jedna cela, jejíž dveře byly zavřené.

„Myslím, že je tam,“ ukázal na ně Egfrith. Došel k nim a zkusil je otevřít. Byly zajištěné. Mnich chvíli váhal a pak tiše zavolal: „Cynethryth!

Děvče, jsi tam?“ Přitiskli jsme uši na dubové dřevo dveří, ale nic se neozvalo.

„Možná ji držej někde jinde,“ nadhodil Penda. A potom jsme zaslechli, že se otevřely dveře někde u paty schodiště. „Musíme to udělat,“ zašeptal Egfrith a já jsem věděl, co má na mysli. „Opravdu myslíš, že je tam?“ zeptal jsem se.

„Nevím, kam jinam ji mohli dát, ale nemáme už moc času,“ odpověděl mnich.

Odstřčil jsem ho, o krok jsem odstoupil a pak jsem vši silou kopl do dveří, rozhodnutý, že buď si zlomím nohu, nebo přerazím zámek. Naštěstí se stalo to druhé. Dřevo zapraštělo, dveře povolily a vzápětí jsem uviděl Cynethryth. Byla přivázaná k lůžku a v ústech měla nacpaný hadr, aby nemohla křičet. Nahé ruce a nohy měla rozedřené od hrubých provazů. „Bože všemohoucí!“ zaúpěl Egfrith, ale to už jsem vytáhl nůž a začal přerézávat pouta. Málem jsem Cynethryth nepoznal. Vlasy měla zcuchané, oči pouhé temné důlky a tvář vpadlou a jakoby zestárlou. A zdálo se, že ani ona mě nepoznává.

„Už seš volná,“ zašeptal jsem jí do ucha, když jsem ji zvedl z lůžka.

„Co se tady děje?“ ozval se za námi ječivý hlas. Otočili jsme se a okamžitě nám bylo jasné, že žena, kterou vidíme, nemůže být nikdo jiný než samotná abatyše Berta. A za ní se tísnilo několik jeptišek s vytřeštěnýma očima. „Co to má znamenat, otče Egfrithe?“ křičela abatyše.

„Jenom to, že odsud odvádíme tuhle ubohou dívku, velebná matko,“ odsekl stroze Egfrith.

„Ale vždyť je zasažená ďáblem, otče! Její duše je černá a my se ji ze všech sil snažíme vysvobodit z temné moci pekelné.“ Stála ve dveřích, velká jako kterýkoliv norský bojovník, a její hrubá tvář, bledá jako smrt, se chvěla hněvem.

„Ustup a nech nás odejít, stará čarodějnice!“ řekl klidně Egfrith ženě, která byla snad třikrát větší než on. Několik jeptišek už sbíhalo po schodech dolů, zřejmě pro pomoc, takže jsme nemohli marnit čas dalšími řečmi.

„Dej mi ji, chlapče, a udělej, co je třeba,“ řekl Penda. „Já nemůžu, já jsem křesťan,“ dodal a pokrčil rameny.

Předal jsem Cynethryth do jeho náruče a vykročil jsem proti abatyši. „Havrane!“ zvolal Egfrith, ale já jsem na něj nedbal a udeřil jsem Bertu pěstí do tváře. Padla na zem jako pytel obilí.

Ostatní jeptišky se obrátily a s křikem prchaly chodbou pryč, zatímco my jsme zamířili po schodech dolů a ven do noci. Tam jsem vytáhl nůž a sobě i Pendovi a Egfrithovi jsem rozřízl vpředu a vzadu spodní část kutny, aby nás neomezovala v pohybu. A pak už jsme se rozběhli přes dvůr k hlavní bráně. Jakmile jsme se ocitli za ní, pokračovali jsme dál po dřevěném chodníku, který se táhl podél zdi konventu. Stále nás nikdo nepronásledoval, aspoň se nám to zdálo. Aix-la-Chapelle bylo tiché, ale ne opuštěné. Sem tam se ulicemi potácel opilec, jinde jsme zahlédli pár císařských vojáků, zřejmě na hlídce, u jedné zdi se prali psi, odněkud ze tmy se ozývalo vřeštění koček a v doškových střeších chrastily myši. A my jsme utíkali.

Zastavili jsme se na dohled od věží západní brány a já jsem vzal Cynethryth od Penda, který už supěl jako tažný valach. „Všude je spousta stráží,“ řekl jsem a pátral jsem ve tmě po vojácích v modrých pláštích. V každé věži byli dva a osm dalších stálo u zavřené brány, hovořili spolu a smáli se. „A budou se ptát.“

„Je schopná jít?“ zeptal se Penda. Pohlédl jsem Cynethryth do očí. Skoro mě nevnímala a víčka se jí na dlouhé chvíle zavírala. Dosud ze sebe nevypravila ani slovo.

„Ne,“ zavrtěl jsem hlavou.

„Pak to musíme risknout,“ řekl Penda a obrátil se k bráně.

„Počkej!“ zarazil ho Egfrith. „Co tak tamtudy?“ ukázal na dílnu koželuha s dřevěným domkem, jehož došková střecha byla přilepená přímo na městskou hradbu. Tahle střecha byla o trochu vyšší než střechy okolních domků a hradební zeď ji přesahovala ani ne o délku kopí. Převrátili jsme sud na dešťovou vodu, postavili ho dnem vzhůru, a když po něm Penda vylezl na střechu, podal jsem mu nahoru Cynethryth. Nebylo to nic těžkého, protože ubohá dívka vážila míň než pytel mouky. Penda nechal Cynethryth na vrcholu střechy opřenou o zeď a sám se pokusil vyskočit a chytit se okraje zdi, aby na ni mohl vylézt. Napoprvé se mu to nepodařilo, stejně jako při druhém pokusu, po němž zaklel jako Thor, protože se pravou nohou probořil střechou a zevnitř se ozval výkřik. Penda vyprostil nohu právě ve chvíli, kdy se otevřely dveře obydlí a v nich se objevil mohutný polonahý muž v plátěných kalhotách, s rozčuchanými vlasy a divokým pohledem. Nejdřív uviděl Egfritha, vrhl se na něj a začal ho škrtit. Přiskočil jsem k němu a Frank odhodil Egfritha stranou a

šel po mně.

„Pomož Pendovi!“ křikl jsem na Egfritha, který kašlal a snažil se vzpamatovat. Frank se po mně rozmáchl pěstí, ale srazil jsem mu ji předloktím a vzápětí jsem ho udeřil čelem do tváře. Zapotácel se a z nosu mu vytryskla krev. Využil jsem toho a kopl ho mezi nohy. Zařval bolestí, zhroutil se na zem a svíjel se v blátě stočený do klubka jako dodělávající pes. Pak se ozval ze tmy další křik a na dřevěném chodníku zadupaly boty.

„Jdou po nás, Havrane!“ křikl Penda shora. Rychle jsem vylezl na střechu a spolu s Egfrithem jsem podal Cynethryth Pendovi, který už seděl obkročmo na hradební zdi.

„Chyť se Pendy, Cynethryth,“ řekl jsem. Nic na to neodpověděla. Už jsem myslel, že mě nevnímá, ale pak přece jen natáhla ruce, Penda ji za ně vzal a vytáhl ji nahoru za sebou. Zdola na nás křičeli vojáci a já jsem horečně uvažoval, jestli se jim nelíbí, co právě děláme, anebo už vědí, co jsme udělali v konventu. V každém případě mi však bylo jasné, že by mě zabili, kdyby vyšlo najevo, že jsem udeřil sadistickou abatyši Bertu, a tak jsem se vyškrábal po zdi jako kočka po bocích máselnice. „Já půjdu první,“ řekl jsem Pendovi, přelezl jsem na druhý okraj zdi a podal jsem mu ruce, aby mě mohl spustit co nejniž. Přesto mi dolů zbývaly ještě dobré tři metry. Naštěstí byla půda pod zdí měkká a dopadl jsem, aniž jsem si jakkoli ublížil. Už jsem se chystal zavolat na Cynethryth, aby se nebála, že ji chytím, jenže to už padala a já jsem tak tak stačil její pád ztlumit. Oba jsme se převalili, ale to bylo všechno, a také jí se nic nestalo.

„A teď ty, otče,“ řekl Penda. Vzápětí mu kolem hlavy zasvištěl šíp.

A pak už si vzpomínám jen na to, že byli oba dole a spolu s nimi a s Cynethryth v náruči jsem utíkal mezi chýšemi na vnější straně hradby a potom po louce osvětlené měsícem. Před námi se temně rýsoval les, v němž někde mezi stromy čekali Floki a Halldor s koňmi, a všichni tři jsme věděli, že až se dostaneme k nim, budeme v bezpečí.

Jenže potom za námi zaskřípala brána a mně se sevřelo srdce hrůzou, protože jsem zaslechl dusot kopyt. Neodvážil jsem se ohlédnout a prchal jsem, jak jen jsem mohl, až mi Cynethryth v

náruči nadskakovala. Frankové křičeli a zdálo se, že jich musí být snad sto.

„Počkej, Pendo, musíš ji vzít!“ křikl jsem z posledních sil a klesl jsem s Cynethryth do trávy. Také Penda a Egfrith padli k zemi a všichni jsme oddychovali a snažili se popadnout dech.

„Neboj se, chlapče, neopustím tě,“ řekl Penda po chvíli.

„Pak nezbývá, než abys ji vzal ty, otče,“ obrátil jsem se na Egfritha. „Musíš ji donést do lesa, ať se děje co se děje.“

Mnich bez váhání přikývl. „Ale nevidím žádný oheň, žádnou pochodeň.“

„Už poznali, že nás Frankové pronásledují, a nechtěj se prozradit,“ řekl jsem. „Ale Floki vás najde. Běžte, dokud je čas. My se je pokusíme zdržet.“

S Pendou jsme vytáhli meče a shrnuli si z hlavy kápě. Pak jsem se na Pendu zašklebil, zvolal jsem jméno Odina, jarla bohů, a oba jsme vyrazili proti koním a mužům s planoucími pochodněmi.

Jezdci nás uslyšeli, strhli koně a cválali přímo k nám. Chtěl jsem se ohlédnout, abych viděl, jestli se Egfrithovi podařilo dostat se s Cynethryth do lesa, ale to už na mě najížděl první z jezdců. Máchl mečem, avšak já jsem uskočil a zbraň švihla mimo mě. Vzápětí tu však byl další a hrot jeho kopí se zachytil o rukáv mé kutny a uvízl v něm, takže ho jezdec musel pustit, když projel kolem mě. Vytrhl jsem kopí z rukávu a sevřel ho jednou rukou právě v okamžiku, kdy na mě útočil třetí Frank. Bodl jsem ho kopím do levého ramene, vzápětí jsem se otočil a máchl jsem mečem jako kosou, ale těsně jsem minul jezdcova záda. Penda už srazil dva jezdce a postřehl jsem, že jednomu z nich, který se zvedl ze země, uťal paži u samého ramene. To už jsem se ale musel bránit dalším dvěma jezdci s kopími, kteří na mě najížděli každý z jedné strany. Ze shluku chýší u západní strany městských valů vyjížděly další skupiny franckých jezdců a cválaly přes louku k nám, až za nimi vlály jejich modré pláště. Do plandající suknice kutny mezi nohama se mi zabodl šíp. V duchu jsem zaklel, že nemám drátěnou košili, a bylo mi jasné, že je jen otázkou času, kdy se mi další francký šíp nebo čepel zbraně zaryje do nechráněného těla.

A pak mě něco bouchlo zezadu do hlavy. Zapotácel jsem se, i když jsem pořád svíral meč. Pokusil jsem se ho zvednout, protože

jsem zahlédl, že přímo proti mně se řítí jezdec, ale už jsem to nedokázal a vzápětí do mě kůň vrazil a poslal mě na půl cesty na onen svět. Zdálo se mi, že jsem ležel v trávě snad celou věčnost, díval se na hvězdy a nemohl se pohnout. A potom byly nade mnou modré pláště a zvedly mě na nohy, o nichž bych přísahal, že nejsou moje.

„Seš živej, chlapče?“ zeptal se mě kdosi anglicky. Teprve v další chvíli jsem si uvědomil, že je to Pendův hlas. Kolem něj byl houf Franků, a i když se jim nevzpouzel, stále se před ním měli na pozoru. A nebylo divu, když v trávě na zemi leželi tři jejich muži mrtví. „Vypadá to, že nás ty bastardi chtěj živý, takže mužem poslat ke všem čertům ještě pár dalších, jestli to půjde,“ zamumlal Penda a málem se usmíval navzdory všem těm rukám, které ho držely. Věděl jsem, co Penda dokáže. Byl to nejlítější bojovník, jakého jsem kdy viděl. Mně se v tomhle krátkém boji nepodařilo zabít žádného Franka, jenom jednoho z nich jsem zranil na rameni. O to víc jsem musel ocenit jejich zbroj z kovových plíšků. Vojáci na koních teď projížděli po pláni a jejich pochodně se míhaly tmou jako blesky na noční obloze. Věděl jsem, že hledají Cynethryth. „Doprav ji do bezpečí, Floki,“ zamumlal jsem. Hlava mi třesla, a když jsem si sáhl na vlasy, ucítil jsem, že je mám spleené krví.

To, že jsme byli pořád ještě živí, znamenalo, že nás buď chtějí prodat za dobrou cenu na trhu s otroky, anebo nám někdo, možná sama abatyše, chce připravit ještě horší osud. Kdybych si mohl v tu chvíli vybrat, radši bych si sám nasadil okovy, než se znovu ocitl před abatyší Bertou po tom, co jsem jí udělal. Později jsem však změnil mínění a raději bych podstoupil cokoli, co by se se mnou ta velká děvka rozhodla udělat.

Odvlekli nás zpátky. Ne však do konventu ani do paláce, ale vedli nás ulicemi plnými špíny přes celé Aix-la-Chapelle na severní stranu města. Domy zde byly ubohé, sotva víc než nouzové přístřešky ověšené potrhanými kůžemi a plachtami. Dokonce ani dívky jsem tu nikde nezahlédl. Viděl jsem tělíčko nedávno narozeného děcka zpola zahrabané v blátě a jiné, z něhož trhal kusy masa opelichaný pes. Tohle byl obraz velkého křesťanského města, o němž nám otec Egfrith nic neřekl, a mně z něj naskakovala husí kůže. Neustále jsem si uvědomoval, že bych dal nevímco za to, kdybych mohl být na

palubě *Serpenta* a cítit, jak mi slaný vítr čechrá vlasy. Teď jsem však byl zajatec a nemohl jsem očekávat nic jiného než smrt, která by pro mě byla možná vysvobozením, neboť se mi zdálo, že mi po úderu franckého meče praskla lebka jako lískový ořech. V hlavě mi bodala bolest a zmocňovala se mě zavrať, takže jsem nebyl schopný ničeho jiného než se vléct tam, kam mě postrkovaly patky kopí vojáků.

Minuli jsme dřevěný kostelík, před nímž stál velký dřevěný kříž, vedle kterého spalo na slámě několik mužů zabalených do vybledlých modrých plášťů. Potom chatrče nakupené jedna na druhou zřídly a brzy jsem ucítil proč. Od jihu se sem táhla páchnoucí stoka a pod severní hradbou vytékala ven. Byl to proud výkalů a svinstva pocházející většinou z té lepší části města, možná dokonce ze samotného císařského paláce.

Překročili jsme stoku, až jsme nakonec došli k palisádě ze zašpičatělých kůlů. Ti, co nás vedli, zabouchali na bránu a někdo nás vpustil dovnitř. Uprostřed tábora pro zajatce byla stará podlouhlá budova, jejíž okna zakrývaly tlusté kůže. Vedle ní stálo několik menších budov, také dřevěných, ale v mnohem lepším stavu a se zjevně novými střechami, protože jejich došky měly stále ještě zlatavou barvu. Velká budova byla asi třicet kroků dlouhá, měla pevnou konstrukci ze silných trámů a šikmou střechu, i když na mnoha místech prohnílou, děravou a spravovanou. Její zdi ze spleteného proutí omazaného kaší z hlíny a slámy se drolily a mně se zdálo, že tenhle dům tady musel stát dávno předtím, než tu vyrostly úžasné stavby císařova paláce z bílého kamene.

„Možná pro nás připravili hostinu,“ řekl Penda a vysloužil si za to ránu do hlavy patkou kopí. Ti, co nás vedli, promluvili se strážci a patrně je varovali, že nejsme mniši a musejí si na nás dát pozor, i když to mohlo být zřejmé nejen vzhledem k našim postavám a stavu, v němž jsme se ocitli, ale také k mrtvolám tří vojáků v modrých pláštích, přehozených přes hřbety koní. Frankové nás postrčili směrem k dlouhé budově. Jeden z vojáků odsunul závoru na dveřích, a když je druhý otevřel, vyvalil se zevnitř odporný nasládlý puch, který mě zasáhl jako úder palicí. A do té smrduté díry mě s Pendou strčili. Bylo to vězení, a jak jsme vzápětí zjistili, plné páchnoucích, hladových a umírajících mužů. Mnozí se ani nepohnuli, aby se podívali, kdo jsme, ale pár očí na nás ze tmy pohlédlo a sledovalo,

jak nás Frankové postrkují a hledají pro nás místo mezi ležícími těly. Chvilí štrachali v temnotě a pak se objevili s řetězem, na jehož konci byla želízka, a ta nám nasadili na zápěstí. Spíš jsem vytušil než uviděl, že se řetěz táhne podél celé té děsivé místnosti jako železný had a je k němu připoutáno snad sto nebo ještě víc mužů. A teď jsme k nim přibyli i my. Jakmile s námi byli strážci hotoví, zakryli si obličej cípem pláště, aby se uchránili před puchem, zamířili k východu a zabouchli za sebou dveře.

„Tohle je ta tvá hostina, Pendo,“ řekl jsem a zkusil jsem železné náramky na rukou. K naší smůle to bezpochyby byly nejpevnější věci v celé téhle hnijící a rozpadávající se díře a zřejmě by udržely i samotného vlka Fenrira.

„Vždycky může bejt hůř, chlapče,“ odpověděl Penda.

„Jak může bejt, u Thorovejch chlupatejch koulí, hůř?“ zamumlal jsem, protože jsem se snažil co nejméně dýchat nedýchatelný vzduch.

„Jak? Mohli tě klidně připoutat k tý starý babizně, k abatyši,“ řekl Penda. Navzdory želízkům na rukou a bodavé bolesti v hlavě jsem se musel zasmát, protože wessexský bojovník měl pravdu.

„Připadá ti tu něco k smíchu, Angličane?“ ozval se ze tmy lámanou angličtinou hlas, z něhož byl cítit chlad fjordů.

„Co je ti po tom?“ zabručel Penda.

„Smějem se tomu, že jsem dal pěstí jedny Kristový nevěště, nebo spíš starý čarodějnici. A myslím, že to byl nejstatečnější čin, jakej jsem kdy udělal, protože byla větší než já,“ řekl jsem norský. Ze tmy se ozvalo několikéré uchechtnutí.

„Kdo jste?“ zeptal se muž opatrně. Snažil jsem se muže, s nímž jsem mluvil, najít v temném šeru pohledem a několik jiných mužů, kteří leželi mezi námi, se odsunulo, abychom na sebe viděli. Pomyslel jsem si, že to musí být někdo, kdo je v tomhle místě smrti a umírání důležitý. Seděl asi na dvě délky kopí vpravo ode mě a přes temnotu jsem matně rozeznal rysy jeho vyzáblé tváře.

„Jsem Havran a patřím k posádce Sigurda Šťastnýho,“ odpověděl jsem. „A tohle je můj druh Penda z Wessexu.“

„Takže seš Hrafn?“ opakoval norským výrazem pro havrana. „Nor, kterej se plaví s Angličanem?“ Mluvil norský, ale jeho přízvuk byl přece jen cizí.

„A kdo seš ty?“ zeptal jsem se.

„Steinn, syn Ingeho,“ odpověděl. „Jsme Dánové.“

„Takže ty *drakkary* u přístavní hráze jsou tvoje?“

„Moje ne,“ odpověděl Steinn. „Patří Yngvemu, našemu jarlovi.“

„A kde ten Yngve je?“ zeptal jsem se a rozhlédl jsem se po tvářích v temnotě kolem sebe.

„Tamhle,“ řekl Steinn a se zachrastěním řetězy ukázal do kouta dlouhé místnosti. Snažil jsem se tam přes temná schoulená těla dohlédnout a až po chvíli jsem u zdi rozeznal tělo mohutného muže. „Jestli ho nevidíš, určitě ho cejtíš. Po devíti dnech zemřel. Rány se mu zanítily a to ho nakonec udolalo.“

Přeložil jsem to Pendovi, který už musel být nervózní z toho, že neví, o čem mluvíme. „A všichni ty kolem jsou z posádky vašich lodí?“ zeptal jsem se Steinna.

„Ty, co pořád ještě dejchaj,“ odpověděl. „Tahle země je naše prokletí. Nikdy jsme k ní neměli připnout.“

„To bylo od vašeho jarla bláznovství, chtít bojovat proti křesťanskému císaři,“ poznamenal jsem. Okamžitě jsem však cítil, že to muže kolem popudilo, a ozvalo se i několik výhružných zamumlání.

„Nepřipluli jsme bojovat, ale obchodovat,“ řekl Steinn, i když zřejmě nemluvil pravdu. „Naší chybou bylo, že jsme Frankům věřili.“ *Vaší chybou bylo, že jste s nimi bojovali*, pomyslel jsem si, *a teď je váš jarl potravou pro červy a jeho posádka hnije v týchle temnotě*. Jenže všechno nasvědčovalo tomu, že to bude i můj osud. Představil jsem si, jak tři sudičky sedí u kořenů stromu Yggdrasil, dívají se na vlákno, které pro mě předou, a smějí se. „A tys s nima bojoval?“ zeptal se Steinn. „Kde je tvůj jarl a ostatní?“

„Frankové nás chytili, když jsme vnikli do ženského kláštera,“ odpověděl jsem, přestože mi bylo jasné, co si o tom budou Dánové myslet. Neviděl jsem však důvod, proč jim to vysvětlovat. „Ostatní jsou v bezpečí na našich lodích u přístavní hráze.“

„A přijdou pro vás?“ zeptal se Steinn. Dlouho jsem mlčel. Předpokládal jsem, že je dost trpělivý a počká, když jeho jméno znamená kámen.

„Možná,“ odpověděl jsem nakonec.

DVACÁTÁ ČTVRTÁ KAPITOLA

Během následujících tří dnů, zemřeli další dva Dánové na zanícené rány nebo žízní. Občas se sice otevřely dveře a Frankové dovnitř vhodili měchy s vodou a nějaké jídlo, ale někteří Dánové už byli tak slabí, že nedokázali okusovat maso z uvařených kostí. Jim už nezbývala žádná naděje, proto si ti, kteří se ještě drželi života, brali všechno, co mohli, a hltali to jako psi, neboť na svou severskou hrdost už dávno zapomněli. Hovořili spolu málo, protože nikdo nechtěl zbytečně plýtvat silami, a taky o čem spolu měli mluvit? Nemohli dělat nic jiného než čekat, až si pro ně přijde pomalá a bídná smrt. Propadal jsem tomu i já a postupně jsem ztrácel pojem o čase. Z dnů a nocí se stávala dlouhá nicota naplněná bolestí ze svíravého hladu. Zpočátku jsme měli téměř nesnesitelnou žízeň, ale jak jsme slábli, přestávali jsme si ji uvědomovat a Penda řekl, že je to špatné znamení. Pozoroval jsem, že mi vysušená kůže praská jako zdi z proutí omazaného kaší z hlíny a slámy a okoralé rty mi pukaly, takže jsem měl na napuchlém jazyku neustále chuť krve. Močit a kálet jsme museli tam, kde jsme byli, ale nikdy toho moc nebylo, protože jsme měli prázdné útroby. A stále nás nikdo nepřicházel vysvobodit. Jednou mě vzbudilo chrastění řetězu, jak nějaký Dán škrtil svého druha, aby mu dopřál milosrdenství rychlé smrti. Všichni jsme to ve tmě poslouchali a zatínali při posledním Dánově boji zuby, až vše skončilo a těžké oddychování druhého Dána se změnilo v hořké vzlyky. Myslím, že jsem plakal s ním, lítostí, hněvem a hanbou, i když mi z očí netekly slzy. Tihle Dánové byli ještě nedávno svobodní, hrdí a plní života jako my v Sigurdově vlčí smečce, zatímco teď už nebyli nic. A já jsem se proklínal za to, že

jsem se nechal zajmout živý a nezemřel jsem s mečem v ruce.

Někdy po této události jsem střídavě ztrácel a zase nabýval vědomí, když vtom jsem si začal pomalu uvědomovat jakýsi ruch venku. Brzy potom někdo odsunul závoru na dveřích a dovnitř proniklo denní světlo, které mě zcela oslepilo, takže jsem musel otočit hlavu na druhou stranu. Frankové přiváděli dalšího zajatce a já jsem na něho chtěl vykřiknout, aby se bránil, aby ze všech sil bojoval a raději zemřel rychle jejich zbraněmi než nekonečně pomalu s okovy na rukou. Neřekl jsem však nic. Byl jsem příliš zesláblý, abych se na něco zmohl, a tak jsem jen sledoval, jak nešťastníka postrkují do našeho páchnoucího světa. Všude bzučely mouchy, které hodovaly na hniјících Dánech, a někdy bych přísahal, že jsem zaslechl, jak se do jejich těl zavrtávají červi, nebo dokonce krysy hlodají kosti. A když jsem si uvědomil, že to jsou kosti lidské, stydla mi při těch zvucích v žilách krev. Frankové odešli, a jakmile jsme se opět ocitli ve tmě, začala se mi znovu zavírat víčka. A pak jsem uslyšel hlas, který mě okamžitě probudil.

„Tak takhle mě v tý vaší smrdutý díře vítáte, Havrane? U Odinových zubů, to už se libější vůně line od Sveinovyho zadku.“

„Brame!“ vydechl jsem.

„Takže tady seš, chlapče. To je skvělý! A kdo jsou ty druhý, co tu smrděj s tebou?“

„Dánové,“ odpověděl jsem. Srdce se mi rozbušilo vzrušením a krev mi tepala v žilách s novou živostí, když jsem slyšel Bramův chraplavý hlas. „Co se stalo, Brame?“ zeptal jsem se a kopl jsem Pendu, aby se probal.

„Co se stalo? To, že mě francký modrý plášť dostaly a strčily sem k vám,“ odpověděl Bram.

„A bojovals s nima?“

„Bojoval? Copak jsi už tady tak zhloupnul, chlapče? To dá rozum, že ne. Kdybych s nima bojoval, netrčel bych tady s tebou, protože bych jim posrážel ty jejich pitomý hlavy. Ne, chlapče, nechal jsem je, aby mě přemohli. Na Sigurdův příkaz. Sigurd vymyslel plán. Začalo to menší rvačkou v jakýsi zblešený krčmě v Aixla...“

„V Aix-la-Chapelle,“ pomohl jsem mu.

„Jo, vždyť jsem to chtěl říct,“ zabručel Bram. „Rozbil jsem tam pár nosů, až nakonec přišly modrý plášť, no a... teď jsem tady. Ale

není tu moc útulno, to ti povím. Chybí tu ženská ruka, aspoň tak by to řekla Borghild.“

Už jen to, že je Bram s námi, že je pořád silný a že byl ještě nedávno s ostatními, ve mně vzbudilo nával naděje, ale ještě víc pozvedla mého ducha skutečnost, že ho sem poslal Sigurd a že jarl má plán. Nemohli jsme však nic riskovat, a tak jsem doufal, že Steinn je stejně nezdolný, jak naznačovalo jeho jméno.

„Steinne!“ zavolal jsem. „Steinne, seš pořád s náma?“ Ze tmy se ozvalo mumlání několika hlasů. „Že bys to už vzdal, Steinne?“

„Tady jsem, Havrane ze Sigurdovy vlčí smečky,“ ozval se chraptivě Steinn. „Co chceš?“

„Pomoc tvejh mužů, Steinne. Potřebuju se dostat blíž ke svému příteli Bramovi. Řekni svým Dánům, aby se posunuli se mnou.“

„To nejsou mí muži, Havrane. To jsou Yngveho muži. Nech je v klidu umřít.“

„Yngve je už jen potrava pro červy,“ řekl jsem. Neodpověděl mi. „Tví muži nechtěj zemřít tady, Steinne,“ zkusil jsem to znovu. „Takhle si to nepředstavovali, když si balili truhlice a vyplouvali na velrybí cestu. Z takový smrti jim žádná sláva nekyne a na Valhallu můžou zapomenout.“ Odmlčel jsem se, aby ta poslední slova pronikla do jejich hlav, protože to bylo to nejpádnější, co jsem mohl použít. „Hej, Dánové!“ pokračoval jsem. „Chcete znovu vidět své lodě? A své ženy? Dostanu vás z týhle smrdutý díry a vrátím vám váš život.“ Cítil jsem, že se ve tmě něco děje. Řetězy chřestily a jazyky, které předtím šeptaly jen prosby o smrt, se nyní odlepily od vyschlých pater pokrytých boláky.

„Jestli nás odtud opravdu můžeš dostat, jdeme za tebou,“ řekl Steinn ve tmě. „Muži z Trelleborgu, seberte znovu síly a pomozte těm Norům.“

Yngve byl velkej bojovník, to nemůže nikdo popřít. Ale Yngve nás přived až na práh smrti. Tenhle Hrafn říká, že nás dovede zpátky k životu, tak mu pomozte.“ Ze tmy se znovu ozval ruch, Dánové hekali, jak se snažili zvednout, rozhybávali polomrtvé údy a odtahovali mrtvolky vedle sebe, aby udělali místo a já se mohl posunout blíž k Bramovi. Mně i Pendovi stále ještě nějaké síly zůstaly a dělali jsme, co jsme mohli, až jsme nakonec všichni klesli mezi výkaly a zaschlou krev na nových místech.

„Smrdíš hůř než trollův zadek, Havrane,“ zabručel Bram a ve tmě mu zasvítily zuby.

„Však budeš za chvíli smrdět taky tak,“ odsekl jsem. „Jak nás hodláš dostat ven, když ses nechal zavřít s náma? Není to tak, že jsi rozbil hlavu jejich knězi a pak tě chytili opilýho na klíně nějaký děvky?“

„Já a opilej na klíně děvky?“ zatvářil se zděšeně. „Co tě nemá, chlapče. Řekl jsem ti přece, že to vymyslel Sigurd. A vymyslel to mazaně, Loki by to nesved líp.“ Ve tmě mu svítilo bělmo očí, jak nás pozoroval. Samozřejmě neměl drátěnou košili ani plášť, takže zůstal jen v tunice, kalhotách a botách, a to se mi zdálo málo k tomu, aby nás odtud vysvobodil. Jenže právě když jsem o tom uvažoval, zvedl ruce s okovy k jednomu ze svých tlustých copů a vytáhl z něj řemínek. Cop byl však tuhý, takže Bram začal prameny rozplétat, až nakonec vytáhl z vlasů cosi, co se matně zalesklo jako kov. Chvíli jsem nemohl poznat, co to je. Tenká čepel neměla dřevěnou rukojeť ani rám, který by ji držel napnutou, ale přesto jsem nakonec poznal, že to není nůž, ale malá pilka na kov se zuby ne většími, než má makrela, ale ostrými a ocelově pevnými.

„S tímhle ti bude trvat týden, než přepižláš kousek sýra,“ zabručel Penda, ale Bram naštěstí anglicky nerozuměl a také ho ani neposlouchal. Protože už začal řezat. Uběhly hodiny. Zuby pilky byly tak jemné, že dělaly při řezání jen malý hluk, a tak Bram trpělivě pracoval na svých okovech. Přesto se hodilo, že jeden z Dánů neustále sténal v horečce od zanícené rány a také ostatní kašlali a chrchlali, takže Bram nemusel mít v žádném případě strach, že ho někdo venku uslyší. Zdálo se, že jeho příchod a Steinnova slova znovu rozfoukala v duších Dánů poslední skomírající jiskřičky naděje a oni si uvědomili, že ještě nejsou mrtví a stále se mohou dočkat dalšího rána. Jenže Bramova práce šla zoufale pomalu. Pilka byla zkrácená na polovinu původní délky a chyběl jí napínací rám, takže se s ní dalo opravdu jen pižlat, jak řekl Penda, a Bram měl brzy prsty rozedřené do krve. Přesto ve svém úsilí neustával a krev z prstů mu pilku ochlazovala, aby se nezlomila.

A pak už byl téměř hotový, když zaskřípaly dveře a dovnitř vstoupilo pět Franků s prskajícími pochodněmi. Obvykle nám přinesli nějakou šlichtu, abychom nezemřeli hladu, sebrali prázdné

měchy na vodu a co nejdřív zmizeli, i když i pak jsme zaslechli, že některé zradil žaludek a zvrací. Tentokrát však šli dál než obvykle a rýpali do ležících mužů kopími, aby zjistili, kdo je už mrtvý a kdo se ještě drží při životě. Možná měli další zajatce a chtěli mrtvé odnést, aby pro ně udělali místo. Anebo to byla jen běžná kontrola, kdo ví. V každém případě se dva z nich ocitli sotva na délku meče od místa, kde jsme se choulili. Bylo nám jasné, že pokud si všimnou Bramových přerezaných pout, na místě nás zabijí. Bram se nahrbil, aby si aspoň trochu zakryl ruce tělem, ale právě tím zřejmě vzbudil podezření a jeden z Franků natáhl meč a zvedl mu jeho špičkou bradu. To je konec, pomyslel jsem si. Bram zemře.

Jenže právě v tu chvíli se ozval výkřik a strážce se otočil. Někdo z Dánů udeřil rukama druhého strážce zezadu do nohou tak, že mu je podrazil a Frank spadl, a vzápětí byl Dán na něm a vši silou ho tloukl do tváře okovy na zápěstích. Druhý Frank se snažil svému druhovi pomoci, ale to už se na oba vrhli další Dánové, kteří k nim dosáhli, a rvali se s nimi jako zběsilí, zatímco zbývající strážci rozdávali rány nalevo i napravo a snažili se proklestit si cestu ke svým druhům. Pak jeden z nich vyrazil prudce dopředu a bodl Dána kopím do ramene. Ostatní Frankové se vrhli za ním a také oni do Dána znovu a znovu bodali, až se jejich krvácející druh odplazil a sebral svou pochodeň a kopí. Oči měl vytřeštěné strachem a na tváři se mu leskla krev. A potom už bylo po všem a statečný Dán, který zachránil Brama před odhalením, zůstal ležet na zemi mrtvý. Ve světle pochodní ustupujících Franků jsem zahlédl jeho zkrvavené pobodané a posekané tělo a v duchu jsem prosil Odina, aby dánského hrdinu přijal do Valhally. Protože to byl Steinn.

Bram se vrátil ke své práci, jako by se nic nestalo, a nedlouho nato konečně pouto přerezal. A pak se pustil do mého. Řekl jsem mu, aby nejdřív osvobodil Pendu, protože je mnohem lepší bojovník než já, ale Bram mě neposlechl.

„Přece nemůžu osvobodit Angličana dřív než Nora,“ prohlásil, i když to nakonec dopadlo trochu jinak, protože uprostřed práce na mých poutech tenká pilka praskla. Bram divoce zaklel.

„Co teď?“ ozval se Penda. Bezradně jsem pokrčil rameny. Bram se opřel o zeď a tvář se mu leskla potem. Už nebyl připoutaný k hlavnímu řetězu, ale sám mohl těžko něco udělat.

„Proč si ten hlupák nedal do druhýho copu druhou půlku tý pilky?“ zabručel vztekle Penda. „Anebo si ji nestrčil třeba do zadku?“

„Řekni tomu anglickýmu zkurvysynovi, že jestli se na mě ještě jednou tak podívá, ukrotím mu hlavu od těla,“ zabručel Bram ke mně, ale obrácený k Pendovi.

„Tak jakej je zbytek toho Sigurdova plánu, Brame?“ zeptal jsem se, abych odvedl řeč k něčemu jinému. To bylo poslední, co jsme potřebovali, aby si Bram s Pendou šli po krku.

Bram se chvíli kousal do rtu a škrábal se na hlavě. „To mně neřek, chlapče. Ale vsadím svůj vous, že to ví.“

DVACÁTÁ PÁTÁ KAPITOLA

Počkali jsme, až škvírami ve střeše přestalo pronikat světlo, a když jsme usoudili, že už nastala noc, začal Bram pomalu a opatrně rýpat tím, co mu zbylo ze zlomené pilky, do zpuchřelé zdi. Po určité době námahy ucítil, že z otvoru pronikl slabý, ale o to lahodnější závan čerstvého vzduchu. Bram přitiskl k otvoru oko a po chvíli řekl, že vidí ohně a kolem nich strážce. Otvor byl natolik malý, že si ho Frankové nemohli všimnout, ale dost velký na to, abychom získali přehled, co se venku děje. Pak jsme čekali a doufali, že Sigurd přijde, ale zároveň se toho obávali, neboť nám bylo jasné, že to vyvolá boj, v němž Norové nemusí zvítězit.

Po Steinnově smrti upadli Dánové znovu do otupělosti a v nedýchatelném vzduchu se spolu s nesnesitelným puchem vznášela beznaděj. Nás tři naštěstí ještě nezasáhla, a tak když jsme později zaslechli výkřiky, které dolehly odněkud zpoza ohrazení tábora, zvedli jsme hlavy a Bram znovu přitiskl oko k otvoru.

„Co to bylo, Brame?“ zeptal jsem se tiše.

„Nic nevidím,“ odpověděl. „Počkej... Kouř! Myslím, že někde na západní straně.“

„Co vidíš ještě?“ naléhal jsem vzrušeně.

„Už nic, jenom kouř. Ale Frankové se zdají neklidní.“ Čekali jsme, co bude dál. Hluk výkřiků sílil a bylo zřejmé, že venku se začíná šířit panika. Kolem otvoru sem tam přeběhl voják v modrém plášti, ale pak se náhle Bram otočil k nám a v slabém proužku světla z otvoru mu zazářily oči. „Musím ven,“ řekl. „Doufejme, že se skrz tohle dostanu dřív, než mě Frankové nabodnou na kopí,“ dodal a zaťukal na zeď. „Možná si strachem serou do kalhot a s trochou

Thorova štěstí si mě nevšimnou.“

Chtěl jsem Bramovi říct, aby ještě chvíli počkal a dopřál Sigurdovi víc času, pokud to opravdu je Sigurd. Na druhou stranu jsem věděl, že je to naše jediná šance, a tak jsem přikývl. Cítil jsem se zoufale bezmocný, připoutaný ke všem těm polomrtvým Dánům. Bram už byl na nohou, a protože byl Bram, rozhodl se prokopnout chatrnou zeď a dostat se ven, ať se děje co se děje. „Brzy tě toho prokletýho řetězu zbavím, Havrane,“ řekl. „A tebe taky, Angličane,“ dodal norsky. Pak vši silou kopl patou do zdi a ta praskla a začala se rozpadat, jako by byla ze syra. A Bram do ní kopal znovu a znovu a já jsem trnul hrůzou, že tím zburcuje všechny Franky v okruhu několika mil. Nic se však nestalo a nakonec se mu podařilo prokopat otvor dost velký na to, aby se jím mohl protáhnout ven. A pak byl pryč.

Teď už jsem i já ucítil kouř, ale ne z kuchyňských ohnišť, ale štiplavý kouř z hořících starých vlhkých doškových střech. Byl to stejný pach, který jsem cítil, když Sigurd zapálil mou vesnici, a podobně jako tenkrát se mi při něm i teď sevřely útroby strachem.

„Do prdele, tak tohle nepotřebujem,“ zamumlal Penda. Zvedl jsem hlavu a uviděl jsem, že i pod naší střechou se už převaluje kouř.

„Proč zapálili i tohle?“ vyhrkl jsem a podvědomě jsem snad už po tisíci trhl pouty. „Přece věděj, že jsme tady.“ Při pomýšlení, že bych mohl zaživa uhořet, mě zachvátila panika.

A pak byl Bram zpátky se dvěma sekerami, z nichž jedna byla zkrvavená.

„Jdete se mnou, nebo ne?“ zazubil se na nás a vlezl otvorem dovnitř. Podržel jsem ruce na podlaze, aby mohl dokončit sekerou, co začal pilkou, a po několika ranách se mu to podařilo, protože pouta byla z měkkého železa, zatímco čepel sekery z dobré francké oceli. Přesto sekeru zcela ztupil, než přesekl Pendova pouta. Ale konečně jsme byli volní.

„A teď tamty,“ ukázal jsem na muže, kteří nás sledovali zoufalými pohledy.

„To jsou Dánové?“ zabručel Bram.

„Slíbil jsem jim, že je odtud dostaneme, Brame,“ řekl jsem a chopil se dobré sekery. Neměl jsem čas ani dost seker k tomu, abych zbavil pout všechny zajatce, a tak jsem se vydal středem dlouhé

místnosti a Dánové se odsouvali, aby mi udělali místo. Našel jsem zhruba prostředek délky řetězu, který procházel všemi pouty, několika úderů jsem ho přesekl a Penda a Bram mi pak pomohli vytáhnout řetěz z mrtvých i živých, až byli všichni Dánové volní. Ruce měli stále na zápěstích spoutané, ale aspoň mohli z tohoto místa smrti utéct. „Snažte se dostat k řece, jestli budete moci,“ řekl jsem těm, co už vstávali a vrávorali na nejistých nohou s očima vytřeštěnýma jako lidé, kteří se právě vyhrabali z vlastního hrobu. Pochyboval jsem, že se jim podaří dostat se za ohrazení tábora, natož k řece vzdálené den cesty pěšky, ale víc jsme pro ně udělat nemohli. „Vaše lodě jsou uvázaný u mola. Jestli budete chtít, pomůžem vám.“

„Havrane!“ křikl na mě Bram. Vrátil jsem se k proraženému otvoru a následoval Brama a Pendu ven. V prvním okamžiku se mi zdála kůlová hradba opuštěná. Před naším vězením leželi dva mrtví vojáci v modrých pláštích – věděl jsem, že je to Bramova práce –, ale pak vyběhli zpoza rohu dva mladí strážci, a když nás uviděli, zarazili se a chvíli na nás v šoku zírali, nejistí, jestli jít proti nám, nebo utéct. To už za námi byli Dánové, kteří stačili vylézt Bramovým otvorem, a ti se na Franky bez ohledu na jejich kopí vrhli a hnaní touhou po pomstě je srazili k zemi, kde je tloukli, kopali a rvali jako smečka rozzuřených vlků.

My jsme však nechali Dány být, vtrhli jsme do tří dřevěných boud a v té poslední jsme našli své meče a nějaká kopí, štíty a helmice. Vzduch byl plný žlutavého kouře vanoucího většinou od západu. Z došků na západní straně střechy našeho vězení vyšlehly plameny a myslím, že mezi Dány bylo mnoho těch, kteří měli chuť aspoň na chvíli se zastavit a sledovat, jak ta prokletá budova lehne popelem. Teď už ozbrojení jsme se rozběhli k hlavní bráně tábora, bez problémů jsme se dostali ven, protože byla otevřená a opuštěná, a pak už jsme se ocitli na blátivé cestě, jež procházela chudou čtvrtí města. Došky na střechách dvou nebo tří chatrčí nebezpečně doutnaly, ale většina domů neměla doškové střechy, a to byla jejich záchrana.

„Nechápu, jak může někdo bydlet vedle řeky hoven,“ řekl Penda a pohlédl k západu. K modré obloze stoupal černý kouř, který většinou pocházel z domků na vnější straně městské zdi i západní brány, ale také ve městě už hořelo hodně domů. Místní lidé stáli

kolem, zírali na to jako my, a když uviděli Dány, jak se hrnou z tábora pro vězně, mnozí se křížovali a utíkali pryč. Viděl jsem, že směrem ke kouři běží tucty císařských vojáků, bezpochyby včetně těch, kteří měli držet stráž uvnitř tábora, a to byl důvod, proč nám nikdo nebránil v útěku.

„Říkal jsem ti, že Sigurd bude vědět, co udělat,“ prohlásil Bram, když jsme vyrazili klusem směrem k ohni s franckými štíty a kopími v rukou. Byl jsem zesláblý hladem a z běhu se mi točila hlava, ale Penda na tom musel být stejně, a jestli mohl běžet on, mohl jsem i já. Když jsme doběhli na západní stranu města, panoval tam naprostý zmatek. Lidé tam lili na své doškové střechy vědra vody v naději, že tím zabrání, aby na ně přeskočily plameny, které by z jejich domova udělaly spáleniště. Mezi obchodníky a řemeslníky pobíhali císařští vojáci, pomáhali, jak mohli, a jejich velitelé se snažili nějak to zoufalé úsilí zorganizovat. Jenže Sigurda a jeho vlčí smečku nebylo nikde vidět a my jsme nemohli pochopit, jak se jim podařilo takový požár založit.

„Možná s tím Sigurd nemá nic společného,“ řekl Penda, když jsme se prodírali vším tím zmatkem a doufali, že si vojáci nevšimnou obrovitého muže, který už nemohl vypadat víc jako pohan, a dvou ozbrojených mnichů v potrháných kutnách. Přesto proti nám žádný modrý plášť nevystoupil ani nikdo nevykřikl, co jsme zač. Z dřevěných domků postavených těsně vedle sebe za městskou zdí šlehaly ve větru obrovské plameny a požár hučel jako vzedmutý oceán. Hořící dřevo praskalo a z žáru ohně občas létaly spršky jisker. A pak už jsme byli venku. Otočil jsem se a mezi prchajícími obyvateli města jsem uviděl utíkat i první Dány.

„Podívejte se!“ zvolal náhle Penda a ukazoval na šmouhu kouře, která podivně vířila ve vzduchu. „To není žádnéj ohnivej šíp.“ Pak ta věc spadla a na obloze po ní zůstala kouřová stopa. Rozběhli jsme se k tomu a ke svému údivu jsme zjistili, že je to malý pták. A potom jsme uviděli další mrtvé ptáky, z nichž se ještě v trávě kouřilo. Jednoho jsem zvedl za nohu a všichni tři jsme na to ohromeně zírali. Někdo přivázal k zadním perům ptáků kousky kožešiny, které stále ještě žhnuly, protože byly pomazané voskem a zapálené.

„To je snad chytali do sítí nebo co,“ řekl jsem. Těch ptáků musely být stovky, aby udělali takovou spoušť. Ale Sigurd dobře

věděl, že poletí zpátky ke svým hnízdům pod převisy střech franckých domků a tak je zapálí.

„Tomu nebude nikdo věřit,“ zakroutil Penda hlavou. „Jak by moh, když tomu nevěřím já sám.“ Teď už byla čtvrtina města v plamenech a císařští vojáci měli plno práce s tím, aby zachránili zbytek, takže o to, jestli někdo uprchl z jejich vězení, se nestarali.

„Pojďme,“ řekl Bram, když jsem odhodil mrtvého ptáka. „Brzy po nás půjdou.“ Znovu jsme se rozběhli a zamířili jsme ke zvuku kavek v korunách jilmů na kraji lesa. Věděli jsme, že tam bude čekat Sigurd.

DVACÁTÁ ŠESTÁ KAPITOLA

Sigurd, Floki a další z vlčí smečky čekali v lese. Byli připravení na boj, a když jsme se objevili, roztáhla se jim ústa ve vousech do úsměvu.

„Takže jsem se mýlil, když jsem řekl, že vy dva budete skvělí Kristovi sluhové,“ smál se Halldor, jako by v něm náš zbědovaný stav nevzbudil ani trochu soucitu.

„Máte hlad?“ zeptal se Sigurd a vytáhl z vaku bochník chleba. Kus jsem si ulomil a zbytek jsem podal Pendovi. V jarlových očích se objevil lesk, který jsem v nich od *holmgangu* s Maugerem ještě neviděl. Bylo mi jasné, že je to radostí z toho, jak jeho nápad skvěle vyšel. „Ale smrdíte hůř než trollovy prdy,“ dodal a se smíchem od nás couvl.

„Možná tomu nebudeš věřit, ale Frankové nás nepozvali do těch svezích horkejch lázní, o kterých pořád mlel Egfrith,“ odpověděl jsem. „Jsou to nepřejícný mizerové.“ Teprve teď jsem si uvědomil, že mě pod špinavou kutnou svědí celé tělo poštipané od blech. Hledal jsem pohledem Cynethryth, i když jsem nechtěl, aby tady byla a viděla mě v takovém stavu. A taky jsem si uvědomil, že tu nemůže být, protože Sigurd s sebou vzal jen bojový oddíl.

„Teď už nebudou plýtvat vodou na koupání, když jim hoří zadky, Havrane,“ řekl Sigurd. Spokojeně zarazil patku kopí do měkké půdy a chystal se k odchodu, ale pak si všiml, že jeho muži zpozorněli a zarazili se, protože někteří z nich zaslechli praskání větviček. Rychle jsme se připravili k boji.

„Nic se neděje, to jsou Dánové!“ zavolal jsem. „Utekli z vězení s náma.“ Skutečně, první Dánové klopýtali lesem směrem k nám s

vyhublými tvářemi plnými strachu. Vypadali jako štvaná zvěř a nevěděli, jestli se k nám mohou odvážit blíž, nebo mají raději utéct do lesa. „Pomáhali nám, Sigurde,“ řekl jsem. „A jejich jarl je mrtvej.“ Viděl jsem, že Sigurd zvažuje, co se zbědovanými a na kost vyhublými Dány oblečenými v hadrech udělat, zatímco Norové se dívali na svého jarla a čekali na jeho slovo. „Půjdou za tebou,“ naléhal jsem. „Jsou to statečný muži. Museli bejt tvrdý, když tam vydrželi tak dlouho.“

„Že půjdou za mnou?“ řekl Sigurd a poškrábal se ve vousu. „Vždyť se sotva vlečou, Havrane. Tyhle mátohy nejsou schopné ani plout po proudu.“ Mezi stromy se objevovali další Dánové a přidávali se ke svým druhům, takže jich nyní bylo nejmíň dvacet. Všichni měli na ruku okovy, předkláněli se vyčerpáním a namáhavě oddychovali. Sigurd zvedl vak s jídlem, popošel pár kroků k nim a hodil jim ho k nohám. Pak se otočil a jeho muži se otočili s ním. „Můžou jít s námi, Havrane,“ řekl. „Ale jestli nebudou do svítání na přístavní hrázi, necháme je tady Frankům.“ S tím vyrazil dlouhým krokem zpátky k řece.

Když jsme došli k přístavní hrázi, byla hluboká noc. Teď už jsem to nevydržel a zeptal jsem se, co je s Cynethryth. Ukázalo se, že Floki a Halldor na nás opravdu čekali na kraji lesa, ale pak uviděli, že za námi na pláň vyjíždějí jezdci v modrých pláštích s pochodněmi. Jenže Franků bylo příliš mnoho a Floki s Halldorem proti nim těžko mohli něco dělat. Nezbylo jim tedy než dál čekat a nakonec našli vyčerpaného Egfritha s Cynethryth vedle padlého jilmu. A protože neměli tušení, co se se mnou a s Pendou stalo, přivedli Egfritha a Cynethryth zpátky k lodím.

Egfrith nyní dívku ošetřoval v provizorním přístřešku v podpalubí *Serpenta*, neboť jak mi řekl Olaf, dívčina mysl podle všeho stále dlela v temnotě a mnich se snažil vrátit do ní světlo.

„Musím ji vidět, Strýci,“ prohlásil jsem, i když jsem se po dlouhé cestě sotva držel na nohou.

Olaf mi položil na rameno svou těžkou ruku. „Dopřej jí klid, Havrane,“ řekl. „Nech mnicha, ať se o ni stará. Teď nemá zapotřebí, aby kolem ní čmouchali takoví, jako jsme my. Nech ji odpočívat, chlapče.“ Přikývl jsem, protože jsem neměl síly na to, abych se přel. Penda a já, a dokonce i Bram jsme byli k smrti unavení, a jakmile

jsme se převlékli zpátky do svých věcí, klesli jsme na kožešiny každý s kusem masa a měchem s pivem v rukou. Sigurd dal rozestavit stráže a zbývající muži připravili *Serpenta* i *Fjord-Elka* k plavbě pro případ, že by se objevili Frankové a pokusili se na nás zaútočit, i když rudá zář na východní obloze svědčila o tom, že pořád mají jiné starosti.

Sigurd se mýlil, když si myslel, že Dánové nebudou schopni dojít k řece. Během noci se jich šedesát nebo i víc dovleklo k molu, i když někteří tam dorazili až k ránu. Přišli, jako by je řeka přivolávala, jako by jejich zmučené duše slyšely v jejím šplouchání příslib života a svobodu, k níž se vraceli od bran samotného pekla. A když Norové viděli tu obrovskou sílu vůle, jakou museli tihle muži prokázat, aby k nám došli, vynesli z našich zásob jídlo, nakrmili a oblékli je, jak jen to šlo, a rozbili jim okovy, aby se jich Dánové konečně mohli zbavit.

„Chtěl bych vědět, kolik jich to nedokázalo,“ řekl jsem Pendovi a pomyslel jsem na nešťastníky, kteří teď leží někde v lese mezi Aixla-Cha-pelle a řekou a umírají nebo už jsou mrtví, udoláni horečkou ze zanícených ran či hladem, jež zabíjejí stejně jistě jako čepele franckých zbraní.

„Ty a Sigurd jste jim vrátili život,“ řekl Penda a s tváří zkřivenou bolestí si třel zápěstí odřená od okovů.

„Nebejt Sigurda, shnili bychom tam s nima,“ odpověděl jsem a znovu jsem si uvědomil, jak neuvěřitelně důmyslnou věc jarl vymyslel, když pomocí malých ptáků zapálil město a umožnil nám útěk. To byl čin, o němž si budou vyprávět starci u ohňů ještě po mnoho generací. Představil jsem si, jak muselo být obtížné nachytat tolik ptáků a přivázat k nim doutnající kousky kožešiny.

S úsvitem přišel déšť, a to bylo špatné pro nás a dobré pro Franky. Na východní obloze se stále držel hnědý příkrov kouře, který splýval s šedými mraky, jež pomalu táhly od severu. Ohně na doškových střeších už budou zřejmě uhašené, ale v srdcích Franků zůstanou žhavé uhlíky, které v nich brzy vznítí nové ohně touhy po pomstě.

Mnohá z plavidel, jež stála uvázaná u přístavní hráze, už odplula, neboť jejich kapitáni se zřejmě necítili dobře v blízkosti tolika bojovníků, třebaže je Norové nijak neohrožovali a nechali jejich posádky na pokoji. Ale teď, když na Sigurdův povel začal Svein do

kříže na přídi *Serpenta* svou velkou sekeru, i zbývající francké posádky rychle odvázaly své lodě a vypluly po proudu pryč. Dánové se už pustili do přípravy svých lodí, které, i když se nemohly našim rovnat, byly dobře postavené pro plavbu na moři a jejich ladné tvary a zdobení na přídi jasně prozrazovaly pohanský původ. Nejbliž k tomu, aby se nyní stal jejich vůdcem, měl muž jménem Rolf, který začal práce na lodích organizovat, a zdálo se, že přes zbědovaný stav, z něhož se Dánové ještě nevzpamatovali, budou jejich lodě připravené k vyplutí včas.

Penda a já jsme vypili tolik piva a medoviny, že jsme se sotva drželi na nohou, ale když se přihnali z lesa Kalf a Osten, až jim štíty bouchaly do zad, vyskočili jsme a spolu s ostatními jsme se shromáždili kolem nich.

„Zdá se, že jsme nachcali do medvědí jeskyně, jarle,“ vyhrkl Kalf, ještě udýchaný, na Sigurda. „Ty mizerové v modrých pláštích se připravují k boji. A nejen oni, taky obyčejný lidi se ozbrojují. Myslím, že nejsou moc šťastný z toho, že jsme jim zapálili jejich domy.“

„Vede je ten hubenej Kristův sluha,“ dodal Osten, „a dokonce mává mečem.“

„Pcha!“ ozval se pohrdlivě Olaf. „Vsadím se, že si ten kostnatěj mizera usekne vlastní nohu, než se sem dostane.“ Všichni jsme věděli, že biskup Borgon vyzýval k boji proti nám už v den, kdy mělo dojít k Sigurdovu křtu, a teď viděl svou šanci. Sigurd pohlédl na *Serpenta* a zřejmě myslel na nesmírné bohatství uložené v jeho břichu.

„Vypadá to, že je nejvyšší čas odplout,“ řekl. „Připrav lodě, Strýci.“

Ted, když jsme měli ve Francích opravdové nepřátele, jsme mohli zamířit pouze na sever, pryč ze srdce jejich země a z jejich točitých řek, na jejichž březích na nás mohli kdekoliv čekat a zaútočit na nás. Na sever, to bylo po proudu řeky, a v kterýkoliv jiný den by to znamenalo vytáhnout plachty, zachytit do nich vítr a pak už jen udržovat lodě uprostřed toku. Jenže dnes se nedalo o žádném větru ani mluvit a také už delší dobu nepršelo, takže řeka plynula líně. Pokud jsme tedy nechtěli riskovat, že nás křesťané dostihnou, museli jsme se chopit vesel. A veslovat v opilosti není snadné. Za

předpokladu, že nespádnete z veslařské lavice, se musíte soustředit, abyste nevypadli z rytmu a aby se list vašeho vesla nořil do vody a ne pouze odhrnoval pěnu, kterou zvířili ostatní. Na druhou stranu jsme si já a Penda v opilosti neuvědomovali, jak jsme pořád ještě slabí, a myslím, že se nám jakž tak dařilo držet s ostatními rytmy.

Také tři dánské lodě v naší brázdě si vedly dobře a jejich kratší vesla se nořila do vody hladce, což bylo vzhledem ke stavu posádek téměř neuvěřitelné. Rolf věděl, jak přimět své muže, aby se drželi těsně za zádi *Fjord-Elka* a využívali toho, že jsme jim *rozráželi* vodu. Naštěstí pro ně byly *Serpent* a *Fjord-Elk* zatíženy stříbrem, zbraněmi a zbožím, takže měly větší ponor, což je zpomalovalo. A to se později ukázalo jako naše smůla.

„Veslují dobře, ty tvý Dánové, Havrane,“ křikl od kormidla Knut. „Ale plavit se po proudu řeky není to stejný jako plout v moři,“ dodal s úsměvem, který ho nikdy neopouštěl, když svíral hladkou kormidelní páku.

„Doufám, že chytěj svou šanci a osvědčej se, Knute,“ odpověděl jsem. Nikdo z nás nevěděl, jak daleko je na otevřené moře a co nás ještě může na cestě k němu potkat. A pokud šlo o mě, zdálo se mi, že toho vím ještě méně. Vybojovali jsme skvělé boje, měli jsme proti sobě mocné nepřátele a čelili jsme piklům, na které by musel být hrdý sám Loki. Jako bojovníci jsme si vysloužili slávu, takže pověst o Sigurdově vlčí smečce se bude šířit daleko na sever a příběhy o našich skutcích budou kolem ohnišť poslouchat mladí i staří. Břicha našich lodí byla tak plná stříbra, že jsme se nyní mohli všichni považovat za boháče a Sigurd by se zřejmě stal králem svého lidu, i když by musel nejdříve zabít starého krále. Neboť jakmile se ocitneme na volném moři, obrátí jarl nepochybně předě *Serpenta* a *Fjord-Elka* k severu k zemím fjordů a já konečně stanu na skaliskách, o nichž tihle Norové s takovým nadšením mluví. Opravdu jsem věřil, že až k tomu dojde, mlha v mé mysli se vyjasní a já se rozpomenu, kdo jsem. Budu vědět, proč starý Ealhstan našel na mém krku pověšený pohanský nůž, a dozvím se, že někde v zemích fjordů je můj domov. Neboť proč jinak bych byl tak posedlý duby v lesích kolem Abbotsendu, kdyby ve mně nezůstala nějaká osudová vzpomínka na to, jak mí předci kdysi hledali mocné rovné větve, z nichž by mohli postavit kýl podobné lodi, jako je *Serpent*? A proč mé srdce bije v souladu s

údery meče o štít? A proč se můj dech tak snadno přizpůsobuje rytmu, v jakém mí vikinští druhové noří listy vesel do chladné vody?

„Pěkně sebou hodili,“ řekl Svein na kormidelní straně, když se na hřebenu východního břehu objevilo mezi trsy vysoké pobřežní trávy pět jezdců v modrých pláštích. Zdálo se, že jsou jen lehce ozbrojení, takže to byli asi zvědové. Chvilí nás pozorovali, ale pak se rozjeli na sever, směrem, kam mířily přídě našich lodí.

„To není naposled, co jsme je viděli,“ poznamenal Penda.

„Opřete se do toho, chlapi, ať se trochu pohnem!“ zvolal Olaf. Víc dodávat nemusel, neboť jsme všichni věděli, že teď vedeme s Franky závod – naše vesla proti jejich koním, přičemž my jsme byli odkázáni na řeku vrtkavou jako přízeň bohů, která přála na přímých úsecích nám, zatímco v zákrutech pomáhala Frankům. A tak jsme se zcela oddali veslování a dopřáli svalům, kostem a šlachám volnost ve vytrvalém rytmu, jenž je pro Nory stejně přirozený jako dýchání. Bylo to však tempo tak ostré, že mi srdce bušilo o hrud' jako kladivo o kovadlinu, vyschlo mi v krku a po tváři se mi řinul pot sladký medovinou. Krátký pohled zpátky mi řekl, že navzdory naší zátěži už za námi Dánové zaostávají. Modlil jsem se k Thorovi, aby v sobě našli sílu a stačili nám, protože jsme jim dali jen ubohá kopí a pár loveckých luků, a kdyby je Frankové dostihli, snadno by je všechny do jednoho pobili.

Lodě, které jsme to ráno na řece viděli, okamžitě zamířily příděmi do rákosí, protože jejich kapitáni se zoufale snažili jít nám z cesty. A když jsme proplouvali kolem nich, hekali jsme v rytmu rázů a naše vesla bila do vody jako křídla, sledovaly nás jejich posádky pohledy, v nichž se mísil strach s obdivem. Pak jsme začali vídat na východním břehu lidi; ne vojáky, ale obyčejné Franky, hospodáře a řemeslníky, dokonce i ženy. A to jsme měli za zlé znamení, neboť to znamenalo, že jezdci už jejich vesnicemi projeli a upozornili je na nás, a tito lidé přišli k řece, aby nás pozorovali. Dobře věděli, že se neodvážíme přirazit ke břehu, a proto na nás někteří z nich stříleli šípy.

„Bastardi!“ zavrčel Penda, když jeden z šípů udeřil do trupu vedle něho. Ještě že jsme měli podél horního pásu obšívky zavěšené štíty, protože ty teď poskytovaly veslařům na kormidelní straně aspoň nějakou ochranu. Slunce bylo už téměř na vrcholu své denní

pouti, když náhle Knut zavolal na Sigurda, že od břehu vpředu se chystají odrazit dvě francké válečné lodě.

„To bude o vlásek, Sigurde!“ varoval kormidelník. „Maj dobrý loď, ale možná kolem nich proklouznem dřív, než stačej odrazit,“ dodal a zašklebil se. Jenže Sigurd nechtěl riskovat, že nás Frankové zastihnou se všemi muži u vesel, a tak poručil utvořit skupinu připravenou k boji i za cenu toho, že nám to ubralo veslařů a zpomalilo nás to.

„Svein, Floki, Bram, Aslak, Bjarni a Havran na příď!“ poručil. „A ty, Pendo, taky, když vidím, jak vesluješ.“ Nás osm, včetně Sigurda, tedy složilo vesla do lodi, pak jsme se chopili kopí a štítů a spěchali jsme na příď. To už také Bragi na *Fjord-Elku* dával dohromady další bojovou skupinu. „A vy veslujte!“ houkl Sigurd na ty, co zbyli u vesel. „Veslujte, jako by tu byli vaši otcové!“ První francká loď už odrazila a její vesla sekala ostře do vody. Bylo zřejmé, že prostor před její příďí bude brzy příliš úzký, abychom se jím prosmýkli.

„Na palubě je biskup Borgon!“ zvolal Egfrith a ukázal na červený hedvábný praporec, který vlál na zádi francké lodi.

„Přidejte, synové hromu!“ zařval jarl, „vaši předkové se na vás dívají z Odinovy hodovní síně. Otec veškerenstva vás nechá zdechnout jako prašivé psy, jestli jim uděláte hanbu.“ Po těch slovech všichni zabrali, až hekli námahou a bolestí, neboť věděli, že pokud nás Frankové na téhle řece zastaví a přinutí k boji, budou tu za chvíli další a už se odsud nikdy nedostaneme.

Jenže od mola už odrážela i druhá francká loď a zdálo se, že to nemůžeme stihnout. Narazil jsem si helmici a utvořili jsme malý *svinfylking*, kančí kel s Jormungandem na hrotu, protože teď už byla hlava hada opět na svém pravém místě. A pak jsem uviděl biskupa Borgona, jak stojí s paží zvednutou k obloze a místo kříže Bílého Krista v ní třímá meč.

„Zvedněte štíty!“ zavrčel Bram, když kolem nás začaly chřestit a zabodávat se první šípy. Jindy bychom se snažili dostat tak blízko k nepříteli, abychom mohli vrhnout hákovací kotvice, přitáhnout jeho loď a potom bojovat přes palubu jako na souši. Tentokrát to však nešlo. Do Flokiho štítu bouchl další šíp a Nor jeho dřík ulomil a nechal železný hrot zabodnutý.

„Ty idioti se nemůžou dočkat, až se dostanou k tomu svému bohu,“ zamumlal Floki a plivl přes okraj lodi.

„Držte se!“ houkl Sigurd, pak Knut křikl na muže na kormidelní straně, aby vytáhli vesla, a jakmile to udělali, při dalším rázu zbytku veslařů se *Serpent* prudce naklonil a otočil se na levobok. Přesto to nestačilo a loď narazila přídíl do přední části levoboku francké lodi. Ozval se praskot dřeva a pak už jsme se s řevem vrhli na kormidelní stranu proti nepříteli. Ti, kterým se naskytla příležitost, vrhli kopí, ale většinou jsme jen drželi štíty nahoře, protože paluba francké lodě byla výš než naše, takže na nás Frankové shlíželi dolů. Muži na naší kormidelní straně byli nyní výš a museli se bránit před šípy střílenými ze smrtící blízkosti, ale ti na levoboku byli stále na veslařských lavicích, svírali vesla a nemohli se k nám připojit ze strachu, že by se *Serpent* mohl převrátit. Jeden Frank se naklonil dopředu, aby zakřičel rozkazy na své druhy, kteří stáli dál od něj, a já jsem mu rychle jako blesk vrazil kopí do krku a prudce jím zakroutil, než jsem ho opět vytrhl. Do helmice mě udeřil šíp, přesto jsem zahlédl, jak Svein máchl velkou sekerou do ramene jiného Franka, hlavici sekery ho zahákl a strhl ho přes horní pás obšívky do mezery mezi loděmi. Muž narazil obličejem do našeho boku, ale pak už zmizel pod břichem *Serpenta*. Sigurd vrhl kopí a zasáhl jím břichatého Franka do tlustého krku. Ten zaječel jako ženská, chytil žerď kopí a zvrátil se dozadu. Všude kolem bouchaly šípy, trčely z paluby a ze štítů, a některé dokonce zůstaly zachycené v drátěných košilích nebo v pláštích. Zaslechl jsem další mohutný náraz a věděl jsem, že *Fjord-Elk* proplul kolem našeho levoboku a narazil do druhé francké lodě. Jenže kvůli tomu, abychom se mohli vzájemně zabíjet, se proud řeky nezastavil a unášel nás dál, i když bokem. Pak se ale obě plavidla znovu začala pomalu otáčet příděmi do směru proudu. Uviděl jsem, že se Kalf zapotácel s šípem v rameni, a postřehl jsem také děsivě zkrvavenou Halldorovu tvář, rozseknutou tak, že mu visel dolů kus líce i se zježeným vousem a odhaloval čelistní kost.

„Strýci, zbav nás toho vědra hoven!“ houkl Sigurd a udeřil mečem do štítu jednoho z Franků. Pak jsem zahlédl na zádi *Serpenta* Cynethryth a malého Angličana Wiglafa, který se ji snažil krýt štítem. Dívka ukazovala na východ, a když jsem tam pohlédl, málem se mi zastavilo srdce. Od mola odrážely nejméně tři další francké

lodě a hrozilo, že zanedlouho můžeme čekat z kormidelní strany novou smršť šípů a kopí.

Z nepřátelské lodě vylétlo kopí a odrazilo se od puklice mého štítu. Vzápětí se mezi nás vtiskli Olaf a Bram, opřeli se štíty do trupu francké lodi a vši silou se ji snažili odtlačit. Po chvíli se k nim přidali Bothvar a Yrsa s vesly, takže někteří z nás nyní místo boje kryli tyto čtyři štíty, protože jinak by byli zcela vystaveni nepřátelským šípům nebo kopím. Asgot, Ulf a Gunnar vrhali kopí a snažili se udržet hlavy nepřátel dole, ale stejně jako my ani Frankové nepoužili hákovacích kotvic, a z toho jsem usoudil, že si nejsou o nic víc jistí než my, jestli k nám chtějí být připoutaní.

Ted' už k nám dopluli Dánové a začali bojovat šípy a kopími s menšími franckými loděmi, a to bylo pro nás dobré. Rolf byl však dost chytrý a držel své lodě předěmi po proudu, aby se vyhnul tomu, že je Frankové dostanou mezi sebe a sevrou je v pasti. Mezi *Serpentem* a nepřátelskou lodí se už vytvořila širší mezera a Olaf houkl na své tři druhy, aby ještě jednou pořádně zabrali. Bram, Bothvar a Yrsa však nepotřebovali pobízet, navíc jakmile se mezera zvětšila, polovina mužů na levoboku se chopila vesel a vrátili se na lavice, zatímco my zbývající jsme si každý vybrali jednoho, kterého jsme kryli štíty. A pak už byla vesla ve vodě a naše loď se začala vzdalovat, třebaže kolem nás i nadále občas bouchl do paluby šíp nebo vržené kopí.

„Havrane!“ vykřikl kdosi. „Havrane!“ Rozhlédl jsem se a uviděl jsem obrovitého osobního strážce biskupa Borgona, jak se prodírá mezi Franky na zád', kde se stále bojovalo, protože tam lodě od sebe ještě nebyly dál než na délku paže.

„Co ten bastard chce?“ křikl jeden z Wessexských jménem Ulfbert. Zastrčil meč do pochvy, chopil se kopí, vrhl ho na velkého Franka a jen těsně minul jeho hlavu. A pak už Borgonův muž stál na horní hraně obšívky, a i když kolem něj létaly norské šípy a mezera mezi loděmi se zvětšovala, chystal se přeskočit na *Serpenta*.

„Ten sráč se musel zbláznit!“ vyhrkl Penda a zíral na Franka vytřeštěnýma očima.

„Tady jsem!“ ozval jsem se z paty stěžně a zabušil jsem mečem o štít. „Tady jsem, ty franckej sráči!“

Frank mě uviděl a zašklebil se. Norové na zádi *Serpenta*

bezděčně ustoupili a se zvednutými štíty se stáhli ke kormidlu. A pak se obrovitý Frank zaklonil, a aniž dbal na to, že mu po železných šupinách na rameni sklouzl šíp, odrazil se a skočil. Vzhledem k jeho postavě a vši válečné zbroji to byl úžasný skok a Norové mu ho z úcty k jeho odvaze umožnili, i když mohli přiskočit k okraji lodi a ještě v letu ho srazit do temné hlubiny.

„Ten je můj!“ zařval Svein a vykročil proti Frankovi, který se po dopadu na *Serpenta* za svou loď ani neohlédl. To už naši veslaři konečně zabrali a *Serpent* se vzdálil tak, že se Frank už nemohl vrátit. Jeho druhové se shromáždili podél okraje lodi a zírali na nás zpod svých helmic, stále s meči a kopími v rukou. Vzápětí však už na jejich straně zazněly povely, muži se vrhli k veslařským lavicím, rychle nasadili vesla a pustili se za námi.

„Ne, Sveine, tenhle boj je můj!“ zvolal jsem a chytil jsem za rameno Bjarniho, který také vystoupil dopředu a chtěl bojovat s mužem, jenž usekl jeho bratrovi hlavu. Viděl jsem, že i *Fjord-Elk* se odpoutal od druhé francké lodi, jejíž posádka už nasazovala vesla, aby unikla nebezpečí, že zůstane sevřená mezi dvěma dánskými loděmi. To umožnilo Dánům proklouznout kolem, takže jsme se nyní ocitli až za nimi. Francký obr se na mě zazubil a pokynul mi krátkou sekerou v levé ruce, abych vystoupil dopředu.

Svein se na mě zamračil a já jsem věděl, že mi chce poručit, abych mu nepřekážel, až bude seznamovat Franka se svou dlouhou dvouruční sekerou. Místo toho se však kousl do jazyka, aby mě ve Frankových očích neshodil, i když po mně šlehl vzteklým pohledem. „Tohle velký hovno už pocítilo ostří mého nože, a teď pocítí čepel mého meče,“ řekl jsem. „Vykuchám ho jako tresku a hodím jeho páchnoucí střeva rybám.“ Zvedl jsem štít a vykročil jsem proti Frankovi, i když se mi útroby svíraly strachem. Najednou jsem cítil, že bych je potřeboval vyprázdnit a že by toho bylo plné vědro. Francký bojovník, který se neobtěžoval s žádným štítem, byl stejně mohutný jako Svein a z každého jeho pohybu vyzařovala jistota muže, který zabíjí, aniž by se zastavil. Navíc když se rozhodl přeskočit na nepřátelskou loď, musel vědět, že se z ní už nedostane, takže byl buď neuvěřitelně odvážný, nebo tupý jako poleno, případně naprostý blázen. A ani jedno z toho pro mě neslibovalo žádnou výhodu.

„Zabij ho, Havrane!“ zavolal na mě někdo z veslařských lavic za mnou.

„Vykuchej toho zkurvysyna!“ vykřikl kdosi jiný a pak už se ozvala bouře povzbuzujících norských i anglických hlasů.

Pohlédl jsem na Sigurda. Ten na mě udělal grimasu, ale přikývl. Zřejmě věděl, že se tomu muži musím postavit, abych odčinil smrt nešťastného Bjorna, který zemřel kvůli mně. Proto také Bjarni ustoupil, i když jistě toužil zabít Franka sám. Tohle byl můj boj a všichni to věděli. Jenže mě svíral strach – takový, že bych snad nemohl cítit větší, ani kdyby mě přivázali k balvanu a chystali se ho svrhnout do vody.

Jediní, kdo teď nevesloval, byli Floki, Svein, Bjarni, Penda, Olaf, Sigurd a Knut u kormidla. Jako výraz ocenění Frankovy odvahy všichni zastrčili meč do pochvy a shromáždili se u poslední veslařské lavice, která teď nebyla obsazená, i když Bjarni se postavil se štítem před Knuta, aby ho chránil, protože ten se musel věnovat kormidlu. Francké lodě se držely v uctivé vzdálenosti od nás. Jejich kapitáni a biskup Borgon samozřejmě chtěli chystaný boj sledovat a dychtivě ho očekávali, i když jsem si dovedl představit, že Borgon s šíleným činem svého muže nesouhlasí. Možná dokonce zuřil, neboť mu muselo být jasné, že i kdyby mě jeho obr zabil, bude si muset hledat nového osobního strážce.

„Udělej mu do prdele ještě jednu díru, Havrane,“ zavrčel Floki.

„Usekni mu koule a hoď je rybám, chlapče,“ přidal se Olaf a starostlivě si mnul vous.

Zašeptal jsem prosbu k Odinovi, aby stál při mně, a políbil jsem okraj štítu. Pak jsem polkl hroudu strachu, která mi vřela v hrdle, zaťal jsem zuby a vykročil jsem vpřed.

DVACÁTÁ SEDMÁ KAPITOLA

Frankova tvář se zdála jako vytesaná z kamene a já jsem v tu chvíli věděl, jak se musel cítit Beowulf, když stanul před obludným Grendelem. Vzpomněl jsem si na Flokiho slova, že když člověk bojuje se sokem mnohem mohutnějším, než je sám, měl by mu jít po nohou. „Musíš mu seknout přes nohy, jako kdybys porážel strom,“ řekl. Jenže strom stojí a neútočí na mě, pomyslel jsem si a uvažoval jsem, jak bych se mohl k nohám franckého obra dostat, aniž by mě probodl kopím nebo rozťal napůl sekerou.

„Bůh s tebou, chlapče,“ zavolal otec Egfrith. Ušklíbl jsem se, protože jsem chtěl, aby se mnou byl Odin nebo statečný bůh války Týr, ne Egfrithův neduživý bůh míru.

„Tak pojď, pidimužíku,“ řekl Frank anglicky přes vyceněné zuby. Pokročil jsem dopředu a vzápětí francký obr zaútočil kopím přímo proti mé tváři. Zvedl jsem štít včas, a přestože Frank vedl ránu jednou rukou, hrot kopí do něj udeřil s neuvěřitelnou silou. Kolem bylo málo prostoru a těžko jsem se mohl spoléhat na to, že před ním budu unikat tak dlouho, až se mi naskytne příležitost k ráně přes nohy. Jeho těžké kopí na mě útočilo znovu a znovu, ale i když jsem každý úder stačil štítem krýt, byla to pořád jen zoufalá obrana. A Frank si toho byl vědom a smál se mi, jako by to byla pouhá hra. Po chvíli ve své přezíravosti kopí obrátil a bušil do mého štítu jeho patkou, dokonce máchal násadou kopí zleva i zprava, jak když se kluci ohánějí klackem, a takhle mě chtěl zasáhnout do hlavy i do nohou. Zoufale jsem se snažil všechny rány krýt štítem, ale pak jsem se přece jen odvážil a divoce jsem sekl po dřevěné násadě jeho kopí mečem, máchl jsem však naprázdno. A potom mě zasáhl do pravého

ramene tak, že mi ruka s mečem téměř zmrtvěla. Cítil jsem, že jsem stěží schopen zbraň udržet, a nezbylo mi než couvnout a čekat, co udělá v příští chvíli.

Následující úder bouchl jenom do puklice mého štítu, ale další už sklouzl po kosti nad levým okem a rozsekl mi kůži, takže se z rány vyřinula krev. Kdyby patka kopí mřila o šířku palce doprava, rozdrtila by mi oko. Jenže v tu chvíli se mi konečně podařilo Frankovu přezíravost potrestat a ranou mečem do násady jsem mu kopí srazil stranou. Vzápětí však postoupil dopředu a máchl po mně sekerou. Opět jsem ránu kryl štítem, ale ozvalo se strašlivé prasknutí, jak těžká zbraň rozštípla lipové dřevo, prorazila ho a hlavice sekery zůstala trčet ze štítu jen vlásek od mého předloktí.

Frank hekl a snažil se sekeru vytrhnout, ale štít jsem měl připnutý na paži řemínky a sekera v něm vězela pevně. Obr zařval a málem mnou smýkal, jak se snažil sekeru vyrvat, a když se mu to nedařilo, vrhl mě i s ní a se štítem proti okraji lodi. Tvrdě jsem narazil zády a padl jsem s vyraženým dechem na palubu. Štít se zaseknutou sekerou byl příliš těžký a nešikovný, abych se jím mohl dál bránit, a tak jsem rychle vytáhl paži z řemínků a vstal jsem. Uvědomoval jsem si, že jsem toho do této chvíle před svým jarlem moc neukázal. Slyšel jsem, že mě Norové stále povzbuzují, a občas jsem zahlédl jejich tváře rudé hněvem a touhou po krvi, neboť se zdálo skoro jisté, že se mnou obrovský Frank v následujících okamžicích skoncuje, a každý z nich se už už viděl, jak se na něj vrhá a konečně ho ztrestá.

„Zabij ho, Havrane!“ zvolal Sigurd ostrým hlasem a já jsem postřehl jeho tvrdý pohled. „Nečekej s tím!“

Cítil jsem, že mě sleduje i Cynethryth, a náhle jsem se rozhodl, že raději hned teď zemřu, než abych se nechal dál přede všemi honit po palubě jako zavšivený.

„Tvoje matka se musela spářit s volem, než tě porodila,“ řekl jsem Frankovi, sundal jsem si helmici a položil ji na palubu. Levé oko jsem měl celé zakrvácené, že jsem sotva viděl, krev mi stékala do vousu a vlasy zplihlé potom se mi lepily na hlavu. „V životě jsem neviděl tak ohyzdnou obludu, jako seš ty,“ pokračoval jsem, „i když jsem včera zahlídl tvýho otce, jak se pase na louce, a ten byl ještě ošklivější.“ Netušil jsem, jestli mi rozumí, ale musel vědět, že mu neříkám žádné lichotky, protože zaťal zuby a sevřel pevněji kopí.

„Můj přítel Svein bude rád, když mu dám tvou lebku, aby si z ní udělal korbel na pivo,“ řečnil jsem dál, přitom jsem si rozepnul sponu na pravém rameni a nechal plášť spadnout na palubu. A pak jsem hodil meč k Frankovým nohám a z houfu Norů kolem se ozvaly výkřiky nevole. Já jsem však jen stál, zatímco veslaři hnali loď dál po proudu.

Frank zkřivil tvář znechucením a v jeho očích se kromě pohrdání objevil i hněv, když si uvědomil, že nebude moct dokončit svůj velký čin tak, jak si představoval, aby ho vynesl mezi hrdiny opěvované skaldy. Skočil na nepřátelskou loď s vědomím, že ho nečeká nic jiného než smrt, a nyní místo hrdinského zápasu s bojovníkem stál proti zbabělému ubožákovi, který se ani nemíní bránit. To bylo na muže, jakým byl on, moc.

„Bojuj s ním, chlapče!“ zařval Olaf.

„Chceš nám dělat hanbu, Havrane?“ ozval se i Svein. „Bojuj s ním!“

Jenže já jsem rozpráhl paže, jako bych ho vyzýval, aby mě proklál kopím. Cítil jsem Sigurdův pohled. Frank vykřikl kletbu a zaútočil. Uhnul jsem doprava, čepel sklouzla na žebrech po drátěné košili a vzápětí jsem vyrazil proti němu a udeřil ho vši silou pěstí do nechráněného hrdla. Zapotácel se, ale hned nato mě praštil násadou kopí, až jsem se zase zapotácel já.

„Znovu ho udeř!“ křičel Olaf. „Dělej!“

Ale já jsem ho neposlechl. Stál jsem před Flokim, díval jsem se na Franka a čekal jsem. „Bojuj, Havrane, bojuj!“ křičel stále Olaf.

Jenže potom Frank podivně zakoulel očima, jeho mohutné tělo se začalo křečovitě chvět a z úst mu vytekla slina. Celý zmatený si sáhl třesoucí se rukou na krk, jako by nemohl uvěřit tomu, co se stalo, a jeho prsty tam něco našly.

„U Thorovy prdele!“ vydechl Svein a zakroutil ryšavou hlavou.

„Lokiho lest, pravá Lokiho lest,“ přidal se k úžasu Olaf, když uviděl, že z Frankova krku trčí jehlice ze spony mého pláště. Frank ji z hrdla vytrhl, ale z rány vytryskl proud tmavé krve a stříkal dvakrát rychleji, než jak veslaři nořili vesla do vody. Ale přesto se Frank stále držel na nohou.

„Doraz ho, Havrane!“ zvolal Sigurd.

„Tady máš,“ křikl za mnou Floki a podával mi svůj nůž. Vzal

jsem si ho, přistoupil jsem k Frankovi, který se teď už musel opřít o horní pás obšívky, třebaže stále odmítal přijmout svůj konec.

„Jsem Havran,“ řekl jsem a plivl mu do tváře. Pak jsem mu vrazil nůž do břicha pod kovové šupiny jeho zbroje a vši silou jsem táhl ostrou čepelí vzhůru, až se mi na ruku a pak na prkna paluby vyhrnula teplá střeva a ucítil jsem odporný pach jeho výkalů smíšený s pachem krve a vnitřností. „Jsem tvoje smrt,“ pokračoval jsem a díval se mu do očí, abych viděl, jak z nich uniká světlo života. A pak, i když to znamenalo, že přijdu o jeho náramky, jsem ho svrhl přes okraj lodi. Tělo stáhlo lesknoucí se chumel střev s sebou a v dalším okamžiku se ozvalo šplouchnutí, jak dopadlo do řeky.

„Já ti ho otřu,“ řekl jsem Flokimu a ukázal jsem na nůž.

„Dobře jsi to udělal,“ pokýval hlavou, pak šel, vzal si ze stojanu veslo a zamířil ke své lavici. Také ostatní se připojili k veslařům, protože Frankové se k nám už opět blížili, nepochybně hnáni výkřiky biskupa Borgona, a my jsme neměli nejmenší chuť pustit je znovu k sobě. Dokonce i Kalf, stále se šípem zabodnutým v rameni, už vesloval, ale Halldor ležel u paty stěžně s drátěnou košilí zbrocenou krví a s obličejem, z něhož visely cáry rozervané kůže. A vedle něj ležel a chvěl se jeden z Wessexských, Cynric, s krvavou ránou v hrdle od franckého kopí a také jiní měli šrámy na tvářích a rány na horní části těla. Pohled na ně byl drsným připomenutím nebezpečí, které stále ještě nepominulo.

Tři dánské lodě jsme dohnali během chvíle, a když jsem se podíval na jejich posádky, viděl jsem hubené paže samá kost a šlachy a divoké tváře s rozčuchanými vlasy a neudržovanými vousy. Dánové vypadali jako vyhladovělá zvěř. Přesto veslovali dobře a já jsem na ně byl hrdý, protože jsem sdílel část jejich utrpení a věděl jsem, co museli prožít v té páchnoucí dřevě, z níž už teď zbyla jen hromada chladnoucího popela a kouř unášený větrem. Také já jsem vesloval ze všech sil a každým dalším rázem jsem se uklidňoval a přestával se chvět a naopak se poddával pocitu rozjařenosti, který mě hřál jako horké železo. Protože jsem přežil boj, který měl být mou zkárou. Stál jsem proti velkému a statečnému bojovníkovi a poslal jsem ho na onen svět a nyní jsem tiše děkoval otci veškerenstva a také Lokimu, neboť jsem věděl, že to musel být jeden z nich, kdo mi v pravou chvíli našeptal ten záludný trik s jehlicí jako zbraní.

„Zklamals mě, Havrane,“ zavolal na mě Svein z levoboku.

„A cos čekal?“ ohradil jsem se. „Ten přerostlej troll by mě rozsekal na cucky, kdybych s ním bojoval podle pravidel.“ Kolem se ozvalo souhlasné mumlání.

„To je mně jasný,“ řekl Svein, „ale myslel jsem, že mně dáš jeho lebku, abych si z ní moh udělat korbek na pivo. Aspoň tohle jsi podle Olafa tomu Frankovi sliboval.“ Norové se rozchechtali, i když všichni viděli, jak se za námi ženou francké lodě.

„To je mně líto, Sveine,“ odpověděl jsem. „Možná to vyjde příště. A třeba bude větší.“

„Jasně. Když bude jen o trochu větší, prostrčíme dírama pro oči vesla a poplujeme na ní,“ řekl Olaf. „Ale teď zavřete zobáky a veslujte.“

Řeka se zužovala a nějakou dobu její břehy lemovaly vrbičky vzdálené sotva polovinu dostřelu z luku. To už jsme se dostali těsně za zád *Fjord-Elka* a odhrnovali jsme vodu zpěněnou jejich vesly dozadu. Ulf a za ním sedící Gunar vytáhli vesla a začali se soukat z drátěných košil. Chtěl jsem to udělat taky, protože je těžké veslovat ve zbroji, navíc jsem nepředpokládal, že by nás francké lodě mohly na tomhle úseky řeky dostihnout, i kdybychom přestali veslovat, ale Olaf na ty dva houkl, aby hned nasadili vesla a dali se znovu do práce.

„Nikdo si nebude stahovat drátěnou košili, dokud to nedovolím!“ dodal. „Co myslíte, že dělali ti jezdcí na břehu, zatímco my jsme se mlátili po hlavách? Jeli, Ulfe, ty skopová hlavo! A teď už stačili říct polovině franckých kapitánů, aby odvázáli lodě a připravili nám vřelé přivítání.“

A tak jsme veslovali v kůži a těžké zbroji a nedlouho nato se ukázalo, že Olaf měl pravdu. Šmouha hnědého kouře z ohnišť, jež se táhla k obloze, nám řekla, že se blížíme k velké vesnici nebo městu ještě předtím, než jsme uviděli dlouhou přístavní hráz s vlnolamem, který chránil nejméně dvacet zakotvených lodí před proudem. Podle bojových plošin a téměř stejné konstrukce jsme poznali, že tři z nich jsou císařské, a když jsme se přiblížili, uviděli jsme, že na dvou už kolem okrajů stojí muži s kopími. Olaf, Bram, Svein a Penda vzali svá vesla na před, aby je jimi odráželi, i když toho naštěstí nebylo třeba, protože tentokrát se nám podařilo proklouznout a do trupu

našich lodí se zabodlo jen pár šípů. Bylo však jasné, že vidí v *Serpentovi* a *Fjord-Elkovi* nejbohatší kořist, protože obrátili přídě po proudu a vyrazili za námi, zatímco tři menších dánských lodí, které se nyní ocidy uzavřeny mezi nimi a pěti dalšími franckými plavidly, si nevšíмали. Na přístavní hrázi stáli místní lidé a mávali a volali na pozdrav na císařské vojáky a nám naopak hrozili.

Začínali jsme být unavení. Teď už vyplula i třetí císařská loď, ale bylo vidět, že všechny tři posádky jsou nezkušené, takže i přes to, že jsme měli podpalubí nacpaná stříbrem, byla jejich plavidla pomalejší než naše. Nikdo z nás nic neříkal, každý jen zatínal zuby a snažil se překonat únavu a bolest, kterou jsme pociťovali při každém rázu, jako bychom měli paže a ramena v ohni. Proplouvali jsme zákrutami řeky, aniž jsme dbali na to, že na nás občas létají z obou břehů šípy. Bouchaly kolem nás nebo se zabodávaly do trupu a já jsem se snažil představit si Cynethrythinu tvář, protože zůstávala v přístřeší v podpalubí a já jsem ji už celé dny neviděl.

„Ty bastardi... jsou jako psi..., co se honí za vlastním ocasem. Ne a ne se zastavit,“ zamumlal Penda mezi rázy přes zaťaté zuby. Seděl teď přede mnou a paluba kolem nás byla mokrá, jak z nás stříkal pot.

„Biskup Borgon ví..., kolik císařského stříbra... máme v podpalubí,“ odpověděl jsem. „Požene se za námi... až na konec světa.“

K večeru už bylo jasné, že Frankové nás nechtějí pronásledovat na konec světa, ale mají v úmyslu vyhnat nás na moře. To už v tu dobu nemohlo být daleko, protože kdesi na západní obloze, zbarvené do oranžova, se ozýval křik racků a po obou stranách se objevovaly mokřiny zaplavované přílivem, na nichž se hašteřily husy a brouzdali jimi brodiví ptáci. Také voda už začínala mít slanou chuť a veslovalo se lehčeji, jako by tok řeky urychloval odliv.

Řeka se v těch místech stáčela k západu a na jižním břehu jsme minuli ruiny pevnosti poznamenané ohněm, které nám připomněly, že nejsme jedinými nepřáteli Franků. A pak náhle k našemu překvapení francští pronásledovatelé odpadli, a dokonce před sebe pustili dánské lodě, pouze je zasypali deštěm šípů, když proplouvaly kolem nich. Žasl jsem nad tím, že Dánové stále ještě veslují, a pomyslel jsem si, že jejich lodě musejí být postaveny líp, než se zdá,

neboť protínaly vodu stejně lehce jako šípy vzduch.

„Už to zabalili!“ zvolal Gunnar a z vyprahlých norských a anglických hrdel se ozval jásot. Okamžitě jsme polevili a zpomalili rytmus rázů na polovinu, přesvědčení, že jsme konečně modrým plášťům biskupa Borgona unikli. Také mé srdce začalo zpomalovat, a tak jsem využil příležitosti a napil se vody z měchu, který mi ležel u nohou. Pak jsme propluli dalším zákrutem, v němž se řeka opět zúžila, a uviděli jsme další dvě malé pevnůstky vybudované tak, že na sebe shlížely přes řeku z opačných břehů. Tvořily je nízké dřevěné budovy postavené na základech z otesaných kamenných bloků, zasazených hluboko do přílivové pláně, obě obehnané zdí s kůlovou palisádou. Viděli jsme, že na palisády vylézají po žebřících muži a nad pleskáním našich vesel se přes vodu nesly úsečné povely jejich velitelů.

„Připravte se, že sprchne, chlapi,“ varoval Olaf. Samozřejmě tím mínil, že můžeme čekat déšť šípů. A pak k nám dolehl hromový rachot, který rozechvěl loď, vodu a snad i samu zem – zvuk, jaký jsem nikdy neslyšel. Byl jsem obrácený k zádi a nemohl jsem se úplně otočit, abych se podíval, co ten zvuk způsobilo, ale stačilo, že jsem viděl Knutovu tvář, aby se mi sevřelo srdce.

„Sigurde, podívej se!“ vykřikl Knut. Teď už mnozí z nás zvedli vesla a otočili se. Pevnůstky byly na straně k řece otevřené, což se nám do téhle chvíle zdálo pouze zvláštní, ale teď jsem si ke své hrůze uvědomil, k čemu jsou. A také jsem uviděl, co způsobilo ten hromový rachot, jako když železný drak skřípe zuby. U obou břehů se z vody vynořil obrovský rezavý řetěz ukovaný z ok velkých jako zaťatá pěst. A v pevnostech muži otáčeli velkými rumpály, kterými ten řetěz navíjeli na bubny, aby ho zvedli z vody a napnuli napříč přes řeku. Všem nám bylo jasné, že jestli se jim to podaří, ocitneme se v pasti.

„Veslujte, chlapi! Zaberte!“ houkl Sigurd a sám se rozběhl ke své lavici a chopil se vesla. „Veslujte jako ještě nikdy!“ křičel.

„Ale to už nemůžem stihnout, Sigurde!“ zvolal Olaf. „Narazíme do toho řetězu a loď se rozlomí!“

„Mlč a vesluj, Strýci!“ vyštěkl Sigurd. „A buďte připraveni, až vám řeknu.“ A i když jsem si myslel totéž co Olaf, a nebyl jsem jediný, tahal jsem za veslo, jako by si mě na svou válečnou loď

vybral sám Odin, protože Sigurd byl můj jarl a já jsem věřil, že ho bohové milují. Cítil jsem, jak mi v uších tepe krev. Můj svět se omezil na mou lavici a mé veslo, ale z mlhy, která halila vše ostatní, jsem slyšel Sigurda a připravil jsem se. Slyšel jsem také, jak do vody před příďí šplouchají šípy, a věděl jsem, že to každým okamžikem přijde.

„Teď!“ zařval Sigurd. Vtáhl jsem veslo dovnitř, nechal ho padnout na palubu, pak jsem zvedl svou truhlici naplněnou stříbrem a zbraněmi a spolu s ostatními jsem zpola běžel, zpola vrávoral na zád', do tlačence mužů, zatímco do trupu lodi bouchaly šípy. Příď *Serpenta* se zvedla a Jormungand se vztyčil k sešeřelé obloze. A pak se ozval děsivý zvuk, jak řetěz drhl o kýl lodi. Ti, co museli zůstat blíž stěžně, byli vrženi na nás, truhlice padaly na palubu a jejich bohatství se sypalo ven. A potom houkl Sigurd nový povel a všichni jsme se vrhli na druhou stranu, klopýtali jsme o odhozená vesla a vráželi jeden do druhého s jediným cílem, dostat se co nejrychleji na příď, aby se zád' zvedla a loď sklouzla z řetězu na druhou stranu.

„Thorovy zuby, dokázali jsme to!“ vydechl Olaf s vytřeštěnými očima.

Ale to už jsme se všichni dívali dozadu, abychom sledovali, jestli se totéž podaří posádce *Fjord-Elka*. Zkřivil jsem tvář napětím, když jsem viděl, jak se příď lodi zvedla, a slyšel jsem drhnutí řetězu o její kýl. Ale i *Fjord-Elk* to dokázal a všichni jsme na Bragiho a jeho posádku radostně křičeli a nadšeně jim mávali. A teď byli na řadě Dánové.

„Maj menší a lehčí lodě,“ řekl Penda, když jsme se vrátili na svá místa a oddychovali jsme jako po dlouhém běhu.

„Ale nemůžou přesunout tak velkou tíhu jako my, aby zvedli příď,“ namítl jsem, když jsem nasadil veslo a čekal, až dá Olaf povel k prvnímu rázu.

„Dokázali to!“ zvolal Bram. „Ty vychrtlíci to dokázali!“

„Na Dány si nevedou špatně,“ poznamenal Hastein a radostně se zašklebil. A pak už byla za řetězem druhá dánská loď a znovu jsme to oslavili radostným řevem a spíláním Frankům, kteří vše sledovali ze břehů. Jenže potom jsme v jediném hrozném okamžiku zmlkli, protože se ozvaly děsivé zvuky praskajícího dřeva. Už se zdálo, že i třetí dánské lodi se podaří překážku překonat, ale ve chvíli, kdy měla

sklouznout z řetězu na druhou stranu, se nedostatkem setrvačného pohybu na řetězu zadrhla a začala se lámat a zoufalý křik mužů na palubě znamenal, že je s nimi konec.

„Ubožáci,“ řekl Wiglaf a smutně zakroutil hlavou. Teď už se dánská loď zcela rozlomila a z obou polovin padali do řeky nešťastníci, kterým zřejmě nebylo souzeno ze země Franků uniknout.

„Proč se nevrátíme a nezachráníme je?“ zvolal Yrsa. „A proč se pro ně nevracej jejich lodě?“

„Proto,“ řekl Osk a ukázal na pevnost, kam vedl jeden konec řetězu. Teď už byl zase svěšený a to znamenalo, že Frankové ho znovu spouštějí pod hladinu, aby mohly proplout jejich lodě. Mezitím odrazila od břehu další francká loď, takže jsme za sebou nyní měli celou flotilu.

„Hej!“ zvolal Olaf a my jsme znovu ponořili vesla do vody a začali veslovat. Také Sigurd vesloval, až se mu zpoceně zlaté vlasy lepily na drátěnou košili. Všichni jsme věděli, že kdyby nás ten řetěz zastavil, byl by s námi konec, protože bychom se přesile Franků neubránili. Sigurd nás však svou chytrostí zachránil a já jsem jen kroutil hlavou nad tím, jak to bylo jednoduché a zároveň neuvěřitelné. Od té doby jsem slyšel o našem úniku vyprávět mnohokrát, ale ti, co ho líčili, mnohdy nemluvili o nás a Sigurdův nápad připisovali sobě nebo jiným. Samozřejmě to byly většinou výmysly příkrášlené vypravěči, aby vznikla skvělá historka. Slyšeli o Sigurdově vlčí smečce a ukradli její příběh, jako krysy kradou zbytky z královské tabule. Na druhou stranu však nemohu vyloučit, že se nějací jiní odvážní muži skutečně pokusili o podobnou věc a možná mnozí z nich dnes leží na dně s kraby.

Menší francké lodě se zastavily jen proto, aby jejich posádky bodaly kopími do topčích se Dánů. Byl to hrozný pohled, protože ti stateční muži si po všem, čím museli projít, zasloužili lepší smrt. Ale víc už jsme pro ně udělat nemohli, neboť jsme sami museli veslovat do úmoru, abychom se zachránili. Byli jsme vyčerpaní a Sigurd zřejmě uvažoval, jestli by nebylo lepší obrátit se proti Frankům a bojovat s nimi, dokud máme dost sil zvednout meč. Věděl však, že by nás naši nepřátele obklopili a ze všech stran by na nás dopadala kopí a pršely šípy, takže by to byl zoufalý boj s mizivou nadějí na naše vítězství. Proto nám nezbývalo než dál veslovat, zatímco slunce

rychle klesalo k západnímu obzoru. A i potom, když na svět padla tma a na obloze se objevily hvězdy, jsme veslovali a modlili se, abychom dopluli na volné moře.

DVACÁTÁ OSMÁ KAPITOLA

Noc byla tmavá a hrozila nebezpečím, že najedeme na mělčinu nebo narazíme na skalisko, ale ne zase tak tmavá, aby Knut nemohl udržet loď uprostřed toku, kde ono nebezpečí bylo menší. Kdykoli jindy bych si s ním rád vyměnil místo a svíral raději kormidelní páku než žerď vesla, ale tuto noc jsem mu nezáviděl. Jen si ji nech a hlavně veď kormidlo šťastnou rukou, pomyslel jsem si, když jsem viděl jeho napjatou tvář a svraštělé obočí, jak se snažil proniknout tmou, aby splnil svůj úkol a dovedl nás k ústí řeky.

Byli jsme vyčerpaní a otupělí a zabírali jsme za vesla, jako by byl rytmus rázů stejně přirozenou součástí našich těl jako dýchání nebo tlukot srdce. Nemluvili jsme, na to už nám nezbývaly síly, jenom jsme tahali za veslo. Oči viděly, co dělá tělo před nimi, a svaly a kosti se to snažily napodobovat. Nikdy bych nevěřil, že je tohle možné, ale muselo být, museli jsme to vydržet, protože Frankové nás stále pronásledovali a pokaždé, když jsme zvedli vesla, k nám odněkud ze tmy za našimi zády dolehlo šplouchnutí jejich vesel.

Ráno přineslo mlhu, která se zvedala z vody a válela se nad mokřinami a bahnitými pláněmi zaplavovanými přílivem. Stále jsme veslovali, i když jsme už byli zpola mrtví, takže to vypadalo, jako by posádka *Serpenta* tvořily bledé mátohy, které vylezly z mohylových hrobů. Přesto jsme tahali za vesla stejně neúprosně, jako se neúprosně blíží Ragnarök. Jenže zatímco konec bohů leží v mlze budoucnosti, ten náš hrozil, že nám padne na hlavy dřív, než se slunce vyhoupne nad východní obzor.

„Co budem dělat, Sigurde?“ zahučel Olaf. Velký Nor už ze sebe vydal všechny síly a byl stěží schopný zvednout hlavu. „Ty

zkurvysyni na nás brzy naskáčou jako blechy na prašivýho psa.“ Měl pravdu. Dvě největší francké lodě nás stíhaly celou noc a nyní se k nám přiblížily tak, že by silný muž dokázal vrhnout z jejich paluby kopí, které by se zabodlo do stěžně *Serpenta*. Dány jsme už ztratili z dohledu, zřejmě se vzdali nebo je během noci Frankové dostihli a pobili. Anebo možná zemřeli sami únavou u vesel a jejich lodě trčí někde zabořené v rákosí a čekají, až se na ně snesou krkavci.

„Bojovat, co jinýho!“ odpověděl Bram na Olafovou otázku, i když únavou a suchem v hrdle spíš šeptal. Ale jak bychom mohli bojovat, když jsme byli stěží schopni udržet víčka, natož zbraně. Přestože jsem měl pod drátěnou košilí kožený kabátec, kroužky zbroje mi do krve rozedřely ramena, a pokud šlo o nohy, nebyl jsem si jistý, jestli mě udrží, až vstanu.

Fjord-Elk byl jako lehčí loď někde vpředu, a i když jsem nepochyboval, že by se Bragiho posádka vrátila a pomohla nám v boji proti Frankům, bylo by stejně jen otázkou času, kdy by se objevila další císařská loď. Zdálo se, že naše situace je beznadějná, a to, že Sigurd mlčel, jen posilovalo neblahé tušení o našem konci, které se nám vkrádalo do duše.

„Ano, budeme bojovat,“ řekl konečně jarl. Pouze pár hlasů zamumlalo na souhlas.

„Radši zemřu v boji než u těchhle zatracených vesel,“ ozval se Floki. Nikdo proti tomu nic nenamítl.

„Počkej, Sigurde!“ zvolal jsem náhle. „Ještě je jiný řešení.“ Nastalo ticho, které rušilo jen skřípání a šplouchání našich vesel. Chvilí jsem uvažoval, jestli jsem opravdu promluvil nahlas, nebo jsem si to jen pomyslel, ale pak mi Sigurd řekl, abych přišel za ním na příď. Vytáhl jsem tedy veslo a s úlevou jsem zjistil, že mě nohy pořád ještě nesou, třebaže se mi chvěly a chytaly mě do nich křeče. Ostatní mě sledovali pohledy a já jsem cítil, že jejich bojovnická hrdost se mísí s novou nadějí, jejíž tíže na mně visela jako promočený plášť. Ohlédl jsem se a uviděl jsem, jak se z mlhy vynořuje příď a první máchající vesla vedoucí francké lodi. Skrčil jsem se před vystřeleným šípem a vzápětí jsem se zastyděl, protože Sigurd se ani nepohnul.

„Tak na cos přišel, Havrane?“ zeptal se mě jarl, zatímco si svazoval vlasy jako pokaždé před bojem. Jeho zjizvená tvář byla

poznávaná únavou a modré oči na mě hleděly bez obvyklého ohně. „Jakou myšlenku ti našeptal Loki?“

Měl jsem sto chutí říct, že žádnou, a zase se vrátit na své místo u vesla, neboť jsem si byl jistý, že Sigurd můj plán nepřijme. Dokonce se mi na okamžik zdálo, že bych raději stál v štítové hradbě tváří v tvář Frankům, než jarlovi pomáhal s tím, co mě napadlo. Ale i když se Sigurd připravoval na boj, přesto jsem v jeho očích postřehl tutéž křehkou naději, kterou jsem viděl v pohledech ostatních mužů, jako by i on zpola věřil, že znám způsob, jak zajistit, aby jeho vlčí smečka unikla nešťastnému konci. A tak jsem mu řekl, co bych udělal. Jeho tvář se stáhla zklamáním.

„Zapomeň na to, jarle,“ vyhrkl jsem rychle. „Můžem bojovat, samozřejmě že můžem. Jestli na ně udeříme tvrdě a způsobíme jim těžký ztráty, možná se obrátěj na útěk dřív, než dostanou posily.“

Sigurd mi položil ruku na rameno a zavrtěl hlavou. „Ne, Havrane, tvůj plán je skvělý, jako by ti ho opravdu vnukl Loki. Díky.“ Pak vstal a zamířil kolem mě k podpalubí. „Pojď mi pomoci, chlapče!“ zavolal za mnou.

Stáhli jsme kůže napuštěné olejem a odkryli uložené bohatství. Uprostřed stály dva soudky se stříbrem, jimiž zaplatil Alcuin za mír, který jsme zanedlouho spálili v plamenech. Kolem soudků bylo naskládané naše zbývající bohatství, od plášťů, spon a náhrdelníků po jantar, parožinu a brusné kameny. Spolu se Sigurdem jsem začal tyhle věci vynášet a pokládat na palubu, zatímco nás muži kolem vchodu do podpalubí sledovali nechápavými pohledy. Pak jsme vzali prkna položená napříč na dně lodi, kde chránila náklad před prosakující mořskou vodou, a Sigurd poručil Bjarnimu a několika dalším mužům, aby z nich stloukli čtyři malé vory. Potom jsme vynesli soudky se stříbrem a vysypali jejich třpytivý obsah na kožešiny rozprostřené na vory, takže se mince a sekané stříbro zpola ztrácely mezi dlouhými sobími chlupy.

Někteří z mužů si konečně uvědomili, co se chystá, a začali hlasitě protestovat. Sigurd na to však nedbal, protože stejně jako já viděl, jak si Frankové, shromáždění na přídi jejich lodi, připravují provazy a hákovací kotvice.

„Musíme si pospíšet, jarle,“ řekl jsem a položil jsem na mince rozprostřené na jednom z vorů dva masivní stříbrné svícny. Bjarni

jen smutně povzdechl.

„Sveine, pomoz nám,“ zavolal Sigurd. Velký Nor vytáhl veslo, odhrnul si z tváře vlasy zmáčené potem a přišel k nám.

„Thorovy koule, tohle je největší habaďúra, u jaký jsem kdy byl, Sigurde,“ řekl a vzal spolu s Bjarnim vor na jedné straně, zatímco na druhé jsme ho zvedli já a Sigurd, i když Svein na mě stále vrhal šířavý pohled, jako by chtěl říct, že mně za to utrhne koule. Nedbal jsem na to a společně jsme donesli vor k boku lodi a na chvíli ho opřeli o horní okraj obšívky.

„Zemřelo pro to několik dobrých mužů,“ zamumlal Orm mezi dvěma rázy.

„A ty k nim můžeš přibýt, jestli nebudeš držet jazyk za zuby!“ okřikl ho Olaf. Pak jsme vor znovu zvedli, přenesli ho přes okraj, nahnuli se s ním tak nízko, jak jen jsme dosáhli, ale pak už jsme ho museli pustit. Voda ho málem pohltila a jeden ze svícňů se překotil a zmizel v temné hlubině. K naší úlevě se však vor udržel na hladině, nepřevrátil se a plaval po proudu jako list spadlý ze stromu.

„A teď ty ostatní,“ řekl Sigurd. Jeden po druhém jsme spouštěli vory přes okraj lodi a posílali naše bohatství, náš těžce vybojovaný poklad, po proudu pryč. Téměř okamžitě se rychlost *Serpenta* zvýšila, protože loď seděla na vodě výš a klouzala po ní snadněji. To však byla pouze část mého plánu a Sigurd a já jsme spěchali na zád, abychom viděli, jestli se daří i ta druhá část. Zděsil jsem se, když jsem viděl, že loď biskupa Borgona míří stále za námi, a už jsem chtěl prosit Sigurda za odpuštění, když se jarl začal třást. Myslel jsem, že se chystá vybuchnout a vychrlit na mě hněv strašlivý jako Ragnarók za to, že jsem ho připravil o všechno bohatství, ale pak z něj vyrazil výbuch smíchu mocný jako valící se hrom.

„Když ses narodil, Havrane, musel Odin pozvednout roh s medovinou k přípitku,“ řekl a ukázal za biskupovu loď. „Vidíš to tím svým rudým okem?“

A pak už jsem cítil, jak se i mé popraskané rty roztáhly do úsměvu, neboť jsem uviděl, že se z mlhy vynořila druhá francká loď, ale místo k nám mířila její příď k severnímu břehu, kde se ve větvích zpola potopené vrby zachytil jeden z našich vorů. A další vor zůstal viset na bahnité mělčině o kus dál, zatímco zbývající dva se stále ještě držely v brázdě za námi.

Náše pronásledovatele zcela ovládla chtivost po stříbře a z obou franckých lodí k nám doléhaly výkřiky.

„Dívejte se!“ zvolal Sigurd. „Kristovi otroci se vůbec neliší od jiných lidí. Raději budou lovit stříbro z řeky, než bojovat s Odinovými vlky.“ A pak zřejmě i biskup Borgon pochopil, že jeho posádka s námi nemůže bojovat sama, anebo možná i oni podlehli trpytivému lesku bohatství, neboť vedoucí francká loď zpomalila a kormidelník namířil její příď k dalším vorům, pozlaceným vycházejícím sluncem. Ale my jsme veslovali ze všech sil dál, až se slunce vyhouplo nad obzor a Frankové zůstali kdesi za námi, užaslí z bohatství, které jsme jim předhodili, a spokojení, že vyhnali pohany ze své země. A potom, jako by bohům došla zásoba útrap, které pro nás měli připravené, nebo se už sami unavili, nám Njörd poslal jihovýchodní vítr, a protože řeka mířila v hadovitých zákrutech k západu, mohli jsme napnout plachtu, vytáhnout vesla a konečně si dopřát odpočinek.

Plachta zaplácala ve větru a nafoukla se a my jsme ze sebe z posledních sil stahovali drátěné košile a pokládali vedle truhlic kožešiny, abychom na ně mohli klesnout, zatímco Asgot se pomocí svých bylin a kousků čistého plátna snažil ošetřit Halldorovu roztrženou tvář. Halldor seděl, svíral v každé pěsti Thorovo kladivo, až mu zbělely klouby, vyrážel ze sebe temné mručivé zvuky a neustále pohyboval jednou nohou, aby vydržel hroznou bolest. Olaf zase vytahoval Kalfovi z ramene šíp a Kalf přitom střídavě sténal a mumlal přes zařáté zuby kletby, dokud neomdlel. Krev mu z rány stékala po bílé zjizvené hrudi na břicho a do kalhot. Wessexskému bojovníkovi Cynrikovi, jemuž francké kopí roztrhlo hrdlo, však už nebylo pomoci, a tak ležel mrtvý se zkrvaveným vousem a očima bez života zíral na racky, kteří kroužili nad naší lodí. Jeho druhové ho zabalili do dvou plášťů, jejichž konce zavázali, aby ho mohli pohřbít po křesťanském způsobu, jakmile budeme moci přirazit k pevnině, i když je Olaf varoval, že ho budou muset hodit rybám, jestliže začne páchnout. Ostatní muži si sami ošetřovali drobná zranění a nezbývalo jim než čekat, až čas rozhodne, jestli se někomu z nich rána zanítí a horečka pak ukončí jeho pozemskou pouť. Kormidlo nyní převzal Sigurd a umožnil Knutovi, který se už sotva držel na nohou, aby si odpočinul. Také Floki držel dál hlídku na přídi, ale ostatní, až na pár

výjimek, jsme se schoulili na kožešiny a pak už jsme spali jako zabítí. Byl jsem tak vyčerpaný, že se mi ani nic nezdálo, jenom kdesi hluboko ve mně pulzoval monotónním rytmem můj duch, jako by stále ještě vesloval.

Nakonec mě probudil křik racků a možná i omamná vůně jídla, která se linula z velkého bublajícího kotle zavěšeného nad zátěžovými kameny na záďové straně podpalubí. Za párou, jež z něj stoupala, se vlnila Ernvidova usmívající se tvář. Posadil jsem se a chvíli jsem jen mžoural na pár mužů, kteří seděli, popíjeli medovinu a tiše spolu rozmlouvali, zatímco ostatní ještě spali. A pak jsem si za skřípěním a vrzáním lodi, praskáním ohně a křikem ptáků začal uvědomovat ještě jiný zvuk. Byl to temný hukot otevřeného moře a já jsem se chytil okraje lodi a namáhavě jako starý muž jsem se postavil. Cítil jsem, že se mi houpá žaludek, protože jsme už nebyli na té prokleté řece, ale vplouvali jsme do obrovského šířého oceánu.

„Spals jako zabitej, chlapče, a nikdo se tě neodvažoval vzbudit, aby ses nerozzlobil a nezabil ho špendlíkem od spony,“ řekl Penda a zazubil se na mě.

„Kde to jsme?“ zeptal jsem se, stále ještě jako bych byl jen zpola probuzený.

„Řeka nás vyplivla sem,“ ukázal na široké ústí, v němž se mísila sladká říční a slaná mořská voda a pěníla se kolem vyčnívajících skalisek, téměř bílých od ptačího trusu. *Serpent* stál na závětrné straně ostrova a *Fjord-Elk* se pohupoval vedle něj, obě lodě zakotvené a uvázané k balvanům, aby se jejich trupy neodíraly o skaliska. Nechtělo se mi věřit, že jsem to všechno prospal, a když jsem to řekl Pendovi, jenom pokrčil rameny a s počouchlým úsměvem prohlásil, že vymýšlet velké lsti možná vyčerpává stejně, ne-li víc, jako tvrdý boj.

„Takže už za sebou nemáme žádný modrý pláště?“ zeptal jsem se a představil jsem si, jak Frankové dychtivě chňapají po stříbře na našich vorech jako starci po dívčích nadrech.

Penda zavrtěl hlavou. „Ale tamti to museli dokázat nějakým zázrakem,“ dodal a ukázal palcem přes rameno na obě dánské lodě, jež stály zakotvené kousek od nás. Jejich posádky byly zřejmě vyčerpané ještě víc než my, protože všichni muži leželi na palubě a spali. Možná se jim zdálo o svobodě, kterou tak neuvěřitelně získali.

Také já jsem nevěřicně zakroutil hlavou. „Myslel jsem, že už je nikdy neuvidíme,“ řekl jsem. „Museli proklouznout, když Frankové neměli oči pro nic jiného než pro stříbro.“

„Představuju si, že se nad ním biskup Borgon a jeho lidi vzájemně pobili,“ poznamenal Penda. „Pro tolik stříbra je ochotnej jít po krku i bratr bratrovi.“ Podíval se na mě a zvedl obočí. „Nebo že by je vyzvedl z vody a přenesl až sem některej z těch vašich bohů? Kdo ví? Ale jsou tady a musej za to děkovat tobě.“

„To, jak jsme se dostali přes řetěz, byl Sigurdův nápad, ne můj,“ namítl jsem, abych odvedl řeč od toho, že jsme přišli o veškeré bohatství, které jsme v zemi Franků získali. Stále jsem si nebyl jistý, jak to všichni strávili. Penda kývl hlavou na souhlas. „Jak to vypadá s Halldorem?“ zeptal jsem se.

„Skučí a fňuká jako malý děcko,“ odpověděl Penda. „Možná bude nakonec ještě ošklivější než ty, chlapče, ale myslím, že to přežije. Stejně tak Kalf, pokud ho neudolá horečka. Ztratil tolik krve, že by na ní mohl plout *knarr*, ale žije. Bože, já mám hlad!“

„Já taky,“ řekl jsem a opravdu se mi žaludek svíral hlady. „Sigurd nám dnes přeje, když dovolil rozdělat oheň na palubě,“ ukázal jsem na kotlík, z nějž se kouřilo, zavěšený nad záťažovými kameny. „A myslím, že o měchy s medovinou se taky nebudeme muset prát.“

„Tvůj jarl se snaží, aby všichni spláchli ten nestravitelnej žvanec, kterej nám vězí v krku,“ řekl Penda, „myslím to stříbro, o který jsme přišli.“ A bylo to tu znovu a plavalo to na hladině jako nafouklá mrtvá ryba. „To stačí, aby se každému udělalo zle, když na to pomyslí,“ dodal a zakroutil hlavou. Pak zřejmě vycítil, jak mi je, a pokrčil rameny. „Ale máš pravdu. K čemu je bohatství mrtvým?“

„K ničemu,“ odpověděl jsem. „Vůbec k ničemu. A doufám, že na to přijdou i ostatní.“

„Ty? Uvědom si, chlapče, že jsou to Norové,“ řekl, jako by tím bylo vše vysvětleno.

Nepovažovali jsme za nejmoudřejší zůstat dlouho u ústí řeky, kde se dříve či později objeví císařovy lodě, a tak jsme následující den nechali vítr, aby nás posunul k západu ke skupince nízkých ostrůvků, porostlých trsy dlouhé trávy a ověčených shluky bříz. Kapitán *Fjord-Elka* Bragi pak nějakou dobu sledoval dráhu letu dvou kormoránů a potom řekl, že nedaleko musejí být opuštěné skalnaté

ostrůvky. A měl pravdu. Po krátké plavbě jsme u nich zakotvili a Sigurd oznámil, že uspořádá poradou. A protože usoudil, že za šera bude mít každý víc odvahy k tomu, aby řekl, co si myslí, dodal, že se bude konat ještě ten večer. Nálada mezi muži byla těžká jako žulový balvan a temná jako království bohyně Hel. Co jsem s Nory, ještě nikdy k žádné společné poradě nedošlo, a Bjarni mi řekl, že ani on to za celou dobu, co se plaví se Sigurdem, nezažil.

„Sigurd vždycky rozhodoval za nás všechny a to mně vyhovovalo,“ prohlásil. Seděl na kameni a seřezával do špičky klacek, jako to dělával jeho bratr. Bjorn nebyl zdaleka tak šikovný jako Bjarni a nikdy by nedokázal vytesat runový kámen, jaký mu Bjarni postavil na hrob. Ale teď se Bjarni uchýlil k hrubší práci, jakou měl rád jeho bratr. „Sigurd pozval taky toho hubenýho sráče, aby se toho zúčastnil a promluvil za své lidi.“ Pochopil jsem, že míní Rolfa, který, jak se zdálo, teď Dány vedl. „Je už tak dost zlý, že strkaj ty své zobáky do našeho jídla. Sigurd s ním seděl a měli hlavy u sebe, skoro jako by něco kuli.“

„Dnes jim dáváme jídlo a zítra budou křičet, že chtěj i medovinu,“ přidal se Bram, který nás poslouchal. „Jebači koz,“ dodal a stvrdil to dlouhým hlasitým pšoukancem.

„Aspoň si už nebudou dělat laskominy na naše stříbro, když věděj, že se nad ním na dně řeky proháněj sumci nebo už je pěkně uložený ve franckých truhlicích,“ poznamenal Kjar a vrhl na mě pohled, který by provrtal drátěnou košili. Chtěl jsem odseknout, že kdybychom to stříbro neobtěovali, už by se teď houpal na vlnkách někde u břehu jako nafouklá mrtvola. Ale pak jsem si uvědomil, že to nemá smysl, a tak jsem se zvedl, zamumlal něco o tom, že si dovedu představit psa, který má víc rozumu než někteří troubové, co ze sebe dělají chytráky, a odešel jsem.

Vydal jsem se na skálu porostlou žlutavým mechem, abych se podíval na západ slunce, ale pak jsem v duchu zaklel, že je tenhle ostrůvek tak malý, protože jsem narazil na otce Egfritha. Klečel v trávě a mluvil ke svému ukřižovanému bohu. Když mě zaslechl, otočil se a zvedl obočí, jako by jeho prosby byly vyslyšeny dřív, než očekával. „To jsi ty, Havrane? Jsem rád, že tě vidím, chlapče,“ řekl.

„Už vím, proč tvůj bůh miluje otroky a děvky. Protože jsou pořád na kolenou,“ odpověděl jsem nevrle.

Zamračil se, vstal a smetl si z kutny suchou travu. „Nech si své hříšné řeči, Havrane, a promluvmě si jako muž s mužem.“ Jenže já jsem s ním nechtěl mluvit, a tak jsem se otočil a zamířil jsem zpátky k lodím. „Počkej, chlapče!“ zavolal za mnou. „Chci ti něco říct.“ Neměl jsem nic na práci, a tak jsem si řekl, že bych mu chvíli věnovat mohl – třeba už jen proto, abych ho obšťastnil několika dalšími jízlivostmi. Navíc mě napadlo, že se mnou možná chce hovořit o Cynethryth, s níž jsem od oné noci, kdy jsme ji unesli z konventu, ještě nepromluvil ani slovo. A ani tehdy vlastně nedala nijak najevo, že mě poznává. Vrátil jsem se tedy a pohlédl jsem přes šedé neklidné moře do dálky. I v ubývajícím světle hladina stále ještě jiskřila stříbrem, jako by mi připomínala to, o které jsme přišli. „Tvůj nápad nás všechny zachránil,“ řekl Egfrith. Skryl jsem překvapení za chladným výrazem. „Seš jedinej, kdo to takhle bere,“ odpověděl jsem, „možná kromě Sigurda..., i když si myslím, že i on toho teď lituje.“

„Jsou to jen obyčejní hloupí muži, Havrane, a proto se stávají snadnou kořistí šířitelů pověr a hříchu a zavírají oči před pravou cestou,“ řekl mnich a zakroutil lasiččí hlavou. „Obyčejní psi jsou chytřejší než mnozí z nich. Ale i oni jednou poznají pravdu, tím jsem si jistý.“

„Pozor, mnichu,“ ohradil jsem se. „Já jsem taky jedním z těch *obyčejných hloupých mužů*“

„Ach ne, chlapče. Patříš k nim, ale nejsi jedním z nich,“ řekl a zvedl prst. „Právě proto mě zvlášť zajímáš. A to platí i pro tvého jarla. Kdyby se mi podařilo vyrvat tebe a Sigurda z Asgotových spárů, byla by naděje i pro ostatní.“

„Vyrvat mě z Asgotových spárů? Víš dobře, že toho starýho zblešenýho vlka nemám v lásce.“

„Vím, protože zabil tvého přítele tesaře,“ přikývl Egfrith.

„Spíš protože je křivej jako kořen bolehlavu a nemá žádnou čest,“ řekl jsem. Zdálo se, že o tom mnich přemýšlí. Šedivějící chumáče vlasů kolem děsivé jizvy po Glumově meči – který se teď houpal u mého boku – se mu ve větru chvěly jako husí chmýří. Minulý kapitán *Fjord-Elka* rozsekl Egfrithovi lebku a vyštípl z ní kus kosti, ale mnich se z toho nějakým zázrakem dostal a žil, aby nás všechny obtěžoval jako nepříjemný hmyz.

„Porada už začala,“ řekl jsem, zhluboka jsem se nadechl chladného vzduchu, v němž už byla cítit předzvěst zimy, a zamířil jsem dolů.

„Za ni jsem se sem přišel modlit, za Cynethryth,“ zavolal za mnou mnich. „Je ztracená, Havrane. Je ztracená a najde ji Asgot.“

Ted' už jsem se neotočil, ale šel jsem dál přes kameny a ježatou travu dolů a v hlavě mi znovu a znovu, jako když se tříští vlny o pobřeží, zněla mnichova slova: *Je ztracená, Havrane.*

DVACÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA

Našel jsem Cynetryth, jak sedí sama v závětrí velké skály na východní straně ostrova. Vedle ní hořel malý ohýnek, z něhož stoupal špinavě žlutý kouř, který mě dráždil ke kašli. Pálila vlasy. Ostříhala si je a hodila je do plamenů.

„Jak se cítíš, Cynethryth?“ zeptal jsem se jí opatrně a sedl si vedle ní. Dívala se přes skaliska, o něž se ve sprškách, pokaždé jiných, tříštily vlny a pokračovaly ve své mořské pouti k mnohem větším ostrovům, kolem nichž jsme propluli. Nezakotvili jsme u nich, protože mohly být obydlené, a tedy i pod dohledem císařových strážních lodí. Opakoval jsem svou otázku v domněnání, že byla duchem někde jinde a nevnímala mě. Také jsem se k ní otočil a ona stejně tak ke mně, a když se na mě podívala, zachvěl jsem se a ke své hanbě jsem musel odvrátit pohled. Její oči, dříve zelené jako jarní pupeny, byly nyní tvrdé a kalné jako starý led a napjatá kůže na lícních kostech jí dodávala ještě víc oné divokosti, kterou mi vždy připomínala sokola. „Co ti udělali, Cynethryth?“ zkoušel jsem to znovu a pozoroval jsem, jak v plamenech pulzují rudě sežehnutá vlákna jejích vlasů. Cítil jsem, že ty oči mnou pronikají jako severní vítr. Někde třikrát zakrákala vrána a její skřeky zněly ozvěnou odraženou od skalisek omletých mořskou vodou.

„Už se mě na to nikdy neptej, Havrane,“ odpověděla konečně. „Nikdy se mě na to neptej, protože o tom nebudu nikdy mluvit.“

Kousl jsem se do rtu, až mě to zabořelo. „Jednoho dne je zabiju,“ řekl jsem hloupě a cítil se přitom jako malý kluk, který si hraje na dospělého.

Ubohá osiřelá dívka. Ealdred otrávil její život zradou a hlavní

vinou na smrti jejího bratra Weohstana a teď zemřel i on její rukou. Kristovy služebnice ji byly a mučily způsoby, jaké jsem si ani nedovedl představit, a teď se zdálo, že dívčina duše dlí na nějakém temném místě, pronásledovaná děsivými vzpomínkami, které se jí drží jako tretka králíkova krku. V tuhle chvíli jsem se proklínal za to, že jsem tenkrát zachránil Ealdreda před Asgotovým nožem, i když jsem to udělal jen kvůli ní.

„Už jsi jedla?“ zeptal jsem se. Toužil jsem se jí dotknout, ale nenašel jsem k tomu odvalu.

„Budu jíst, až budu mít hlad,“ odsekla a její pohled zcela zchladil mou touhu projevit jí něžnost. „Promiň,“ řekl jsem a hned jsem se zastyděl, jak to slovo znělo prázdně. „Nech mě, prosím, Havrane, samotnou,“ řekla a přiměla se k úsměvu, třebaže její oči zůstaly studené. „Přijdu za tebou, až na to budu připravená.“

Chvíli jsem jen hleděl do plamenů, nezachytitelných podobně jako kouř, který z nich stoupal k temným mrakům plujícím k západu za sluncem. Posunul jsem nožem do ohně neshořelý konec suché větve a vstal jsem. Nad námi táhlo neuspořádané hejno divokých husí k jihozápadu a vydávalo zvuky podobné skřípění uvolněného kola Thorova válečného vozu. „Brzy začne porada,“ řekl jsem. „Přijdeš tam taky?“ Neodpověděla. Zřejmě už byla opět duchem někde v těch plamenech a vnímala mě stejně, jako kdybych byl na druhé straně duhového mostu Bifrost. Nechal jsem ji tedy a sestoupil jsem zpátky ke kotvišti našich lodí s úlevou, že už nemusím čichat pach spálených vlasů.

„Pozor, držte si, co vám ještě zůstalo, chlapi!“ zvolal Bram a v předstírané panice sevřel kožený váček pověšený u pasu. „Havran vás připraví ještě i o to a všechno hodí rybám dřív, než stačíte zvednout ruku.“ Pár mužů se zasmálo, ale ostatní se zamračili.

„Vybral jsem si ke kormidlování špatný plavidlo,“ přidal se posměšně Kjar. „Měl jsem přeskočit na některé z těch Havranových vorů a doplout na něm do Norska.“

„Myslíš, že bys ještě našel cestu zpátky?“ ozval se Olaf a vyvolal další posměšné poznámky a smích, zatímco Kjarova úzká psí tvář se zakabonila. Podíval jsem se na Rolfa. Dán měl své hadry zahalené pěkným pláštěm, který mu daroval Sigurd, aby pozvedl jeho hrdost, když byl nyní Dán mezi proslavenými norskými bojovníky. A

opravdu teď vypadal aspoň jako vážený muž, když ne jako vůdce, nebo dokonce válečník. Stejně jako ostatní Dánové si po tom, co ze sebe smyl špínu z franckého vězení, ostříhal nakrátko vlasy i vous a nyní mlčel a všechno poslouchal, jak se sluší na moudrému muži mezi cizinci. Zbývající Dánové, celkem třicet šest mužů, seděli opodál mezi břízami a trsy trávy a pozorovali nás vpadlýma očima jako psi, kteří čekají vedle hodovního stolu, až z něj něco spadne pro ně.

Rozhlédl jsem se. „Nemáme žádnou hlídku,“ řekl jsem Pendovi. Byli tu všichni, Norové i Wessexští. Sešli se na tomhle pustém skalisku, kde hlasy zněly zvučněji než kde jinde, takže by si každý měl být jistý, co chce říct, dříve než se ozve.

„Sigurd chtěl, aby tu byli všichni a mohli se vyslovit,“ odpověděl Penda a zdvihl obočí. „To není moc obvyklý. Vsaďm se, že toho bude později litovat.“

„Kromě několika vás Wessexských a Norů jsou mu všichni zavázaný přísahou a musej s ním jít k Frankům znovu, kdyby se k tomu rozhodl,“ namítl jsem.

„Přísaha se může rozpadnout jako starý boty,“ řekl Penda a ušklíbl se, protože nás Olaf napomenul, abychom byli tiše.

„První promluví jarl Sigurd, syn Haraldův,“ oznámil Olaf a přeměřil si všechny vousaté tváře ostrým pohledem, jako by vyzýval reptaly, jen ať někdo zkusí zpochybňovat jarlovu autoritu. „Ty, který máš slova v břiše a derou se jim na jazyk, dostanou příležitost. A stejně tak ji dostanou Dánové, a kdo by jim to chtěl upřít, bude mít co dělat se mnou.“ Pak ustoupil stranou a kývl na Sigurda.

Jarl došel do středu kruhu a chvíli tam jen stál s levou rukou na jílcí meče a s pravou sevřenou za zády v pěst. Díval se na své muže, na ty, kteří bojovali po jeho boku, s nimiž zabíjel nepřátele a krvácel, a oni se dívali na něho.

„Když jsme vypluli od našich fjordů na severu, byli jsme prázdní jako plachta v klidný den. Neměli jsme nic než řeči, které naplňovaly mou síň jako plané prdy a nutily naše ženy, aby zvedaly obočí a kroutily hlavami, protože je nepovažovaly za víc než mužské chlubení. Byli jsme všichni mladí chlapci, kteří naslouchali příběhům našich otců a praotců o časech, kdy Norové byli tvrdí jako vyschlé dubové dřevo a stateční jako sám Týr. Stejně jako mě vás už

unavovaly legendy bělovlasých předků a toužili jste prožít své vlastní.“ Muži mumlali na souhlas a přikyvovali. „A pak jsme začali trpělivě naplňovat náš sen potem při stavbě *Serpenta* a *Fjord-Elka*, zatímco naše ženy tkaly plátno a šily plachty. Potom jsme vyrazili na sever a vypalovali síně, až jsme si mohli dovolit kroužkové košile, helmice a dobré meče. Teprve pak jsme vypluli na velrybí cestu a já jsem věděl, že norny spřádají naše osudy stejně neúnavně jako naše ženy nitě na plátno, neboť náš příběh se začal odvíjet s tím, jak jsme pobíjeli naše nepřátele a plnili cestovní truhlice.“ Odmlčel se a opět se ozvalo souhlasné mumlání. Oči mužů potvrzovaly, že všechno, co jejich jarl říká, je pravda.

„Ale taky jsme ztratili mnoho dobrých mužů,“ ozval se Ulf a i na to muži přikyvovali a pro štěstí se dotýkali amuletů nebo jílců mečů.

„Ano, Ulfe, příliš mnoho,“ souhlasil Sigurd a díval se mu tak dlouho do očí, až to Ulf nevydržel a uhnul. „Teď je zraněná vaše pýcha a páchnete hanbou,“ pokračoval jarl s úšklebkem. „Ale uvědomte si jedno, kdybychom se našeho bohatství nezbavili a neposlali ho na vorech po té nešťastné řece pryč, čekal by nás tvrdý boj, a i kdybychom v něm zvítězili, v každém případě by po něm zůstalo mnoho veslařských lavic prázdných.“ Cítil jsem, že na mně spočinuly pohledy mužů, ale díval jsem se dál na Sigurda. „Jenže to pro vás, kteří teď stojíte proti mně, nic neznamená, protože málokdo počítá s tím, že právě on v boji padne, a někteří s tím nepočítají ani tehdy, když leží studení a ztuhlí v zemi.“ Několik mužů se tlumeně zasmálo. „Přišli jsme o bohatství, o velké bohatství. Kdybychom ho dovezli domů, vyprávělo by se o naší výpravě v nejslavnějších ságách. Vím, jak je těžké smířit se s tím, a věřte, že pro mě je to těžší než pro kteréhokoliv z vás, a budu se bít s každým, kdo řekne, že to není pravda.“ Nikdo se samozřejmě nezval. „Ale pořád ještě máme nějaké stříbro a dost kožešin, šperků a jiného zboží, kterým bychom udělali našim ženám radost. Frigg ví, že by si vykračovaly po tržišti jako slípky, mávaly by křídly a kvokaly by, aby na sebe upozornily. Ale to nám nestačí. Naše touha po slávě žádá víc, než jen chladné stříbro a zlaté náhrdelníky. Jestliže se teď vrátíme k našim ohništím a necháme své meče a drátěné košile rezivět, obrátí se k nám bohové zády a všechno, co jsme dosud dokázali, nebude k ničemu. Já nejsem žádný hospodář a nebudu pěstovat obilí. Jsem norský bojovník. Můj

příběh má ještě dlouhé pokračování a má cesta se vlní jako tělo Jormunganda, když obepíná Midgard a snaží se zakousnout do vlastního ocasu. Proto se teď nebudu vracet domů.“ To byla poslední Sigurdova slova, po nichž ustoupil dozadu, aby umožnil dalším říct, co mají na srdci.

„Přišel jsem o dobré přátele a dobré druhy,“ ozval se Halfdan a nervózně se poškrábal ve vousu. „A zdá se, že zemřeli pro nic za nic, protože břicho *Serpenta* je prázdný..., teda až na tu trochu zboží, který se dá koupit v každý slušný tržnici.“ Zvedly se mumlavé hlasy, i když jsem nepoznal, jestli na Halfdanovu podporu, nebo proti němu. „Já bych se vrátil ke své ženě a ke svým dětem, dokud ještě můžu. Možná není tak špatný pěstovat obilí. Valhalla může počkat.“

„Přízeň otce veškerenstva je vrtkává jako vítr,“ řekl Asgot. „Kdo to ještě nepochopil, je hlupák.“

„Ty budeš pěstovat obilí, Halfdane?“ ozval se posměšně Floki. „Vždyť tobě nevyroste ani to, co máš mezi nohama.“ Norové se rozchechtali, ale Sigurd zvedl ruku a všichni opět ztichli. Tito muži za něj bojovali v mercijském a wessexském království, krváceli ve waleských údolích a hrbili se nad jeho vesly a on teď cítil závažnost této chvíle.

„Rozumím ti, Halfdane,“ řekl a pokýval hlavou.

„Ale vždyť jsme ti přísahali věrnost,“ zvolal Arnvid. „Ten závazek nemůže nikdo porušit.“

„Ano, většina z vás je mi zavázaná přísahou věrnosti,“ potvrdil Sigurd a znovu se zadíval mužům do očí, jako by mohl skrz ně nahlédnout do jejich srdcí. A možná skutečně mohl. „Ale dnešním dnem ta přísaha přestává platit. Ruším ji, takže ti, kteří se chtějí vrátit domů, klidně můžou.“

Nastalo ticho a muži zírali na svého jarla s pootevřenými ústy. Sigurdovy modré oči zůstávaly klidné, ale srdce mu určitě bušilo stejně jako nám.

„A jestli jich bude víc, můžou si vzít *Fjord-Elka* a svůj podíl na stříbře a kořisti, kterou jsme dosud vybojovali, protože nám nezbude dost silných paží, abychom mohli plout tam, kam zamýšlím, s oběma loděmi,“ dodal Sigurd.

Pokud někdo sklopil v rozpacích hlavu, znovu ji zvedl a náhle všechny oči napjatě hleděly na jarla. „A kam by to bylo?“ zeptal se

Bragi.

„Do Miklagardu,“ řekl Sigurd a podíval se přitom na vůdce Dánů Rolfa. Znovu se ozvalo mumlání a viděl jsem, že někteří muži o takovém místě slyšeli.

„Do Miklagardu?“ opakoval Bram.

„To znamená velký město,“ ozval se Olaf.

„Já vím, co to znamená, ale kde to, u Odinových vlasů, je?“

Sigurd pokynul Rolfovi a Dán vystoupil dopředu. „Je to město daleko odtud na východě v Grikalandu,“ řekl. Díval se na Brama, ale odpovídal všem, kteří to nevěděli. „Říká se mu taky Zlatý město, protože i domy jsou tam ze zlata a v potocích a řekách teče roztavený stříbro.“

„Ale pak tam ty lidi musej umírat žízni,“ ozval se Bothvar a všichni se rozesmáli, jako by jim přišlo vhod, že se napětí uvolnilo.

„Viděl jsem mince z toho města a zářily jako Freyjiny oči,“ řekl Knut. „A krále, kterej tam vládne, lidi uctívaj jako boha.“

„O žádnýho pitomýho císaře už nestojím,“ prohlásil Yrsa.

„A ty znáš cestu do toho města?“ zeptal se Bram Rolfa.

„Neznám,“ přiznal Dán. Ozvalo se několik posměšků i povzdechů. „Ale jeden z nás měl bratra, a ten tam byl.“

„A kde je ten bratr?“ zeptal se Yrsa a natáhl krk, aby viděl na Dány. „Předpokládám, že má zlatou drátěnou košili, stříbrnýho ptáka a místo koulí rubíny.“

„Je mrtvej,“ odpověděl Rolf „Zemřel spolu s mnoha jinýma ve franckým vězení.“ Podíval se na mě, protože já jsem věděl, jaké hrůze byli vystaveni v té dlouhé budově, kde leželi ve vlastních výkalech a jejich hrdost rozhloďovaly krysy a švábi. „Ale možná by nám moh cestu ukázat jeho bratr, protože Trygve o své plavbě často mluvil, když byl ještě naživu.“

Bram zavrtěl chundelatou hlavou a na jeho tváři, zjizvené jako starý štít, se objevil posmutnělý výraz. „My už nejsme ta vlčí smečka, jakou jsme bejvali. Hodně našich druhů už není mezi náma.“ Několik mužů souhlasně zahučelo.

„Moji Dánové se k vám přidaj,“ řekl Rolf. „Nechtěj se vrátit ke svým ženám s prázdnýma truhlicema.“ Stěží jsem uvěřil svým uším a nebyl jsem sám. Uvažoval jsem, kdy to spolu Sigurd a Rolf upekli, a pak jsem si vzpomněl, co mi říkal Bjarni – že je viděl spolu. *Měli*

hlavy u sebe, skoro jako by něco kuli.

„Tvoji Dánové jsou poloviční mrtvoly,“ prohlásil Bram. „Buďte rádi, že vám Sigurd dovolil, abyste se k naší poradě přidali, protože nejste nic.“

Sigurd na urážku Dánů nereagoval a nechal odpověď na Rolfovi.

Ten si Brama chvíli měřil pohledem. Pomyslel jsem si, že Bram ukázal aspoň hrdost, když ne rozum.

„Veslovali jsme stejně jako vy, navíc s prázdnými břichy,“ řekl Rolf. „Naše srdce jsou stejně silná jako vaše, a až se najíme masa a napijem medoviny, budou stejně silná i naše paže.“

To řekl dobře a muži to ocenili přikyvováním. Dokonce i Bram se zmohl na pouhé *pcha* a znovu se obrátil k Sigurdovi.

„Jdu za tebou, Sigurde, a ty to víš,“ prohlásil. „A jestli mě mořský cesty dovedou tak daleko, že tam nedolehnu Borghildiny kousavý řeči, budu jen rád. Popluju s tebou do toho Miklagardu, i kdyby tam měli domy z hlíny a v potocích a řekách tekly chcanky. Ale když to opravdu bude roztavený stříbro, tím líp. Nemíním si od nějakých Dánů nechat ukrást slávu.“

„Ti, kteří půjdou se mnou, mi složí novou přísahu,“ řekl Sigurd. „Vyplujeme za dalšími boji a naplníme naše truhlice. Prosekáme si cestu tou zemí a runovými kameny označíme místa, kde jsme byli. Jeden už stojí ve franckém lese a myslím, že na nás ti bezvousí křesťané jen tak brzy nezapomenou.“ Ve vousu mu zasvítíl vlčí úsměv a já jsem si všiml, že i Bram se usmívá. Dokonce jsem uvažoval, jestli nebyl se Sigurdem domluvený a nedával najevo svou pochybnost jen proto, aby ostatní měli pocit, že někdo vyslovil jejich vlastní obavy, a zatím měl Sigurd po celou dobu situaci v rukou. Vůbec bych se nedivil, kdyby byl takové zchytralosti schopen.

„A já s tebou jdu taky, jarle,“ zahřměl Svein a na dotvrzení toho bouchl patkou kopí do země.

„A mě znáš, Sigurde,“ ozval se hned po něm Olaf a pokrčil širokými rameny. „Půjdu, kam mě vítr požene, a když nastane bezvětrí, budu veslovat. S mou přísahou můžeš počítat.“ Sigurd přikývl, jako by považoval za přirozené, že tihle muži za ním půjdou třeba na kraj světa.

„A já se nevrátím domů, dokud nenaplním Bjornovu truhlici stejně jako svou,“ prohlásil Bjarni.

A pak se postupně ozývali další, ujišťovali Sigurda o své věrnosti a málem si už rozdělávali bohatství, které zatím nikdo z nich, ani jarl, neviděl, takže nakonec zapomněli na návrat domů i ti, co už byli zcela rozhodnutí, a dokonce i Halfdan se smál svým předchozím řečem o pěstování obilí. Starý Asgot odešel rozhodit runové kameny a Floki vrhl na Sigurda temný pohled a jenom přikývl. Sigurd mu odpověděl stejným kývnutím, neboť víc nebylo mezi těmi dvěma třeba.

„Já půjdu tam, kam půjdeš ty, jarle,“ řekl jsem, když Sigurd pohlédl na mě.

„Ano, vím, že to uděláš, Havrane,“ přikývl, „protože musíme pokračovat v naší sáze a naše osudy, tvůj a můj, jsou spojené.“

A tak jsem se přidal k ostatním, kteří už svlažovali jazyky medovinou, aby lépe klouzaly po slovech přísahy, a možná aby z těch slov sejmuli něco z jejich drtivé váhy. A pak jsem šel na západní stranu ostrova, kde jsem uviděl, jak slunce klesá do šedého moře, a zadržoval jsem dech, abych uslyšel vzdálený sykot ohně, jenž se noří do vody, jako když kovář pohrouží doruda rozžhavenou čepel meče do sudu. A bohové ve Valhalle se smáli.

DVACÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA

To je v pořádku, Gunnkle, teď už můžeš zamrkat a ty, Amore, konečně vydechni. Ale že to byla skvělá jízda! Vidím, že ještě teď na mě zíráte vytřeštěnýma očima, s otevřenými ústy a s vlasy zježenými jako ježčí bodliny, jako byste právě sestoupili z Thorova válečného vozu taženého kozly Tanngnjóstem a Tanngrísnirem. Ale já vás chápu, protože příběh, který jsem vám vyprávěl, jste si nedovedli ani představit. Vsadím se, že většina z vás nebyla nikdy dál než za humny. Jsou skály, jež cestovaly dál, a jsou šneci, kteří poznali ze světa víc než vy, milovníci bezpečí domácího ohniště. Ach, nedívej se na mě tak kysele, Halfrede. Slyšel jsem, žeš našel cestu k Hildřině lasturce jenom díky tomu, že ti nakreslila mapku. Je to tak, Hildr?

Takže teď jste přičichli k mému příběhu a okusili chuť těch dávných časů. A přesto vás pravá hostina teprve čeká. Jak vidíte, nejsem žádný mladý Baldr, kterému ještě teče mléko po bradě a chlubí se prvním, co zažil kousek od své chalupy. Mám za sebou dlouhý život a vy jste teprve před chvílí vstoupili na palubu. Ještě jsme ani pořádně nevypluli z přístaviště a nedostali se do fjordu. Smyčky uvazovacích lan se dosud nestačily odvinout a kotevní kameny jsou pořád mokré. Poslouchejte mě, jak se snažím všechno ze sebe vychrlit, než bude pozdě. Možná si myslíte, že věk a trpělivost jsou jako bratr a sestra, ale já jsem zjistil, že se k sobě hodí tím méně, čím víc roků ze života uplynulo. A tak přijďte zítra večer zas, ale jen pokud máte dost odvahy, protože příští díl mého příběhu se vám bude zdát ještě neuvěřitelnější. Říkám vám to, jako když Thor nabodl na hák udice návnadu volské hlavy a hodil ji do moře, aby ulovil Jormunganda. A pokud jde o dnešek, jestli můžu dát na

mrazení ve svých kostech, ještě než se znovu setmí, budeme tu mít sníh. Budeme prolamovat led v dešťových kádích a odvedeme zvířata dovnitř. Možná se už hlásí Fimbulvetr a s ním boje mezi klany, zlo všeho druhu, chaos a počátek Ragnaróku. Jestli je to tak, budu připravený. Myslíte si, že jsem vypelichaný starý vlk, který přežil čas, jež mu vyměřil osud, ale já vám říkám, že můj meč je stále ostrý. Jenom hlupák nechá svou čepel ztupit anebo čeká, až se na ní objeví rezavé skvrny, než ji začne čistit.

Takže zítra večer, jestli nás všechny nepohřbí bílý příkrov sněhu. A přines mi trochu toho vína, které jsi přede mnou schovala, Orlun. I já potřebuju otupit mysl, aby snesla všechny útrapy a krutosti toho, co bude následovat.